

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

**GYMNÁZIUM JANA BLAHOSLAVA
A STŘEDNÍ PEDAGOGICKÁ ŠKOLA,
PŘEROV, DENISOVA 3**

Předškolní a mimoškolní pedagogika (denní studium)

Platné od 1. 9. 2025

1 Identifikační údaje

1.1 Identifikační údaje školního vzdělávacího oboru

Školní vzdělávací program pro střední odborné vzdělání

Název ŠVP:	Předškolní a mimoškolní pedagogika
Obor vzdělání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Kvalifikační úroveň:	EQF 4
Studijní forma vzdělání:	denní forma vzdělání
Délka vzdělání:	4 roky

Předkladatel:

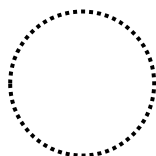
Název:	Gymnázium Jana Blahoslava a Střední pedagogická škola, Přerov, Denisova 3
Sídlo:	Denisova 3, 750 02 Přerov
Právní forma:	příspěvková organizace Olomouckého kraje
IČO:	61985759
RED IZO:	600 017 842
IZO:	000842818
Ředitelka školy:	Mgr. Romana Studýnková
Telefon:	581 291 200
Fax:	581 291 204
E-mail:	info@gjb-spgs.cz
WWW:	www.gjb-spgs.cz
Koordinátor ŠVP:	Mgr. Pavel Železný

Zřizovatel:

Název:	Olomoucký kraj
Sídlo:	Jeremenkova 40a 779 11 Olomouc
IČO:	60609460
Kontaktní osoba:	Mgr. Miroslav Gajdůšek, MBA.
telefon:	+420 585 508 856
fax:	+420 585 508 564
WWW:	www.kr-olomoucky.cz

Platnost dokumentu:	od 1. 9. 2025 ve všech ročnících studia
Číslo jednací:	????????????????????

Školní vzdělávací program byl schválen členy Školské rady dne 25. 6. 2025

razítko školy

Mgr. Romana Studýnková
ředitelka

2 Charakteristika školy

Střední škola Gymnázium Jana Blahoslava a Střední pedagogická škola vznikla v roce 2008 sloučením dvou samostatně existujících vzdělávacích institucí s poměrně bohatou historií. Střední pedagogická škola byla založena v roce 1950, Gymnázium Jana Blahoslava vzniklo v roce 1992.

Škola nabízí k 1. 9. 2025 tyto obory studia:

Studijní obor/Školní vzdělávací program	Ukončení studia	Forma studia	Stupeň středního vzdělání
75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika ŠVP „Předškolní a mimoškolní pedagogika“	maturitní zkouška	denní	střední vzdělání s maturitní zkouškou
75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika ŠVP „Předškolní a mimoškolní pedagogika“	maturitní zkouška	zkrácená dálková	střední vzdělání s maturitní zkouškou
78-42-M/03 Pedagogické lyceum ŠVP „Pedagogické lyceum“	maturitní zkouška	denní	střední vzdělání s maturitní zkouškou
79-41-K/61 Gymnázium (šestileté studium) ŠVP „Šestileté gymnázium – živé jazyky“	maturitní zkouška	denní	střední vzdělání s maturitní zkouškou
79-41-K/41 Gymnázium (čtyřleté studium) ŠVP „Čtyřleté gymnázium – živé jazyky“	maturitní zkouška	denní	střední vzdělání s maturitní zkouškou

Zejména v oborech vyučovaných na Střední pedagogické škole má škola vysoce nadregionální charakter. Školu navštěvuje nemalé procento žáků z okolních krajů (především Moravskoslezského, Zlínského a Jihomoravského). Zájem o studium každoročně převyšuje kapacitní možnosti školy.

Škola se nachází ve dvou budovách v Přerově a v jedné budově (elokované pracoviště) v Olomouci.

Ředitelství školy má sídlo v Přerově v budově Denisova 3, gymnaziální obory jsou kmenově umístěny v budově Generála Štefánika 10. Budovy v Přerově jsou v těsné blízkosti a vytvářejí jeden společný areál. Přejechod mezi budovami neomezuje přechod žádné veřejné komunikace. Celkem je pro výuku k dispozici v obou budovách 45 učeben, z toho 14 je odborných, 4 učebny informatiky a výpočetní techniky. Pro výuku tělesné výchovy máme jednu velkou tělocvičnu, dvě malé tělocvičny a dvě hřiště ve dvorním traktu budov.

V obou budovách jsou učebny vybaveny multimediální technikou, většina učeben je vybavena dataprojektory, dvě z nich interaktivními tabulemi (učebny IVT). Vybrané kmenové učebny jsou tematicky zaměřeny a vybaveny k odborné výuce geografie, dějepisu, biologie, chemie a cizích jazyků. V celé budově je rozvedena počítačová síť v podobě strukturované kabeláže i bezdrátového připojení. Výuka odborných předmětů a jejich metodiky probíhá ve specializovaných učebnách.

Elokované pracoviště v Olomouci se nachází v budově Obchodní akademie a Ekonomického lycea Olomouc, tř. Spojenců 745, 779 00 Olomouc.

Škola získala statut Fakultní školy Pedagogické fakulty UP Olomouc (12. 2. 2008) a od roku 2023 také Fakulty tělesné výchovy a sportu UP Olomouc. Plnit svou pedagogickou praxi na naší škole mají možnost studenti nejen uvedených fakult.

Kombinace studijních oborů, vyučovaných předmětů a velikost školy umožňuje nabídnout žákům odborný, stoprocentně aprobovaný tým pedagogů a dostatečné prostorové i technické zázemí ke studiu.

Školní stravování probíhá v Přerově v budově Denisova 3 ve výdejně stravy. Obědy připravuje a jejich rozvoz zajišťuje Střední škola technická, Kouřilková 8. Na elokovaném pracovišti v Olomouci ve výdejně stravy v budově Obchodní akademie a Ekonomického lycea Olomouc, dovoz stravy je zajištěn ze školní jídelny Gymnázia, Olomouc-Hejčín.

Žáci oborů SPgŠ a vyššího stupně gymnázia mají možnost zajistit si ubytování v domovech mládeže jiných středních škol v Přerově, nejbližší se nachází cca 5 minut chůze od budovy školy.

Velkou výhodou školy je blízkost autobusového a vlakového nádraží (do pěti minut chůze), žáci školy tedy využívají dobré dopravní obslužnosti.

3 Profil absolventa

3.1 Základní identifikační údaje:

Název a adresa školy:	Gymnázium Jana Blahoslava a Střední pedagogická škola, Přerov, Denisova 3 Denisova 3 750 02 Přerov
Název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
Kód a název oboru vzdělání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
Platnost ŠVP:	od 1. 9. 2025 ve všech ročnících studia
Délka a forma vzdělávání:	4 roky v denní formě vzdělávání
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Kvalifikační úroveň:	EQF 4

3.2 Popis uplatnění absolventa v praxi:

Absolvent se uplatní jako učitel mateřské školy nebo jako vychovatel ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání (zejména ve školních družinách, školních klubech a ve střediscích volného času), ve školských výchovných a ubytovacích zařízeních s výjimkou školských výchovných a ubytovacích zařízení nebo jejich oddělení zřízených pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo školských zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a středisek výchovné péče.

Absolvent se dále uplatní jako pedagog volného času, který vykonává komplexní přímou pedagogickou činnost v zájmovém vzdělávání ve školách a školských zařízeních pro zájmové vzdělávání.

Absolvent se uplatní také v neškolských zařízeních, např. v sociálních nebo zdravotnických zařízeních, kde se pro výkon výchovné a vzdělávací činnosti vyžaduje pedagogická způsobilost.

Může se dále vzdělávat studiem na vysoké škole, vyšší odborné škole nebo v kurzech pořádaných v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

3.3 Očekávané kompetence absolventa

Vzdělávání v oboru směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žáci vytvořili následující klíčové a odborné kompetence.

3.3.1 Klíčové kompetence

a) Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání. To znamená, že absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;

- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotní;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

b) Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy. To znamená, že absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

c) Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích. To znamená, že absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí ve dvou jazycích;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

d) Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví,

spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů. To znamená, že absolventi by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

e) Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury. To znamená, že absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás i ve světě;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení. To znamená, že absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

g) Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích. To znamená, že absolventi by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

h) Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života, tzn. že absolvent:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;

- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

3.3.2 Odborné kompetence

a) Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tedy aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, svěřených dětí a spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. rodičů a jiných návštěvníků);
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence a krizový plán školy;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci s multimediálními učebními pomůckami, rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;
- znali systém péče státu o zdraví pracovníků (včetně preventivní péče), uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví při práci a nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce;
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout;
- vedli děti k bezpečnému chování a k dovednostem vyhledat nebo poskytnout první pomoc.

b) Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, činnosti organizace nebo poskytování služeb, tedy aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj dobrého jména organizace
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů, plánů apod.) kvality vzdělávání v daném typu školy nebo školského zařízení, zohledňovali oprávněné zájmy dítěte a jeho zákonných zástupců.

c) Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje, tedy aby absolventi:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti možné náklady, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;
- nakládali s vybavením školy nebo školského zařízení, s didaktickými pomůckami, materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí;
- vedli děti k ekonomickému a ekologickému chování.

c) Připravovat, realizovat a evaluovat výchovně vzdělávací činnosti zaměřené na vzdělávání a péči o děti předškolního věku a na volný čas dětí školního věku, tedy aby absolventi:

- připravovali samostatně i v týmu vzdělávací programy a další projekty výchovně vzdělávací práce pro děti v mateřských školách a v zařízeních pro zájmové vzdělávání;
- zohledňovali při přípravě a realizaci projektů výchovně vzdělávací práce individuální zvláštnosti a potřeby svěřených dětí, stejně jako podmínky, ve kterých bude výchovně vzdělávací činnost realizována;
- volili vzdělávací strategie v souladu se stanovenými vzdělávacími cíli;
- chápali a systematicky rozvíjeli dispozice dětí, specificky se zaměřovali na rozvoj jejich klíčových kompetencí;
- sledovali a vyhodnocovali změny ve vývoji svěřených dětí a dokázali na ně odpovídajícím způsobem reagovat;
- dokázali řídit a vyhodnocovat učební/zájmovou činnost, analyzovat pedagogické problémy a navrhnout jejich řešení;
- ovládali základní činnosti (např. dramatické, hudební, pohybové, pracovní technické, výtvarné) přiměřeně věku dětí a využívali vlastní dispozice v těchto oblastech;
- sledovali průběžně vývoj pedagogické teorie a změny ve vzdělávací politice včetně legislativních změn;
- měli vytvořeny předpoklady pro sebereflexi a sebehodnocení a dovednosti potřebné pro vyrovnávání se s náročností povolání a se stresem.

3.4 Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání

Studium se ukončuje maturitní zkouškou; dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Konání maturitní zkoušky se řídí Školským zákonem a příslušným prováděcím právním předpisem.

Stupeň dosaženého vzdělání je střední vzdělání s maturitní zkouškou, kvalifikační úroveň EQF 4.

3.4.1 Společná část maturitní zkoušky

Maturitní zkouška je organizována v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění a dalšími aktuálně platnými prováděcími právními předpisy.

Společná část maturitní zkoušky se koná v souladu s výše uvedenými předpisy v rozsahu, který je aktuálně platný.

3.4.2 Profilová část maturitní zkoušky

Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury konané formou písemné práce a ústní zkoušky a zkoušky z cizího jazyka konané formou písemné práce a ústní zkoušky, pokud si ji žák zvolil ve společné části maturitní zkoušky a dále z dalších tří povinných zkoušek. Žák může navíc vykonat nejvýše dvě nepovinné zkoušky. Aktuální nabídku předmětů a další podmínky profilové části maturitní zkoušky zveřejní ředitel školy v souladu se školským zákonem nejpozději 7 měsíců před konáním první profilové zkoušky.

Ředitelka školy, v souladu s § 81, odst. 7 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění a dalšími prováděcími právními předpisy, umožní žákovi za podmínek stanovených prováděcím právním předpisem jednu povinnou zkoušku profilové části maturitní zkoušky konanou z cizího jazyka nahradit výsledkem úspěšně vykonané standardizované zkoušky z tohoto cizího jazyka doložené jazykovým certifikátem. Totéž umožní za podmínek stanovených prováděcím právním předpisem pro jednu nepovinnou zkoušku profilové části maturitní zkoušky.

4 Charakteristika vzdělávacího programu

4.1 Identifikační údaje:

Název a adresa školy:	Gymnázium Jana Blahoslava a Střední pedagogická škola, Přerov, Denisova 3 Denisova 3 750 02 Přerov
Název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
Kód a název oboru vzdělání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
Platnost ŠVP:	od 1. 9. 2025 ve všech ročnících studia
Délka a forma vzdělávání:	4 roky v denní formě vzdělávání
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Kvalifikační úroveň:	EQF 4

4.2 Celkové pojetí vzdělávání

Vzdělávání v oboru probíhá v rovinách všeobecného vzdělání a odborného vzdělávání. V rámci všeobecně vzdělávacích předmětů žáci plní podmínky získání všeobecné části středního vzdělání. Odborné předměty jsou prostředkem k získání kompetencí uvedených v profilu absolventa a jsou realizovány formou teoretické výuky a pedagogické praxe.

Žák oboru, který je vyučován podle ŠVP „Předškolní a mimoškolní pedagogika“ je pro své budoucí povolání připravován nejen v rámci povinných a volitelných předmětů. V průběhu celého studia vyžadujeme a podporujeme jeho další aktivity a činnosti. Odbornou přípravu nelze realizovat pouze ve vyučovacích hodinách. Proto jsou nedílnou součástí výuky i jiné formy vzdělávání. Některé z nich považujeme za natolik klíčové, že se staly pravidelnými aktivitami, zařazenými v organizaci školního roku a zároveň nedílnou součástí vzdělávání v oboru:

Exkurze do jiných typů škol a zařízení než jsou mateřské školy, v nichž mohou absolventi také po ukončení studia působit:

- SŠ, ZŠ a MŠ Přerov;
- SONS Přerov;
- Středisko environmentální výchovy Sluňákov, Horka nad Moravou;
- Středisko volného času Atlas a BIOS, Přerov;
- Dětský domov Přerov;

Projekty, soutěže a akce uměnovědného charakteru:

- Literární kavárna;
- autorské soutěže k rozvoji hudební tvořivosti;
- divadelní představení 3. ročníků pro mateřské školy a školní družiny;
- Jarní koncert, Vánoční koncert, Masters;
- školní výtvarné Salony;
- návštěvy animačních programů v muzeích a galeriích;
- výtvarné, dramatické a tělovýchovné kurzy;
- další všeobecné nebo odborné exkurze a akce podle aktuálních možností.

Vzhledem k charakteru budoucího zaměstnání podporujeme (a předpokládáme) u žáků **další aktivity**, které podporují rozvoj klíčových kompetencí absolventa oboru:

- vlastní výtvarná, hudební, dramatická nebo tělesná příprava či činnost ve veřejných zájmových organizacích, spolcích, sdruženích (nebo školních kroužcích);
- účast na soutěžích interpretačního charakteru (např. Hudební festival SPgŠ, soustředění a akce pěveckého sboru);
- Au-pair pobyty v zahraničí po dobu školních prázdnin;
- nabízíme organizaci návštěv divadelních představení v anglickém jazyce, poznávací vzdělávací zájezdy do Velké Británie, německy hovořících zemí, Francie;
- pomoc žáků při akcích školských zařízení (Mikuláš, dopravní výchova, oslavy výročí apod.) nebo v domovech pro osoby se zdravotním postižením;
- škola organizuje pro žáky školy kurzy znakové řeči;
- žákům je nabízen nepovinný předmět speciální pedagogika.

4.3 Organizace výuky

4.3.1 Teoretické vyučování

Teoretické vyučování je realizováno formou frontální výuky, problémové výuky, projektového vyučování, skupinové práce, samostatné práce. Z použitých metod převládají výklad, řízený rozhovor, vysvětlování, diskuse, zařazujeme sebereflexi, prožitkové učení. Zadáváme referáty nebo projekty s využitím audiovizuální a digitální techniky a jiné aktivizující metody. Zařazujeme metody a aktivity podporující rozvoj digitálních kompetencí žáků. Vyučující využívají metody přiměřené probíranému učivu, výuka je doplňována o odborné exkurze, besedy, návštěvy výstav, přednášek. I v rámci všeobecně vzdělávacích předmětů žáci připravují školní projekty, uvedené v kapitole Celkové pojetí vzdělávání, a účastní se jich.

Ve výuce odborných předmětů zařazujeme názorné ukázky (instruktáž), práci s textem a odbornou literaturou, samostatné předvedení praktické činnosti, samostatnou či skupinovou práci, interpretaci uměleckého díla, vlastní uměleckou tvořivost či činnost, prožitkové učení, brainstorming.

Teoretická výuka všeobecných i odborných předmětů je pro žáky oboru základem pro výkon pedagogické praxe. Proto jsou její obsah, formy i metody v odpovídající míře podřízeny rozvoji odborných kompetencí žáka.

4.3.2 Pedagogická praxe

V 1. a 2. ročníku probíhá odborná praxe formou dvoutýdenních kurzů. Žáci ji absolvují v místě školy či v místě bydliště. V 1. ročníku musí žáci vykonat pedagogickou praxi v mateřské škole, ve 2. ročníku ve školní družině. Pracovní doba žáka je 6 hodin denně, z toho je 5 hodin náslechu a práce s dětmi a jedna hodina rozboru.

Ve 3. a 4. ročníku se žák účastní odborné i učební praxe. Na učební praxi se třída dělí na skupiny. Učební praxe je součástí týdenního rozvrhu ve 3. a 4. ročníku, praxe probíhá v jednom vyhrazeném dnu v týdnu. Odborná praxe probíhá formou čtyřtýdenních kurzů ve 3. ročníku a čtyřtýdenních kurzů ve 4. ročníku. Pracovní doba žáka je 6 hodin denně, z toho je 5 hodin náslechu a práce s dětmi a jedna hodina rozboru.

Pedagogická praxe probíhá pod vedením pedagogů cvičných zařízení a vedoucího praxe.

Zařízení, kde absolvují odbornou praxi, si žáci zajišťují sami, většinou v místě bydliště. Odbornou praxi mohou ve 3. a 4. ročníku vykonávat v mateřských školách, školních družinách, dětských domovech či speciálních zařízeních. Učební praxi vykonávají žáci ve školských zařízeních převážně Olomouckého kraje. Konkrétní názvy či adresy jednotlivých zařízení nelze uvést, protože se každý rok mění, v závislosti na jejich zájmu s naší školou spolupracovat.

4.3.3 Způsob rozvoje klíčových kompetencí

V souladu s Rámcovým vzdělávacím programem odborného vzdělávání rozvíjíme klíčové kompetence žáků, které odpovídají profilu absolventa. V průběhu studia by se jejich úroveň měla přiblížit k žádoucímu stavu popsanému ve výše uvedeném dokumentu. K jejich dosažení volí všichni učitelé různé výchovné a vzdělávací strategie.

Za nejdůležitější strategie, vedoucí k cílenému rozvoji všeobecných kompetencí, považujeme zejména tyto:

K učení – učitel

- uplatňuje individuální přístup k žákům;
- poskytne žákům přehled látky, který budou v průběhu roku probírat, a tím jim umožní sledovat postupný pokrok v učení;
- stanovuje jednoznačné požadavky na aktivní tvorbu žáka, motivuje jeho činnost osobním příkladem;
- zadáváním referátů, prezentací a samostatných prací vede žáka k aktivnímu učení, vyhledávání a třídění informací;
- zadává žákům práci tak, aby tvořivě využívali informace z odborné literatury, tisku, internetu a dalších zdrojů, kriticky je hodnotili a třídili.

K řešení problémů – učitel

- zadává žákům úkoly, při kterých žáci rozvíjí mezipředmětové vztahy;
- umožňuje jim rozvíjet vlastní zkušenosti a dovednosti, navrhnout originální postupy, nacházet různé alternativy a varianty postupů;
- vede žáka k využívání tvořivého myšlení s využitím představivosti a intuice a ke kritickému myšlení při posuzování skutečnosti;
- zařazuje do vyučování práci s chybou, vede žáky k odhalení záměrných chyb.

Komunikativních – učitel

- vede žáky k souvislému, výstižnému a kultivovanému vyjadřování, které přizpůsobují různým věkovým skupinám;
- učí žáky vyjádřit vhodnou formou své názory a následně je obhajovat;
- vlastním příkladem vede žáky ke kultivovanému jazykovému projevu;
- vede žáky k vhodnému vyjadřování přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a učí je vhodně se prezentovat;
- podporuje studium řeči a komunikace.

Personálních a sociálních – učitel

- posiluje v žácích sebedůvěru, vyžaduje respektování společně utvořených pravidel a názorů druhých;
- zadává cvičení a úkoly, při kterých žáci spolupracují, vzájemně si pomáhají a dodržují zásady fair-play;

- nabízí žákům vhodné volnočasové aktivity, které podněcují smysluplné využití jejich volného času (nepovinné předměty a zájmová činnost);
- zadává taková cvičení a úkoly, při kterých žáci nesou zodpovědnost za společný výsledek.

Občanského a kulturního povědomí – učitel

- podporuje zájem žáků o umění;
- upevňuje v žácích vztah k životnímu prostředí a kulturním hodnotám;
- informuje žáky o dění ve veřejném životě a snaží se je přivést k jeho cílenému sledování;
- jde žákům příkladem;
- umožňuje žákům zapojit se do žákovské samosprávy na úrovni třídy a studentské rady na úrovni školy;
- zařazuje metody, prostřednictvím kterých žák dostává příležitost učit se vnímat kulturní a duchovní hodnoty, poznávat a respektovat jejich specifika, uvědomovat si hodnoty a význam kulturního dědictví, včetně pochopení významu tradic a role společenských norem.

K pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – učitel

- dává jasné pokyny pro práci v hodině, stanovuje dílčí cíle, žáci tak vědí, co mají dělat a co se od nich očekává;
- vyžaduje plnění pracovních povinností;
- motivuje žáky tak, aby usilovali o dosažení stanovených cílů a o dokončení zahájené aktivity, průběžně revidovali a kriticky hodnotili dosažené výsledky a korigovali další činnost s ohledem na stanovený cíl;
- učí žáky spoléhat se na vlastní tvůrčí potenciál a pomocí samostatně zpracovávaných úkolů si uvědomovat osobní zodpovědnost za svou práci;
- učí žáky vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- podporuje žáky v aktivitách, které jsou součástí života školy a učí je samostatně plánovat, realizovat, vyhodnocovat a řídit – např. školní plesy, exkurze, výlety, výstavy atd.;
- vede žáka k respektování pracovních norem a pravidel bezpečnosti práce a ochrany zdraví;
- podporuje žáka k zahraničním pracovním příležitostem (au-pair pobyty).

Matematických – učitel

- vede žáky ke správné a přesné interpretaci informací daných v tabulkách, diagramech či v grafické podobě;
- rozvíjí finanční gramotnost žáků;
- společně s žáky vytváří algoritmy řešení, které potom slouží jako pomůcka k řešení situací obdobných.

Digitálních – učitel

- při výuce i samostudiu žáků podporuje využívání různorodých digitálních zařízení;
- zařazuje činnosti spojené se získáváním a zpracováváním, ověřování a sdílením informací z různých digitálních zdrojů;
- zařazuje činnosti, při kterých žáci pracují s elektronickými učebnicemi, slovníky, překladači a dalšími aplikacemi, které jej podporují v učení;
- vede žáky k využití nástrojů umělé inteligence a ke kritickému zhodnocení, třídění a využití takto získaných výstupů a informací;

- vede žáky při práci s digitální technikou a jejím využívání v online prostředí k etickému chování a ohleduplně, respektování autorských práv a respektování druhých;
- zařazuje činnosti spojené s tvorbou vlastního digitálního obsahu, vede žáky k jeho reflexi, úpravě, změně, vylepšení a zdokonalování s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah;
- motivuje žáky k využívání digitální technologie k usnadnění práce a zefektivnění jejich pracovních postupů;
- učí žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví;
- vyžaduje u žáků využívání metodických internetové portálů k projektování jejich vlastní výchovně vzdělávacích činností;
- vede žáky k tvorbě vlastního portfolia s využitím digitálních technologií.

Za nejdůležitější strategie, vedoucí k cílenému rozvoji odborných kompetencí, považujeme zejména tyto – učitel:

- provádí se žáky činnosti, při kterých si osvojí praktické dovednosti;
- předvádí žákům využívání specifických podmínek k zesílení prožitku dětí při různých činnostech;
- vyžaduje od žáků vytváření bezpečného, důvěryhodného a podnětného prostředí
- nabízí dostatečné množství podnětů pro přípravu a realizaci projektů výchovně vzdělávací práce pro skupiny s dětmi se zřetelem na věk;
- učí žáky komplexně propojovat všechny praktické činnosti v různých formách výchovné práce v předškolních, školních i mimoškolních zařízeních;
- vede žáka k tomu, aby sledoval průběžný vývoj pedagogické teorie, změny ve vzdělávací politice včetně legislativních změn;
- vede žáka k respektování pracovních norem a pravidel bezpečnosti práce a ochrany zdraví;
- vyžaduje na pedagogické praxi sledování a analýzu projevů chování dítěte i vztahy v dětském kolektivu s cílem jejich pozitivního ovlivňování a předcházení negativním jevům (stresům a fobiím dětí, šikanování, zneužívání a týrání dětí, drogovým a jiným závislostem, dětské kriminalitě atp.).

4.3.4 Realizace průřezových témat

Průřezová témata integrujeme do jednotlivých vyučovacích předmětů. V jednotlivých ročnících jsou také podle možností školy realizována jako součást vzdělávacích akcí mimo pravidelnou výuku, zejména při exkurzích, kurzech a jazykově orientovaných poznávacích zájezdech. Konkrétní zařazení průřezového tématu je popsáno v charakteristikách jednotlivých předmětů. Integraci průřezových témat do jednotlivých předmětů reprezentuje následující tabulka.

4.3.4.1 Občan v demokratické společnosti																
	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Dějepis	Občanská nauka	Matematika	Biologie a hygiena	Fyzika	Chemie	Zeměpis	Pedagogika	Psychologie	Hudební výchova s metodikou	Výtvarná výchova s metodikou	Tělesná výchova s metodikou	Hra na hudební nástroj	Dramatická výchova s metod.
4.3.4.1.1 osobnost a její rozvoj (sebevědomí, sebeodpovědnost a schopnost morálního úsudku, základní existenční otázky – hledáme odpovědi a řešení)			X	X					X	X	X	X		X	X	X
4.3.4.1.2 komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů	X	X	X	X						X	X				X	X
4.3.4.1.3 společnost – jednatelce a společenské skupiny, kultura, náboženství		X	X	X								X			X	
4.3.4.1.4 historický vývoj (především v 19. a 20. století)			X	X								X				
4.3.4.1.5 stát, politický systém, politika, soudobý svět			X	X					X							
4.3.4.1.6 masová média (orientace v mediálních obsazích, jejich kritické hodnocení a optimální využívání pro své různé potřeby)	X	X	X	X						X		X			X	
4.3.4.1.7 morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita			X	X									X		X	X
4.3.4.1.8 potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život			X	X									X			X

4.3.4.2 Člověk a životní prostředí

	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Dějepis	Občanská nauka	Matematika	Biologie a hygiena	Fyzika	Chemie	Zeměpis	Pedagogika	Psychologie	Hudební výchova s metodikou	Výtvarná výchova s metodikou	Tělesná výchova s metodikou	Hra na hudební nástroj	Dramatická výchova s metod.	Literární a jazykové praktikum	Metodika mat. představ	Informatika	Pedagogická praxe	Hud. výchova - specializace	Výt. výchova – specializace	Tělesná výchova - specializace	Dram. výchova - specializace
Biosféra v ekosystémovém pojetí																								
4.3.4.2.1 abiotické a biotické podmínky života						X																		
4.3.4.2.2 ekologická přizpůsobivost				X		X																		
4.3.4.2.3 vzájemné vztahy organismů a prostředí				X		X						X										X		
4.3.4.2.4 struktura a funkce ekosystémů, význam biodiverzity						X																		
4.3.4.2.5 ochrana přírody a krajiny		X		X				X	X			X					X					X		
Současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí																								
4.3.4.2.6 klimatické změny		X	X	X				X	X															
4.3.4.2.7 ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace		X		X		X		X	X															
4.3.4.2.8 vliv prostředí na lidské zdraví a život, zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví		X		X		X		X	X	X	X	X	X				X			X	X		X	
Možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě																								
4.3.4.2.9 nástroje právní, ekonomické, informační, technické, technologické, organizační				X					X															
4.3.4.2.10 prevence negativních jevů, vlastní odpovědnost za své jednání a aktivní podíl na řešení environmentálních problémů		X		X		X		X	X	X			X		X	X	X							X
4.3.4.2.11 principy udržitelnosti rozvoje			X	X					X															

4.3.4.2 Člověk a životní prostředí

	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Dějepis	Občanská nauka	Matematika	Biologie a hygiena	Fyzika	Chemie	Zeměpis	Pedagogika	Psychologie	Hudební výchova s metodikou	Výtvarná výchova s metodikou	Tělesná výchova s metodikou	Hra na hudební nástroj	Dramatická výchova s metod.	Literární a jazykové praktikum	Metodika mat. představ	Informatika	Pedagogická praxe	Hud. výchova - specializace	Výt. výchova – specializace	Tělesná výchova - specializace	Dram. výchova - specializace
4.3.4.2.12 souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy				X				X	X															
4.3.4.2.13 samostatné a aktivní poznávání okolní prostředí, získávání informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů	X			X		X		X	X															
4.3.4.2.14 základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání		X		X		X		X	X			X	X		X	X	X							X
4.3.4.2.15 esteticky a citově vnímáme své okolí a přírodní prostředí	X	X	X	X								X	X		X	X	X				X	X		X

4.3.4.3 Člověk a svět práce

	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Dějepis	Občanská nauka	Matematika	Biologie a hygiena	Fyzika	Chemie	Zeměpis	Pedagogika	Psychologie	Hudební výchova s metodikou	Výtvarná výchova s metodikou	Tělesná výchova s metodikou	Hra na hudební nástroj	Dramatická výchova s metod.	Literární a jazykové praktikum	Metodika mat. představ	Informatika	Pedagogická praxe	Hud. výchova - specializace	Výt. výchova - specializace	Tělesná výchova - specializace	Dram. výchova - specializace
Individuální příprava na pracovní trh																								
4.3.4.3.1 sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům, vytvoření osobního portfolia dovedností i se zkušenostmi informálního učení		X		X				X	X	X	X	X			X	X	X	X	X	X	X			X
4.3.4.3.2 písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce – formy aktivního hledání práce, zpracování žádosti o zaměstnání, formy životopisů a motivačních dopisů a jejich vytvoření, praktická příprava na jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor a výběrové řízení	X	X		X							X					X								X
4.3.4.3.3 vyhledávání zaměstnání, informační zdroje a jejich vyhodnocení		X		X	X																			
4.3.4.3.4 aktivní plánování a projektování profesní kariéry, dosahování cílů podle stanoveného plánu		X		X						X		X						X						
Svět vzdělávání																								
4.3.4.3.5 význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart	X	X	X	X					X	X	X	X	X			X	X	X	X		X	X		X
4.3.4.3.6 formální a neformální vzdělávací příležitosti, možnosti vzdělávání v zahraničí, návaznosti vzdělávání po absolvování střední školy, rekvalifikace		X		X						X														X

4.3.4.3 Člověk a svět práce

	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Dějepis	Občanská nauka	Matematika	Biologie a hygiena	Fyzika	Chemie	Zeměpis	Pedagogika	Psychologie	Hudební výchova s metodikou	Výtvarná výchova s metodikou	Tělesná výchova s metodikou	Hra na hudební nástroj	Dramatická výchova s metod.	Literární a jazykové praktikum	Metodika mat. představ	Informatika	Pedagogická praxe	Hud. výchova - specializace	Výt. výchova - specializace	Tělesná výchova - specializace	Dram. výchova - specializace
4.3.4.3.7 ověřené kariérové informace jako podmínka rozhodování o profesních a vzdělávacích záměrech – informační zdroje, posuzování informací o vzdělávání, pracovních nabídkách, trhu práce.	X			X																				
Svět práce																								
4.3.4.3.8 trh práce z hlediska globalizace i regionální ekonomiky, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů				X					X															
4.3.4.3.9 nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, možnosti zaměstnání v zahraničí		X		X					X							X								X
4.3.4.3.10 technologický rozvoj v činnostech lidské práce, základní charakteristiky pracovních činností									X								X							
4.3.4.3.11 pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možností		X		X						X		X				X								X
4.3.4.3.12 zákoník práce, formy pracovního vztahu, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele				X																				
Podpora státu ve sféře zaměstnanosti																								
4.3.4.3.13 služby kariérového poradenství				X																				
4.3.4.3.14 zprostředkovatelské služby při hledání práce, pracovní agentury, služby úřadu práce				X																				

4.3.4.4 Člověk a digitální svět

	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Dějepis	Občanská nauka	Matematika	Biologie a hygiena	Fyzika	Chemie	Zeměpis	Pedagogika	Psychologie	Hudební výchova s metodikou	Výtvarná výchova s metodikou	Tělesná výchova s metodikou	Hra na hudební nástroj	Dramatická výchova s metod.	Literární a jazykové praktikum	Metodika mat. představ	Informatika	Pedagogická praxe	Hud. výchova - specializace	Výt. výchova - specializace	Tělesná výchova - specializace	Dram. výchova - specializace
Aplikace v konkrétních vzdělávacích oborech																								
Jazykové vzdělávání a komunikace 4.3.4.4.1 využití digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce.	X	X														X	X							X
Společenskovední vzdělávání 4.3.4.4.2 postavení, role či vliv digitálních technologií a práce s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu.			X	?					X	X														
Přírodovědné vzdělávání 4.3.4.4.3 práce s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení přírodovědných problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.						X	X	X	X															
Matematické vzdělávání 4.3.4.4.4 práce s digitálními technologiemi při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu, při práci s matematickým modelem a při vyhodnocování a interpretaci výsledku řešení vzhledem k realitě, při řešení problémů, včetně diskuse a prezentace výsledků těchto řešení.					X		X	X										X						

4.3.4.4 Člověk a digitální svět

	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Dějepis	Občanská nauka	Matematika	Biologie a hygiena	Fyzika	Chemie	Zeměpis	Pedagogika	Psychologie	Hudební výchova s metodikou	Výtvarná výchova s metodikou	Tělesná výchova s metodikou	Hra na hudební nástroj	Dramatická výchova s metod.	Literární a jazykové praktikum	Metodika mat. představ	Informatika	Pedagogická praxe	Hud. výchova - specializace	Výt. výchova - specializace	Tělesná výchova - specializace	Dram. výchova - specializace
Estetické vzdělávání 4.3.4.4.5 při tvořivých činnostech využití potenciálu, který nabízejí digitální média; při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatnění estetických kritéria.	X											X	X		X	X	X				X	X		X
Vzdělávání pro zdraví 4.3.4.4.6 dovednosti potřebné k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií.						X								X		X			X				X	X
Informatické vzdělávání 4.3.4.4.7 principy, na kterých pracují digitální technologie; rozvoj informatického myšlení žáků, které uplatní při řešení i neinformatických problémů.																		X	X					
Ekonomické vzdělávání 4.3.4.4.8 využití vhodných nástrojů pro výpočty ekonomických údajů (mzdy, RPSN aj.), pro jejich zobrazování (trendy nabídky a poptávky, podnikatelský záměr, rozpočet apod.); použití dostupných aplikací k ekonomickým či pracovním účelům, např. k daňovým evidenčním povinnostem.				X	X				X									?						
Odborné vzdělávání 4.3.4.4.9 efektivní využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti.							X			X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X		X	X

4.3.4.4 Člověk a digitální svět

	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Dějepis	Občanská nauka	Matematika	Biologie a hygiena	Fyzika	Chemie	Zeměpis	Pedagogika	Psychologie	Hudební výchova s metodikou	Výtvarná výchova s metodikou	Tělesná výchova s metodikou	Hra na hudební nástroj	Dramatická výchova s metod.	Literární a jazykové praktikum	Metodika mat. představ	Informatika	Pedagogická praxe	Hud. výchova - specializace	Výt. výchova - specializace	Tělesná výchova - specializace	Dram. výchova - specializace
Aplikace průřezové																								
4.3.4.4.10 vyhledávání příležitosti k zapojení se do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, např. při komunikaci s úřady; význam digitálních technologií pro sociální začleňování, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života;	X			X						X	X								X					
4.3.4.4.11 kritické posuzování vývoje technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka, společnosti a životní prostředí; zvážení příležitosti a rizika, minimalizace rizika			X	X		X			X	X									X					
4.3.4.4.12 běžné a samozřejmé využití vhodné digitální technologie a jejich kombinace k naplnění svých potřeb; nastavení a změna použití digitální technologie podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby;		X							X										X					
4.3.4.4.13 využití digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji; budování si osobní vzdělávací prostředí; rozpoznání, kdy je třeba vlastní digitální kompetence zdokonalit nebo aktualizovat, orientace v aktuálním dění v oblasti kybernetické bezpečnosti; schopnost podpořit ostatní v rozvoji jejich digitálních kompetencí a předat základní bezpečnostní rady a doporučení;				X					X		X					X			X					X
4.3.4.4.14 vytváření a správa své digitální identity; aktivní péče o svou digitální stopu (vlastní i vytvořenou jinými)																		X						

4.3.4.4 Člověk a digitální svět

	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Dějepis	Občanská nauka	Matematika	Biologie a hygiena	Fyzika	Chemie	Zeměpis	Pedagogika	Psychologie	Hudební výchova s metodikou	Výtvarná výchova s metodikou	Tělesná výchova s metodikou	Hra na hudební nástroj	Dramatická výchova s metod.	Literární a jazykové praktikum	Metodika mat. představ	Informatika	Pedagogická praxe	Hud. výchova - specializace	Výt. výchova - specializace	Tělesná výchova - specializace	Dram. výchova - specializace
4.3.4.4.15 ochrana sebe a ostatních před možným nebezpečím v digitálním prostředí; ochrana digitálních zařízení, digitálního obsahu i osobních údajů v digitálním prostředí před poškozením či zneužitím; při využívání digitálních služeb nejen v online prostředí posuzování jejich spolehlivosti a postup vždy s vědomím existence zásad ochrany osobních údajů a soukromí dané služby;																			X					
4.3.4.4.16 při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií předcházení situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, přizpůsobení svého digitálního i fyzického pracovního prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami;						X				X	X								X					
4.3.4.4.17 právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých a osobních údajů, duševního vlastnictví a kybernetické bezpečnosti;				X															X					
4.3.4.4.18 respektování pravidel chování a jednání a etika při interakcích v digitálním prostředí; respektování kulturní rozmanitosti; aktivní vystupování proti nepřijatelnému jednání v online světě; s daty získanými prostřednictvím různých nástrojů a služeb, v různém digitálním světě s ohledem na dobrou pověst svou i ostatních;				X						X	X					X			X					X

4.3.4.4 Člověk a digitální svět

	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Dějepis	Občanská nauka	Matematika	Biologie a hygiena	Fyzika	Chemie	Zeměpis	Pedagogika	Psychologie	Hudební výchova s metodikou	Výtvarná výchova s metodikou	Tělesná výchova s metodikou	Hra na hudební nástroj	Dramatická výchova s metod.	Literární a jazykové praktikum	Metodika mat. představ	Informatika	Pedagogická praxe	Hud. výchova - specializace	Výt. výchova - specializace	Tělesná výchova - specializace	Dram. výchova - specializace
4.3.4.4.19 bezpečná řešení prostřednictvím digitálních technologií, která pomohou vylepšit postupy či technologie; rada druhým s vyřešením technických problémů;																		X						
4.3.4.4.20 vyjádření se za pomoci digitálních prostředků a vytváření a úprava vlastního digitálního obsahu v různých formátech; změna, vylepšení a zdokonalování obsahu stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah;	X	X	X						X				X			X			X		X			X
4.3.4.4.21 získávání dat, informací a obsahu z různých zdrojů v digitálním prostředí; používání různých strategií při vyhledávání; kritické hodnocení získaných dat a informací, posouzení jejich spolehlivost a úplnost;	X	X	X	X		X	X		X							X		X	X					X
4.3.4.4.22 přizpůsobení organizace a uchování dat, informací a obsahu danému prostředí a účelu;																			X					
4.3.4.4.23 komunikace prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobení prostředků komunikace danému kontextu;		X		X					X	X									X					
4.3.4.4.24 sdílení dat, obsahu a informací s ostatními prostřednictvím digitálních technologií; využití digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí.						X	X	X	X							X		X	X					X

4.3.5 Další vzdělávací a mimovyučovací aktivity

Lyžařský výcvikový kurz

V souladu s učebními osnovami je ve třetím ročníku studia zařazen lyžařský výcvikový kurz v délce trvání zpravidla 5 výcvikových dnů. Je určen žákům, kteří si zvolí předmět Tělesná výchova – specializace. Kurz se koná na lyžařských terénech v České republice, absolvování kurzu je do konce studia povinné.

Turistický kurz

Ve třetím ročníku studia je zařazen turistický kurz se zaměřením na pěší turistiku, sporty a pobyt v přírodě. Je určen žákům, kteří si zvolí předmět Tělesná výchova – specializace. Kurz je zpravidla pětidenní a absolvování kurzu je do konce studia povinné.

Tematické výjezdy – Velká Británie

Předmětová komise anglického jazyka pořádá poznávací zájezdy pro zájemce z řad žáků do Anglie, Skotska, Walesu a případně Irska (dle zájmu žáků). Cílem je seznámit žáky s geografíí, historií, tradicemi a způsobem života v těchto zemích.

Tematické výjezdy – Německo, Rakousko, Francie;

Předmětová komise cizích jazyků pořádá tematické zahraniční zájezdy. Cílem je seznámení žáků s realitami uvedených států (nejčastěji Berlín, Vídeň, Paříž...).

Výtvarný kurz v plenéru

Kurz v rozsahu pěti dnů je zařazen do 3. ročníku předmětu výtvarná výchova – specializace a je zaměřen na malbu, kresbu a akční tvorbu v plenéru. Absolvování kurzu je do konce studia povinné.

Tematické výjezdy za kulturními památkami a výtvarným uměním

Předmětová komise výtvarné výchovy pořádá tematické zájezdy pro zájemce z řad žáků do evropských zemí za účelem prohlídky významných historických a kulturních památek, návštěvy muzeí a výstav.

Dramatický kurz

Kurz v rozsahu 3 dnů probíhá v inspirativním prostředí a je zařazen do třetího ročníku předmětu Dramatická výchova – specializace. Absolvování kurzu do konce studia je povinné.

Kulturně poznávací zájezd do Prahy

V průběhu 3. ročníku se žáci mohou zúčastnit kulturně poznávacího zájezdu do Prahy. Žáci se seznamují s uměleckými skvosty hlavního města, zavítají do vybraných muzeí, galerií a zhlédnou divadelní představení. Odborným garantem akce je člen předmětové komise českého jazyka, výtvarné výchovy nebo dějepisu a základů společenských věd. Akci organizuje odborný garant ve spolupráci s třídním učitelem. Účast žáků není povinná.

4.4 Způsob a kritéria hodnocení žáků

Pravidla hodnocení žáků jsou nedílnou součástí Školního řádu Gymnázia Jana Blahoslava a Střední pedagogické školy, Přerov, Denisova 3. Tento samostatný dokument je k nahlédnutí na [www stránkách školy](http://www.stránkách školy), případně v kanceláři školy a u třídních učitelů.

Uvedená společná strategie je specifikována v učebních osnovách jednotlivých vyučovacích předmětů.

4.5 Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence:

Na základě platných právních předpisů zajišťuje škola BOZP žáků jak v praktickém, tak v teoretickém vyučování standardním způsobem. Škola využívá dalších možností k tomu, aby žák získal kompetence k odpovědnosti za svou bezpečnost a zdraví. Žáci jsou pravidelně proškoleni, je vypracován a pravidelně aktualizován vlastní „Preventivní program školy“ k prevenci šikany nebo drogových závislostí. Zejména v předmětech Občanská nauka a Tělesná výchova je zařazena problematika vzdělávání ke zdraví.

Vzhledem k zaměření oboru studia se však také předpokládá, že absolvent bude ve svém zaměstnání zodpovědný za BOZP svěřených osob. Žáci jsou tedy ve zvýšené míře vedeni k osvojení této kompetence. Zařazení problematiky se projevuje v osnovách odborných předmětů, a to hlavně v Pedagogické praxi, Tělesné výchově s metodikou a Dramatické výchově s metodikou. V průběhu i po ukončení studia žák:

- dodržuje hygienické předpisy a bezpečnost práce;
- dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence a působí v tomto směru na svěřené děti;
- vede děti k dodržování bezpečnosti a ochraně zdraví;
- poskytne první pomoc při úrazu a náhlém onemocnění na pracovišti;
- preferuje pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu, eliminuje zdraví ohrožující návyky a činnosti;
- vystupuje v roli partnera, vytváří prostředí důvěry, úcty, empatie, solidarity.

4.6 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Při zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami postupuje škola v souladu s novelou školského zákona č. 82/2015 Sb. a vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

Při koordinaci realizace podpůrných opatření škola využívá své poradenské pracovníky, kterými jsou výchovný poradce, školní psycholog a školní metodik prevence a kariérový poradce.

Spoluprací se školským poradenským zařízením je ve škole pověřen výchovný poradce.

4.6.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

V procesu výuky počítáme se skutečností, že někteří z žáků potřebují pedagogickou podporu. Při zjištění individuálních potřeb žáka přistupuje škola k realizaci opatření:

- individualizace výuky;
- plán pedagogické podpory;
- individuální vzdělávací plán;

K individualizaci výuky přistupujeme v okamžiku, kdy učitel zjistí u žáka mírnou potřebu poskytnutí podpůrného opatření v rámci jednoho předmětu a není třeba koordinovat podporu mezi více učiteli nebo ve více vyučovacích předmětech. Ve spolupráci s výchovným poradcem využije potřebná podpůrná opatření v oblasti metod a organizace výuky.

V případě, že speciální potřeby žáka jsou rozsáhlejší, zasahují více předmětů nebo vyžadují komunikaci více učitelů, sestavuje se pro žáka PLPP (plán pedagogické podpory). PLPP je pro žáka realizován také zejména na základě doporučení školského poradenského zařízení.

PLPP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli konkrétního vyučovacího předmětu a s výchovným poradcem. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy, realizace a vyhodnocování PLPP a koordinuje společné schůzky s pedagogy, vedením školy, žákem a zákonným zástupcem žáka, není-li žák zletilý.“

Obdobně škola postupuje v případě tvorby, realizace a vyhodnocování IVP (individuální vzdělávací plán). PLPP a IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka.

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a realizaci PLPP a IVP spolupracuje škola s dalšími organizacemi, které poskytují související služby z oblasti sociální, zdravotnické, preventivní nebo poradenské, zpravidla na doporučení školského poradenského pracoviště.

Podle přiznaného stupně podpory a na doporučení školského poradenského zařízení využíváme zejména podpůrná opatření uvedená v příloze č. 1 k vyhlášce č. 27/2016 Sb.

Využívání ICT ve vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním přizpůsobujeme individuálním potřebám žáka. Škola vychází z pokynů a doporučení uvedených v rámcovém vzdělávacím programu v průřezovém tématu Člověk a digitální svět (část Použití informačních a komunikačních technologií ve vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním).

4.6.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu nadaného a mimořádně nadaného žáka

Péče o nadané a mimořádně nadané žáky je koordinována výchovným poradcem.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zákonným zástupcem mimořádně nadaného žáka (zletilým žákem). Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka (nebo zletilého žáka), bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka (zletilým žákem) a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka (zletilého žáka) předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.“

Při vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných spolupracuje naše škola například s vysokými školami a organizacemi zaměřenými v oblasti nadání žáka (JAMU, DAMU, ARTAMA, UK Praha, UP Olomouc, ZUŠ, Jednota českých matematiků a fyziků, Středisko volného času Atlas a Bios Přerov, Goethe-Institut, Microsoft a další).

V případě provádění podpůrných opatření pro nadané a mimořádně nadané žáky se řídí škola doporučením školského poradenského pracoviště a přílohy č. 1 k vyhlášce č. 27/2016 Sb. Mimo tato opatření nabízíme standardně také:

- možnost odlišné úpravy organizace vzdělávání pro žáky s mimořádným nadáním v umělecké oblasti nebo pro žáky vykonávající sportovní přípravu;
- přípravu a účast na soutěžích;
- přípravu a vykonání mezinárodních certifikátů z cizích jazyků;
- vhodnou nabídku volitelných vyučovacích předmětů a individuální a skupinové práce s nadanými žáky;
- podpora účasti žáků na akcích jiných organizací v oblasti jejich nadání;
- rozšířením obsahu a rozsahu učiva nad rámec RVP

5 Učební plán

5.1 Identifikační údaje učebního plánu

Název a adresa školy:	Gymnázium Jana Blahoslava a Střední pedagogická škola, Přerov, Denisova 3 Denisova 3 750 02 Přerov
Název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
Kód a název oboru vzdělání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
Platnost ŠVP:	od 1. 9. 2025 ve všech ročnících studia
Délka a forma vzdělávání:	4 roky v denní formě vzdělávání
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Kvalifikační úroveň:	EQF 4

5.2 Tabulka hodinových dotací

Vyučovací předměty	Počet týdenních vyučovacích hodin v ročníku				
	1.	2.	3.	4.	Celkem
1. Všeobecně vzdělávací předměty					59
Český jazyk a literatura	3	3	3	4	13
Anglický jazyk	3	3	4	3	13
Dějepis	2	2	-	-	4
Občanská nauka	-	1	2	2	5
Matematika	3	2	3	2	10
Biologie a hygiena	1	2	2	1	6
Fyzika	-	2	-	-	2
Chemie	2	-	-	-	2
Zeměpis	2	-	-	-	2
Volitelný předmět	-	-	1	1	2
2. Odborné předměty					69
Pedagogika	2	2	2	2	8
Psychologie	2	2	1	1	6
Hudební výchova s metodikou	2	2	2	2	8
Výtvarná výchova s metodikou	2	2	2	2	8
Tělesná výchova s metodikou	2	2	2	2	8
Hra na hudební nástroj	2	2	2	2	8
Dramatická výchova s metodikou	2	2	-	-	4
Literární a jazykové praktikum	1	1	-	-	2
Metodika matematických představ	-	-	1	-	1
Informatika	1	2	-	1	4
Pedagogická praxe	-	-	3	4	7
Specializace (výchovy) - volitelné	-	-	2	3	5
Celkem	32	32	32	32	128

5.3 Poznámky k učebnímu plánu

- Dělení vyučovacích hodin na skupiny stanovuje ředitelka školy v souladu s §2, písm. b), vyhlášky č. 492/2005, o krajských normativech, v platném znění.
- Český jazyk a literatura – vychází ze vzdělávacích oblastí Jazykové vzdělávání a komunikace a Estetické vzdělávání.
- Anglický jazyk - vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk.
- Dějepis – vychází z obsahu vzdělávací oblasti Společenskovední vzdělávání.
- Občanská nauka – vychází z obsahu vzdělávací oblasti Společenskovední vzdělávání a Ekonomické vzdělávání.
- Matematika – vychází ze vzdělávací oblasti Matematické vzdělávání.
- Biologie a hygiena - vyučovací předmět vychází ze vzdělávací oblasti Přírodovědné vzdělávání (Biologické a ekologické vzdělávání) a Vzdělávání pro zdraví.
- Fyzika – vychází ze vzdělávací oblasti Přírodovědné vzdělávání – Fyzikální vzdělávání varianta C.
- Chemie – vychází ze vzdělávací oblasti Přírodovědné vzdělávání – Chemické vzdělávání.
- Zeměpis – vyučovací předmět vychází z požadavků současné doby zaměřující se na praktické činnosti a teoretické poznatky především z oblasti Přírodovědného vzdělávání a průřezových témat Občan v demokratické společnosti, Člověk a životní prostředí a Informační a komunikační technologie.
- Volitelný předmět – žáci si vybírají z nabídky Cvičení z matematiky, Cvičení z anglického jazyka.
- Pedagogika – vyučovací předmět Pedagogika vychází z obsahového okruhu Pedagogicko-psychologické vzdělávání. Součástí předmětu Pedagogika je odborná pedagogická praxe. Praxe probíhá v různých typech výchovně vzdělávacích zařízení pod vedením kvalifikovaných pedagogů. Rozsah pedagogické praxe činí v 1. a 2. ročníku 2 týdny, ve 3. ročníku 4 týdny, ve 4. ročníku 4 týdny. Podmínkou ukončení studia je absolvování odborné pedagogické praxe v plném rozsahu do konce 4. ročníku studia.
- Psychologie – vzdělávací předmět vychází z obsahového okruhu Pedagogicko-psychologické vzdělávání.
- Hudební výchova s metodikou – vzdělávací předmět vychází ze vzdělávacího oboru Didaktika pedagogických činností. Z uvedeného vzdělávacího oboru zahrnuje učivo Hudební a hudebně pohybové výchovy.
- Tělesná výchova s metodikou – vzdělávací předmět vychází ze vzdělávacího oboru Didaktika pedagogických činností. Povinnou součástí výuky Tělesné výchovy s metodikou je absolvování plaveckého výcviku (zařazen průběžně v 1. ročníku),
- Hra na hudební nástroj – vychází ze vzdělávacího oboru Didaktika pedagogických činností. Z uvedeného vzdělávacího oboru zahrnuje učivo Hudební a hudebně pohybové výchovy. Pro žáky se specializací HVM je povinným maturitním předmětem.
- Výtvarná výchova s metodikou - vychází ze vzdělávacího oboru Didaktika pedagogických činností. Obsah předmětu je tvořen praktickou složkou (2/3 hodin) - výtvarné zobrazování, dekorativní a materiálové práce a teoretickou složkou - vybrané kapitoly z dějin umění, teorie a metodika výtvarné výchovy v předškolních a mimoškolních zařízeních (1/3 hodin). Kurz v rozsahu pěti dnů je zařazen do 3. ročníku předmětu Výtvarná výchova – specializace a je zaměřen na malbu, kresbu a akční tvorbu v plenéru. Absolvování kurzu je do ukončení studia povinné.
- Dramatická výchova s metodikou – vzdělávací předmět vychází ze vzdělávacího oboru Didaktika pedagogických činností.

- Literární a jazykové praktikum – vychází ze vzdělávací oblasti Jazykové vzdělávání a komunikace a Estetické vzdělávání.
- Metodika matematických představ – vzdělávací předmět vychází ze vzdělávacího oboru Didaktika pedagogických činností.
- Informatika – vychází ze vzdělávací oblasti Informatické vzdělávání a z průřezového tématu Člověk a digitální svět
- Pedagogická praxe – vychází z obsahového okruhu Pedagogicko-psychologické vzdělávání a Didaktika pedagogických činností. Ve 3. a 4. ročníku se žák účastní odborné i učební praxe. Na učební praxi se třída dělí na skupiny zpravidla po 3-5 žácích. Učební praxe je součástí týdenního rozvrhu ve 3. a 4. ročníku, praxe probíhá v jeden vyhrazený den v týdnu. Odborná praxe probíhá formou čtyřtýdenních kurzů ve 3. ročníku a čtyřtýdenních kurzů ve 4. ročníku.
- Specializace (výchovy) – volitelné jsou realizované ve vyučovacích předmětech Hudební výchova - specializace, Výtvarná výchova - specializace, Tělesná výchova - specializace, Dramatická výchova - specializace. Zvolený předmět zakládá žákovi povinnost z něj složit maturitní zkoušku. Povinné aktivity, které musí žák absolvovat v rámci specializace a podmínky maturitní zkoušky, jsou uvedené v charakteristice jednotlivých předmětů v kapitole Učební osnovy.

Vzdělávání distančním způsobem:

- Ve vymezených mimořádných situacích stanovených v §184a zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon), v platném znění, které jsou důvodem omezení osobní přítomnosti žáků ve škole, zajišťuje škola vzdělávání distančním způsobem. Vzdělávání se uskutečňuje podle příslušného RVP a ŠVP v míře, odpovídající okolnostem.
- Způsob poskytování vzdělávání a hodnocení výsledků vzdělávání distančním způsobem je stanoven ve školním řádu.
- Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu ŠVP pro případy dlouhodobého zákazu osobní přítomnosti ve školách, který trvá delší dobu a kvůli kterému nelze realizovat např. některé zásadní (pro absolvování oboru povinné) očekávané výstupy dle ŠVP, jsou uvedené v učebních osnovách jednotlivých předmětů.

5.4 Rozvržení týdnů ve školním roce

Přehled využití týdnů v období září – červen školního roku				
Činnost/ročník	1.	2.	3.	4.
Vyučování podle rozpisu učiva	34	33	33	30
Lyžařský výcvikový kurz	0	1	0	0
Turistický kurz	0	0	1	0
Dramatický kurz/Výtvarný kurz	0	0	1/1	0
Odborná pedagogická praxe	2	2	4	4
Maturitní zkouška	0	0	0	3
Časová rezerva, výchovně-vzdělávací akce	4	4	1	0
Celkem týdnů	40	40	40	37

5.5 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do školního vzdělávacího programu

Vyučované předměty podle ŠVP	Vzdělávací obory a hodinové dotace dle RVP												
	Český jazyk a literatura	Cizí jazyk	Společenskovědní vzdělávání	Přírodovědné vzdělávání	Matematické vzdělávání	Estetické vzdělávání	Vzdělávání pro zdraví	Informatické vzdělávání	Ekonomické vzdělávání	Pedagogicko-psychologické vzdělávání	Didaktika pedagogických činností	Disponibilní hodiny	Celkem (za předmět)
Min. dotace dle RVP celkem	5	10	5	4	8	5	8	4	2	21	30	26	128
1. Všeobecně vzdělávací předměty													
Český jazyk a literatura	5					5						3	13
Cizí jazyk		10										3	13
Dějepis			3									1	4
Občanská nauka			2						3				5
Matematika					10								10
Biologie a hygiena												6	6
Fyzika				2									2
Chemie				2									2
Zeměpis												2	2
Volitelný předmět												2	2
2. Odborné předměty													
Pedagogika										8			8
Psychologie										6			6
Hudební výchova s metodikou											8		8
Výtvarná výchova s metodikou											8		8
Tělesná výchova s metodikou							8						8
Hra na hudební nástroj											7	1	8
Dramatická výchova s metodikou											4		4
Literární a jazykové praktikum											2		2
Metodika matematických představ												1	1
Informatika								4					4
Pedagogická praxe										7			7
Specializace (výchovy) - volitelné											5		5
Celkem za oblast dle ŠVP	5	10	5	4	10	5	8	4	3	21	34	19	128

6 Učební osnovy

6.1 Český jazyk a literatura

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	denní
délka vzdělávání:	4 roky
týdenní počet vyuč. hodin za studium:	13 (3+3+3+4)
platnost:	od 1. 9. 2025, ve všech ročnících studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Český jazyk a literatura všestranně formuje a kultivuje žákovu osobnost, rozvíjí jeho čtenářskou gramotnost, vede ho k vytváření věcně správných a jazykově vyvážených projevů, rozvíjí jeho estetické vnímání a jeho vztah k literatuře a kulturním hodnotám lidstva. Učí ho jednat a komunikovat s ostatními lidmi, pomáhá mu při vytváření vzájemných vazeb i při řešení konfliktů. Přípravuje jej k budoucí profesní orientaci a k uplatnění na trhu práce.

Charakteristika učiva

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacích oblastí Jazykové vzdělávání a komunikace a Estetické vzdělávání v RVP Předškolní a mimoškolní pedagogika.

Jazykové vzdělávání je zaměřeno na rozvíjení komunikačních dovedností žáků, na zvládnutí pravidel mezilidské komunikace a pochopení vlastní role v různých komunikačních situacích, na zdokonalování písemného a ústního projevu v mateřském jazyce, na kultivované a věcně správné vyjadřování názorů, pocitů, na schopnost diskutovat a logicky argumentovat. Žáci v oblasti Jazykového vzdělávání a komunikace získávají informace z jazykovědných oborů: fonetiky, morfologie, syntaxe, lexikologie a úvodu do studia jazyků. Své poznatky aplikují v praktických řečnických a slohových cvičeních, písemných slohových pracích, didaktických testech a při studiu cizích jazyků.

V Estetickém vzdělávání je kladen důraz zejména na rozvíjení čtenářských dovedností, na práci s uměleckým textem, jeho analýzu a interpretaci, rozvíjení estetického vnímání uměleckého díla a na formulování vlastního názoru na přečtené literární dílo, zhlédnutý film či divadelní představení. Žák se seznamuje s vývojem světové a české literatury v dobovém historickém kontextu vědy, umění a kultury, s jedinečnými kulturními hodnotami lidské civilizace od jejích počátků až po dnešek. Prostřednictvím děl umělecké literatury žák poznává světové literární dědictví, kultivuje svou osobnost a utváří si čtenářské návyky. Školní seznam literárních děl na webových stránkách školy nabízí žákům literární tituly, jež uplatní při ústní maturitní zkoušce z Českého jazyka a literatury.

Obě oblasti vzdělávání se ve vyučovacím procesu předmětu Český jazyk a literatura vzájemně prolínají.

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura úzce spolupracuje s dalšími, obsahově mu blízkými vzdělávacími oblastmi, společenskovedním, ekonomickým, jazykovým, odborným vzděláváním

a vzděláváním v informačních a komunikačních technologiích. Má nezastupitelnou roli ve vzdělávacím procesu, je integrujícím činitelem všech vzdělávacích oblastí a základem všeobecného středoškolského vzdělávání.

Během studia se mají žáci možnost zúčastnit oborových soutěží, jako jsou Olympiáda z českého jazyka, Česká lingvistická olympiáda, regionální literární soutěže, recitační soutěže, soutěže tvůrčího psaní. Žáci se účastní exkurzí, navštěvují divadelní a filmová představení.

Výukové strategie (pojetí výuky)

V předmětu Český jazyk a literatura je východiskem práce s odborným a uměleckým textem, audiovizuálním záznamem filmového či divadelního představení. Při výuce se uplatňují zejména tyto organizační formy výuky: frontální výuka, skupinová práce, práce ve dvojicích, samostatná práce. Využívány jsou standardní vyučovací postupy (vysvětlování, analýza a interpretace textu, výklad, rozhovor) v kombinaci s aktivizujícími metodami (diskuse, problémové vyučování). Výuka předmětu Český jazyk a literatura probíhá v učebnách školy.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení žáků v předmětu Český jazyk a literatura klademe důraz zejména na:

- schopnost vytvořit jazykově a věcně správný mluvený či písemný projev;
- samostatnost úsudku při řešení problémů;
- dovednost výstižně formulovat myšlenky, diskutovat a předkládat vlastní argumenty;
- úroveň osvojení si získaných poznatků a porozumění jim;
- práci s uměleckým a neuměleckým textem, porozumění, analýzu a interpretaci textu;
- respektování zásad jazykové kultury.

Pro hodnocení žáka za příslušné klasifikační období v daném ročníku považujeme za závazné vypracování dvou písemných prací žákem, a to jedné písemné práce shrnující jazykové učivo a jedné písemné slohové práce.

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky

Pokud učitel pracuje s mimořádně nadanými žáky, zadává úkoly nad rámec učebních osnov daného ročníku: obtížnější jazyková a stylistická cvičení, rozbor uměleckého textu, případně zadává více úkolů podle individuálních potřeb daného žáka. Přitom respektuje učivo zadané osnovami pro daný ročník.

Vyučující motivuje žáky k zapojení do redakční rady školního časopisu Litero, do oborových soutěží a olympiád. V případě úspěchu a zájmu žáků nabízí konzultace při přípravě do dalších kol.

Mimořádně talentovaní a nadaní žáci mohou být podpořeni individuální či skupinovou intervencí.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

V případě přechodu na distanční výuku přizpůsobuje učitel rozsah učiva a formu výuky odpovídajícím okolnostem. Veškeré učivo Českého jazyka a literatury lze realizovat i v rámci distanční výuky.

Základním komunikačním kanálem při distanční výuce je školní e-mail a program Bakalář (zadávání úkolů a další komunikace). Učitelé při online výuce používají různé komunikační platformy (např. MS Teams) a další aplikace. Distanční výuka předpokládá pravidelnou komunikaci učitele a žáka.

Exkurze, besedy a semináře lze nahradit online formou pouze v případě, bude-li tato možnost danou institucí nabídnuta. V opačném případě nebudou tyto aktivity realizovány.

V rámci distanční výuky není vyžadováno psaní archivovaných písemných prací.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí:

Kompetence k učení - žák

- uplatňuje různé způsoby práce s textem, umí efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; je čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchá mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizuje si poznámky;
- využívá ke svému učení různé informační zdroje.

Kompetence k řešení problémů - žák

- porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému, získá informace potřebné k řešení problému, navrhne způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodní je, vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků.

Komunikativní kompetence - žák

- vyjadřuje se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje;
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhájí své názory a postoje;
- zpracovává administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenává písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence - žák

- ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí;
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí - žák

- uznává tradice a hodnoty svého národa, chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporuje hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a má k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám - žák

- získává a vyhodnocuje informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech;

- vhodně komunikuje s potenciálními zaměstnavateli, prezentuje svůj odborný potenciál a své profesní cíle.

Kompetence digitální – žák:

- pomocí vhodných digitálních technologií (internet, umělá inteligence) vyhledá a kriticky zhodnotí informace k doplnění literárně-historického a jazykovědného učiva;
- pomocí vhodných webových serverů zjišťuje a ověřuje správnost používaných jazykových prostředků a jejich zařazení do určité jazykové vrstvy;
- pracuje s informacemi z různých zdrojů, posoudí relevantnost získaných dat;
- osvojí si práci s elektronickými katalogy knihoven;
- pomocí aplikačního softwaru vytváří dokumenty pro svou prezentaci;
- osvojí si typografické zásady, umí správně formátovat text při komunikaci s úřady (administrativní styl).

Uplatnění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti (4.3.4.1.)

- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů
- masová média

V průřezovém tématu Občan v demokratické společnosti rozvíjí předmět Český jazyk a literatura schopnosti věcně a jazykově správně formulovat své názory, rozvíjet je a také je obhajovat, tolerovat postoje ostatních účastníků komunikace, v konfliktní situaci vhodně argumentovat, a tak přispět k vyřešení problému.

Napomáhá žákovi orientovat se v postupech a metodách sdělovacích prostředků, varuje ho před tendencí médií manipulovat s adresátem a ukazuje mu, jak se manipulativnímu jednání bránit.

Člověk a životní prostředí (4.3.4.2.)

- samostatné a aktivní poznávání okolního prostředí, získávání informací v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů
- estetické a citové vnímání okolí a přírodního prostředí

Vede žáka k aktivnímu vyhledávání informací o životním prostředí z různých informačně komunikačních zdrojů (encyklopedie, média, internet, sociální sítě, odborná literatura) a vytváření pozitivního vztahu k okolnímu životnímu prostředí. Zejména krásná literatura kultivuje a rozvíjí žákovo estetické vnímání světa a přispívá k vytváření citové vazby k vnějšímu světu.

Člověk a svět práce (4.3.4.3.)

- písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce – formy aktivního hledání práce, zpracování žádosti o zaměstnání, formy životopisů a motivačních dopisů a jejich vytvoření, praktická příprava na jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor a výběrové řízení
- význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart
- ověřené kariérové informace jako podmínka rozhodování o profesních a vzdělávacích záměrech – informační zdroje, posuzování informací o vzdělávání, pracovních nabídkách, trhu práce

Rozvíjení průřezového tématu Člověk a svět práce ve výuce Českého jazyka a literatury je nezbytným předpokladem pro uplatnění absolventa na trhu práce, při vytváření jeho

komunikativních dovedností administrativního stylu ve formě mluvené i psané. V kooperaci s informačními a komunikačními technologiemi a společenskovedním vzděláváním ho připravuje na vstup do světa práce.

Člověk a digitální svět (4.3.4.4)

- využití digitální technologie k získání informací z různých zdrojů a ke kritickému zhodnocení takto získaných dat;
- využití digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů;
- zapojení do občanského života, např. při komunikaci s úřady, prostřednictvím vhodných digitálních technologií.

Rozpis učiva

Předmět: Český jazyk a literatura		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• pochopí vztah jazyka a řeči • seznámí se s přehledem jazykových rodin • při výuce cizích jazyků si uvědomuje vztahy mezi germánskými jazyky (AJ a NJ) • objasní vztah češtiny a slovanských jazyků • odlišuje různé varianty národního jazyka a vhodně využívá ve svém jazykovém projevu prostředky adekvátní komunikační situaci • na ukázkách rozlišuje útvary spisovného a nespisovného jazyka	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností • jazyk a řeč • komunikace, jazyková komunikace • jazyková kultura • základní pojmy jazykovědy • úvod do studia jazyků, jazykové rodiny, indoevropské jazyky • čeština a slovanské jazyky • národní jazyk a jeho útvary	4.3.4.1. 4.3.4.1.2 4.3.4.4.21 Cizí jazyky
• efektivně a samostatně vyhledává informace, hodnotí je a třídí • využívá běžně dostupné informační zdroje – knihovny, knihovní informační systémy • vypracovává výpisky, výtah, osnovu, koncept	Práce s textem a získávání informací • informační zdroje – knihovny, slovníky, encyklopedie, odborná literatura, internet • výpisky, výtah, osnova, koncept	Exkurze: knihovna 4.3.4.3.7 4.3.4.1.6 4.3.4.2.13 4.3.4.4.21
• orientuje se v základních pojmech fonetiky • osvojí si zásady spisovné výslovnosti • v mluveném projevu vhodně využívá zvukové prostředky řeči	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností Zvuková stránka jazyka • soustava českých hlásek • zásady spisovné výslovnosti • výslovnost cizích slov • zvukové prostředky souvislé řeči	Cizí jazyky
• zdokonaluje se v pravidlech českého pravopisu; pracuje s normativními příručkami českého jazyka	Grafická stránka jazyka • psaní i/y, í/ý • psaní písmena –ě-, předpon s-, se-, z-, ze-, vz-	

Předmět: Český jazyk a literatura		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
	- psaní velkých písmen - problematické pravopisné jevy	
- orientuje se v českém tvaroslovném systému a vývojových tendencích současného jazyka - třídí slova na slovní druhy, určí slovnědruhovou platnost slova v kontextu, zvládá mluvnické kategorie jmen a sloves, - rozpozná morfologicky chybný tvar a opraví jej - využívá svých znalostí při výuce cizích jazyků	Morfologie slovní druhy, jejich kategorie a tvary	Cizí jazyky
- vymezi základní pojmy stylistiky - rozliší funkční styl - identifikuje slohový útvar - rozpozná dominantní slohový postup v textu - vhodně používá jazykové prostředky vzhledem ke komunikační situaci - ovládá základní útvary prostě sdělovacího stylu - používá jazykové prostředky vhodné pro umělecký styl - využívá v mluveném i psaném projevu vhodné výrazové prostředky, volí je adekvátně podle tématu, jejich funkce, komunikační situace, adresáta a kontextu - využívá znalostí jazykové normy a respektuje zásady jazykové kultury	Komunikační a slohová výchova - jazyk a komunikace - slohotvorní činitelé - funkční styly - prostě sdělovací styl a jeho útvary (konverzace, oznámení, zpráva, pozvánka, dopis, telefonické rozhovory, e-mailová komunikace, SMS) - vypravování (základní znaky, větná stavba, slovní zásoba, kompozice)	4.3.4.1.2 4.3.4.4.10
- rozliší umělecký text a neumělecký - nachází jevy, které činí text uměleckým - uvědomuje se rozdíly mezi fikčním a aktuálním světem a vysvětluje, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu - rozliší prózu, poezii, lyrický, lyrickoepický a dramatický text - přihlíží text k patřičnému literárnímu žánru a směru	Estetické vzdělávání - literatura jako součást umění - úvod do studia literatury - literární teorie, literární historie, literární kritika, literární věda, poetika - literatura a její funkce - struktura literárního díla – tematické, kompoziční a jazykové prostředky literárního díla (tropy, figury, rým, rytmus, zvukové prostředky poezie, poezie, próza, monolog, dialog, motiv, téma...)	4.3.4.2.15 4.3.4.4.20

Předmět: Český jazyk a literatura		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- rozliší autora, vypravěče, postavy, rozezná typ promluvy, vyprávěcí způsoby, identifikuje námět, motiv, téma - v uměleckých textech popisuje specifické prostředky básnického jazyka a jejich funkci - posoudí účinek uměleckého díla na čtenáře - rozlišuje umělecké a mimoestetické prostředky literárního díla	- literární druhy a žánry - interpretace literárního díla, rozvíjení čtenářských kompetencí	
- seznamuje se se společenskohistorickým kontextem daného období, prokáže základní přehled o vývoji českého i světového písemnictví, své poznatky rozšiřuje na základě četby literárních děl nejvýznamnějších osobností české a světové literatury, rozpozná přínos velkých autorských osobností - specifikuje literární žánry a druhy - seznamuje se s kulturním dědictvím a tradicemi jednotlivých národů a uvědomuje si jejich význam pro současnost - při interpretaci literárních děl si prohlubuje své znalosti literární teorie - odhadne přibližné dobové zasazení díla na základě textových reálií či stylových strukturních rysů	Periodizace literatury - ústní slovesnost - starověká literatura - literatura středověku - renesance a humanismus - barokní literatura	Výtvarná výchova Dějepis, Pedagogika (J. A. Komenský) 4.3.4.4.1

Předmět: Český jazyk a literatura		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
osvojí si pojmy z oblasti tvoření slov, obohacování slovní zásoby a jejího členění	Zdokonalování jazykových dovedností a vědomostí lexikologie – základní terminologie slovo, význam slova	Cizí jazyky
provede morfematickou a slovotvornou analýzu slova, rozpozná způsoby obohacování slovní zásoby v češtině	morfematický a slovotvorný rozbor slova, způsoby obohacování slovní zásoby; sousloví, univverbizace, přejímání, neologismy	
- vysvětlí význam frazeologických spojení - pochopí význam pojmenování v daném kontextu - přiřadí k pojmenování v daném kontextu synonyma, antonyma homonyma; polysémii, metaforu, metonymii - používá v projevu písemném i mluveném výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, podle jejich funkce, ve vztahu k dané komunikační situaci, kontextu, adresátovi	- frazémy - významové vztahy mezi slovy - změna slovního významu	
pracuje s lexikografickými příručkami	lexikografie, slovníky, typy slovníků	
- prohlubuje své znalosti českého pravopisu a využívá jich v psaném projevu - nachází a opraví pravopisnou chybu	Grafická stránka jazyka - problémové jevy českého pravopisu, interpunkce ve větě jednoduché a v souvětí, - opakování pravopisných jevů	4.3.4.4.21
- rozlišuje druhy a funkce popisu v uměleckém a odborném stylu - volí výrazové prostředky odpovídající komunikační situaci, adresátovi a kontextu - posoudí vhodnost použití jazykových prostředků v projevech uměleckých a odborných - vystihne charakterové vlastnosti jedince - využívá znalostí jazykové normy a respektuje zásady jazykové kultury	Komunikační a slohová výchova Popis - funkce, kompozice, jazykové prostředky - Popis – prostý, odborný, líčení, popis pracovního postupu - charakteristika	Psychologie
rozděluje druhy médií a jejich produkty	publicistický styl – funkce, kompozice, jazykové prostředky - média tištěná, audiovizuální	4.3.4.1.6 Exkurze

Předmět: Český jazyk a literatura		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• seznamuje se s hlavními zpravodajskými a publicistickými žánry • rozliší korektní a neetické postupy žurnalistiky • rozpozná bulvár • dokáže posoudit objektivitu získaných informací • rozeznává masmediální manipulaci a brání se jí • setkává se s prací žurnalisty • má přehled o denním tisku i tisku svého oboru • vytváří publicistické texty (novinovou zprávu, fejeton, reportáž, analytický článek) • využívá znalostí jazykové normy a respektuje zásady jazykové kultury	• útvary publicistického stylu (zpráva, analytický článek, reportáž, fejeton, interview, recenze)	
• poznává společenskohistorický vývoj daného období, posoudí postoj autorů ke společnosti • vytkne přínos jednotlivých literárních skupin a osobností • charakterizuje literární směry a skupiny • vysvětlí specifické rysy české literatury v kontextu literatury světové • uvede základní znaky vybraných uměleckých děl a demonstruje na ukázkách textů • identifikuje podle charakteristických rysů literární směry a hnutí	Estetické vzdělávání • klasicismus, osvícenství a preromantismus • národní obrození • romantismus • realismus, naturalismus • český romantismus • česká literatura ve druhé polovině 19. století – májovci, ruchovci a lumírovci, český realismus	4.3.4.2.15 4.3.4.4.1 4.3.4.4.20

Předmět: Český jazyk a literatura		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- využívá svých znalostí o větných členech a jejich vztazích, o druzích vět podle záměru mluvčího - provádí větně členský rozbor věty a rozbor souvětí - nachází nedostatky ve stavbě věty a souvětí a vhodně je opravuje - své znalosti syntaktických principů češtiny aplikuje při výuce cizích jazyků - používá různé prostředky textové návaznosti vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - syntax – základní pojmy - věta, výpověď, struktura věty, větný člen - věty podle záměru mluvčího - text, výstavba textu, slovosled a větosled - nepravidelnosti větné a souvětí - souvětí	
- dodržuje zásady českého pravopisu - uvědomuje si význam interpunkce pro jednoznačnost vyjádření v písemném projevu	Grafická stránka jazyka - problematické jevy českého pravopisu - čárka ve větě jednoduché a v souvětí - interpunkční znaménka: tečka, otazník, vykřičník, čárka, středník, dvojtečka, pomlčka, závorky, uvozovky - procvičování pravopisných jevů	4.3.4.4.21
- vyhledává informace v odborné literatuře a jiných informačních zdrojích - kriticky hodnotí získané informace a samostatně a efektivně je zpracovává - pořizuje z odborného textu výpisky, výtahy, koncepty - zaznamenává bibliografické údaje - odborně se vyjadřuje o tématech ze svého studijního oboru - dodržuje autorský zákon - vypracuje odborný text (výklad) - využívá znalostí jazykové normy a respektuje zásady jazykové kultury	Komunikační a slohová výchova odborný styl – funkce, charakteristika, jazykové prostředky - vědecké postupy a metody - kompozice a prostředky odborného stylu - druhy odborného stylu - útvary odborného stylu – výklad	4.3.4.2.13 4.3.4.2.15
vytváří jazykový projev podle zadaného tématu, komunikační situace a adresáta	umělecký styl – funkce, charakteristika, jazykové prostředky - úvaha	4.3.4.1.6
- orientuje se ve společenskohistorickém kontextu - uveče podstatné rysy uměleckých směrů a hnutí	Estetické vzdělávání moderní umělecké směry konce století, česká básnická generace konce století, literární kritika	4.3.4.4.5 4.3.4.4.20

Předmět: Český jazyk a literatura		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• vnímá proměny moderní literatury 20. století (děj, čas, prostor, postavy...) • všimá si tematické a žánrové pestrosti vývoje literatury 20. století • zhodnotí přínos jednotlivých osobností pro umělecký vývoj literatury první poloviny 20. století, postihne jejich osobitý styl • identifikuje v textu specifické prostředky básnického jazyka a postihne jejich funkci (tropy, figury, druhy verše, rytmus, rým) • přiřadí text k příslušnému literárnímu směru • seznamuje se s uměleckými díly autorů literatury daného časového období, prohlubuje své čtenářské povědomí a formuluje své názorové postoje, utváří si vlastní hodnotový žebříček	• umělecké směry počátku 20. století – kubismus, futurismus, dadaismus, expresionismus, surrealismus • významní představitelé světové prózy první poloviny 20. století v národních literaturách (včetně německy psané literatury v českých zemích) • česká literatura první poloviny 20. století • stěžejní vývojové tendence v próze, poezii a dramatu, dominantní osobnosti, jejich dílo a literární odkaz	

Předmět: Český jazyk a literatura		Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- na vybraných textech doloží zákonitosti historického vývoje češtiny v jednotlivých jazykových plánech a srovná je se současnými vývojovými tendencemi českého jazyka - objasní pojem jazyková kultura a ve svém mluveném i psaném projevu se řídí jejími zásadami	Zdokonalování jazykových dovedností a vědomostí - úvod do jazykovědy - původ jazyka, jazykové společenství, slovanské jazyky - historický vývoj českého jazyka - jazyková kultura	4.3.4.4.21
- uvědomuje si nezastupitelnou roli útvarů administrativního stylu v běžném občanském životě, při dalším studiu i pro přijetí na pracovní pozici - v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce, vztahu k dané komunikační situaci, adresátovi i kontextu - osvojuje si náležitosti běžně užívaných písemností administrativního stylu - vyhotoví úřední dopis (reklamací, žádost, objednávku, stížnost), strukturovaný životopis a motivační dopis - využívá znalostí jazykové normy a respektuje zásady jazykové kultury	Komunikační a slohová výchova administrativní styl – funkce, charakteristika, jazykové prostředky - útvary administrativního stylu - úřední dopis - strukturovaný životopis - motivační dopis - profesní konverzace (přijímací řízení, pracovní pohovor) řečnický styl – funkce, charakteristika, jazykové prostředky - útvary řečnického stylu	4.3.4.3.2 4.3.4.3.5 4.3.4.4.10 4.3.4.1.2
- zmapuje reakce autorů na společenské události druhé poloviny 20. století (zážitek války, holocaust, studená válka) a jejich vliv na myšlení lidí a literaturu - osvětlí hlavní vývojové tendence ve světové literatuře daného období - odliší literární texty komerční a brakové od literatury náročné, svůj názor podloží argumenty	Estetické vzdělávání - světová literatura druhé poloviny 20. století a současnosti - literární směry a proudy, výrazné osobnosti dle výběru učitele	4.3.4.4.1
- vysvětlí specifickou vývoj české literatury ve společenskohistorickém kontextu druhé poloviny 20. století a počátku 21. století - vystihne základní období ve vývoji české literatury po druhé světové	česká literatura druhé poloviny 20. století a současnosti – vývoj poezie, prózy a dramatu, literární směry a skupiny, autorské profily dle výběru učitele	

Předmět: Český jazyk a literatura		Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- válce až po současnost, charakterizuje významné osobnosti, uvede jejich přínos v kontextu české, popř. světové literatury • uplatňuje své poznatky o struktuře literárního díla a literárních žánrech • využívá svých čtenářských zážitků, charakterizuje tvorbu autorů české a světové literatury daného období • orientuje se v současné filmové a divadelní tvorbě, srovná filmovou adaptaci s literární předlohou		
• poznává tematické a formální proměny dramatu v daném vývojovém kontextu • popíše kompozici divadelní hry, jednání postav, autorský záměr • posoudí přínos významných osobností a divadelních scén pro vývoj dramatického umění	• česká divadelní a dramatická tvorba po roce 1945 • divadla malých forem • absurdní drama • současná dramatická tvorba	
• analyzuje literární dílo a zhodnotí jeho umělecké kvality	• literární kritika ve 20. století	
• seznamuje se s předními literárními osobnostmi regionu, specifičností jejich tvorby • váží si jejich uměleckého a kulturního přínosu v rámci regionu i v kontextu české literatury daného časového období	• literatura regionu (Josef Kainar, Oldřich Mikulášek)	

6.2 Anglický jazyk

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	denní
délka vzdělávání:	4 roky
týdenní počet vyuč. hodin za studium:	13 (3+3+4+3)
platnost:	od 1. 9. 2025, ve všech ročnících studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Anglický jazyk rozvíjí dovednost žáka komunikovat v cizím jazyce v různých situacích každodenního života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata. Žák volí vhodné komunikační strategie a jazykové prostředky, zvládá pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, pracuje s informacemi o světě a takto získané poznatky využívá ke komunikaci. Žák chápe a respektuje tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí. Výuka anglického jazyka připravuje žáka na aktivní život v multikulturní společnosti, přispívá k formování osobnosti žáka a učí ho toleranci k hodnotám jiných národů. Současně vede žáky k samostatnému myšlení, k obhajobě vlastních názorů a týmové spolupráci.

Charakteristika učiva

Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a zpracováním obsahu ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP pro obor Předškolní a mimoškolní pedagogika. Předmět je vymezen k dosažení úrovně B1 podle Společného evropského referenčního rámce. Z didaktického hlediska je rozdělen do čtyř kategorií – řečové dovednosti; jazykové prostředky; tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce; poznatky o zemích. Je samozřejmé, že v procesu výuky se všechny čtyři kategorie přirozeně a nenásilně propojují. Jazykové vzdělávání podporuje samostatné logické myšlení a obhajobu vlastních názorů a smysl pro týmovou spolupráci.

Hodinová dotace předmětu je uvedena v učebním plánu. Výuka probíhá ve skupinách (cca 15 žáků) s využitím klasických tříd nebo multimediální učebny. Žáci mají k dispozici i anglickou knihovnu. K podpoře výuky anglického jazyka pracujeme s multimediálními výukovými programy a internetem a máme možnost zapojovat se do nabízených evropských programů. Kromě učebnic pracují žáci s webovými stránkami, CD-ROMy, tablety, anglickými časopisy, internetem ve škole i doma při přípravě projektů nebo opakování učiva. Žáci mají k dispozici i online verzi učebnice.

Žákům je nabízena možnost konzultací v různé formě (pedagogická intervence, zájmové útvary).

Žáci mají možnost zúčastňovat se divadelních představení v anglickém jazyce, školních akcí na podporu jazykového vzdělávání, cest do Velké Británie. Žáci mají možnost zapojit se do projektu Erasmus a do Evropského dne jazyků. Vzhledem ke spolupráci s partnerskou školou **Cambridge P.A.R.K** mohou žáci skládat mezinárodní jazykové zkoušky za výhodnějších podmínek. Mohou se zúčastnit pretestace a ostré zkoušky přímo ve škole a to pro jazykovou úroveň PET, FCE a CAE. Žáci mají také možnost zúčastnit se přednášek o jazykových zkouškách.

V průběhu třetího a zvláště ve čtvrtého ročníku žáci v anglickém předmětu pracují s tematickými okruhy týkajícími se specifických a odborných témat. Výuka tohoto předmětu směřuje k naplnění požadavků k maturitní zkoušce. Žáci se mohou zúčastnit až dvou maturitních generálních zkoušek, které jsou organizovány na základě jejich zájmu. V hodinách pracují s různými typy pracovních listů (maturitní sady od Cermatu, pracovní listy vytvořené pro výuku CLIL).

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- v ústním projevu komunikoval souvisle, srozumitelně a dostatečně plynule na známá, všeobecná i odborná témata; volí adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky;
- zvládal používat jazykové funkce a gramatické prostředky;
- používal lexikální prostředky včetně vybrané frazeologie;
- používal základní pravidla o stavbě slov, vět a nadvětých celků (souvětí, odstavců atd.);
- dokázal pracovat s cizojazyčným textem a byl schopen vyhledávat specifické informace a porozumět jednoduchým návodům, předpisům, značením, pokynům apod.;
- rozpoznal téma, pochopil hlavní myšlenku a postihl hlavní body, názor/záměr mluvčího na základě poslechových autentických nahrávek vztahujících se k běžným tématům;
- dovedl s ohledem na požadovaný slohový útvar napsat srozumitelná sdělení a obsahově i jazykově souvislý text;
- získal základní orientaci v oblasti literatury a reálií anglicky mluvících zemí;
- chápal a respektoval tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty v anglicky mluvících zemích;
- projevil schopnost zjistit, předat, ověřit si základní informace, reagovat na vyjádřené pocity, diskutovat o problému, požádat a zodpovědět na dotazy, stručně komentovat, rozvinout argumentaci a shrnout, kam diskuze dospěla;
- pracoval s informacemi a zdroji informací v daném jazyce, včetně internetu nebo CD-ROMu, se slovníky, jazykovými příručkami; využíval tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Základem je komunikace v anglickém jazyce a rozvíjení jazykových dovedností. Z metod se uplatňují komplexní výukové metody, např. frontální výuka, skupinová výuka nebo výuka ve dvojicích. Využíváme klasické slovní výukové metody (vysvětlování, výklad, prezentace, rozhovory, práce s textem, poslechová cvičení) v kombinaci s aktivizujícími metodami (diskuze na dané téma).

Hodnocení výsledků žáků

V předmětu Anglický jazyk klademe důraz zvláště na:

- schopnost porozumět mluvenému nebo písemnému projevu a komunikovat v anglickém jazyce;
- dosažení komunikačního záměru, nikoliv pouhé sledování chyb;
- dovednost jasně formulovat otázky, odpovědi, myšlenky, názory a současně argumentovat a diskutovat;
- správné užívání slovní zásoby s důrazem na její rozsah a přesnost;
- správné užívání gramatiky s důrazem na její rozsah a přesnost;
- správnou intonaci a výslovnost;
- osvojení pravopisné stránky jazyka s důrazem na odlišnosti v češtině (např. interpunkce) a variantami britské a americké angličtiny;

- dovednost písemného projevu (např. krátké sdělení, popis, vyprávění) obecného charakteru nebo odborné oblasti – hodnotí se obsah, organizace, slovní zásoba, mluvnice atd.
- V rámci hodnocení předmětu Anglický jazyk žák píše za pololetí dva, maximálně však tři souhrnné didaktické testy (kromě 2. pololetí 4. ročníku). Součástí testu je část lexikální, gramatická, práce s textem a poslech. Navíc na konci každého pololetí je žák hodnocen na základě písemného projevu „writing“ na dané téma. Ve druhém pololetí 4. ročníku píše žák výstupní závěrečný test a písemnou slohovou práci.

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky

Nadaným žákům je nabízena možnost účasti na projektu Erasmus, na Dnech evropských jazyků, mohou také využívat anglickou knihovnu, pracovat s tablety a nejrůznějšími aplikacemi. Žáci mají k dispozici anglické časopisy a škálu pracovních listů, např. pro výuku CLIL či testové sady pro FCE / CAE. Žáci mají možnost navštěvovat kroužek anglického jazyka nebo využít individuálních konzultací. Škola se zapojuje do nejrůznějších soutěží v anglickém jazyce dle aktuální nabídky.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku.

Všechno učivo lze odučit i v distanční formě. Upraveny mohou být souhrnné didaktické testy, které nemusí obsahovat poslechovou část a čtení s porozuměním. Pololetní písemné práce mohou být také vynechány s ohledem na vývoj situace.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

Kompetence k učení – žák

- poznává a učí se různé způsoby práce s textem, využívá různých informačních zdrojů s důrazem na porozumění jak mluvenému, tak písemnému projevu;
- ovládá znalosti z gramatiky pomocí pravidel a vhodných cvičení;
- přijímá novou slovní zásobu pomocí obrazové nápovědy;
- využívá pravidelné opakovací lekce k ověřování znalostí;
- využívá průpravných cvičení „Připrav se na test“ s ohledem na opakování aktuálních znalostí z probrané lekce;
- využívá znalostí z ostatních předmětů při porozumění čtení populárně- naučných textů;
- upevňuje slovní zásobu pomocí speciálních cvičení na konci učebnice a zároveň ke sledování svého pokroku v učení.

Kompetence k řešení problémů – žák

- plní úkoly vyžadující různé studijní dovednosti;
- simuluje reálné situace, při kterých žák uplatňuje znalosti anglického jazyka, dále osobní, kreativní přístup k danému problému;
- pracuje s texty na známá a blízká témata, která souvisí také s jinými předměty.

Komunikativní kompetence – žák

- procvičuje střídavě různá cvičení týkající se čtení, psaní, poslechu a mluvení; to ho vede k osvojení si plynulé a efektivní komunikace;
- procvičuje jazykové funkce v různých receptivních aktivitách formou poslechů audio-nahrávek a čtení autentických textů;

- zvládá samostatnou písemnou práci s důrazem na dodržování jazykových a stylistických norem, kde žák vyjádří svůj názor nebo postoj k určité situaci;
- účastní se diskuze na aktuální, blízké a známé téma.

Personální a sociální kompetence – žák

- rozvíjí schopnost vyhodnotit chování lidí, zaujmout stanovisko k problematice či situaci;
- při výuce se účastní skupinové práce nebo práce ve dvojicích;
- píše témata, ve kterých vyjadřuje své názory a životní postoje;
- speciálními cvičeními v oddíle „Připrav se na test“ upevňuje důvěru ve své schopnosti.

Občanské kompetence a kulturní podvědomí – žák

- je seznámen s kulturou jiných států světa;
- srovnává odlišné kultury; toleruje, respektuje a vnímá tradice a každodenní život lidí na celém světě;
- diskutuje o událostech a vývoji veřejného života v ČR;

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – žák

- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- uvědomuje si význam celoživotního vzdělávání.

Matematické kompetence – žák

- využívá různých statistik a grafického znázornění;

Kompetence digitální – žák:

- využívá ve výuce (se souhlasem vyučujícího) a také při domácí přípravě na výuku cizího jazyka digitální zařízení jako mobilní telefon, počítač, tablet;
- pracuje s elektronickými slovníky, překladači a dalšími aplikacemi, které jej podporují v učení;
- vyhledává anglické texty nebo videa k danému tématu;
- získává a zpracovává informace z různých zdrojů (např. Google, Wikipedia, BBC Learning English) a sdílí je s ostatními – např. vyhledává fakta o anglicky mluvících zemích;
- má možnost pracovat s různými aplikacemi a online platformami, např. Kahoot či Padlet, Canva, Gamma za využití chytrého telefonu, tabletu či počítače;
- pracuje s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, např. online slovníky (např. Cambridge Dictionary), Online Practice – English File, Say It, Teacher digital pack, Oxford English Hub;
- rozvíjí své jazykové dovednosti díky práci s Classroom Presentation Tools a autentickými materiály;
- rozvíjí své jazykové dovednosti díky práci s ověřenými sociálními sítěmi;
- projekty ukládá a sdílí s vyučujícím a spolužáky v rámci cloudového úložiště OneDrive;
- při projektech vytváří a sdílí obsah ve formátech textových dokumentů, případně prezentací, audio a video souborů;
- vytvořený obsah prezentuje vyučujícím a svým spolužákům;
- ve vhodné míře využívá po domluvě s vyučujícím možnosti AI;
- vyhledává a sdílí informace a digitální obsah v cizím jazyce;
- respektuje autorská práva, chová se eticky a slušně v online prostředí;
- získává, třídí a kriticky hodnotí informace z digitálních zdrojů;
- v online prostředí se chová eticky a ohleduplně, respektuje druhé.

Uplatnění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti, osobnost a její rozvoj (PT: 4.3.4.1)

- komunikační dovednosti v daném jazyce v různých životních situacích, vytváření různých postojů a obhajování vlastních názorů, respektování odlišných názorů;
- kladení základních existenčních otázek a hledání odpovědí a řešení;
- práce ve dvojicích a improvizace rozhovorů s důrazem na vyjádření souhlasu, nesouhlasu, přijetí, odmítnutí, vyjednávání, vzájemného dohodnutí atd. (oddíl „Každodenní angličtina“);
- seznámení s tradicemi, zvyky a odlišnými sociálními a kulturními hodnotami jiných národů a jazykových oblastí a projevování se v souladu se zásadami demokracie. (oddíl „Kultura“);
- morálka, svoboda a odpovědnost, tolerance, solidarita;
- masová média, práce s informacemi / zdroji v cizím jazyce – internet, CD-ROM, slovníky, příručky;
- seznámení s politickým systémem v České republice a anglicky mluvících zemích; současným vývojem v rozvojových zemích s důrazem na jejich charakteristiku – porušování lidských práv, negramotnost, násilí atd.

Člověk a životní prostředí (PT: 4.3.4.2)

- seznámení s problematikou životního prostředí, jeho ochrany a způsoby zlepšení v rámci regionu, místa bydliště; osvojení základních principů šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání (kvíz o životním prostředí);
- orientace v současných globálních problémech – klimatických změnách, znečištění a jejich dopad na lidské zdraví a život.

Člověk a svět práce (PT: 4.3.4.3)

- zaměření na důležitost znalosti a praktického použití jazyka v současném světě při uplatnění se na trhu práce nejen v ČR, ale i v rámci EU; pracovní příležitosti;
- praktické komunikační dovednosti v konkrétní situaci (pracovní pohovor);
- psaní žádosti o práci – motivační dopis, profesní životopis; práce s inzeráty;
- seznámení se systémem vzdělávání v ČR a anglicky mluvících zemích a možností práce nebo dalšího vzdělávání v zahraničí.

Člověk a digitální svět (4.3.4.4)

- efektivní komunikace v angličtině prostřednictvím e-mailů, chatů a sociálních sítí, např. píše-mail „hostitelské rodině“ v rámci simulovaného výměnného pobytu;
- rozvoj jazykových dovedností při komunikaci v digitálním prostředí (e-maily, chaty, sociální sítě);
- využití digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce.

Rozpis učiva

Předmět: Anglický jazyk		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
Receptivní řečové dovednosti • porozumí obsahu otázek osobního dotazníku, kvízu, otázek týkajících se každodenních činností a volnočasových aktivit v přítomnosti a v minulosti • rozumí hlavním bodům slyšeného popisu osob a zachytí v něm specifické informace, rozumí běžným rozhovorům v hotelu, na letišti, v restauraci • rozumí hláskování jmen, příjmení apod. • rozumí hlavním bodům v článku a v neformálním mailu, v textu vyhledá konkrétní informace a odvodí význam neznámých slov z kontextu • porozumí definicím, ze kterých odvodí konkrétní lexikální jednotku • rozumí hlavním myšlenkám videoblogu, který nabízí tipy, jak si udržet čistý domov, a v textu vyhledá specifické informace • rozumí novinovému článku, rozhovoru s módní návrhářkou, do textu doplní specifické informace, v textu identifikuje slova a fráze týkající se módy • porozumí hlavním myšlenkám tweetů, ve kterých lidé uvádějí, jak strávili víkend • rozumí obsahu krátkého textu o městě na severu Anglie a porozumí obsahu mapy okolí města Produktivní řečové dovednosti • pozdraví a představí se běžným způsobem • prakticky využívá přepisy výslovnosti • pojmenuje charakterové vlastnosti osob	Gramatika • slovosled v otázkách • přítomný čas prostý • přítomný čas průběhový • vazba there is / there are minulý čas prostý • pravidelná a nepravidelná slovesa • minulý čas průběhový • vyjádření budoucího děje - be going to, přítomný čas průběhový • vztažné věty vedlejší určující (who, which, where) • předložky at, in, on • předpřítomný čas prostý (yet, just, already) • předpřítomný čas prostý vs minulý čas prostý • some/any/no + thing/body/where • stupňování přídavných jmen a příslovců, as As • too, (not) enough Lexikologie • hláskování, abeceda • slovesa • předložky místa • kolokace s go, • slovní spojení týkající se dovolené • předložky místa at, in, on, • prostředky textové návaznosti (např. suddenly, the next day, after that, ...), spojky (when, although, because, so) • slovesa a předložky about, at, for, in, of, on, to, with • parafráze (example, kind, like, opposite, similar, something, somewhere) • make a do • přídavná jména končící na -ing/-ed • čísla a číselné údaje (about, at least, between)	PT: 4.3.4.1 4.3.4.2 4.3.4.3 Český jazyk Plánování písemné práce, osnova, prostředky textové návaznosti, osobní profil, prvky neformálního dopisu a emailu, neformální blog, strukturovaný popis místa, práce s textem Matematika Statistika, práce se statistickými údaji Zeměpis Prohlídka města, velkoměsta Umění a kultura Popis obrazů a fotografií IT Psaní osobního profilu a blogu TV Běžné a netradiční sporty, zdravé sporty Občan v demokratické společnosti Komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů Člověk a svět práce Verbální komunikace

Předmět: Anglický jazyk		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- popíše a porovná dva obrázky, popíše vzhled a oblečení osob na obrázcích, gramaticky správně popíše umístění předmětů a osob v prostředí - volně interpretuje informace o známém uměleckém díle - volně a srozumitelně reprodukuje přečtený a vyslechnutý text, příběh ze života dvou lidí - vysvětlí význam slov pomocí definice nebo uvedením příkladů, používá vztažné věty vedlejší - popíše části těla a zdravotní problémy na obrázku - uvede, zda souhlasí s informacemi v textech Interaktivní řečové dovednosti - zeptá se vrstevníka na základní informace o jeho osobě, na jeho každodenní činnosti, volnočasové aktivity apod, na prázdninové zážitky. a na stejné otázky odpoví, - se spolužákem diskutuje o obrazech, které má nebo které se mu líbí - vede rozhovor mezi recepčním v hotelu a hotelovým hostem a simuluje běžné situace, které mohou v hotelu nastat - diskutuje se spolužákem o závěru příběhu - dohodne se se spolužákem na společném programu Písemný projev - napiše neformální email rodině, u které bude v zahraničí ubytovaný, email vhodně člení, adekvátně zahájí a ukončí - napiše neformální profil na web, přičemž text vhodně člení do odstavců - napiše strukturovaný popis města či místa, kde bydlí, a používá	Témata, komunikační situace a typy textů - popis osoby – vzhled, charakter, oblečení - popis obrázku, srovnání obrázků - každodenní činnosti a volnočasové aktivity - ubytování v hotelu – řešení problému - popis osoby – osobní profil - volný čas a dovolená, cestování a dopravní prostředky, počasí - popis aktuální situace zachycené na fotografii a okolností při jejím pořízení - neformální blog – popis na letišti - plánování aktivit - v restauraci - neformální email - oblíbené fotografie - každodenní zvyky - domácí práce - nakupování v obchodech - popis města - popis místa, kde bydlím – lokace, přídavná jména, místo - jídlo a pití - návrhy Why don't you ...? - nakupování Fonetika - rytmus a intonace - hláskování abecedy - přepis anglické výslovnosti - výslovnost –s / -es - výslovnost ə a ɜ: - výslovnost –ed/d v minulém čase prostém - výslovnost was/were výslovnost g - vázání výslovnost y a j - výslovnost c a ch - výslovnost e, əʊ a ʌ - výslovnost ə - větný přízvuk - výslovnost ʌ	při důležitých jednáních

Předmět: Anglický jazyk		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
adekvátní prostředky textové návaznosti	Reálie • Britská a americká angličtina • York	

Předmět: Anglický jazyk		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
Receptivní řečové dovednosti - rozumí pokynům a doporučením, jak se chovat první den v práci - rozumí běžným nápisům a upozorněním, inzerátu, formálnímu emailu, biografii, článku a vyhledá v nich specifické informace a fráze, rozumí hlavní myšlence textu, v textu odvodí význam neznámých slov - rozumí hlavním bodům vyslechnutého textu (např. o bance nebo o fobiích) a v textu identifikuje konkrétní údaje, rozumí běžným rozhovorům, kde lidé řeší zdravotní či vztahové problémy, rozhovorům v lékárně, rozhovorům na letišti, obrátům v telefonickém rozhovoru - odvodí význam slov z kontextu nebo z definice ve slovníku - rozumí slyšenému dialogu, který interpretuje minulou situaci či událost, v textu rozliší hlavní a doplňující informace - ve čteném textu porozumí ponaučení z příběhu - v čteném textu, kvízu, identifikuje různé gramatické jevy, časy, pomocná slovesa Produktivní řečové dovednosti - gramaticky správně tvoří věty o událostech a činnostech v minulosti či o plánech do budoucna - gramaticky správně formuluje příslib, spontánní rozhodnutí, nabídku - uvede, která doporučení, jak učinit dobrý dojem první den v práci, považuje za nejdůležitější, a uvede, zda by byly užitečné i první den ve škole nebo v kurzu - promluví o knize, filmu nebo písni, kterou má rád, a sdělí, proč jej činí šťastným	Gramatika - will, won't, shall - sloveso + to infinitiv / ing - modální slovesa have to, don't have to, must, mustn't, should - have got - kondicionál 1 a 2 - samostatně stojící přivlastňovací zájmena - předpřítomný čas prostý (for, since), předpřítomný čas prostý vs minulý čas prostý - slovosled u frázových sloves - trpný rod Lexikologie - slovesa opačného významu (např. arrive x leave) - slovesa ve spojení s back - rozvíjející větné členy (a bit, incredibly, not very, quite, really) - slovesa - přídavná jména a předložky - významy a slovní spojení slovesa get - slovesa s podobným významem (např. lend a borrow) - příslovce - slovní spojení týkající se vyjádření obav, strachu - slovesa play, do, go ve spojení se sporty - frázová slovesa Témata a komunikační situace - pozitivní a negativní myšlení - vyjádření příkladů a důvodů - sny - šťěstí - radý a návody - hudba - pravidla a zákazy - učení se jazykům - formální email, článek - nemoc a nachlazení - radý - problémové situace	PT: 4.3.4.1 4.3.4.2 Biologie Zvířata a hmyz Zeměpis New York Dějepis I have a dream, Vynálezy Český jazyk Formální email, strukturovaný životopis, článek, Tělocvik Sporty, sportovní události, sportovci Občan v demokratické společnosti Osobnost a její rozvoj, Masová média, Komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů, Masová média, Jednotlivec a společenské skupiny Člověk a svět práce Písemné vyjadřování při úřední korespondenci

Předmět: Anglický jazyk		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• podle nápisu a upozornění formuluje pravidlo • požádá o lék v lékárně • uvede, na koho se obrátí, pokud má problém, gramaticky správně formuluje rady na konkrétní problémy • popíše obrázek • gramaticky správně tvoří věty s předpřítomným časem prostým • popíše život v minulosti a v přítomnosti některého člena rodiny • popíše a pojmenuje sporty a činnosti na obrázcích, pohovoří o sportech a aktivitách v místě svého bydliště • pojmenuje národnosti a obyvatele různých zemí, pojmenuje předměty (vynálezy) na obrázcích Interaktivní řečové dovednosti • zeptá se na plány do budoucna • diskutuje se spolužákem na téma, jak učinit dobrý dojem v práci • s vrstevníkem vede dialog o aktivitách současných, minulých i budoucích, o činnostech, které je činí šťastnými, o škole, o běžných problémových situacích v životě • zeptá se spolužáka, co dělá rád s rodinou, v čem je velmi dobrý, čím tráví hodně času, co rád dělá v létě, co nerad dělá, na hudbu apod., a na podobné otázky odpoví • gramaticky správně odpoví na otázky, co by dělal, kdyby ..., a podobné otázky položí • zeptá se na cestu či cestu • odpoví na otázky ohledně budoucích plánů a podobné otázky položí • reaguje na informace vrstevníků pomocí So do I / Neither do I	• povídka • v lékárně • zvířata a hmyz, životní prostředí • strach • ptaní se na cestu, vysvětlení cesty, předložky, fráze • životopis známé osobnosti • vyjádření pohybu, sporty • země, národnosti, obyvatelé • vynálezy Fonetika • výslovnost 'll a won't • slovní přízvuk ve dvouslabičných slovech • výslovnost ea • výslovnost to, vázání • výslovnost –ing • výslovnost o • přízvuk a předložky • výslovnost o a u: • homofony • čtení nahlas • slovní přízvuk • větný přízvuk • výslovnost o: • rytmus • slovní přízvuk • vázání • výslovnost f, ff, dz Reálie • Civil Rights Movement • Nová slova v současné angličtině • učení se cizím jazykům • americká a britská angličtina – rozdíl ve slovní zásobě • O'Henry • New York	

Předmět: Anglický jazyk		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
Písemný projev • napíše pokyny a doporučení, jak učinit dobrý dojem první den v nové práci • napíše formální email, žádost o doplňující informace • napíše životopis známé osobnosti (příp. známého), text vhodně člení do odstavců a používá adekvátní prostředky textové návaznosti • napíše článek, ve kterém popíše své zážitky ze sportovní události		

Předmět: Anglický jazyk		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
Receptivní řečové dovednost - rozumí hlavním bodům rozhovoru, např. o stravování a vztahu k jídlu, o charakteru a v slyšeném textu vyhledá detailní informace, zachytí posloupnost událostí v slyšeném vyprávění - v čteném článku postihne hlavní body a ke konkrétním informacím přiřadí konkrétní údaje, doplní chybějící informace, z názvu odvodí obsah, z kontextu odvodí význam neznámých slov - rozumí neformálnímu emailu, obsahu kvízu o historii peněz, podvodnému emailu, rozumí hlavní myšlence textu, vyhledá detailní informace, odhadne význam neznámých slov - v slyšeném rozhovoru postihne jeho hlavní téma a zachytí v něm formální a neformální výrazy a rozdíly mezi britskou a americkou angličtinou, rozumí informacím pro cestující metrem, rozumí rozhovoru o stereotypech - rozumí definici neznámého slova - porozumí obsahu videonahrávky o charitativní akci a zachytí v ní konkrétní informace - porozumí pointě vtipu - rozumí obsahu žádosti a svolení Produktivní řečové dovednosti - uvede, jaké předměty měl na základní a střední škole a jak se mu v předmětech dařilo - gramaticky správně vyjádří rozdíly a podobnosti mezi lidmi - volně a srozumitelně reprodukuje přečtený příběh - odpoví na otázky z oblasti sportu, hudby a zeměpisu - vyjmenuje běžné potraviny a jídla, popíše své stravovací návyky v souvislosti s denním programem	Gramatika - used to - might - so / neither + pomocné sloveso - předminulý čas - nepřímá řeč - tvoření otázek, pomocná slovesa - přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový - stavová slovesa - vyjádření budoucího děje pomocí přítomného času průběhového, be going to, will / won't - předpřítomný čas prostý vs minulý čas prostý - předpřítomný čas průběhový vs předpřítomný čas prostý (ever, never, just, yet, already, since, for) - would - stupňování přídavných jmen a příslovčí - členy – a / an / the / - - must, have to, should, can, could, be able to - vztažná zájmena Lexikologie - tvoření slov - slovesa ve frázích a slovních spojeních - say vs tell - opakování tázacích slov - přídavná jména týkající se potravin - frázová slovesa týkající se stravování, sportu, financí, cestování - přídavná jména týkající se popisu charakteru - přídavná jména a předložky - vyjádření procentuálních údajů - slabé kolokace - složená podstatná jména - přídavná jména končící -ed, -ing - slovesa a předložky - kolokace slovesa a předložky - kolokace přídavná jména a předložky - likely - zevšeobecnění	PT: 4.3.4.1 4.3.4.2 4.3.4.3 Občan v demokratické společnosti Osobnost a její rozvoj, Morálka, tolerance a solidarita, Komunikace, vyjednávání a řešení problémů, Masová media Český jazyk Popis osoby, neformální email, neformální email, příspěvek na web, příběh, vyprávění Matematika Měny Zeměpis Afrika, Polární výzva Člověk a svět práce Strukturovaný životopis

Předmět: Anglický jazyk		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• zaujme stanovisko k hlavní myšlence textu • vysvětlí význam lexikálních jednotek týkajících se rodinných vztahů • reprodukuje příběh vztahu sourozenců, charakterizuje osobnost člověka podle jeho chování • popíše a srovná situace na dvou fotografiích • uvede, zda se někdy stal obětí podvodu, sdělí, zda se někdy zapojil do charitativní činnosti, popíše zajímavý zážitek nebo dobrodružství, popíše veřejnou dopravu v nejbližším městě a pokusí se odhadnout, který dopravní prostředek by byl nejrychlejší • gramaticky správně sdělí, jakým prostředkem rád cestuje, porovná cestování různými dopravními prostředky, vyjádří svůj názor na výroky týkající se bezpečnosti silničního provozu a svůj názor adekvátně obhájí • formuluje svůj názor na příklady nevhodného chování, gramaticky správně vyjádří radu a svůj názor na radu druhého a navrhne jiné řešení problému Interaktivní řečové dovednosti • vede řízený telefonický rozhovor s vrstevníkem, přičemž používá běžné obraty • zeptá se vrstevníka na jeho stravovací návyky, na jeho plány do budoucna, na otázky spojené s financemi a na stejné otázky odpoví, diskutuje s vrstevníky o hlavních klíších týkajících se restaurací a stravování, diskutuje s vrstevníky o stereotypch týkajících se chování a zvyků žen a mužů, o pravidlech společenského chování a přátelství	Témata, komunikační situace a typy textů • školní předměty • vyjádření rozdílu a podobnosti • běžné fráze v telefonických rozhovorech • stravovací návyky, jídlo & pití, vaření • návštěva restaurace • vyjádření názoru a stanoviska • seznámení se • setkávání se s přáteli • reakce How ... + přídavné jméno / What ... + podstatné jméno • peníze a platby, finance, měny • vyjádření ceny • charitativní činnost • dopravní prostředky, doprava • stereotypy • vyjádření vlastního názoru, zaujetí vlastního stanoviska k názoru druhého • telefonování • pravidla slušného chování • úspěch a neúspěch • učení se jazykům • vyjádření názoru Fonetika • výslovnost used to / didn't use to • dvojhlásky • výslovnost ð a θ • výslovnost i • výslovnost dvou souhlásek • výslovnost tázacích slov v otázkách • krátké a dlouhé samohlásky • slovní přízvuk • větný přízvuk • výslovnost koncovek přídavných jmen • výslovnost o a or • větný přízvuk, intonace • výslovnost přídavných jmen • výslovnost • vázání (linking) • větný přízvuk • výslovnost ʃ, tʃ, dʒ • výslovnost ə a the	

Předmět: Anglický jazyk		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- vyjádří a obhájí své názory a vyjádří souhlas nebo nesouhlas s myšlenkami vrstevníka - se spolužákem hovoří o dopravě, s vrstevníkem vede řízený rozhovor mezi turistou a obyvatelem cizího města - vede řízený rozhovor s kamarádem o jeho dovednostech, o sportu a na stejné otázky odpoví Písemný projev - napiše neformální detailní popis vzhledu a charakteru kamaráda - napiše internetový článek o dopravě ve městě, kde bydlí, nebo ve městě, které je nejbližší, text logicky a jasně strukturuje - napiše strukturovaný životopis - napiše neformální email, email vhodně zahájí a zakončí	- souhlásky, které se nevyslovují (silent consonants) - větný přízvuk Reálie - Známí Britové ve škole - moderní britská rodina - britská a americká angličtina – rozdíl ve slovní zásobě a ve výslovnosti - stravovací návyky ve Spojeném království (WB) - charitativní činnost - cestování Londýnem, veřejná doprava v Londýně (Oyster card, Tube, ...) - učení se jazykům - New York Specifická témata - The place where I live - My favourite book - My teacher training	

Předmět: Anglický jazyk		Ročník: 4.
Žák Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
Receptivní řečové dovednosti - rozumí hlavním bodům a hlavní myšlence čteného i slyšeného textu o vzdělání / bydlení, vyhledá v něm konkrétní informace - rozumí hlavním bodům recenze, novinového článku / komentářů o výhodách a nevýhodách bydlení mladých lidí s rodiči a do textu doplní konkrétní slovní zásobu - rozumí rozhovorům mezi přáteli, partnery, telefonickým rozhovorům, návrhům, omluvám - rozliší různé významy slova podle kontextu věty - odvodí význam neznámých slov a frází z kontextu - rozumí inzerátu na zaměstnání a formální žádosti o zaměstnání - rozumí obsahu novinového článku o nakupování / servisu pro zákazníky a vyhledá v něm konkrétní informace - rozumí obsahu slyšeného textu o nespokojeném zákazníkovi - rozumí hlavním bodům i konkrétním informacím formálního dopisu – stížnosti - rozumí hlavním myšlenkám čteného textu o výzkumu v oblasti nakupování a do textu doplní konkrétní slovní zásobu Produktivní řečové dovednosti - ústně popíše situaci, kdy se při sportu zranil, kdy se ztratil či se setkal se známou osobností, kdy viděl zajímavou sportovní událost nebo málem zmeškal něco důležitého - vyjádří žádost a na jinou žádost adekvátně reaguje, vyjádří názor - pojmenuje zvuky související s hudbou, různé sporty, části lidského těla, slovní zásobu z oblasti sportu	Slovní zásoba - kolokace týkající se sportů - vztahy - uvedení důvodu - uvedení příkladu (for example, for instance) - spojky a prostředky textové návaznosti - svět filmu a filmování - Vzdělávání, škola - Lidské tělo - bydlení - kolokace týkající se zaměstnání - podstatná jména a přídavná jména týkající se zaměstnání - významy slov run, fire, work, market, company - tvoření podstatných jmen ze sloves a z podstatných jmen - tvoření přídavných jmen a příslovčí - pověry Gramatika - minulý čas prostý, minulý čas průběhový, předminulý čas - used to - trpný rod - vyjádření pravděpodobnosti pomocí modálních sloves might, can't, must - kondicionál 1 - časové věty vedlejší (when, until, ...) - kondicionál 2 - kondicionál 1 vs 2 - make, let, allow + infinitiv - gerundium, infinitiv - nepřímá řeč, nepřímá otázka - neurčitá zájmena - vztažné věty Výslovnost - výslovnost 3: a ɔ: - výslovnost used to, didn't use to - výslovnost s (s, z, ʃ, ʒ) - výslovnost koncovky -ed/-d - větný přízvuk - výslovnost dvojhlásek	PT: 4.3.4.1 4.3.4.2 4.3.4.3 Český jazyk náležitosti formálního a neformálního dopisu, recenze Literatura Britská literatura – přehled literatury; William Shakespeare – život a dílo; Americká literatura – přehled; Ernest Hemingway – život a dílo Pedagogika Systém vzdělávání v Británii, USA a ČR Zeměpis Geografie USA, Velké Británie a ČR Informatika informační a komunikační technologie Občan v demokratické společnosti Komunikace, vyjednávání a řešení problémů, Osobnost a její rozvoj, Masová média Člověk a svět práce Písemné vyjadřování při úřední korespondenci, Verbální komunikace

Předmět: Anglický jazyk		Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• sdělí, jak dlouho se učí anglicky a zda někdy dostal dobrou radu, jak se naučit cizí jazyk, uvede svůj názor na tipy, jak se nejlépe naučit cizí jazyk, sdělí, zda využívá sociální sítě, a vyjádří své stanovisko k různým názorům na přátelství a vztahy na sociálních sítích • gramaticky správně a lexikálně vhodně užívá přídavná jména s trpným nebo činným významem a věty v trpném rodě • volně reprodukuje text • vysvětlí různé významy slova podle kontextu věty • vyplní dotazník týkající se vhodného zaměstnání pro různé typy lidí a ke svému výsledku zaujme stanovisko • gramaticky správně tvoří věty se slovesy v infinitivu a gerundiu • vyjádří slova a fráze týkající se prodeje a nakupování vlastními slovy • správně tvoří podstatná jména ze sloves nebo jiných podstatných jmen • pojmenuje vybavení a příslušenství domu/bytu, reprodukuje dotazy a otázky jiných / vyslechnutý krátký text, stručně popíše skutečné nebo fiktivní události ve svém životě • popisuje a srovnává obrázky, fotky a vyjadřuje osobní názor • dokáže odpovídat na otázky obecných témat Interaktivní řečové dovednosti • vede řízený rozhovor s vrstevníkem o studiu na univerzitě, v diskusi s vrstevníky vyjádří svůj názor na školství, vyučovací předměty, způsob vyučování aj., podpoří své stanovisko vhodnými argumenty,	• výslovnost u • větný přízvuk • výslovnost c • výslovnost if vět • výslovnost ai • slovní přízvuk Reálie • Britská literatura: William Shakespeare – život a dílo; Americká literatura: Ernest Hemingway – život a dílo, systém školství a vzdělání v Británii a ČR • Velká Británie a USA (historie, geografie, politický systém, kultura, obyvatelstvo, jazyk, zvyky a tradice, zajímavá místa, velká města) • Česká republika (historie, geografie, obyvatelstvo, politický systém, Praha – hlavní město, rodiště, zajímavá a turisticky atraktivní místa, velká města a jejich průmysl, společenský život, zvyky a tradice) Specifická témata • vzdělávání a výchova, systém vzdělávání a školství v ČR, moje škola a specializace, výuková praxe, etapy lidského života, oblíbený film/kniha, svět práce Témata, komunikační situace a typy textů • Wimbledon • filmová tvorba anglicky mluvících zemí • Steven Spielberg • sport • vztahy, přátelství • vyjádření názoru • příběh • vyjádření žádosti, svolení • filmy, filmování • lidské tělo, popis osoby, vzhled • vzdělávání, škola • vyjádření vlastního názoru • bydlení, místnosti, nábytek a vybavení	při důležitých jednáních Tělesná výchova Sporty, Zdravá životospráva

Předmět: Anglický jazyk		Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• zaujme stanovisko k názoru jiných • vede se spolužákem rozhovor o bydlení mladých lidí s rodiči v ČR • ve skupině s vrstevníky popíše svůj ideální dům či byt, vyslechne si popis domu či bytu vrstevníků a vyjádří se k tomu, co slyšel • vede řízený rozhovor týkající se jeho zvyků ohledně nakupování, způsobu nakupování, co nejraději nakupuje, stejné otázky položí • ve dvojici s vrstevníkem simuluje stížnost v obchodě či v restauraci Písemný projev • napíše strukturovanou kritiku na shlédnutý film, přičemž používá vhodnou slovní zásobu a prostředky textové návaznosti • napíše formální dopis – žádost o zaměstnání, text vhodně zahájí a ukončí • napíše formální dopis – formální stížnost, kterou vhodně zahájí a ukončí	• vyjádření návrhu • inzerát na bydlení • práce, zaměstnání • formální dopis – žádost o zaměstnání • prezentace produktu • nakupování • formální dopis – formální stížnost • elektronika, moderní technologie • zločiny, tresty	

6.3 Dějepis

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	denní
délka vzdělávání:	4 roky
týdenní počet vyuč. hodin za studium:	4 (2+2+0+0)
platnost:	od 1. 9. 2025, ve všech ročnících studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Hlavním posláním dějepisu na střední odborné škole je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Seznamuje žáka s našimi kulturními a historickými tradicemi, zároveň systematizuje různorodé historické informace, s nimiž se mladý člověk setkává, a sehrává významnou úlohu při formování jeho občanských postojů.

Charakteristika učiva

Předmět přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazů naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- získal zájem o současnost a minulost vlastního národa;
- utvářel a upevňoval vědomí sounáležitosti k evropské kultuře a dějinám;
- dokázal odhalovat kořeny společenských jevů, dějů a změn, promýšlel jejich souvislosti;
- hledal paralely mezi minulými a současnými událostmi a porovnával je s procesy evropskými;
- rozlišoval mýty a skutečnosti;
- utvářel pozitivní hodnotový systém opřený o historickou zkušenost;
- získal úctu k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům;
- získal respekt ke kulturním i jiným odlišnostem lidí, skupin či společenství;
- rozpoznával názory a postoje, které ohrožují lidskou důstojnost;
- zvyšoval odolnost vůči myšlenkové manipulaci;

Výukové strategie (pojetí výuky),

Základem je práce s učebním textem, historickou mapou a historickým dokumentem.

Z metod uplatňujeme klasickou slovní metodu – výklad, skupinovou výuku, práci s textem, samostatné práce, referáty, diskuze.

Organizace výuky předmětu je realizována výukou s celou třídou. V rámci hodin dějepisu je možné využít projekce didaktických filmů, návštěvy muzeí, historických objektů, zpracování

projektů týkajících se regionální historie. Adekvátně k probírané látce mohou být začleňovány dlouhodobé i krátkodobé projekty.

Ve spolupráci s ostatními společenskovědními předměty lze navštívit místa spjatá s naší historií dle výběru učitele.

Hodnocení výsledků žáků

V předmětu dějepis klademe důraz především na:

- schopnost orientace v čase a prostoru;
- dovednost výstižně formulovat své myšlenky, argumentovat věcně, diskutovat;
- schopnost nacházet v historických událostech poučení pro současnost.

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky je realizována následujícím způsobem:

- žákům jsou ve výuce zadávány rozšiřující úkoly a problémové otázky rozvíjející kritické myšlení, učitelé zařazují do výuky rozšiřující učivo, které je určeno pro nadané žáky a většinou souvisí s vývojem a dějinami pedagogických oborů;
- žákům je umožněn přístup k odborné literatuře a odborným časopisům, kterými disponuje školní knihovna;
- učitelé žáky odkazují na další odbornou literaturu, historické dokumenty a digitální materiály. Vedou žáky k samostudiu odborné literatury a časopisů;
- v případě zapojení žáků do Středoškolské odborné činnosti jim učitelé práce konzultují, popř. zajistí odborného konzultanta a doporučí žákům vhodnou odbornou literaturu a další studijní materiály;
- nadaným žákům učitelé ve větší míře nabízí ke studiu témata regionální historie;
- učitelé poskytují žákům individuální konzultace.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku:

Vzhledem k převážně teoretickému zaměření předmětu lze celý obsah učiva realizovat plnohodnotně v rámci distančního vzdělávání. Vyučující upraví metody a formy práce adaptované na podmínky distanční výuky. Historické exkurze, které jsou doporučené, se realizují podle stávajících epidemiologických a hygienických opatření.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení – učitel

- předkládá žákům probírané oblasti v historickém kontextu;
- vyžaduje po žácích, aby vyhledávali a třídili informace o probíraném učivu podle zadaných kritérií;
- kultivuje jejich historické vědomí a tím je učí hlouběji rozumět naší současnosti.

Kompetence k řešení problémů – učitel

- předkládá žákům společenské problémy v jejich vývoji;
- posuzuje řešení žáků z nejrůznějších hledisek.

Kompetence komunikativní – učitel

- vyžaduje, aby žáci souvisle a výstižně formulovali své názory na historické dění;

- vede žáky ke schopnosti vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím.

Kompetence sociální a personální – učitel

- zadává žákům týmové a samostatné práce;
- učí je hájit si svá stanoviska v debatách o historických událostech.

Vyučovací předmět se podílí na rozvoji kompetencí

K učení – žák

- rozvíjí své historické myšlení, rozeznává příčiny a důsledky historických jevů;
- vede k porozumění textu.

Komunikativních – žák

- formuluje své myšlenky srozumitelně, jazykově správně;
- zpracovává písemnosti jazykově a stylisticky správně;
- vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu.

Personálních a sociálních – žák

- kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí;
- pracuje v týmu;
- navrhuje týmu vlastní návrhy a nezáujatě posuzuje návrhy jiných.

Občanských a kulturního povědomí - žák

- uvědomuje si vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu;
- zajímá se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje.

Kompetence digitální – žák:

- pomocí vhodných digitálních technologií (internet, umělá inteligence) vyhledá a kriticky zhodnotí informace k doplnění historického učiva;
- pracuje s informacemi z různých zdrojů, posoudí relevantnost získaných dat;
- osvojí si práci s elektronickými katalogy historických databází;
- pomocí aplikačního softwaru vytváří dokumenty pro svou prezentaci.

Uplatnění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti, osobnost a její rozvoj

- osobnost a její rozvoj
- komunikace a řešení konfliktů
- společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství
- historický vývoj, zejména 19. a 20. století
- masová média a jejich využití pro různé potřeby
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita
- právní minimum pro soukromý a občanský život

Člověk a životní prostředí

- klimatické změny, jejich vliv na historický vývoj
- principy udržitelnosti rozvoje

Člověk a svět práce

- hlavní oblasti světa práce, pracovní činnosti, možnosti uplatnění po absolvování příslušného oboru

Člověk a digitální svět (4.3.4.4)

- kritické posuzování vývoje digitálních technologií;
- využití digitální technologie k získávání informací z různých zdrojů a ke kritickému zhodnocení takto získaných dat;
- využití digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů.

Rozpis učiva

Předmět: Dějepis		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• orientuje se v čase a prostoru, dokáže chronologicky řadit jednotlivé historické epochy • orientuje se v pravěkých dějinách a ve vývoji člověka • dokáže jmenovat a ocenit významné památky z období pravěku na území ČR	Úvod do dějepisů • prameny a metody historického bádání • člověk a lidská společnost v pravěku	PT: 4.3.4.1.2 4.3.4.2.6 4.3.4.4.2 4.3.4.4.20 4.3.4.4.21 VV
• uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu, křesťanství • pochopí principy fungování společnosti v různých společenských systémech • vysvětlí vznik demokratického uspořádání v Řecku a v jednotlivých obdobích v dějinách Říma • seznámí se se základními principy vzdělávání ve starověku	Odkaz starověkých civilizací • nejstarší starověké civilizace • Mezopotámie, Egypt, Palestina • antické Řecko • antický Řím • výchova a vzdělávání ve starověku • /Řecko-Athény, Sparta, Řím/	PT: 4.3.4.2.15 4.3.4.4.20 4.3.4.4.21 4.3.4.1.3 4.3.4.1.5 4.3.4.1.2 VV, CJL, DV
• pochopí podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, • objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě, vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí • porovná základní rysy římské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti • vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka	Středověk a středověká společnost • utváření středověké Evropy • stěhování národů • vznik raně středověkých států v Evropě • (Francká říše, Svatá říše římská, Francie, Anglie, střední a východní Evropa) • byzantská říše, arabský svět • první státní útvarů na našem území Sámova říše, Velká Morava a raný přemyslovský stát • raně středověká společnost a rozvoj křesťanství	PT: 4.3.4.1.1 4.3.4.1.2 4.3.4.4.20 4.3.4.4.21

Předmět: Dějepis		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• charakterizuje politický, společenský a kulturní vývoj Velké Moravy • popíše vznik a vývoj českého státu a jeho postavení ve střední Evropě • pochopí zásadní roli církve na vzdělávání ve středověku • uvědomí si význam univerzit pro vznik středověké inteligence • uvede nejznámější památky doby románské u nás i v Evropě	• vzdělanost ve středověku – církevní školy, kláštery, vznik univerzit • umění raného středověku	
• uvede nejznámější památky doby románské a gotické u nás i v Evropě • vysvětlí změny ve společnosti v období vrcholného středověku • pochopí postavení lidí na okraji společnosti, Židů a Romů • uvede nejznámější památky gotické u nás i v Evropě • uvede nejznámější památky gotické u nás i v Evropě • objasní myšlenky české reformace a husitství	• změny vrcholného středověku • Český stát za posledních Přemyslovců • Český stát za Lucemburků • kultura, vzdělanost a umění středověké společnosti • husitství	PT: 4.3.4.1.4 4.3.4.1.3 4.3.4.2.15 VV, CJL, ZEM, AJ
• vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka • uvede příklady významných osobností a kulturních památek humanismu a renesance • popíše a demonstruje příčiny, průběh a důsledky zámořských objevů • vysvětlí nové myšlenky žádající reformu církve, včetně reakce církve na tyto požadavky • pochopí důsledky pro další evropský vývoj • objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie • objasní příčiny a důsledky třicetileté války, zejména pro české země	Novověk • renesance a humanismus • zámořské objevy • reformace a protireformace • baroko • český stát • školství v 16. - 17. století • Jan Blahoslav	PT: 4.3.4.1.3 4.3.4.1.7 4.3.4.4.20 4.3.4.4.21 VV PED ZEM

Předmět: Dějepis		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
popíše přínos humanistů pro rozvoj vzdělávání		
- konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus na příkladech z evropských dějin a českých dějin - charakterizuje význam baroka pro katolicismus a protestantismus - vysvětlí a konkretizuje tzv. české baroko - srovná konstituční monarchii s osvíceneckým absolutismem - uvědomí si zásadní přínos tereziánských a josefinských reforem	Absolutismus a parlamentarismus - Evropa v 17. a 18. stol. – státní zřízení ve Velké Británii, Francii, Rusku, Prusku - Habsburská monarchie a české země po třicetileté válce - Baroko v českých zemích - Osvícenství a osvícenský absolutismus Marie Terezie a Josefa II. - počátky školského systému u nás, reformy Marie Terezie a Josefa II.	PT: 4.3.4.1.3 4.3.4.1.7 4.3.4.4.20 4.3.4.4.21 VV, CJL, HV PT: 4.3.4.1.5 OBN
- pochozí význam průmyslového rozvoje a jeho odraz ve společnosti - vysvětlí boj amerických osadníků za nezávislost a jaký vliv měly tyto události na Evropu - popíše příčiny a průběh francouzské revoluce a zhodnotí její významné osobnosti - charakterizuje význam napoleonských válek a vývoj v Evropě 1815 – 1848 - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů - vysvětlí emancipační hnutí českého národa, jeho specifické rysy - posoudí jednotlivé fáze NO a úlohu osobností - popíše česko-německé vztahy a postavení Židů ve společnosti 18. a 19. stol. - pochozí důsledky revoluce 1848–49 na vývoj v Evropě a především v Rakousku a u nás	Velké občanské revoluce - průmyslová revoluce - boj amerických kolonií za nezávislost a vznik USA - Velká francouzská revoluce - Napoleon a napoleonské války - Evropa 1815 – 1848 - vznik nových myšlenkových proudů v Evropě - Národní obrození v českých zemích - národní hnutí v Evropě - revoluce 1848 v Evropě a v českých zemích	PT: 4.3.4.1.3 4.3.4.1.4 4.3.4.2.6 4.3.4.3.1 4.3.4.4.20 4.3.4.4.21 ZEM, HV, CJL, OBN, VV, NEM
- vysvětlí význam sjednocení Německa a Itálie jejich vliv na dění ve světě - seznámí se s vývojem habsburské monarchie ve 2. polovině 19. stol	Společnost a národy - sjednocení Německa a Itálie - vývoj Francie, Velké Británie, Ruska, USA ve 2. polovině 19. století	PT: 4.3.4.1.4 4.3.4.1.5 4.3.4.1.7 4.3.4.4.20

Předmět: Dějepis		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi - pochopí růst sociální nerovnosti v důsledku zhoršujících se podmínek dělnictva - dokáže rozpoznat typické náměty a znaky v uměleckých stylech 19. stol. - uvědomí si prudký rozvoj průmyslu jako katalyzátor společenských změn - popíše změny ve školství v 19. století	- vývoj habsburské monarchie ve 2. pol. 19. století - kolonialismus Modernizace společnosti - umění, kultura a věda v 19. století - vědeckotechnická revoluce - školství v 19. století – systém škol	4.3.4.4.21 FYZ, TV, OBN, VV,

Předmět: Dějepis		Ročník: 2
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- popíše příčiny a průběh 1. světové války - demonstruje zneužití techniky v 1. světové válce - objasní změny na mapě světa po 1. světové válce i s jejími dopady na pozdější vývoj - pochozí nutnost rozpadu - Rakouska -Uherska a vznik ČSR - objasní problémy, klady a zápory demokracie 1. republiky - pochozí česko-německé a česko-slovenské vztahy - zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní, sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí - charakterizuje totalitní systémy – fašismus, nacismus, komunismus - vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize na dění v Evropě a v ČSR - vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhrocením politických problémů, které byly provázány radikalizací pravicových a levicových sil proti demokracii - objasní příčinu a podstatu agresivní politiky a neschopnosti čsl. představitelů jí čelit	1. světová válka. Evropa a ČSR mezi válkami - příčiny, průběh 1. světové války - politické důsledky 1. světové války, pád monarchií, versailleský systém - české země v době 1. světové války, odboj proti Rakousku- Uhersku, vznik bolševického Ruska - vznik ČSR - vývoj Československa ve 20. letech (politický systém, národnostní složení, hospodářství, zahraniční politika, kultura) - totalitní režimy (Itálie, Německo, SSSR) - světová hospodářská krize, východiska z krize - ČSR ve 30. letech, mnichovská krize a její důsledky - druhá republika, autonomie Slovenska, vznik protektorátu	PT: 4.3.4.4.11 4.3.4.4.20 4.3.4.4.21 OBN, ZEM, FYZ, CH, Bi
- charakterizuje příčiny a průběh 2. světové války - pochozí její politické, hospodářské a sociální důsledky - vysvětlí vývoj v ČSR v období protektorátu - uvede příklady odboje československého národa proti fašismu - popíše válečné zločiny, především holocaust	2. světová válka - Protektorát Čechy a Morava - odboj Čechů a Slováků proti fašismu a nacismu - holocaust	PT: 4.3.4.4.11 4.3.4.4.20 4.3.4.4.21 OBN, CJL, Bi, FYZ
objasní uspořádání světa po 2. světové válce a jaké důsledky z toho vyplynuly pro ČSR	Svět v blocích - vývoj v ČSR 1945 – 1948 - studená válka, životní podmínky na obou stranách železné opony	PT: 4.3.4.1.2 4.3.4.1.3 4.3.4.1.4 4.3.4.1.7

Předmět: Dějepis		Ročník: 2
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• popíše projevy a důsledky studené války • pochopí podobu soupeření supervelmocí v různých částech svět • orientuje se ve specifických vývoje Blízkého východu, jihovýchodní Asie a Afriky • charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho jednotlivých etapách vývoje • pochopí a zhodnotí osobnosti, které dokázaly stát na pozicích demokracie • vysvětlí politické procesy a totalitní praktiky • vysvětlí vnitřní vývoj supervelmocí USA a SSSR, vysvětlí jejich vliv na dění v Evropě • porovná způsob života v rozděleném světě • vysvětlí rozpad kolonií • objasní specifické cesty vývoje některých postkoloniálních zemí • zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické a kulturní prostředí • objasní příčiny neúspěchu pokusu o reformu socialistického režimu • posoudí dopad normalizačních praktik na dodržování lidských práv v Československu v 70. a 80. letech • pochopí pojem normalizace a Charta 77 • uvědomí si zásadní změny, které nastaly po pádu komunismu v zemích střední a východní Evropy	• svět mezi Východem a Západem v letech 1946 – 1968 • ohniska konfliktů • třetí svět a dekolonizace • přeměna Československa v komunistický stát (vývoj v letech 1948-1960) • politické procesy, likvidace církví, soukromého zemědělství a inteligence • Československo na konci 60. let a rok 1968 • shrnutí vývoje v ČSR v letech 1969-1989 s akcentací na stěžejní události • Charta 77 • Sametová revoluce • pád železné opony	4.3.4.1.6 4.3.4.1.1 4.3.4.1.8 4.3.4.4.11 4.3.4.4.20 4.3.4.4.21 OBN, PSY, PED, ZEM

6.4 Občanská nauka

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	denní
délka vzdělávání:	2 roky
týdenní počet vyuč. hodin za studium:	4 (0+1+2+2)
platnost:	od 1. 9. 2025, ve všech ročnících studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem občanské nauky je pomoci formovat žáky v odpovědné a aktivní občany, kteří budou přínosem demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků tak, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany, aby jednali uvážlivě, nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Učí žáky hlouběji rozumět současnému dění, uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do tematických celků, jež postupují od procesu začleňování člověka do společnosti, přes uvědomění si globální odpovědnosti, až po význam filozofie v životě člověka. Důraz je kladen na otázku politického života společnosti a participace v něm.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- dokázal získané znalosti a dovednosti využít v praktickém životě;
- jednal odpovědně a uvážlivě nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu celé společnosti;
- získával a kriticky hodnotil informace z různých zdrojů;
- uměl formulovat, zdůvodnit a obhájit své názory;
- toleroval a respektoval odlišné názory druhých;
- orientoval se v hlavních událostech 20. století, uvědomoval si příslušnost k vlastnímu národu a k širšímu společenství Evropské unie;
- posiloval své mravní vědomí, schopnost empatie, vlastní hodnotový systém;
- osvojil si základní terminologii jednotlivých společenskovedních oborů.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Využíváme klasické slovní výukové metody (vysvětlování, výklad, práci s textem) v kombinaci s aktivizujícími metodami (diskuse na aktuální témata, dokumentární film, problémová výuka). Z metod se uplatňují komplexní výukové metody, např. frontální výuka, skupinová výuka, týmová práce.

Zadávat žákům referáty, vedeme je tak k rozvíjení argumentace a prezentace vlastní práce. Vedeme žáky, aby sbírali informace z nejrůznějších zdrojů (tisk, internet, odborná literatura...) a vedeme je tak k orientaci ve zdrojích informací a ke kritickému posuzování jejich hodnověrnosti. Rozvíjíme empatii žáků rozbořením textu, filmu, jednání osobnosti.

Hodnocení výsledků žáků

Výsledky vzdělávání jsou hodnoceny průběžně, hodnotí se komplexní dovednosti žáků. Nejčastěji používanou formou ověřování znalostí je písemné zkoušení. Hodnoceny jsou také prezentace individuálních a skupinových prací, schopnost kritického myšlení, dovednost výstižně formulovat myšlenky, argumentovat a diskutovat.

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky je realizována následujícím způsobem:

- žákům jsou ve výuce zadávány rozšiřující úkoly a problémové otázky rozvíjející kritické myšlení, kladou důraz na argumentaci a podporují diskusi a vyjádření vlastního názoru, učitelé zařazují do výuky rozšiřující učivo, které je určeno pro nadané žáky a rozšiřuje občanské kompetence žáků;
- žákům je umožněn přístup k odborné literatuře a odborným časopisům, kterými disponuje školní knihovna;
- učitelé žáky odkazují na další odbornou literaturu, časopisy a digitální materiály. Vedou je k samostudiu materiálů v tištěné a digitální podobě;
- v případě zapojení žáků do Středoškolské odborné činnosti jim učitelé práce konzultují, popř. zajistí odborného konzultanta a doporučí žákům vhodnou odbornou literaturu a další studijní materiály;
- učitelé připravují pro nadané žáky projektové dny se společenskovedním obsahem (např. projektový den – Logika);
- učitelé poskytují žákům individuální konzultace.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

Vzhledem k převážně teoretickému zaměření předmětu lze celý obsah učiva realizovat plnohodnotně v rámci distančního vzdělávání. Vyučující upraví metody a formy práce adaptované na podmínky distanční výuky. Společenskovední exkurze, které jsou doporučené, se realizují podle stávajících epidemiologických a hygienických opatření.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

K učení - žák

- uplatňuje různé způsoby práce s textem, využívá různých informačních zdrojů, zejména internetu, novin, dokumentárního filmu a zkušeností jiných lidí.

K řešení problémů – žák

- porozumí zadání úkolu, určuje jádro problému, získává informace potřebné k řešení problému a navrhuje způsob řešení, volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit;
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi.

Komunikativních – žák

- vyjadřuje se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci zejména v projevech mluvených;
- formuluje své myšlenky srozumitelně, účastní se aktivně diskusí;

- formuluje a obhajuje své názory a postoje;
- zaznamenává myšlenky a údaje z textů, projevy jiných lidí, dokumentárních filmů;
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu, dosahuje jazykové způsobilosti pro pracovní uplatnění.

Personálních a sociálních – žák

- ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí;
- pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- podněcuje práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažuje návrhy druhých.

Občanských a kulturního povědomí – žák

- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých lidí, vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- uvědomuje si v rámci plurality a multikulturního soužití vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímá se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje;
- uznává tradice a hodnoty svého národa.

K pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – žák

- má zodpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i ke vzdělání, uvědomuje si význam celoživotního učení;
- získává a vyhodnocuje informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívá poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- zná obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků.

Matematických – žák

- čte různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, diagramy, schémata apod.);
- využívá prostředky ICT a pracuje informacemi;
- pracuje s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získává informace z ověřených zdrojů, zejména pak s využitím internetu;
- uvědomuje si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupuje k získaným informacím, je mediálně gramotný.

Kompetence digitální – žák:

- vyhledává, vyhodnocuje a ověřuje informace z různých online zdrojů;
- rozlišuje důvěryhodné zdroje od dezinformací, hoaxů a manipulací;
- chápe svá práva a povinnosti v digitálním prostoru (např. ochrana osobních údajů, digitální etika);
- chová se zodpovědně na sociálních sítích a v online diskusích;
- zná možnosti zapojení do veřejného života skrze digitální platformy;
- dokáže vytvořit prezentaci, plakát nebo jednoduché video na občanské téma s využitím digitálních nástrojů;
- umí správně citovat zdroje a dbá na autorská práva při práci s multimédií.

Uplatnění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti, osobnost a její rozvoj

- osobnost a její rozvoj (sebevědomí, sebeodpovědnost a schopnost morálního úsudku, základní existenční otázky – hledáme odpovědi a řešení);
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů;
- společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství;
- historický vývoj (především 19. a 20. století);
- masová média (orientace v mediálních obsazích, jejich kritické hodnocení a optimální využívání pro své různé potřeby);
- stát, politický systém, politika, soudobý svět;
- morálka, svoboda a odpovědnost, tolerance, solidarita;
- potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život;
- účast na různých formách občanského života i mimo školu, aktivní sledování politického a kulturního dění v ČR a ve světě, posilování národního a kulturního povědomí, týmová práce, prožitkové aktivity, diskuze a práce s dokumentárním filmem přispívají výrazně k uplatnění těchto průřezových témat.

Člověk a životní prostředí

- ekologická přizpůsobivost;
- vzájemné vztahy organismů a prostředí;
- ochrana přírody a krajiny;
- současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí, klimatické změny, znečišťování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví a život, zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví;
- souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- samostatné a aktivní poznávání okolního prostředí, získávání informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- možnost a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v občanském životě (např. právní, ekonomické, informační, organizační, prevence negativních jevů, principy udržitelnosti rozvoje);
- základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání, esteticky a citově vnímáme své okolí a přírodní prostředí;
- předmět doplňuje znalosti žáků a vede je pomocí diskuzí, dokumentárního filmu a dalších aktivit k zájmu o své okolí, k uvědomění si člověka jako součásti veškerého přírodního dění, neopakovatelnosti a jedinečnosti života.

Člověk a svět práce

- sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům, vytvoření osobního portfolia dovedností i se zkušenostmi informálního učení;
- písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce – formy aktivního hledání práce, zpracování žádosti o zaměstnání, formy životopisů a motivačních dopisů a jejich vytvoření, praktická příprava na jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor a výběrové řízení;
- vyhledávání zaměstnání, informační zdroje a jejich vyhodnocení;

- svět vzdělávání - význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart;
- ověřené kariérové informace jako podmínka rozhodování o profesních a vzdělávacích záměrech – informační zdroje, posuzování informací o vzdělávání, pracovních nabídkách, trhu práce;
- trh práce z hlediska globalizace i regionální ekonomiky, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatele;
- zákoník práce, pracovní poměr, pracovní smlouva, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele;
- podpora státu ve sféře zaměstnanosti - zprostředkovatelské služby při hledání práce, pracovní agentury, služby úřadu práce
- k tomuto tématu předmět rozvíjí schopnosti formulace a obhajování myšlenek, osobní prezentace, doplnění znalostí a dovedností žáků o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jejich uplatněním ve světě práce.

Člověk a digitální svět

- postavení, role či vliv digitálních technologií a práce s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu;
- vyhledávání příležitosti k zapojení se do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, např. při komunikaci s úřady; význam digitálních technologií pro sociální začleňování, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života;
- kritické posuzování vývoje technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka, společnosti a životní prostředí; zvážení příležitosti a rizika, minimalizace rizika;
- využití digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji; budování si osobní vzdělávací prostředí; rozpoznání, kdy je třeba vlastní digitální kompetence zdokonalit nebo aktualizovat, orientace v aktuálním dění v oblasti kybernetické bezpečnosti; schopnost podpořit ostatní v rozvoji jejich digitálních kompetencí a předat základní bezpečnostní rady a doporučení;
- právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých a osobních údajů, duševního vlastnictví a kybernetické bezpečnosti;
- respektování pravidel chování a jednání a etika při interakcích v digitálním prostředí; respektování kulturní rozmanitosti; aktivní vystupování proti nepřijatelnému jednání v online světě; s daty získanými prostřednictvím různých nástrojů a služeb, v různém digitálním prostředí s ohledem na dobrou pověst svou i ostatních;
- získávání dat, informací a obsahu z různých zdrojů v digitálním prostředí; používání různých strategií při vyhledávání; kritické hodnocení získaných dat a informací, posouzení jejich spolehlivost a úplnost;
- komunikace prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobení prostředků komunikace danému kontextu.

Rozpis učiva

Předmět: Občanská nauka		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• používá základní sociologické pojmy • charakterizuje tradiční, moderní a postmoderní společnost • charakterizuje proces socializace a její instituce (škola, rodina, vrstevníci, církev, média apod.) • charakterizuje druhy komunikace mezi jedinci a ve společnosti • rozliší na příkladech úspěšnou a neúspěšnou komunikaci, manipulaci, asertivní jednání, naslouchání a empatii • rozliší výhody a nevýhody spolupráce a soutěže, objasní význam solidarity v komunitě • charakterizuje sociálně patologické jevy • charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení • používá správně pojmy: kultura, subkultura, masová kultura • vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění • identifikuje diskriminaci a netoleranci k jiným skupinám, náboženstvím, kulturám, cizím etnikům, jiným sexualitám, ženám (sexismus), handicapovaným, starým lidem • rozumí pojmu sociální nerovnost • popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy; popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace; • charakterizuje soužití majority s minoritami ve společnosti • debatuje o pozitivě i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí	Člověk v lidském společenství • předmět sociologie, sociologické disciplíny a metody, vznik a vývoj sociologie • společnost – tradiční, moderní, postmoderní • společenská podstata člověka (socializační proces) • mezilidské vztahy • sociálně patologické jevy • současná česká společnost • kultura a subkultura • hmotná a duchovní kultura • sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti • postavení mužů a žen, gender, genderová rovnost • rasy, etnika a národnosti • soužití majority s minoritami • multikulturní soužití • migrace, migranti a azylanti • víra a ateismus, hlavní světová náboženství, sekty a náboženský fundamentalismus • média a život v medializovaném světě	PT: 4.3.4.1.1 4.3.4.1.2 4.3.4.1.3 4.3.4.1.4 4.3.4.1.5 4.3.4.1.6 4.3.4.1.7 4.3.4.2.8 4.3.4.4.11 4.3.4.4.23 4.3.4.4.2

Předmět: Občanská nauka		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- rozliší na konkrétních případech hlavní světová náboženství - objasní postavení církví a věřících v ČR a vysvětlí nebezpečí některých sekt a náboženského fundamentalismu - charakterizuje média ve společnosti (druhy, fungování, vliv) - dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům - objasní způsoby ovlivňování veřejnosti; - interpretuje tabulky, grafy a jiné ikonické texty		

Předmět: Občanská nauka		Ročník: 3
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- vymezí pojem státu s důrazem na jeho definiční znaky, základní funkce, vznik a vývoj - rozliší různá uspořádání státu a základní formy vlády (monarchie a republika) - určí základní principy právního státu - rozpozná české státní symboly - uveďte, jak lze získat a pozbyt české státní občanství - vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem - porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě - porozumí významu a funkci ústavy - určí subjekty moci zákonodárné, výkonné, rozliší jejich pravomoci a náplň činnosti	Člověk jako občan - stát – jeho vznik, vývoj, znaky, funkce, formy a druhy - právní stát - česká státnost - podstata a obecné principy demokracie - formy přímé a nepřímé demokracie, jejich výhody a nevýhody - demokracie/totalita - Ústava ČR, dělba moci, proces tvorby a schvalování zákonů - volby a volební systémy - politika, politické strany, politické ideologie - politický radikalismus a extremismus - český extremismus a jeho symbolika - Listina základních práv a svobod, lidská práva, porušování a ochrana lidských práv - státní správa a samospráva - občanská participace, občanská společnost	PT: 4.3.4.1.1 4.3.4.1.2 4.3.4.1.3 4.3.4.1.4 4.3.4.1.5 4.3.4.1.6 4.3.4.1.7 4.3.4.4.10

Předmět: Občanská nauka		Ročník: 3
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• prokáže na konkrétních případech orientaci v českém politickém systému, objasní funkci politických stran a svobodných voleb • uvede základní fáze legislativního procesu v ČR, jehož výsledkem je právní předpis • rozpozná na konkrétních příkladech charakteristiky základních politických ideologií • rozpozná projevy politického radikalismu a extremismu • charakterizuje Listinu základních práv a svobod, objasní její význam • identifikuje porušování lidských práv • identifikuje významná hnutí a organizace zabývající se ochranou lidských práv • uvede příklady funkcí obecné a krajské samosprávy • uvede strukturu územní samosprávy v ČR • identifikuje hlavní orgány, na příkladech rozpozná pravomoci místní a krajské územní samosprávy • charakterizuje pojem občanská společnost, rozpozná občanské organizace • rozpozná a debatuje o možnostech aktivního zapojení jedince do občanské společnosti		
• rozpozná hlavní mezinárodní organizace • orientuje se ve vývoji procesu evropské integrace po skončení druhé světové války • identifikuje základní svobody EU (volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu) a charakterizuje její soudobé cíle • rozpozná členské země EU	Soudobý svět • mezinárodní spolupráce – důvody, význam, výhody • významné mezinárodní organizace a společenství (OSN, NATO, EU, Rada Evropy, V4) • zapojení ČR do mezinárodních struktur • civilizační sféry a kultury, rozvojové země a jejich problémy • proces globalizace – příčiny, projevy, důsledky	PT: 4.3.4.1.3 4.3.4.1.4 4.3.4.1.5 4.3.4.1.6 4.3.4.1.7 4.3.4.2.2 4.3.4.2.3 4.3.4.2.5 4.3.4.2.6 4.3.4.2.7 4.3.4.2.8

Předmět: Občanská nauka		Ročník: 3
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- popíše funkci a činnost OSN, NATO, V4 - objasní postavení ČR v Evropě v soudobém světě - popíše rozčlenění soudobého světa - vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, debatuje o možnostech řešení - rozpozná na konkrétních případech dopady globalizace na život občanů ČR - uvede na příkladu, jak lze realizovat zásady udržitelného rozvoje v běžném životě - rozliší na příkladech rozvojovou spolupráci a humanitární pomoc	- globální problémy světa - bezpečnost na počátku 21. století, konflikty v soudobém světě - rozvojová spolupráce, humanitární pomoc - zásady udržitelného rozvoje	4.3.4.2.9 4.3.4.2.10 4.3.4.2.11 4.3.4.2.12 4.3.4.2.13 4.3.4.2.14 4.3.4.2.15 4.3.4.4.21

Předmět: Občanská nauka		Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- vysvětlí pojem právo, právní stát, orientuje se v systému práva (ovládá základní klasifikaci – hmotné právo, procesní, soukromé, veřejné právo) - uvede příklady právní ochrany a právních vztahů; - rozliší podstatu fyzické a právnické osoby - vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost - orientuje se v základních otázkách rodinného, pracovního a trestního práva - dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace; - popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi;	Člověk a právo - pojem práva, právo jako systém - občanský zákoník, vlastnictví, dědění, smlouvy, jejich význam a obsah, všeobecné podmínky - právo rodinné, manželství, náhradní rodinná péče - právo pracovní – integrace průřezových témat Člověk a svět práce - právo trestní, kriminalita a druhy trestů, právní ochrana	PT: 4.3.4.1.1 4.3.4.1.2 4.3.4.1.3 4.3.4.1.5 4.3.4.1.6 4.3.4.1.7 4.3.4.1.8 4.3.4.3.1 4.3.4.3.2 4.3.4.3.3 4.3.4.3.4 4.3.4.3.5 4.3.4.3.12 4.3.4.4.17

Předmět: Občanská nauka		Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
popíše, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů • na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy • rozliší hlavní náplně vybraných právnických profesí (soudce, veřejný ochránce práv-ombudsman, státní zástupce, advokát, notář, exekutor) • vysvětlí význam a postavení Ústavního soudu • popíše soustavu soudů v ČR • objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání atp.		
• používá a aplikuje základní ekonomické pojmy • na příkladu odhadne vývoj poptávky, nabídky a ceny na trhu • posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku • rozpozná na příkladech běžné cenové triky a klamavou nabídku • vysvětlí na příkladu termín obětovaná příležitost • stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH • vysvětlí na příkladu náklady, výnosy a zisk • rozliší druhy živností a uvede požadavky pro získání živnostenského listu • orientuje se v nabídkách konkrétních pracovních míst a posoudí, zda splňuje předpoklady pro jejich vykonávání • charakterizuje podklady a vhodné vystupování uchazeče o zaměstnání • orientuje se v situaci ztráty zaměstnání • vysvětlí rozdíly mezi časovou a úkolovou mzdou, hrubou a čistou mzdou	Člověk a ekonomika • trh a ceny • podnikání • zaměstnání • peníze a osobní finance • majetek a jeho nabývání, rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, rozpočtu domácnosti, zodpovědné hospodaření • řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů • národní hospodářství	PT: 4.3.4.1.1 4.3.4.1.2 4.3.4.1.5 4.3.4.1.8 4.3.4.3.1 4.3.4.3.2 4.3.4.3.3 4.3.4.3.4 4.3.4.3.5 4.3.4.3.6 4.3.4.3.7 4.3.4.3.8 4.3.4.3.9 4.3.4.3.10 4.3.4.3.11 4.3.4.3.14 4.3.4.4.13 4.3.4.4.8

Předmět: Občanská nauka		Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• rozliší v ukázce výplatního lístku nejčastější položky mzdy • porovná na konkrétních příkladech zaměstnání a podnikání • rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti; • navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti, včetně zajištění na stáří; • navrhne způsoby, jak využít osobní volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování; • vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru, a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení a jaké jsou jeho důsledky, a jak řešit tíživou finanční situaci; • dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavy a jinými subjekty a jejich možná rizika; • charakterizuje náplň činnosti bank • charakterizuje na příkladu hotovostní a bezhotovostní styk a zhodnotí jejich výhody a nevýhody • charakterizuje nejobvyklejší druhy pojištění • vysvětlí obsah pojmů hrubý domácí produkt, inflace, nezaměstnanost a platební bilance • vysvětlí vliv inflace na mzdy, vklady a úvěry • objasní na příkladech, jak občan přispívá do státního rozpočtu a co z něj získává • rozliší základní druhy daní a činnosti podléhající zdanění • popíše systém sociálního a zdravotního pojištění, uvede rozdíly mezi pojištěním		

Předmět: Občanská nauka		Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
zaměstnanců a osob samostatně výdělečně činných • posoudí na příkladu, které možnosti sociálních dávek lze využít a kde lze získat bližší informace o jejich poskytování (dávkový sociální podpory, podpora v nezaměstnanosti)		
• vysvětlí podstatu filozofického tázání, formuluje základní filozofické otázky • vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie filozofická etika; • dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva • dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty; • charakterizuje na příkladu úlohu svědomí, viny, morálky, mravnosti či volního jednání v lidském životě • rozliší na příkladech autonomní a heteronomní morálku • debatuje o praktických etických otázkách ze života kolem sebe, z kauz známých z médií, z literatury a jiných druhů umění • vysvětlí, proč jsou lidé za své názory a jednání odpovědní jiným lidem	Člověk a svět (praktická filozofie) • vznik filozofie, její předmět, základní filozofické otázky, filozofická etika • filozofie a etika v životě člověka • etika a její předmět, základní pojmy etiky; morálka, mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost • hodnotová orientace člověka • lidské štěstí, smysl lidského života	PT: 4.3.4.1.1 4.3.4.1.2 4.3.4.1.3 4.3.4.1.6 4.3.4.1.7 4.3.4.4.18

6.5 Matematika

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	denní
délka vzdělávání:	4 roky
týdenní počet vyuč. hodin za studium:	10 (3+2+3+2)
platnost:	od 1. 9. 2025, ve všech ročnících studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu matematika vychází ze vzdělávací oblasti Matematické vzdělávání z Rámcového vzdělávacího programu.

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, budoucím zaměstnání, volném čase apod.).

Charakteristika učiva

Matematika svým charakterem, především řešením úloh a problémů, rozvíjí samostatné myšlení žáků a přispívá tak k jejich celkovému intelektuálnímu rozvoji.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- aplikoval matematické poznatky a postupy v odborné složce vzdělávání;
- využíval matematické poznatky a metody řešení v praktickém životě a v dalším vzdělávání;
- matematizoval jednoduché reálné situace, užíval matematický model a vyhodnotil výsledek řešení vzhledem k realitě;
- zkoumal a řešil problémy včetně diskuze řešení;
- diskutoval metody řešení matematické úlohy;
- účelně využil digitální technologie a zdroje informací při řešení matematických úloh;
- četl s porozuměním matematický text, kriticky vyhodnotil informace získané z různých zdrojů;
- správně se matematicky vyjadřoval;
- získal pozitivní postoj k matematickému vzdělávání;
- získal motivaci k celoživotnímu vzdělávání;
- získal důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena na řešení úloh a ověřování správnosti řešení, které podporuje kritické myšlení. Geometrická témata rozvíjí prostorovou představivost, vedou žáky k intuitivnímu chápání nekonečna, k přesnému vnímání symetrií, podobností a shodností. Učivo o funkcích, které je v blízkém vztahu k praktickému životu, rozvíjí fungování a kauzální myšlení.

Výuka je založena na samostatné práci žáků pod citlivým vedením učitele. Je vhodné ocenit vlastní přístup a řešení žáka, pokud ho dovede vysvětlit a obhájit. Je přínosné využít práci dvojic, při níž

se formou komunikace ujasní některé vztahy a zvýší se porozumění učivu. Matematika vyžaduje systematickou domácí přípravu ve formě cvičení a řešení úloh.

Hodnocení výsledků žáků

Z předmětu matematika při hodnocení klademe důraz zvláště na:

- hloubku porozumění učivu a schopnost aplikovat nabyté poznatky při řešení matematických úloh a úloh z praxe;
- přesnost ve výpočtu a v konstrukcích;
- schopnost matematicky přesně se vyjadřovat, číst s porozuměním matematický text, vyhodnotit grafy, tabulky, diagramy;
- dovednost spojovat si poznatky z různých oblastí matematiky.

Žáci jsou průběžně hodnoceni především písemnou formou, v 1. pololetí vypracují dvě souhrnné (čtvrtletní) písemné práce, které je věnována jedna vyučovací hodina. Ve 2. pololetí mohou být dvě práce nahrazeny jednou. Na opravu a rozbor písemné práce je vyčleněna rovněž jedna vyučovací hodina. V kompetenci vyučujícího je zavedení bodové škály s následným přiřazením klasifikace dle Školního řádu.

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky je v předmětu realizována následujícím způsobem:

- V rámci výuky jim vyučující nabízí zadání nadstandardních úloh, postupů řešení, problémových úloh, hlavolamů (učebnice, sbírky úloh, archiv soutěží a olympiád, příklady zadane u maturit...).
- Podle okolností (většina žáků prokazuje zvýšený talent) může učitel zařadit do výuky rozšiřující učivo nebo využít alternativní metody řešení.
- Motivuje žáky k zapojení do matematických soutěží (Matematická olympiáda, Matematický klokan, Logická olympiáda). V případě úspěchu a zájmu žáků nabízí konzultace k další přípravě na soutěže.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

V případě přechodu na distanční výuku redukuje učitel rozsah učiva v míře odpovídající okolnostem.

Při přechodu na distanční výuku odpadá povinnost psát souhrnné (čtvrtletní) práce. Vyučující kompenzují chybějící klasifikaci z těchto prací on-line zkoušením a on-line testy.

Některé pasáže učiva matematiky nelze realizovat v rámci distanční výuky. Tato témata (množiny bodů dané vlastnosti, konstrukční úlohy, shodná a podobná zobrazení) se přesunou na dobu, kdy se žáci vrátí k prezenční výuce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

Kompetence k učení – žák

- vyjadřuje se matematicky přesně;
- rozvíjí si geometrické vidění a prostorovou představivost;
- osvojuje si základní matematické pojmy a vztahy postupným zobecňováním a abstrakcí.

Kompetence k řešení problémů – žák

- zdůvodňuje matematické postupy a obhájí vlastní postupy;
- uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti.

Komunikativní kompetence – žák

- čte s porozuměním matematický text;
- užívá jazyk matematiky včetně symboliky a terminologie, zdůvodňuje matematické tvrzení, obhájí vlastní řešení problému, prezentuje výsledky řešení úlohy.

Personální a sociální kompetence – žák

- pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly a v případě potřeby poskytne pomoc spolužákovi;
- podněcuje práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažuje návrhy druhých;

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- respektuje různorodost hodnot, názorů a postojů, různorodost řešení.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – žák

- kriticky hodnotí dosažené výsledky.

Matematické kompetence – žák

- správně používá a převádí běžné jednotky;
- používá pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádí reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nachází vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umí je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- čte a vytváří různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikuje znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině a v prostoru;
- efektivně aplikuje matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Kompetence digitální – žák:

- využívá digitální technologie tak, aby mu pomohly k efektivnímu řešení matematického problému;
- využívá digitální technologie pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků;
- využívá digitální technologie k usnadnění práce a zefektivnění svých pracovních postupů;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních;
- jedná eticky při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí;
- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešení problém, použít.

Uplatnění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k zodpovědnosti za své výsledky, k používání sebekontroly při řešení konkrétních úloh a problémů. Do výuky zařazujeme skupinovou práci, a to tak, aby výsledky příslušely žákům odpovědným za dílčí úkoly.

Člověk a životní prostředí

Rozvíjí se schopnost funkčního myšlení s využitím aktuálních ekologických témat. Vnímání geometrických vztahů v okolním světě přispívá k environmentální výchově a k estetickému vnímání světa.

Člověk a svět práce

Důraz je kladen na reálné zhodnocení vlastních studijních a pracovních předpokladů, rozvíjí se kritické myšlení, podporuje se systematická duševní práce.

Člověk a digitální svět

- efektivní využívání potřebných nebo vhodných digitálních nástrojů včetně umělé inteligence;
- získávání dat, informací a obsahu z různých zdrojů v digitálním prostředí; používání různých strategií při vyhledávání; kritické hodnocení získaných dat a informací, posouzení jejich spolehlivosti a úplnosti;
- sdílení dat, obsahu a informací s ostatními prostřednictvím digitálních technologií; využití digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a procvičování znalostí.
- práce s digitálními technologiemi při vytváření grafů a modelů;
- využívání digitálních služeb, které nabízí stát, veřejná správa či komerční sektor při výuce statistiky finanční matematiky.

Rozpis učiva

Předmět: Matematika		Ročník: 1.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• provádí aritmetické operace v $\mathbb{R}$ • používá různé zápisy reálného čísla • znázorní reálné číslo nebo jeho aproximace na číselné ose • používá absolutní hodnotu a chápe její geometrický význam • porovnává reálná čísla, určí vztahy mezi reálnými čísly • zapíše a znázorní interval • provádí, znázorní a zapíše operace s intervaly (sjednocení, průnik) • řeší praktické úlohy za použití trojčlenky, procentového počtu	Operace s čísly • číselný obor $\mathbb{R}$ • aritmetické operace v číselných oborech $\mathbb{R}$ • různé zápisy reálného čísla • reálná čísla a jejich vlastnosti • absolutní hodnota reálného čísla • intervaly jako číselné množiny • operace s číselnými množinami (sjednocení, průnik) • užití procentového počtu • mocniny s exponentem přirozeným, celým a racionálním	PT: 4.3.4.4.3

Předmět: Matematika		Ročník: 1.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- a poměru ve vztahu k danému oboru vzdělání - provádí operace s mocninami a odmocninami - řeší praktické úkoly s mocninami s racionálním exponentem a odmocninami - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	- odmocniny - slovní úlohy	
- používá pojem člen, koeficient, stupeň členu, stupeň mnohočlenu - provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny - provádí umocnění dvojčlenu pomocí vzorců - rozkládá mnohočleny na součin - určí definiční obor výrazu - sestaví výraz na základě zadání - modeluje jednoduché reálné situace užitím výrazů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání - interpretuje výraz s proměnnými zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Číselné a algebraické výrazy - číselné výrazy - algebraické výrazy - mnohočleny, lomené výrazy, výrazy s mocninami a odmocninami - definiční obor algebraického výrazu - slovní úlohy	PT: 4.3.4.4.3
- řeší lineární rovnice o jedné neznámé - rozliší úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní - určí definiční obor rovnice a nerovnice - řeší lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli - řeší rovnice v součinném a podílovém tvaru - vyjádří neznámou ze vzorce - užívá rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných problémů	Lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy - úpravy rovnic - lineární rovnice a nerovnice s jednou neznámou - rovnice s neznámou ve jmenovateli - rovnice v součinném a podílovém tvaru - soustavy rovnic, nerovnic - vyjádření neznámé ze vzorce - slovní úlohy	PT: 4.3.4.4.3

Předmět: Matematika		Ročník: 1.
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;		
- řeší kvadratické rovnice a nerovnice - užívá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice - užívá rovnic k řešení reálných problémů - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Kvadratická rovnice a nerovnice - kvadratická rovnice a nerovnice - vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice - slovní úlohy	PT: 4.3.4.4.3

Předmět: Matematika		Ročník: 2.
Žák	Očekávané výstupy	Učivo
	• užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka • užívá jednotky délky a obsahu, provádí převody jednotek délky a obsahu • řeší úlohy na polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů • s použitím goniometrických funkcí určí ze zadaných údajů velikost stran a úhlů v pravoúhlém trojúhelníku • užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách • graficky rozdělí úsečku v daném poměru • graficky změní velikost úsečky v daném poměru • využívá poznatky o množinách všech bodů dané vlastnosti v konstrukčních úlohách • popíše rovinné útvary, určí jejich obvod a obsah • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Planimetrie • planimetrické pojmy • polohové vztahy rovinných útvarů • metrické vlastnosti rovinných útvarů • Euklidovy věty • využití goniometrických funkcí k určení stran a úhlů v trojúhelníku • množiny bodů dané vlastnosti • rovinné útvary: kružnice, kruh a jejich části, mnohoúhelníky, pravidelné mnohoúhelníky, složené útvary, konvexní a nekonvexní útvary • trojúhelník a čtyřúhelník (strana, vnitřní a vnější úhly, výšky, ortocentrum, těžnice, těžiště, střední příčky, kružnice opsaná a vepsaná) • shodná zobrazení rovině, jejich vlastnosti a jejich uplatnění • podobná zobrazení v rovině, jejich vlastnosti a jejich uplatnění • shodnost a podobnost
	• rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, sestaví jejich grafy a určí jejich vlastnosti včetně monotonicity a extrémů • pracuje s matematickým modelem reálných situací a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě • aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic • určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic • určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty • přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak	Funkce • pojem funkce, definiční obor a obor hodnot funkce, graf funkce • vlastnosti funkce • lineární funkce • lineárně lomená funkce • kvadratická funkce • exponenciální funkce • logaritmická funkce • logaritmus a jeho užití • věty o logaritmech • úprava výrazů obsahujících funkce • exponenciální rovnice • logaritmické rovnice • slovní úlohy

Předmět: Matematika		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• sestrojí graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty • řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí • graficky znázorní řešení lineární rovnice, nerovnice a jejich soustav • graficky znázorní řešení kvadratické rovnice a nerovnice • řeší jednoduché exponenciální rovnice • řeší jednoduché logaritmické rovnice • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací		

Předmět: Matematika		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• užívá pojmy: orientovaný úhel, velikost úhlu • určí velikost úhlu ve stupních a v obloukové míře a jejich převody • graficky znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel • určí definiční obor a obor hodnot goniometrických funkcí, určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů • s použitím goniometrických funkcí určí ze zadaných údajů velikost stran a úhlů v pravoúhlém a obecném trojúhelníku • používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí při řešení goniometrických rovnic • používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí k řešení vztahů v rovinných i prostorových útvarech • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Goniometrie a trigonometrie • orientovaný úhel • goniometrické funkce • věta sinová a kosinová • goniometrické rovnice • využití goniometrických funkcí k určení stran a úhlů v trojúhelníku • úprava výrazů obsahujících goniometrické funkce	PT: 4.3.4.4.3
• určí vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky • používá pojmy: vektor a jeho umístění, souřadnice vektoru a velikost vektoru • provádí operace s vektory (součet vektorů, násobek vektoru reálným číslem, skalární součin vektorů) • užije grafickou interpretaci operací s vektory • určí velikost úhlu dvou vektorů • určí vlastnosti kolmých a kolineárních vektorů • určí parametrické vyjádření přímky, obecnou rovnici přímky a směrnicový tvar rovnice přímky v rovině • určí polohové vztahy bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách	Analytická geometrie • souřadnice bodu • souřadnice vektoru • střed úsečky • vzdálenost bodů • operace s vektory • přímka v rovině • polohové vztahy přímek a bodů v rovině • metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině	PT: 4.3.4.4.3

Předmět: Matematika		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
určí metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách		
- vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce - určí posloupnost vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky - pozná aritmetickou posloupnost a určí její vlastnosti - pozná geometrickou posloupnost a určí její vlastnosti - užívá poznatků o posloupnostech při řešení úloh v reálných situacích - používá pojmy finanční matematiky: změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, úročení, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů - provádí výpočty finančních záležitostí: změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Posloupnosti a finanční matematika - poznatky o posloupnostech - aritmetická posloupnost a její užití - geometrická posloupnost a její užití - finanční matematika - slovní úlohy - využití posloupností pro řešení úloh z praxe	PT: 4.3.4.4.3 4.3.4.4.8

Předmět: Matematika		Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- řeší jednoduché kombinatorické úlohy úvahou (používá základní kombinatorická pravidla) - užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací - počítá s faktoriály a kombinačními čísly - užívá poznatků z kombinatoriky při řešení úloh v reálných situacích - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Kombinatorika - faktoriál - variace, permutace a kombinace bez opakování - variace s opakováním - počítání s faktoriály a kombinačními čísly - slovní úlohy	PT: 4.3.4.4.3
- užívá pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, nezávislost jevů - užívá pojmy: náhodný jev a jeho pravděpodobnost, výsledek náhodného pokusu, opačný jev, nemožný jev a jistý jev, množina výsledků náhodného pokusu - určí pravděpodobnost náhodného jevu - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Pravděpodobnost - náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu - náhodný jev - opačný jev, nemožný jev, jistý jev - množina výsledků náhodného pokusu - nezávislost jevů - výpočet pravděpodobnosti náhodného jevu - aplikační úlohy	PT: 4.3.4.4.3
- užívá a vysvětlí pojmy: statistický soubor, rozsah souboru, statistická jednotka, četnost, relativní četnost, statistický znak kvalitativní a kvantitativní, aritmetický průměr, hodnota znaku - určí četnost a relativní četnost hodnoty znaku - sestaví tabulku četností - graficky znázorní rozdělení četností - určí charakteristiky polohy (aritmetický průměr, medián, modus, percentil) - určí charakteristiky variability (rozptyl, směrodatná odchylka) - čte a vyhodnotí statistické údaje v tabulkách, diagramech a grafech - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Statistika - statistický soubor, jeho charakteristika - četnost a relativní četnost znaku - charakteristiky polohy - charakteristiky variability - statistická data v grafech a tabulkách - aplikační úlohy	PT: 4.3.4.3.3

Předmět: Matematika		Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- určuje vzájemnou polohu bodů a přímek, bodů a rovin, dvou přímek, přímky a rovin, dvou rovin - určí odchylku dvou přímek, přímky a rovin, dvou rovin - určuje vzdálenost bodů, přímek a rovin - charakterizuje tělesa: hranol, krychle kvádr, jehlan, válec, kužel, komolý jehlan a kužel, koule a její části - určí povrch a objem tělesa včetně složeného tělesa s využitím funkčních vztahů a trigonometrie - využívá síť tělesa při výpočtu povrchu a objemu tělesa - aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách - užívá a převádí jednotky objemu - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Stereometrie - polohové vztahy prostorových útvarů - metrické vlastnosti prostorových útvarů - tělesa a jejich sítě - složená tělesa - výpočet povrchu, objemu těles a složených těles	PT: 4.3.4.4.3

6.6 Biologie a hygiena

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	denní
délka vzdělávání:	4 roky
týdenní počet vyuč. hodin za studium:	6 (1+2+2+1)
platnost:	od 1. 9. 2025, ve všech ročnících studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Biologie je součástí přírodovědného vzdělávání, které přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů. Vede k tvorbě potřebných vztahů k přírodnímu prostředí. Cílem předmětu je vychovat pedagoga dobře orientovaného v oblasti botaniky, zoologie, ekologie, zdravého životního stylu, biologie člověka včetně genetického minima, v hygieně výživy a prostředí, který získané vědomosti umí nejen využívat a předávat, ale který aspekty zdravého životního stylu přijal sám za vlastní.

Charakteristika učiva

Předmět vychovává žáky k systematickému, důslednému, přesnému a trpělivému vnímání a citlivému přístupu k životnímu prostředí.

Biologie a hygiena je zařazena do všech ročníků a je rozvržena do učebních celků, které jsou proloženy metodikou. V 1. ročníku jsou zařazeny okruhy, které se zabývají obecnou charakteristikou a vznikem živých soustav, nebuněčnými organismy (viry), prokaryoty a z eukaryot rostlinami. Ve 2. ročníku jsou zařazeny okruhy, které se zabývají charakteristikou hub a živočichů. Důraz se neklade na systém, ale na vazbu k životnímu prostředí. Základy anatomie, fyziologie a ontogeneze člověka ve 3. ročníku zahrnují i význam prevence a možných odchylek od normy, včetně rizik. Dále je ve 3. ročníku zahrnuto téma zdraví a základy první pomoci. Čtvrtý ročník je věnován základům dědičnosti, ekologii a vztahu člověka k životnímu prostředí. V každém ročníku žáci zpracovávají metodické listy na probírané téma.

Žáci se v průběhu prvního a druhého ročníku povinně zúčastní celodenních biologických exkurzí v terénu v délce trvání zpravidla čtyř dnů. V případě neúčasti žáka ze zdravotních nebo jiných vážných důvodů budou žáci přezkoušeni z určování druhů organismů a zpracují samostatnou práci s biologickou tematikou.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- uměl správně používat pojmy, popsat a do souvislostí uvést biologické jevy
- porozuměl vztahu člověka a přírody;
- využíval znalosti získané v přírodovědném základu pro seznamování dětí s přírodou a při vytváření jejich kladného citového vztahu k přírodě a k životnímu prostředí;
- osvojil si základy anatomie a fyziologie;
- znal složení živých organismů, charakterizoval a poznal nejdůležitější zástupce hlavních skupin organismů;
- osvojil si základy anatomie a fyziologie člověka se zřetelem k ontogenezi a k vývojovým zvláštěnostem;

- ovládal zásady racionální výživy se zřetelem ke svému zdraví a ke zdraví svých svěřenců;
- měl přehled o vrozených a získaných odchylkách a onemocněních a jejich prevenci;
- měl přehled o nejzávažnějších rizikových faktorech podmiňujících rozvoj, časnost a frekvenci civilizačních onemocnění;
- rozpoznával infekční choroby a předcházel jim;
- pochopil a uměl aplikovat pravidla genetiky;
- orientoval se v základních pojmech z ekologie;
- znal životní prostředí včetně možných rizik při pobytu dítěte v přírodě;
- přijal za své principy udržitelnosti života

Výukové strategie (pojetí výuky)

Předmět je vyučován ve všech ročnících a navazuje na znalosti ze základní školy, které prohlubuje, třídí a upevňuje.

Ve vyučování jsou využity jak klasické výukové metody názorně-demonstrační (předvádění, pozorování), tak komplexní výukové metody (frontální výuka, samostatná a skupinová práce žáků, badatelská výuka). Výuka probíhá ve třídách školy, součástí je i výuka v terénu a zařazeny jsou také biologické exkurze.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení žáka v předmětu Biologie a hygiena klademe důraz na:

- správné používání odborné terminologie a porozumění poznatkům;
- samostatné práce a práce na projektech;
- schopnost aplikovat teoretické znalosti při řešení problémové situace, v praktických úlohách a v prosazování zdravého způsobu života a trvale udržitelného rozvoje.

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky je v předmětu realizována následujícím způsobem:

- V rámci výuky vyučující žákům nabízí nadstandardních úkoly, využívá ve výuce více aktivizujících metod (projektové vyučování, řešení problémových úloh, ...), v případě doporučení sestaví pro nadaného žáka IVP.
- Dle okolností může učitel zařadit do výuky obohacující a prohlubující učivo nad rámec běžných učebních osnov.
- Nadaného žáka může vyučující využít jako „pomocného učitele“ ve smyslu pomoci s učením ostatním žákům.
- Motivuje žáky k zapojení do biologických soutěží a olympiád. V případě úspěchu a zájmu žáků nabízí konzultace k další přípravě na soutěžích.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

V případě přechodu na distanční výuku redukuje učitel rozsah učiva v míře odpovídající okolnostem.

Všechny pasáže učiva lze realizovat i v rámci distanční výuky.

Celodenní biologické exkurze v terénu v délce trvání zpravidla čtyř dnů, kterých se žáci v průběhu prvního a druhého ročníku povinně účastní, budou nahrazeny zpracováním odborné samostatné práce s biologickou tematikou.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

K učení – žák

- vyhledává a vybírá informace (populárně naučná literatura, odborné časopisy, internet);
- samostatně pozoruje, zpracovává výsledky a vyhodnocuje, organizuje si pracovní činnost;
- pracuje na problémových úlohách.

Komunikativních – žák

- formuluje své myšlenky srozumitelně, souvisle a jazykově správně, účastní se aktivně diskusí;
- formuluje a obhajuje své názory a postoje.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje;
- uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;

K řešení problémů – žák

- porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému, získává informace potřebné k řešení problému, navrhuje způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodní je, vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky

Personálních a sociálních – žák

- má odpovědný vztah ke svému zdraví, pečuje o svůj fyzický i duševní rozvoj, je si vědom negativních důsledků nezdravého životního stylu a závislostí.

Kompetence digitální – žák:

- Žák využívá digitální zařízení a aplikace (aplikace pro určování druhů, elektronickou učebnici, AI nástroje) při zkoumání a prezentaci biologických jevů;
- Vyhledává, posuzuje a sdílí biologické informace a data pomocí vhodných digitálních nástrojů;
- Vytváří digitální obsah s biologickou tematikou a využívá jej k vyjádření poznatků;
- Při digitální spolupráci a komunikaci jedná eticky, dodržuje pravidla a respektuje ostatní;
- Chápe rizika spojená s digitálními technologiemi, chrání své zdraví a uplatňuje zásady digitální hygieny i poznatky biologie o zdravém životním stylu.

Vyučovací předmět se podílí na rozvoji odborných kompetencí – žáci:

- vedou děti k bezpečnému chování a k dovednostem vyhledat nebo poskytnout první pomoc; jsou vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokáží první pomoc sami poskytnout;
- osvojí si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti;
- zvažují při plánování a posuzování určité činnosti vliv na životní prostředí;
- vedou děti k ekonomickému a ekologickému chování;
- připravují samostatně i v týmu vzdělávací programy a další projekty výchovně vzdělávací práce pro děti v mateřských školách a v zařízeních pro zájmové vzdělávání;

Uplatnění průřezových témat

Člověk a životní prostředí

- abiotické a biotické podmínky života
- ekologická přizpůsobivost
- vzájemné vztahy organismů a prostředí
- struktura a funkce ekosystémů, význam biodiverzity
- ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace
- vliv prostředí na lidské zdraví a život, zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví
- prevence negativních jevů, vlastní odpovědnost za své jednání a aktivní podíl na řešení environmentálních problémů
- samostatné a aktivní poznávání okolního prostředí, získávání informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů
- základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání

Člověk a digitální svět

- práce s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení přírodovědných problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací;
- dovednosti potřebné k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií;
- kritické posuzování vývoje technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka, společnosti a životní prostředí; zvážení příležitosti a rizika, minimalizace rizika;
- při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií předcházení situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, přizpůsobení svého digitálního i fyzického pracovního prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami;
- získávání dat, informací a obsahu z různých zdrojů v digitálním prostředí; používání různých strategií při vyhledávání; kritické hodnocení získaných dat a informací, posouzení jejich spolehlivost a úplnost;
- sdílení dat, obsahu a informací s ostatními prostřednictvím digitálních technologií; využití digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí.

Rozpis učiva

Předmět: Biologie a hygiena		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav - popíše uspořádání živých soustav - charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi - uvede základní skupiny organismů a porovná je - odliší živé soustavy od neživých na základě jejich vlastností	Život na Zemi - vlastnosti živých soustav - vznik a vývoj života na Zemi - rozmanitost organismů	PT: 4.3.4.2.1 4.3.4.2.2 4.3.4.2.3
- charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy - nakreslí a popíše stavbu viru - popíše způsoby přenosu virů a virové infekce - uvede příklady virových onemocnění, možnosti léčby a prevence	Biologie virů - stavba a vlastnosti virů - virová onemocnění	PT: 4.3.4.2.3
- popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života - podle obrázku rozliší základní rozdíly mezi bakteriální, rostlinnou a živočišnou buňkou - vysvětlí rozdíly ve způsobech získávání energie buňkami - vysvětlí význam a princip uvolňování energie buňkou	Typy buněk - prokaryotní a eukaryotní buňka - základní životní děje v buňce	
- objasní stavbu a funkci struktur bakteriální buňky jako buňky prokaryotní - charakterizuje životní projevy bakterií - zhodnotí ekologický, zdravotní a hospodářský význam vybraných zástupců bakterií - uvede příklady bakteriálních onemocnění, způsoby přenosu, možnosti léčby a prevence	Biologie bakterií - stavba a funkce bakterií - význam bakterií - bakteriální onemocnění	PT: 4.3.4.2.3 4.3.4.2.8
- charakterizuje sinice jako prokaryotní organismy - uvede ekologický, zdravotní a hospodářský význam sinic	Biologie sinic - stavba a funkce sinic - význam sinic	PT: 4.3.4.2.3 4.3.4.2.3
charakterizuje životní projevy rostlin	Biologie rostlin - rostlinná buňka - životní projevy rostlin	PT: 4.3.4.2.3 4.3.4.2.2

Předmět: Biologie a hygiena		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• rozdělí pletiva podle funkce a objasní jejich význam • popíše stavbu a funkci vegetativních a generativních orgánů rostlin • objasní přeměny rostlinných orgánů a uvede jejich hospodářský význam • porovná stavbu těla stélkatých a cévnatých rostlin a zdůvodní ji jako vývojovou adaptaci při přechodu rostlin na souš • uvede rozdíly ve stavbě těla výtrusných, nahosemenných a krytosemenných rostlin • porovná znaky jednoděložných a dvouděložných rostlin • určí a popíše významné zástupce rostlin a uvede jejich ekologické nároky • zhodnotí problematiku ohrožených druhů rostlin a možnosti jejich ochrany • uvede a objasní rozdíly ve flóře v jednotlivých ročních obdobích • vypracuje a prezentuje metodické listy	• pletiva • rostlinné orgány • systém rostlin se zaměřením na území ČR • metodika seznamování dětí s rostlinami	4.3.4.2.1

Předmět: Biologie a hygiena		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• charakterizuje houby jako eukaryotní organismy s vlastnostmi rostlin a živočichů • popíše stavbu těla hub • vysvětlí hlavní způsoby rozmnožování hub • uvede příklady plísní a vysvětlí jejich význam ekologický a zdravotnický • objasní význam kvasinek • uvede příklady parazitických zástupců hub • pozná a pojmenuje příklady jedlých a jedovatých druhů hub • posoudí ekologický, zdravotní a hospodářský význam hub • popíše stavbu těla a vlastnosti lišejníků • zhodnotí význam lišejníků v přírodě • vypracuje a prezentuje metodické listy	Biologie hub • stavba a funkce hub • významné druhy a skupiny hub • význam některých druhů hub • lišejníky • metodika seznamování dětí s houbami	PT: 4.3.4.2.3
• popíše stavbu a funkce prvoků jako eukaryotních organismů • porovná stavbu a funkce vybraných skupin prvoků • zhodnotí ekologický význam prvoků • uvede příklady prvoků způsobujících onemocnění a možnosti prevence	Biologie prvoků • stavba a funkce prvoků • onemocnění způsobené prvoky	PT: 4.3.4.2.3 4.3.4.2.8
• objasní stavbu a funkci struktur živočišné buňky • charakterizuje životní projevy živočichů • rozliší hlavní živočišné kmeny a rozpozná jejich významné zástupce • uvede hlavní anatomicko-morfologické a fyziologické znaky jednotlivých taxonů • porovná společné a rozdílné znaky hlavních živočišných kmenů • posoudí možnosti uplatnění živočichů v různých odvětvích lidské činnosti a výživě člověka	Biologie živočichů • živočišná buňka • životní projevy živočichů • morfologie a anatomie živočichů • fyziologie orgánových soustav živočichů • systém živočichů se zaměřením na ČR • metodika seznamování dětí se živočichy	PT: 4.3.4.2.3

Předmět: Biologie a hygiena		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• uvede nejvýznamnější nemoci člověka způsobené parazity a uvede možnosti ochrany • uvede hospodářsky a epidemiologicky významné druhy živočichů a uplatňuje bezpečné chování ve styku se živočichy • zhodnotí problematiku ohrožených druhů živočichů a možnosti jejich ochrany • uvede a objasní rozdíly ve fauně v jednotlivých ročních obdobích • vypracuje a prezentuje metodické listy		

Předmět: Biologie a hygiena		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• rozliší jednotlivé typy tkání podle jejich stavby a vlastností • uvede příklady jednotlivých typů tkání • popíše kosti a svaly jako součásti pohybové soustavy • vysvětlí význam jednotlivých složek krve, popíše jednotlivé části oběhové soustavy a vysvětlí jejich funkci • nakreslí a popíše stavbu srdce, zhodnotí vliv rizikových civilizačních faktorů na onemocnění oběhové soustavy • zhodnotí význam jednotlivých částí mízní soustavy • popíše orgány dýchací soustavy, vysvětlí princip dýchání, vysvětlí negativní vliv kouření na zdraví člověka • popíše orgány trávicí soustavy, vysvětlí proces trávení, vysvětlí	Biologie člověka • histologie, tkáň • opěrná a pohybová soustava • oběhová soustava • mízní soustava • dýchací soustava • trávicí soustava • vylučovací soustava • kožní soustava • řídící soustava • smyslová soustava • pohlavní soustava • věkové zvláštnosti orgánových soustav • zdraví a nemoc • metodika seznamování dětí s lidským tělem	PT:4.3.4.2.8 PT 4.3.4.4.6

Předmět: Biologie a hygiena		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
přímé souvislosti mezi stravovacími zvyklostmi a civilizačními chorobami, dle možností uplatňuje zásady zdravé výživy, je si vědom nebezpečí poruch příjmu potravy • vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu • popíše orgány vylučovací soustavy, vysvětlí funkci ledvin, zdůvodní význam pitného režimu • popíše stavbu a funkci kůže a kožních derivátů, vysvětlí rizika nadměrného slunění v souvislosti s výskytem rakoviny kůže • vysvětlí podstatu nervového a hormonálního řízení • určí vliv jednotlivých hormonů na funkci organismu • vysvětlí funkci centrální nervové soustavy a periferního nervstva • popíše a vysvětlí stavbu a funkci smyslových orgánů • popíše a vysvětlí funkci rozmnožovací soustavy • rozliší věkové zvláštnosti jednotlivých soustav • popíše některé choroby, uvede příčiny, možnosti léčby a prevence v rámci jednotlivých soustav • vypracuje a prezentuje metodické listy		
• uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí • zdůvodní význam zdravého životního stylu • orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech • diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech	Péče o zdraví • činitelé ovlivňující zdraví • odpovědnost za zdraví své i druhých; péče o veřejné zdraví • partnerské vztahy; lidská sexualita	PT 4.3.4.4.6

Předmět: Biologie a hygiena		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu		
prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným	První pomoc - úrazy a náhlé zdravotní příhody - stavy bezprostředně ohrožující život	

Předmět: Biologie a hygiena		Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- orientuje se v základní genetické terminologii - řeší jednoduché genetické příklady - charakterizuje mutace a geneticky podmíněné nemoci - objasní význam genetiky	Dědičnost a proměnlivost - základní genetické pojmy - řešení genetických příkladů - mutace a geneticky podmíněné nemoci - význam genetiky	PT: 4.3.4.2.8
- vysvětlí základní ekologické pojmy - charakterizuje abiotické a biotické faktory prostředí - charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu - uvede příklad potravního řetězce - popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického	Ekologie - základní ekologické pojmy - ekologické faktory prostředí - potravní řetězce - koloběh látek v přírodě a tok energie	PT: 4.3.4.2.1 4.3.4.2.2 4.3.4.2.3 4.3.4.2.4
- popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody - hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí - charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví - charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí - popíše způsoby nakládání s odpady - vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních,	Člověk a životní prostředí - vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím - zásady udržitelného rozvoje - odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí - metodika seznamování dětí s EVVO	PT: 4.3.4.2.7 4.3.4.2.10 4.3.4.2.13 4.3.4.2.14

Předmět: Biologie a hygiena		Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí • na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému • vypracuje a prezentuje metodické listy		

6.7 Fyzika

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	denní
délka vzdělávání:	4 roky
týdenní počet vyuč. hodin za studium:	2 (0+2+0+0)
platnost:	od 1. 9. 2025 ve všech ročnících studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu fyzika je zprostředkovat žákům základní fyzikální poznatky potřebné pro další vzdělávání i praktický život. Důležitým aspektem je i rozvíjení logického myšlení, představivosti a pochopení souvislostí.

Obsahový okruh rozvíjí také klíčové kompetence – kreativitu a dovednost řešit problémy, pracovat samostatně i v týmu, respektovat osobnost, potřeby a názory druhých.

Charakteristika učiva

Předmět je vyučován ve 2. ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně.

Žáci si budou osvojovat základní fyzikální poznatky, postupy a metody řešení praktických úloh a získávat základní vědomosti a dovednosti ve fyzikální oblasti. Budou vedeni k vyvozování závěrů a aplikování daných postupů na okruh podobných typů úloh. Učivo zahrnuje zásadní poznatky z oblastí mechanika, termika, elektřina a magnetismus, vlnění a optika, fyzika atomu a vesmír.

Obsah učiva se skládá z teoretických znalostí a praktických dovedností. Důraz je kladen především na část praktickou a na její aplikaci do praxe.

Do výuky se bude začleňovat i práce s moderními digitálními nástroji a pomůckami, rozvíjejícími technickou představivost a badatelské myšlení, pozitivní vztah k vědě, technice a přírodnímu prostředí.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- využíval fyzikální poznatky a dovednosti v praktickém životě v situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí;
- logicky uvažoval, analyzoval a řešil jednoduché problémy s fyzikální problematikou;
- kladl si smysluplné otázky o okolním světě, rozlišoval adekvátnost argumentů a názorů;
- používal adekvátní matematické a grafické prostředky, symboliku a správnou terminologii;
- chápal základní ekologické souvislosti a postavení člověka v přírodě;
- posoudil vliv činností člověka na složky životního prostředí a možnosti jeho ochrany;
- získal pozitivní postoj k přírodě;
- orientoval se v současném fyzikálním obrazu světa;
- aktivně přistupoval k řešení problémů;
- byl schopen obhájit svou práci;

- získal důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci;
- dovedl pracovat v týmu i samostatně;
- vytvořil si pozitivní vztah k fyzice a porozuměl fyzikálním aplikacím v ostatních oblastech;
- byl schopen orientovat se v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života;
- získal motivaci k celoživotnímu vzdělávání.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Při organizaci učení zařazujeme v předmětu Fyzika komplexní výukové metody, např. frontální výuku, skupinovou výuku. Dále se využívá referátů a domácích prací.

Kromě klasických výukových metod (vysvětlování, výklad, rozhovor) začleňujeme i aktivizující metody (brainstorming, diskuze, situační a inscenační metody, řešení problémových úloh, práce na projektu, práce žáků s odbornou literaturou), které učí novým pedagogickým dovednostem a vytvářejí podmínky pro samostatné studium.

Základem je motivace ve formě názorných příkladů z běžného života. Nezastupitelné je ústní a písemné opakování učiva, vypracování projektových úkolů a společné řešení a rozbor úloh. Z expozičních metod výuky pak vysvětlování postupů u nových úloh, zobecňování pravidel pro řešení úloh podobných typů, geometrické znázorňování a využívání zápisu na tabuli.

Při výuce je důležité propojování teoretických poznatků s praktickými zkušenostmi, které žáci získávají na odborné praxi. Důraz je kladen na praktická cvičení a schopnost interpretace.

Po celou dobu studia si žák vede a průběžně doplňuje metodický zásobník činností, cvičení a her rozvíjejících badatelské myšlení žáků, který ve třetím ročníku doplní o činnosti rozvíjející matematické představy u dětí. Tento zásobník pak žáci využijí pro svou praxi a budoucí povolání.

Hodnocení výsledků žáků

Učitel prověřuje teoretické znalosti a jejich propojení s praktickými dovednostmi.

V teoretické části výuky budou žáci hodnoceni na základě písemných a ústních zkoušek různými formami jako je známkování, slovní hodnocení. Součástí hodnocení budou referáty, samostatné domácí práce, aktivita při řešení úloh.

V praktické části výuky budou žáci hodnoceni za odevzdanou vlastní metodickou pomůcku a samostatný výstup k ní, při kterém prezentují získané vědomosti a za vedený metodický zásobník.

V předmětu fyzika při hodnocení klademe důraz zvláště na:

- schopnost žáka orientovat se v dané problematice;
- hloubku porozumění poznatkům a schopnost aplikovat je při řešení problémů;
- dovednost spojovat si poznatky z různých oblastí fyziky;
- porozumění fyzikálním principům;
- správné a výstižné formulování problému;
- schopnost řešit úlohy z praxe;
- schopnost kooperace při řešení problémů v projektech a schopnost vzájemné komunikace;
- dovednost práce s odborným textem;
- propojování teorie s praktickými zkušenostmi získanými na odborné praxi.

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky je v předmětu realizována následujícím způsobem:

- v rámci výuky je vyučujícím nabízeno zadání nadstandardních úloh, postupů řešení a problémových úloh (učebnice, sbírky úloh, archiv soutěží a olympiád...);
- podle okolností (prokazuje-li většina žáků zvýšený talent) může učitel zařadit do výuky rozšiřující učivo nebo využít alternativní metody řešení fyzikálních problémů;
- motivace žáků k zapojení do fyzikálních soutěží a Fyzikální olympiády (v případě úspěchu a zájmu žáků jsou nabízeny konzultace k další přípravě na soutěže).

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

V případě přechodu na distanční výuku redukuje učitel rozsah učiva v míře odpovídající okolnostem.

Všechny pasáže učiva lze realizovat i v rámci distanční výuky.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

K učení – žák

- má pozitivní vztah k učení a vzdělávání ve fyzice;
- uplatňuje různé způsoby práce s fyzikálním textem;
- uplatňuje poznatky získané předcházejícím vzděláváním a zkušenostmi z praxe;
- využívá ke svému učení různé informační zdroje.

K řešení problémů – žák

- porozumí zadání fyzikální úlohy nebo určí podstatu problému, získá informace k řešení problému, navrhne způsob řešení, zdůvodní jej, vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu;
- uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické);
- volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi.

Komunikativních – žák

- formuluje své myšlenky a fyzikální úvahy srozumitelně, souvisle a jazykově správně;
- zaznamenává písemně podstatné myšlenky a údaje obsažené ve fyzikálních textech;
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu.

Personálních a sociálních – žák

- ověřuje si získané fyzikální poznatky;
- adaptuje se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností je pozitivně ovlivňuje;
- přijímá a plní odpovědně úkoly vyplývající z výuky fyziky.

Občanských a kulturního povědomí – žák

- plní stanovené termíny zadaných prací;
- chápe význam životního prostředí pro člověka;

- seznamuje se s významnými výsledky fyzikální vědy dosažené v minulosti i současnosti.

K pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – žák

- staví se odpovědně k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání ve fyzice.

Matematických – žák

- správně používá a převádí fyzikální jednotky;
- provádí reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- čte různé formy grafického znázornění fyzikálních závislostí.

Kompetence digitální – žák:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, fyzikální informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení úloh s fyzikální problematikou, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Uplatnění průřezových témat

Člověk a životní prostředí

- vliv prostředí na lidské zdraví a život, zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví
- prevence negativních jevů, vlastní odpovědnost za své jednání a aktivní podíl na řešení environmentálních problémů
- souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy
- základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání

Člověk a digitální svět

- práce s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení fyzikálních problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci fyzikálních informací;
- efektivní využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti (tvorba zásobníku badatelských činností vhodných pro předškolní vzdělávání, tvorba a kontrola příprav obsahujících badatelské aktivity);

- získávání dat, informací a obsahu z různých zdrojů v digitálním prostředí; používání různých strategií při vyhledávání; kritické hodnocení získaných dat a informací, posouzení jejich spolehlivost a úplnost;
- problémů, včetně diskuse a prezentace výsledků těchto řešení.
- sdílení dat, obsahu a informací s ostatními prostřednictvím digitálních technologií; využití digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí.

Rozpis učiva

Předmět: Fyzika		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu • určí síly, které působí na tělesa, a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají • určí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly • vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie • určí výslednici sil působících na těleso • aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh	Mechanika • pohyby přímočaré, pohyb rovnoměrný po kružnici • Newtonovy pohybové zákony, síly v přírodě, gravitace • mechanická práce a energie • posuvný a otáčivý pohyb, skládání sil • tlakové síly a tlak v tekutinách	PT 4.3.4.4.3 4.3.4.4.4 4.3.4.4.9 4.3.4.4.21 4.3.4.4.24
• vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi; • vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny; • popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů; • popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi	Termika • teplota, teplotní roztažnost látek • teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa • tepelné motory • struktura pevných látek a kapalin, přeměny skupenství	PT 4.3.4.2.10 4.3.4.2.12 4.3.4.2.14 PT 4.3.4.4.3 4.3.4.4.4 4.3.4.4.9 4.3.4.4.21 4.3.4.4.24
• rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření • charakterizuje základní vlastnosti zvuku • chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu	Vlnění • mechanické kmitání a vlnění • zvukové vlnění	PT 4.3.4.2.8 4.3.4.2.10 PT 4.3.4.4.3 4.3.4.4.4 4.3.4.4.9 4.3.4.4.21 4.3.4.4.24

Předmět: Fyzika		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj - řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona - popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN - určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem; - popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice; - popíše význam různých druhů elektromagnetického záření;	Elektřina a magnetismus - elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, kapacita vodiče - elektrický proud v látkách, zákony elektrického proudu, polovodiče - magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu, elektromagnetická indukce - vznik střídavého proudu, přenos elektrické energie střídavým proudem - druhy elektromagnetického záření, rentgenové záření	PT 4.3.4.2.8 4.3.4.2.10 4.3.4.2.12 4.3.4.2.14 PT 4.3.4.4.3 4.3.4.4.4 4.3.4.4.9 4.3.4.4.21 4.3.4.4.24
- charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích; - řeší úlohy na odraz a lom světla; - řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami; - vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad;	Optika - světlo a jeho šíření - zrcadla a čočky, oko	PT 4.3.4.2.8 PT 4.3.4.4.3 4.3.4.4.4 4.3.4.4.9 4.3.4.4.21 4.3.4.4.24
- popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu; - popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony; - vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením; - popíše princip získávání energie v jaderném reaktoru	Fyzika atomu - model atomu, laser - nukleony, radioaktivita, jaderné záření - jaderná energie a její využití,	PT 4.3.4.2.10 4.3.4.2.12 4.3.4.2.14 PT 4.3.4.4.3 4.3.4.4.4 4.3.4.4.9 4.3.4.4.21 4.3.4.4.24
- charakterizuje Slunce jako hvězdu; - popíše objekty ve sluneční soustavě; - zná příklady základních typů hvězd.	Vesmír - Slunce, planety a jejich pohyb, komety - hvězdy a galaxie	PT 4.3.4.2.12 4.3.4.2.14 PT 4.3.4.4.3 4.3.4.4.4 4.3.4.4.9 4.3.4.4.21 4.3.4.4.24

6.8 Chemie

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	denní
délka vzdělávání:	1 rok
týdenní počet vyuč. hodin za studium:	(2+0+0+0)
platnost:	od 1. 9. 2025, ve všech ročnících studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Předmět Chemie je založen na podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na vhodných praktických příkladech. Výuka chemie klade důraz na získávání a upevňování znalostí jak manipulovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech vybranými nebezpečnými látkami. Významně se také podílí na utváření správných postojů žáků vůči prostředí, jež je obklopuje.

Charakteristika učiva

Vyučování chemie je zaměřeno na poznávání jednodušších chemických látek a chemických reakcí s důrazem na to, co občané v běžném životě potřebují. Při výuce se klade důraz na řešení problémových úloh s odpovídající náročností a na využitelnost učiva chemické povahy pro každodenní život. Směřuje k aktivnímu uplatnění nabytých poznatků, dovedností a postojů v každodenním životě a při ochraně přírody a životního prostředí.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- utvářel si vlastní názor na širokou škálu problémů, které se v běžném životě objevují;
- kultivovaně obhájoval vlastní názor a byl schopen sebehodnocení;
- byl schopen pracovat s informacemi a odbornou literaturou;
- prezentoval výsledky své práce.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Ve výuce chemie se bude vedle výkladu a frontálního procvičování učiva preferovat také diskuse a problémová výuka. Do výuky se bude začleňovat i práce s výpočetní technikou, zvláště pak při nácviku vyhledávání, posuzování a zpracování informací.

Hodnocení výsledků žáků,

V rámci hodnocení žáků se bude zčásti využívat klasické ústní zkoušení a zkoušení formou didaktických testů.

V předmětu chemie při hodnocení klademe důraz zvláště na:

- správnost používání odborné terminologie;
- aplikaci chemického názvosloví při řešení příkladů;
- schopnost aplikovat nabyté vědomosti a poznatky při řešení problémů běžného života.

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky je v předmětu realizována následujícím způsobem:

- V rámci výuky jim vyučující nabízí zadání nadstandardních a problémových úloh (archiv soutěží a olympiád...).
- Podle okolností (většina žáků prokazuje zvýšený talent) může učitel zařadit do výuky rozšiřující učivo.
- Motivuje žáky k zapojení do soutěží (Olympiáda z chemie, Přírodovědný klokan). V případě úspěchu a zájmu žáků nabízí konzultace k další přípravě na soutěže.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

V případě přechodu na distanční výuku redukuje učitel rozsah učiva v míře odpovídající okolnostem.

Všechny pasáže učiva lze realizovat i v rámci distanční výuky.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

K učení – žák

- cíleně pozoruje vlastnosti látek a jejich přeměny a vyvozuje odpovídající závěry pro výuku ve škole, ale zejména pro běžný život;
- posuzuje věrohodnost informací, jejich zpracování z hlediska důležitosti a objektivity a jejich využití pro výuku chemie i pro běžný život;
- poznává souvislosti chemických poznatků s poznatky získávanými v jiných přírodních vědách;
- využívá chyb jako prostředků pozitivní motivace pro další učení a pro vytváření kladného postoje k chemii i k dalším přírodovědným disciplínám.

K řešení problémů – žák

- hledá, navrhuje či používá různé informace a algoritmy při řešení školních úloh i problémů v běžném životě;
- porovnává odborné názory, mediální tvrzení a vlastní znalosti i praktické zkušenosti s významem chemie v každodenním životě;
- posuzuje řešení problémů z hlediska jejich správnosti, jednoznačnosti a porovnává efektivitu různých řešení;
- řešení problémy související s užíváním chemikálií v běžném životě;
- předchází možným problémům ve škole i v běžném životě na základě poznatků a dovedností ze školní výuky (např. předcházení požárům).

Komunikativních – žák

- vyjadřuje se přehledně a terminologicky správně (písemné i ústní) k výsledkům učební činnosti i poznatkům z běžného života souvisejícími s vlastnostmi látek a jejich přeměn;
- obhájí (písemné i ústní) své názory na řešení problémů souvisejících s vlastnostmi látek a jejich přeměn a také s uplatňováním zásad bezpečnosti práce;
- přátelsky komunikuje se spolužáky při řešení problémů.

Občanských a kulturního povědomí – žák

- chápe význam životního prostředí pro člověka;

- seznamuje se s významnými výsledky chemie jako vědy dosažené v minulosti i současnosti.

K pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – žák

- staví se odpovědně k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání v chemii.

Matematických – žák

- správně používá a převádí jednotky;
- provádí reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;

Kompetence digitální – žák:

- samostatně využívá digitální zařízení v rámci výuky i přípravy na výuku;
- získává a zpracovává informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet a umělé inteligence;
- zpracovává poznatky z Chemie pomocí digitálních technologií s cílem zvýšit přehlednost získaných vědomostí a dovedností např. tvorba prezentací;
- využívá vizualizace a animace chemických pokusů a jevů;
- má možnost pracovat s různými aplikacemi pro výuku chemie např. při výuce chemického názvosloví za využití chytrého telefonu, tabletu či počítače;
- uvědomuje si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupuje k získaným informacím.

Uplatnění průřezových témat

Člověk a životní prostředí

- současné globální, regionální i lokální problémy životního prostředí – diskuse na téma ochrana vody a ovzduší, skleníkový efekt, globální oteplování, kyselé deště, nakládání s odpady, použití chemických látek v zemědělství, prevence zneužívání návykových látek, zdravý životní styl

Člověk a digitální svět

- efektivní využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti;
- získávání dat, informací a obsahu z různých zdrojů v digitálním prostředí; používání různých strategií při vyhledávání; kritické hodnocení získaných dat a informací, posouzení jejich spolehlivosti a úplnosti;
- využívání digitálních služeb, které nabízí stát, veřejná správa či komerční sektor;
- sdílení dat, obsahu a informací s ostatními prostřednictvím digitálních technologií; využití digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí;
- práce s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení přírodovědných problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci informací z oblasti ochrany životního prostředí.

Rozpis učiva

Předmět: Chemie		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• porovná fyzikální a chemické vlastnosti látek • rozpozná skupenství látek a popíše změny skupenství látek • používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech • popíše stavbu atomu, vznik chemické vazby • orientuje se v periodické soustavě prvků, rozliší periody a skupiny, vysvětlí zákonitosti v periodické soustavě prvků, vysvětlí periodický zákon • popíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků; • používá značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin • rozliší směs stejnorodou a různorodou • rozliší suspenzi, emulzi, pěnu a aerosol a uvede jejich příklady z běžného života • popíše základní metody oddělování složek směsi a jejich využití v praxi • vyjádří složení roztoku • rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce • popíše chemickými rovnicemi jednoduché chemické reakce a rovnice vyčíslí • provádí jednoduché chemické výpočty	Obecná chemie • chemické látky a jejich vlastnosti • částicové složení látek • chemická vazba • chemické prvky a sloučeniny • chemická symbolika • periodická soustava prvků • směsi a roztoky • chemické reakce, chemické rovnice • výpočty v chemii	PT 4.3.4.4.4
• rozezná 3 skupenství vody, zhodnotí význam vody pro život na Zemi, rozlišuje vodu tvrdou a měkkou • rozliší vodu destilovanou, pitnou, užitkovou, odpadní, uvede princip výroby pitné vody ve vodárnách • vysvětlí oběh vody v přírodě a zhodnotí jeho význam pro život na Zemi	Anorganická chemie • anorganické látky, voda, vzduch, chemické prvky, oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli • názvosloví anorganických sloučenin • vybrané prvky a anorganické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi	PT 4.3.4.2.5 4.3.4.2.6 4.3.4.2.7 4.3.4.2.12 4.3.4.2.13 4.3.4.2.14 4.3.4.3.1 4.3.4.4.3

Předmět: Chemie		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• popíše složení vzduchu, charakterizuje kyslík jako nezbytnou složku pro dýchání a hoření • vysvětlí pojem fotosyntéza • popíše, co je smog, uvede příklady znečišťování ovzduší • vysvětlí pojmy skleníkový efekt a kyselá dešť, uvede látky, které jeho účinek zvyšují a navrhnou opatření na ochranu ovzduší • navrhnou, jak lze v nejbližším okolí omezovat znečišťování vody a ovzduší • rozliší kovy a nekovy a uvede vlastnosti a praktické využití vybraných prvků a jejich sloučenin: H, O, halogeny, C, S, N, P, Si, alkalické kovy, Ca, Fe, Al, Cu, Ag, Au • tvoří chemické vzorce a názvy anorganických sloučenin • zdůvodní první pomoc při zasažení kyselinou a hydroxidem		
• rozliší nejjednodušší uhlovodíky: alkany, alkeny, alkyny, areny (methan, ethan, propan, butan, ethylen, acetylen, benzen, naftalen, toluen), uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití • uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv, uvede produkty zpracování ropy zemního plynu • vyhledá a uvede příklady havárií způsobených ropou a zemním plynem • posoudí vliv spalování různých paliv na životní prostředí • rozliší pojmy uhlovodíky a deriváty uhlovodíků • rozliší a zapíše vzorce vybraných derivátů uhlovodíků, uvede jejich vlastnosti a použití • uvede pravidla bezpečné práce s rozpouštědly	Organická chemie • vlastnosti atomu uhlíku • základ názvosloví organických sloučenin • uhlovodíky v běžném životě a odborné praxi: alkany, alkeny, alkyny, areny • deriváty uhlovodíků: halogenderiváty, kyslíkaté deriváty (alkoholy, fenoly, karbonylové sloučeniny, karboxylové kyseliny a jejich deriváty), dusíkaté deriváty (nitroderiváty)	PT: 4.3.4.2.7 4.3.4.2.8 4.3.4.2.10 4.3.4.2.12 4.3.4.2.13 4.3.4.2.14 4.3.4.4.3 4.3.4.4.24

Předmět: Chemie		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• orientuje se ve výchozích látkách a produktech dýchání a fotosyntézy • uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi • rozliší sacharidy, tuky, bílkoviny, nukleové kyseliny, uvede jejich význam pro lidský organismus, uvede zdroje těchto látek pro člověka a posoudí různé potraviny z hlediska zásad zdravé výživy • používá pojmy enzym, vitamín a hormon ve správných souvislostech a uvede příklady jejich působení v lidském organismu	Biochemie • chemické složení živých organismů • přírodní látky: sacharidy, lipidy, bílkoviny, nukleové kyseliny, biokatalyzátory • biochemické děje	PT: 4.3.4.2.8 4.3.4.2.10 4.3.4.4.3 4.3.4.4.24

6.9 Zeměpis

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	denní
délka vzdělávání:	4 roky
týdenní počet vyuč. hodin za studium:	2 (2+0+0+0)
platnost:	od 1. 9. 2025, ve všech ročnících studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu je formovat u žáků geografické myšlení. Žáci jsou vedeni, aby zejména v atlasech, odborné literatuře a v digitálním prostředí viděli obrovský zdroj poznání. Jejich častým používáním se učí informace vyhledávat, třídit na podstatné a doplňující, pracovat s nimi (číst grafy a tabulky) a hlavně je umět využívat a uplatnit. Znalosti získané studiem zeměpisu žáci mohou efektivně uplatnit ve svém dalším studiu, budoucím povolání, při cestování a dalších praktických činnostech. Zeměpisné poznatky jim také pomohou orientovat se v dnešním rychle se měnícím světě a v problémech přírodního a společenského prostředí.

Charakteristika učiva

Předmět obsahuje učivo o geopolitických změnách ve světě, v Evropě a České republice. Žáci získávají základní vědomosti o přírodních, hospodářských, politických a kulturních poměrech jednotlivých států a především České republiky. Učivo se věnuje přírodním a kulturním podmínkám, životnímu prostředí a vlivu lidské společnosti na krajinu.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- rozvíjel orientaci v geografickém prostředí;
- získal dovednosti pracovat se zdroji geografických informací;
- využíval vhodné digitální technologie v běžném životě a odpovědně se choval a jednal v digitálním prostoru;
- získával a kriticky hodnotil informace z různých zdrojů – z verbálních textů, ikonických textů (mapy, grafy, schémata, obrazy, tabulky, fotografie) a kombinovaných textů (např. dokumentární filmy);
- respektoval přírodní, společenské a ekonomické hodnoty;
- rozvíjel trvalý zájem poznávání složek krajiny, vlastní země a krajiny, ve které žije a působí;
- diskutoval řešení daného problému;
- pracoval v týmu i samostatně;
- utvářel si pozitivní vztah k životnímu prostředí.

Výukové strategie (pojetí výuky),

Obsah učiva je rozložen do prvního ročníku. Jeho základem jsou praktické činnosti podpořené teoretickými znalostmi. Učitel s žáky řeší praktické otázky ze života společnosti a aktuálního dění ve světě. Motivuje k získávání informací z masových sdělovacích prostředků jiných zdrojů textového a ikonického charakteru a učí je správně se v záplavě informací orientovat. Žáci se učí kritickému hodnocení informací, objevování, analýze a řešení problémů. Ve vyučování jsou

využity jak klasické výukové metody názorně – demonstrační (počítačové prezentace, čtení map, využití atlasu a geografických časopisů), tak komplexní výukové metody (frontální výuka, samostatná i skupinová práce žáků.)

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni z ústního a písemného projevu, z orientace v mapách, z dovedností čtení grafů a tabulek. Při hodnocení se klade důraz na schopnost uvádět učivo do souvislostí s dalšími přírodovědnými předměty. Hodnotí se i spolupráce při týmové práci a je zohledněn i celkový přístup žáka k vyučovacímu procesu a plnění studijních povinností. Ve druhém pololetí je žák hodnocen mimo jiné za projekt (tvorba kartogramu).

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky je v předmětu realizována následujícím způsobem:

- V rámci výuky jim vyučující nabízí zadání nadstandardních a problémových úloh (archiv soutěží a olympiád...).
- Podle okolností (většina žáků prokazuje zvýšený talent) může učitel zařadit do výuky rozšiřující učivo.
- Motivuje žáky k zapojení do zeměpisných soutěží a zeměpisné olympiády. V případě úspěchu a zájmu žáků nabízí konzultace k další přípravě na soutěžích.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

V případě přechodu na distanční výuku redukuje učitel rozsah učiva v míře odpovídající okolnostem.

Všechny pasáže učiva lze realizovat i v rámci distanční výuky.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

K učení – žák

- prostřednictvím učení rozvíjí orientaci v geografickém prostředí;
- formuje trvalý zájem o poznávání složek krajiny, vlastní země a krajiny, ve které žije;
- rozvíjí pozitivní vztah k učení přes aktivní získávání geografických informací z různých informačních zdrojů.

K řešení problémů – žák

- analyzuje globální problémy současného světa v přírodním i společenském prostředí a reaguje na ně v lokálním měřítku;
- lokalizuje na politické mapě světa aktuální geopolitické změny a vysvětlí jejich příčiny;
- zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí.

Komunikativních – žák

- používá základní kartografickou terminologii;
- debatuje o možných perspektivách a soudobých problémech lidstva;
- účastní se aktivně diskuzí, formuluje a obhájí své názory a postoje.

Personálních a sociálních – žák

- přijímá a odpovědně plní zadané úkoly, rady i kritiky;

- podněcuje práci v týmu vlastními návrhy a nápady;
- chápe základní geografické, ekologické a environmentální souvislosti mezi člověkem a prostředím.

Občanských a kulturního povědomí – žák

- zajímá se aktivně o politické a společenské dění u nás i ve světě;
- chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje;
- podporuje hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a má k nim vytvořen pozitivní vztah.

K pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – žák

- vytvoří si pozitivní vztah k přírodě, k lidem různých národů a etnik a k aktivním prospěšným společenským a kulturním činnostem, které vyplňují pracovní i volný čas.

Kompetence digitální – žák:

- pracuje s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií při práci s geografickými informacemi;
- používá vhodné digitální technologie při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy;
- využívá digitální mapy, vybrané produkty dálkového průzkumu Země, satelitního a leteckého snímkování krajiny pro orientaci v terénu, pozorování, zobrazování a hodnocení prostředí;
- učí se používat vybrané digitální informační technologie v běžném životě pro orientaci v geografických reáliích;
- získává informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracuje s elektronickou poštou, komunikačními programy (Teams) a cloudovými službami a sdílí vytvořený obsah;
- uvědomuje si nutnost posuzovat věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupuje k získaným informacím, je mediálně gramotný;
- učí se pro odpovědné chování a jednání v digitálním prostředí.

Uplatnění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti, osobnost a její rozvoj

- osobnost a její rozvoj;
- stát, politický systém, politika, soudobý svět.

Člověk a životní prostředí

- současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví);
- možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě (např. nástroje právní, ekonomické, informační, technické, technologické, organizační prevence negativních jevů, principy udržitelnosti rozvoje).

Člověk a svět práce

- trh práce z hlediska globalizace i regionální ekonomiky, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů;

- nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, možnosti zaměstnání v zahraničí;
- technologický rozvoj v činnostech lidské práce, základní charakteristiky pracovních činností;
- sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům, vytvoření osobního portfolia dovedností i se zkušenostmi informálního učení;
- význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart.

Člověk a digitální svět

- postavení, role či vliv digitálních technologií a práce s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu;
- kritické posuzování vývoje technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka, společnosti a životní prostředí; zvážení příležitosti a rizika, minimalizace rizika;
- běžné a samozřejmé využití vhodné digitální technologie a jejich kombinace k naplnění svých potřeb; nastavení a změna použití digitální technologie podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby;
- využití digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji; budování si osobní vzdělávací prostředí; rozpoznání, kdy je třeba vlastní digitální kompetence zdokonalit nebo aktualizovat, orientace v aktuálním dění v oblasti kybernetické bezpečnosti; schopnost podpořit ostatní v rozvoji jejich digitálních kompetencí a předat základní bezpečnostní rady a doporučení;
- práce s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení přírodovědných problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací;
- vyjádření se za pomoci digitálních prostředků a vytváření a úprava vlastního digitálního obsahu v různých formátech; změna, vylepšení a zdokonalování obsahu stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah;
- získávání dat, informací a obsahu z různých zdrojů v digitálním prostředí; používání různých strategií při vyhledávání; kritické hodnocení získaných dat a informací, posouzení jejich spolehlivost a úplnost;
- komunikace prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobení prostředků komunikace danému kontextu;
- sdílení dat, obsahu a informací s ostatními prostřednictvím digitálních technologií; využití digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí.

Rozpis učiva

Předmět: Zeměpis		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
rozliší státy světa podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti	Politická geografie státy světa	PT: 4.3.4.1.5
popíše rozčlenění soudobého světa	politická mapa dnešního světa	PT: 4.3.4.3.1 PT: 4.3.4.3.5 PT: 4.3.4.3.8 PT: 4.3.4.3.9 PT: 4.3.4.3.10 PT: 4.3.4.4.2 PT: 4.3.4.4.3 PT: 4.3.4.4.11 PT: 4.3.4.4.12 PT: 4.3.4.4.13
porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení	mezinárodní organizace	PT: 4.3.4.4.21 PT: 4.3.4.4.23 PT: 4.3.4.4.24
lokalizuje na politické mapě světa aktuální geopolitické změny, vysvětlí, s jakými konflikty se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o možných perspektivách	ohniska neklidu současného světa	PT: 4.3.4.1.1 PT: 4.3.4.1.3 PT: 4.3.4.4.2 PT: 4.3.4.4.3 PT: 4.3.4.4.21 PT: 4.3.4.4.23 PT: 4.3.4.4.24
charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem, rozliší složky a prvky krajiny a rozpozná vztahy mezi nimi	Krajina, člověk a životní prostředí krajina	
charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví, hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí a uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci	životní prostředí	PT: 4.3.4.2.7 PT: 4.3.4.2.8 PT: 4.3.4.2.11 PT: 4.3.4.2.13 PT: 4.3.4.4.11 PT: 4.3.4.4.12 PT: 4.3.4.4.13
diferencuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí	přírodní zdroje a energie	
popíše způsoby nakládání s odpady	odpady	
charakterizuje globální problémy na Zemi	globální ekologické problémy	PT: 4.3.4.2.6 PT: 4.3.4.2.7 PT: 4.3.4.2.12

Předmět: Zeměpis		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a krajiny, zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí	• ochrana životního prostředí	PT: 4.3.4.1.1 PT: 4.3.4.2.2 PT: 4.3.4.2.5 PT: 4.3.4.2.9 PT: 4.3.4.2.10 PT: 4.3.4.2.12 PT: 4.3.4.2.14
• vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí	• zásady udržitelného rozvoje	PT: 4.3.4.2.11
• používá s porozuměním základní kartografickou terminologii, vytváří vlastní schémata a mapy a s pomocí map se orientuje v krajině	Kartografie a praktický zeměpis • základy geografické kartografie a aplikace základních kartografických znalostí	PT: 4.3.4.1.1 PT: 4.3.4.4.20
• zhodnotí polohu, přírodní poměry, ochranu přírody a uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu	Geografie České republiky • přírodní poměry	PT: 4.3.4.2.5
• lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit, popíše zapojení České republiky do mezinárodních struktur a podíl na jejich aktivitách	• hospodářské poměry	PT: 4.3.4.3.1 PT: 4.3.4.3.5 PT: 4.3.4.3.8 PT: 4.3.4.3.9 PT: 4.3.4.3.10 PT: 4.3.4.4.2 PT: 4.3.4.4.3 PT: 4.3.4.4.11 PT: 4.3.4.4.12 PT: 4.3.4.4.13
• zpracuje projekt na téma „Obec, ve které žiji“	• místní oblast	PT: 4.3.4.2.13 PT: 4.3.4.4.12 PT: 4.3.4.4.13 PT: 4.3.4.4.20 PT: 4.3.4.4.21 PT: 4.3.4.4.23 PT: 4.3.4.4.24

6.10 Volitelný předmět

Volitelný předmět je realizován v ŠVP především z důvodu prohloubení kompetencí žáka v oblasti vzdělávání, která odpovídá jeho individuálnímu zájmu a připravuje ho ke složení společné části maturitní zkoušky v souladu s platnou legislativou.

Žák vybírá z nabídky:

- Cvičení z matematiky
- Cvičení z anglického jazyka

6.10.1 Cvičení z matematiky

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	denní
délka vzdělávání:	4 roky
týdenní počet vyuč. hodin za studium:	2 (0+0+1+1)
platnost:	od 1. 9. 2025, ve všech ročnících studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu cvičení z matematiky vychází ze vzdělávací oblasti Matematické vzdělávání z Rámcového vzdělávacího programu.

Učivo vyučovacího předmětu opakuje a rozvíjí znalosti a dovednosti získané v předmětu matematika a slouží k intenzivní přípravě k úspěšnému složení maturitní zkoušky z matematiky. Rozvíjí funkční, kauzální, kritické myšlení a prostorové vnímání. Významně se podílí na vytváření dalších studijních předpokladů žáků.

Charakteristika učiva

Cvičení z matematiky řešením úloh a problémů rozvíjí samostatné myšlení žáků a přispívá tak k jejich celkovému intelektuálnímu rozvoji.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- aplikoval matematické poznatky a postupy v odborné složce vzdělávání;
- využíval matematické poznatky a metody řešení v praktickém životě a v dalším vzdělávání;
- matematizoval jednoduché reálné situace, užíval matematický model a vyhodnotil výsledek řešení vzhledem k realitě;
- zkoumal a řešil problémy včetně diskuze řešení;
- diskutoval metody řešení matematické úlohy;
- účelně využil digitální technologie a zdroje informací při řešení matematických úloh;
- četl s porozuměním matematický text, kriticky vyhodnotil informace získané z různých zdrojů;
- správně se matematicky vyjadřoval;
- získal pozitivní postoj k matematickému vzdělávání;
- získal motivaci k celoživotnímu vzdělávání;

- získal důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Výuka je zaměřena na řešení úloh a ověřování správnosti řešení. Při výuce se uplatňuje zejména samostatná práce, dále také frontální výuka, skupinová práce, práce ve dvojicích, při níž se formou komunikace ujasní některé vztahy a zvýší se porozumění učivu. Cvičení z matematiky vyžaduje systematickou domácí přípravu ve formě cvičení a řešení úloh.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou průběžně hodnoceni především písemnou formou.

Klademe důraz především na:

- hloubku porozumění učivu a schopnost nabyté poznatky aplikovat při řešení úloh;
- přesnost ve výpočtech a konstrukcích;
- prezentaci získaných informací a výsledků, dovednost zpracovat je formou grafů, diagramů, tabulek;
- schopnost matematického vyjadřování;
- dovednost spojovat si poznatky z různých oblastí matematiky;
- využití informačních zdrojů, kalkulátoru, PC.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

V případě přechodu na distanční výuku redukuje učitel rozsah učiva v míře odpovídající okolnostem.

Některé pasáže učiva matematiky nelze realizovat v rámci distanční výuky. Tato témata (množiny bodů dané vlastnosti, konstrukční úlohy, shodná a podobná zobrazení) se přesunou na dobu, kdy se žáci vrátí k prezenční výuce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

Kompetence k učení – žák

- vyjadřuje se matematicky přesně;
- dokáže matematizovat reálné situace
- rozvíjí si geometrické vidění a prostorovou představivost.

Kompetence k řešení problémů – žák

- dovede vymezit problém, analyzovat jej, zvolit vhodnou metodu k jeho řešení;
- dovede vyřešit problém, diskutovat o výsledcích a aplikovat osvojené metody řešení problému v jiných tématech.

Komunikativní kompetence – žák

- čte s porozuměním matematický text;
- užívá jazyk matematiky včetně symboliky a terminologie, zdůvodňuje matematické tvrzení, obhazuje vlastní řešení problému, prezentuje výsledky řešení úlohy, geometrické konstrukce, na dobré grafické úrovni.

Personální a sociální kompetence – žák

- účinně spolupracuje ve skupině, poskytne pomoc spolužákovi.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- respektuje různorodost hodnot, názorů a postojů, možnost různých způsobů řešení.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – žák

- kriticky hodnotí dosažené výsledky.

Matematické kompetence - žák

- správně používá a převádí běžné jednotky;
- používá pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádí reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nachází vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umí je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- čte a vytváří různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikuje znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině a v prostoru;
- efektivně aplikuje matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Kompetence digitální – žák:

- využívá digitální technologie tak, aby mu pomohly k efektivnímu řešení matematického problému;
- využívá digitální technologie pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků;
- využívá digitální technologie k usnadnění práce a zefektivnění svých pracovních postupů;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních;
- jedná eticky při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí;
- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém, použít.

Uplatnění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

V průřezovém tématu Občan v demokratické společnosti předmět Cvičení z matematiky rozvíjí schopnost správně formulovat svůj postup při řešení úkolu. Žáci jsou vedeni k zodpovědnému, cílevědomému, soustředěnému, vytrvalému a pečlivému přístupu k týmové i samostatné práci. Vytváří se odpovědný přístup žáků k plnění povinností a k respektování stanovených pravidel.

Člověk a svět práce

Důraz je kladen na reálné zhodnocení vlastních studijních a pracovních předpokladů, je rozvíjeno kritické myšlení, podporována systematická duševní práce.

Informační a komunikační technologie

~~Důraz je kladen na zpracování informací s využitím dovedností práce na PC. Zařazujeme vyhledávání informací a zajímavých odkazů na www.~~

Člověk a digitální svět

- efektivní využívání potřebných nebo vhodných digitálních nástrojů včetně umělé inteligence;
- získávání dat, informací a obsahu z různých zdrojů v digitálním prostředí; používání různých strategií při vyhledávání; kritické hodnocení získaných dat a informací, posouzení jejich spolehlivosti a úplnosti;
- sdílení dat, obsahu a informací s ostatními prostřednictvím digitálních technologií; využití digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a procvičování znalostí;
- práce s digitálními technologiemi při vytváření grafů a modelů;
- využívání digitálních služeb, které nabízí stát, veřejná správa či komerční sektor při výuce statistiky finanční matematiky.

Rozpis učiva

Předmět: Cvičení z matematiky		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• provádí aritmetické operace v $\mathbb{R}$ • používá různé zápisy reálného čísla • znázorní reálné číslo nebo jeho aproximace na číselné ose • používá absolutní hodnotu a chápe její geometrický význam • porovnává reálná čísla, určí vztahy mezi reálnými čísly • zapíše a znázorní interval • provádí, znázorní a zapíše operace s intervaly (sjednocení, průnik) • řeší praktické úlohy za použití trojčlenky, procentového počtu a poměru ve vztahu k danému oboru vzdělání • provádí operace s mocninami a odmocninami • řeší praktické úkoly s mocninami s racionálním exponentem a odmocninami • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Operace s čísly • číselný obor $\mathbb{R}$ • aritmetické operace v číselných oborech $\mathbb{R}$ • různé zápisy reálného čísla • reálná čísla a jejich vlastnosti • absolutní hodnota reálného čísla • intervaly jako číselné množiny • operace s číselnými množinami (sjednocení, průnik) • užití procentového počtu • mocniny s exponentem přirozeným, celým a racionálním • odmocniny • slovní úlohy	
• používá pojem člen, koeficient, stupeň členu, stupeň mnohočlenu • provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny • provádí umocnění dvojčlenu pomocí vzorců • rozkládá mnohočleny na součin • určí definiční obor výrazu • sestaví výraz na základě zadání • modeluje jednoduché reálné situace užitím výrazů • interpretuje výraz s proměnnými zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Číselné a algebraické výrazy • číselné výrazy • algebraické výrazy • mnohočleny, lomené výrazy, výrazy s mocninami a odmocninami • definiční obor algebraického výrazu • slovní úlohy	

Předmět: Cvičení z matematiky		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- rozliší úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní - určí definiční obor rovnice a nerovnice - řeší lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli - řeší rovnice v součinném a podílovém tvaru - vyjádří neznámou ze vzorce - užívá lineárních rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných problémů - řeší kvadratické rovnice a nerovnice - užívá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice - užívá rovnic k řešení reálných problémů - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Rovnice, nerovnice a jejich soustavy - úpravy rovnic - lineární rovnice a nerovnice s jednou neznámou - rovnice s neznámou ve jmenovateli - rovnice v součinném a podílovém tvaru - soustavy lineárních rovnic, nerovnic - vyjádření neznámé ze vzorce - kvadratická rovnice a nerovnice - vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice - slovní úlohy	
- rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, sestaví jejich grafy a určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů - pracuje s matematickým modelem reálných situací a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě - aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic - určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic - určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty - přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak - sestaví graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty - řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí - graficky znázorní řešení lineární rovnice, nerovnice a jejich soustav	Funkce - pojem funkce, definiční obor a obor hodnot funkce, graf funkce - vlastnosti funkce - lineární funkce - lineárně lomená funkce - kvadratická funkce - exponenciální funkce - logaritmická funkce - logaritmus a jeho užití - věty o logaritmech - úprava výrazů obsahujících funkce - exponenciální rovnice - logaritmické rovnice - slovní úlohy - úhel, stupňová míra, oblouková míra - goniometrické funkce, jejich graf	

Předmět: Cvičení z matematiky		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• graficky znázorní řešení kvadratické rovnice a nerovnice • řeší jednoduché exponenciální rovnice • řeší jednoduché logaritmické rovnice • užívá pojmy: orientovaný úhel, velikost úhlu • určí velikost úhlu ve stupních a v obloukové míře a jejich převody • graficky znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel • určí definiční obor a obor hodnot goniometrických funkcí, určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací		

Předmět: Cvičení z matematiky		Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce - určí posloupnost vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky - pozná aritmetickou posloupnost a určí její vlastnosti - pozná geometrickou posloupnost a určí její vlastnosti - užívá poznatků o posloupnostech při řešení úloh v reálných situacích - používá pojmy finanční matematiky: změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, úročení, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů - provádí výpočty finančních záležitostí: změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Posloupnosti a finanční matematika - poznatky o posloupnostech - aritmetická posloupnost a její užití - geometrická posloupnost a její užití - finanční matematika - slovní úlohy - využití posloupností pro řešení úloh z praxe	
- užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka - užívá jednotky délky a obsahu, provádí převody jednotek délky a obsahu - řeší úlohy na polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů - s použitím goniometrických funkcí určí ze zadaných údajů velikost stran a úhlů v pravoúhlém trojúhelníku - užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách - graficky rozdělí úsečku v daném poměru - graficky změní velikost úsečky v daném poměru	Planimetrie - základní planimetrické pojmy - polohové vztahy rovinných útvarů - metrické vlastnosti rovinných útvarů - Euklidovy věty - využití goniometrických funkcí k určení stran a úhlů v trojúhelníku - množiny bodů dané vlastnosti - rovinné útvary: kružnice, kruh a jejich části, mnohoúhelníky, pravidelné mnohoúhelníky, složené útvary, konvexní a nekonvexní útvary - trojúhelník a čtyřúhelník (strana, vnitřní a vnější úhly, výšky, ortocentrum, těžiště, střední příčky, kružnice opsaná a vepsaná) - shodná zobrazení v rovině a jejich vlastnosti a uplatnění - podobná zobrazení v rovině, jejich vlastnosti a uplatnění - shodnost a podobnost	

Předmět: Cvičení z matematiky		Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• využívá poznatky o množinách všech bodů dané vlastnosti v konstrukčních úlohách • popíše rovinné útvary, určí jejich obvod a obsah • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací		
• určuje vzájemnou polohu bodů a přímek, bodů a roviny, dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin • určí odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin • určuje vzdálenost bodů, přímek a rovin • charakterizuje tělesa: komolý jehlan a kužel, koule a její části • určí povrch a objem tělesa včetně složeného tělesa s využitím funkčních vztahů a trigonometrie • využívá síť tělesa při výpočtu povrchu a objemu tělesa • aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách • užívá a převádí jednotky objemu • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Stereometrie • polohové vztahy prostorových útvarů • metrické vlastnosti prostorových útvarů • tělesa a jejich sítě • složená tělesa • výpočet povrchu, objemu těles a složených těles	
• řeší jednoduché kombinatorické úlohy úvahou (používá základní kombinatorická pravidla) • užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací • počítá s faktoriály a kombinačními čísly • užívá poznatků z kombinatoriky při řešení úloh v reálných situacích • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Kombinatorika • faktoriál • variace, permutace a kombinace bez opakování • variace s opakováním • počítání s faktoriály a kombinačními čísly • slovní úlohy	
• užívá pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, nezávislost jevů • užívá pojmy: náhodný jev a jeho pravděpodobnost, výsledek	Pravděpodobnost v praktických úlohách • náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu • náhodný jev • opačný jev, nemožný jev, jistý jev	

Předmět: Cvičení z matematiky		Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- náhodného pokusu, opačný jev, nemožný jev a jistý jev, množina výsledků náhodného pokusu - určí pravděpodobnost náhodného jevu - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	- množina výsledků náhodného pokusu - nezávislost jevů - výpočet pravděpodobnosti náhodného jevu - aplikační úlohy	
- užívá a vysvětlí pojmy: statistický soubor, rozsah souboru, statistická jednotka, četnost, relativní četnost, statistický znak kvalitativní a kvantitativní, aritmetický průměr, hodnota znaku - určí četnost a relativní četnost hodnoty znaku - sestaví tabulku četností - graficky znázorní rozdělení četností - určí charakteristiky polohy (aritmetický průměr, medián, modus, percentil) - určí charakteristiky variability (rozptyl, směrodatná odchylka) - čte a vyhodnotí statistické údaje v tabulkách, diagramech a grafech - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Statistika v praktických úlohách - statistický soubor, jeho charakteristika - četnost a relativní četnost znaku - charakteristiky polohy - charakteristiky variability - statistická data v grafech a tabulkách - aplikační úlohy	
- určí vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky - používá pojmy: vektor a jeho umístění, souřadnice vektoru a velikost vektoru - provádí operace s vektory (součet vektorů, násobek vektoru reálným číslem, skalární součin vektorů) - užije grafickou interpretaci operací s vektory - určí velikost úhlu dvou vektorů - určí vlastnosti kolmých a kolineárních vektorů - určí parametrické vyjádření přímky, obecnou rovnici přímky a směrnicový tvar rovnice přímky v rovině	Analytická geometrie - souřadnice bodu - souřadnice vektoru - střed úsečky - vzdálenost bodů - operace s vektory - přímka v rovině - polohové vztahy přímek a bodů v rovině - metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině	

Předmět: Cvičení z matematiky		Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• určí polohové vztahy bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách • určí metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací		

6.10.2 Cvičení z anglického jazyka

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	denní
délka vzdělávání:	4 roky
týdenní počet vyuč. hodin za studium:	2 (0+0+1+1)
platnost:	od 1. 9. 2025, ve všech ročnících studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cvičení z anglického jazyka rozvíjí především dovednost žáka komunikovat v cizím jazyce v různých situacích každodenního života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná témata. Žák volí vhodné komunikační strategie a jazykové prostředky, zvládá pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, pracuje s informacemi o světě a takto získané poznatky využívá ke komunikaci. Žák chápe a respektuje tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí. Výuka cvičení z anglického jazyka připravuje žáka na aktivní život v multikulturní společnosti, přispívá k formování osobnosti žáka a učí ho toleranci k hodnotám jiných národů. Současně vede žáky k samostatnému myšlení, k obhajobě vlastních názorů a týmové spolupráci.

Charakteristika učiva

Vyučovací předmět *Cvičení z anglického jazyka* vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a zpracováním obsahu ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP pro obor předškolní a mimoškolní pedagogika. Předmět je vymezen k dosažení úrovně B1 podle Společného evropského referenčního rámce. Z didaktického hlediska je rozdělen do čtyř kategorií – řečové dovednosti; jazykové prostředky; tematické okruhy slovní zásoby; komunikační situace a jazykové funkce. Je samozřejmé, že v procesu výuky se všechny čtyři kategorie přirozeně a nenásilně propojují. Jazykové vzdělávání podporuje samostatné logické myšlení a obhajobu vlastních názorů a smysl pro týmovou spolupráci.

Hodinová dotace předmětu je uvedena v učebním plánu. K podpoře výuky anglického jazyka využíváme multimediální výukové programy a internet, zapojujeme žáky do nabízených evropských programů. Rovněž je účelné zapojovat odborný jazyk do výuky jiných předmětů (metoda CLIL). Výuka probíhá ve skupinách (cca 15 žáků) s využitím klasických tříd nebo multimediální učebny. Žáci mají k dispozici i knihovnu.

Ve třetím ročníku žáci pracují s tematickými okruhy týkajícími se především všeobecných témat a ve čtvrtém ročníku pak výuka navazuje a pokračuje ve výuce všeobecných témat. Výuka tohoto předmětu využívá znalosti žáka nabyté v rámci výuky Anglického jazyka a staví především na rozvíjení řečových a komunikačních dovedností. Jedná se o vzájemné interakce (učitel – žák, žák – žák), práci s obrázky, ale i samostatný projev žáka. Žák si v rámci výuky tohoto předmětu osvojuje slovní zásobu a vazby potřebné k popisu a porovnávání obrázků, rozhovorů a jiné užitečné výrazy. Učitel seznamuje žáky se vzory maturitních pracovních listů. Výuka může obsahovat i poslechová cvičení nebo krátký písemný projev na dané téma. Všechny dovednosti směřují k naplnění požadavků k maturitní zkoušce.

Odlíšnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku.

Všechno učivo lze odučit i v distanční formě.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- v ústním projevu komunikoval souvisle, srozumitelně a dostatečně plynule na známá, všeobecná i odborná témata; volí adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky;
- zvládal používat jazykové funkce a gramatické prostředky;
- používal lexikální prostředky včetně vybrané frazeologie;
- používal základní pravidla o stavbě slov, vět a nadvětých celků (souvětí, odstavců atd.);
- dokázal pracovat s cizojazyčným textem a byl schopen vyhledávat specifické informace a porozumět jednoduchým návodům, předpisům, značením, pokynům apod.;
- rozpoznal téma, pochopil hlavní myšlenku a postihl hlavní body, názor/záměr mluvčího na základě poslechových autentických nahrávek vztahujících se k běžným tématům;
- dovedl s ohledem na požadovaný slohový útvar napsat srozumitelná sdělení a obsahově i jazykově souvislý krátký text
- chápal a respektoval tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty v anglicky mluvících zemích;
- projevil schopnost zjistit, předat, ověřit si základní informace, reagovat na vyjádřené pocity diskutovat o problému, požádat a zodpovědět na dotazy, stručně komentovat, rozvinout argumentaci a shrnout, kam diskuze dospěla;
- pracoval s informacemi a zdroji informací v daném jazyce, včetně internetu nebo CD-ROMu, se slovníky, jazykovými příručkami; využíval tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností.
- Výukové strategie (pojetí výuky)

Základem je komunikace v anglickém jazyce a rozvíjení jazykových dovedností. Z metod se uplatňují komplexní výukové metody, např. frontální výuka, skupinová výuka nebo výuka ve dvojicích. Využíváme klasické slovní výukové metody (vysvětlování, výklad, prezentace, rozhovory, práce s textem, práce s obrázky, poslechová cvičení) v kombinaci s aktivizujícími metodami (didaktické hry a diskuze na dané téma).

Hodnocení výsledků žáků

V předmětu *Cvičení z anglického jazyka* klademe důraz zvláště na:

- schopnost porozumět mluvenému nebo písemnému projevu a komunikovat v anglickém jazyce;
- dosažení komunikačního záměru, nikoliv pouhé sledování chyb;
- dovednost jasně formulovat otázky, odpovědi, myšlenky, názory a současně argumentovat a diskutovat;
- správné užívání slovní zásoby s důrazem na její rozsah a přesnost;
- správné užívání gramatiky s důrazem na její rozsah a přesnost;
- správnou intonaci a výslovnost;
- osvojení pravopisné stránky jazyka s důrazem na odlišnosti v češtině (např. interpunkce) a rozdíly mezi variantami britské a americké angličtiny;
- dovednost krátkého písemného projevu (např. krátké sdělení, popis, návod, neformální dopis, leták) obecného charakteru – hodnotí se obsah, organizace, slovní zásoba, mluvnice atd.

V rámci hodnocení předmětu *Cvičení z anglického jazyka* je žák hodnocen především za ústní projev – samostatný projev žáka, rozhovor/vzájemná interakce, popis/srovnání obrázků. Součástí písemných testů pak může být krátký písemný projev, lexikální část, práce s textem a poslech.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

Kompetence k učení – žák

- poznává a učí se různé způsoby práce s textem, využívá různých informačních zdrojů s důrazem na porozumění jak mluveného, tak písemného projevu;
- přijímá novou slovní zásobu a slovní vazby s ohledem na probíraná témata;
- využívá ukázek tzv. maturitních pracovních listů, které procvičují požadované dovednosti;
- využívá CD a DVD ukázek poskytnutých CERMATEM;
- rozvíjí řečové dovednosti pomocí poslechových cvičení, práce s textem/obrázkem, vzájemné interakce, které jsou obsahem anglického časopisu BRIDGE;
- využívá znalostí z ostatních předmětů při porozumění čtení populárně-naučných textů.

Kompetence k řešení problémů – žák

- plní úkoly vyžadující různé studijní dovednosti;
- simuluje reálné situace, při kterých žáci uplatňují znalosti anglického jazyka, dále osobní, kreativní přístup k danému problému;
- pracuje s texty na jim známá a blízká témata, která souvisejí také s jinými předměty.

Komunikativní kompetence – žák

- procvičuje střídavě různá cvičení týkající se čtení, psaní, poslechu a mluvení; to ho vede k osvojení plynulé a efektivní komunikace;
- procvičuje jazykové funkce v různých receptivních aktivitách formou poslechů audionahrávek a čtení autentických textů;
- zvládá krátký písemný projev s důrazem na dodržování jazykových a stylistických norem, kde žák vyjádří svůj názor nebo postoj k určité situaci nebo reaguje na dané téma;
- se účastní diskuze na aktuální, blízké a známé téma.

Personální a sociální kompetence – žák

- rozvíjí schopnost vyhodnotit chování lidí, zaujmout stanovisko k problematice či situaci;
- při výuce se účastní skupinové práce nebo práce ve dvojicích;
- píše témata, ve kterých vyjadřuje své názory a životní postoje.

Občanské kompetence a kulturní povědomí – žák

- je seznámen s kulturou jiných států světa;
- srovnává odlišné kultury; toleruje, respektuje a vnímá tradice a každodenní život lidí na celém světě;
- diskutuje o událostech a vývoji veřejného života v ČR.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – žák

- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- uvědomuje si význam celoživotního učení.

Matematické kompetence – žák

- využívá různých statistik a grafického znázornění.

Kompetence digitální – žák:

- využívá ve výuce (se souhlasem vyučujícího) a také při domácí přípravě na výuku cizího jazyka digitální zařízení jako mobilní telefon, počítač, tablet;
- pracuje s elektronickými slovníky, překladači a dalšími aplikacemi, které jej podporují v učení;
- vyhledává anglické texty nebo videa k danému tématu;
- získává a zpracovává informace z různých zdrojů (např. Google, Wikipedia, BBC Learning English) a sdílí je s ostatními – např. vyhledává fakta o anglicky mluvících zemích;
- má možnost pracovat s různými aplikacemi a online platformami, např. Kahoot či Padlet, za využití chytrého telefonu, tabletu či počítače;
- pracuje s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, např. online slovníky (např. Cambridge Dictionary), Online Practice – English File, Say It, Teacher digital pack, Oxford English Hub;
- rozvíjí své jazykové dovednosti díky práci s Classroom Presentation Tools a autentickými materiály;
- projekty ukládá a sdílí s vyučujícím a spolužáky v rámci cloudového úložiště OneDrive;
- při projektech vytváří a sdílí obsah ve formátech textových dokumentů, případně prezentací, audio a video souborů;
- vytvořený obsah prezentuje vyučujícím a svým spolužákům;
- ve vhodné míře využívá po domluvě s vyučujícím možnosti AI;
- vyhledává a sdílí informace a digitální obsah v cizím jazyce;
- respektuje autorská práva, chová se eticky a slušně v online prostředí;
- získává, třídí a kriticky hodnotí informace z digitálních zdrojů;
- v online prostředí se chová eticky a ohleduplně, respektuje druhé.

Uplatnění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti, osobnost a její rozvoj (PT: 4.3.4.1)

- komunikační dovednosti v daném jazyce v různých životních situacích, vytváření různých postojů a obhajování vlastního názoru, respektování odlišných názorů
- kladení základních existenčních otázek a hledání na ně odpovědi a řešení
- práce ve dvojicích a improvizace rozhovorů s důrazem na vyjádření souhlasu, nesouhlasu, přijetí, odmítnutí, vyjednávání, vzájemného dohodnutí atd.
- seznámení s tradicemi, zvyky a odlišnými sociálními a kulturními hodnotami jiných národů a jazykových oblastí a projevování se v souladu se zásadami demokracie
- morálka, svoboda a odpovědnost, tolerance, solidarita
- masová média, práce s informacemi/zdroji v cizím jazyce – internet, CD-ROM, slovníky, příručky

Člověk a životní prostředí (PT: 4.3.4.2)

- seznámení s problematikou životního prostředí, jeho ochrany a způsobů zlepšení v rámci regionu, místa bydliště; osvojení základních principů šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání (kvíz o životním prostředí)
- orientace v současných globálních problémech – klimatických změnách, znečištění a jejich dopad na lidské zdraví a život

Člověk a svět práce (PT: 4.3.4.3)

- zaměření na důležitost znalostí a praktického použití jazyka v současném světě při uplatnění se na trhu práce nejen v ČR, ale i v rámci EU; pracovní příležitosti
- praktické komunikační dovednosti v konkrétní situaci (pracovní pohovor)
- písemný projev - žádost o práci, CV, motivační dopis, práce s inzeráty
- seznámení se s možností práce nebo dalšího vzdělávání v zahraničí

Člověk a digitální svět (4.3.4.4)

- rozvoj jazykových dovedností při komunikaci v digitálním prostředí (e-maily, chaty, sociální sítě)
- využití digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce.

Rozpis učiva

Předmět: Cvičení z anglického jazyka		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
Receptivní řečové dovednosti - rozliší a pojmenuje různé druhy charakterových vlastností, rozumí popisu osoby - srovnává bydlení u nás a bydlení v anglicky mluvících zemích, pojmenuje zařízení a vybavení domu/bytu, vnímá výhody a nevýhody bydlení na venkově a ve městě - pojmenuje problémy mladých lidí a srovnává názory a zkušenosti ohledně problémových situací, např. šikana nebo drogy - interpretuje a obhájí zdravý životní styl, sestaví zdravý jídelníček, objedná jídlo v restauraci - rozlišuje typy obchodů, popisuje módní styly, dokáže zaplatit v obchodě Produktivní řečové dovednosti - odpovídá na nejrůznější dotazy ze strany učitele nebo žáků ve skupině - obhájí svůj názor nebo zdůvodňuje stanovisko za použití daných vazeb z přílohy „Speaking Bank“ - popisuje obrázek dle zásad požadovaných CERMATEM (viz také Bridge-online.cz); obrázky dokáže popisovat, srovnávat a rozlišovat hlavní rozdíly – tyto obrázky jsou vždy tematicky řazené - pracuje s textem a orientuje se v něm; vyhledává konkrétní údaje a odpoví na požadované otázky z hlediska porozumění textu nebo gramatické správnosti - porozumí slyšenému slovu a zodpovídá na požadované otázky; slyšený text dokáže reprodukovat	Tematické okruhy - slovní zásoba Osobní charakteristika – osobní údaje (jméno, adresa, kontaktní údaje, datum a místo narození, věk, pohlaví, stav, státní příslušnost a národnost, vzdělání, doklady), popis osoby (fyzický/tělesný vzhled), charakterové vlastnosti a temperament Rodina – užší a širší rodinný kruh, charakteristika rodinných příslušníků, rodinné vztahy, rodinný život (rodinné soužití, trávení volného času, rodinná setkání), fáze života, lidé v našem životě, výchova dětí, zakládání rodiny Každodenní život – denní činnosti, domácí práce a povinnosti, péče o členy rodiny, příprava do školy Volný čas a zábava – aktivní a pasivní odpočinek, koníčky a záliby, kultura a umění, hudba, tanec, sport, knihy, četba, moje oblíbená kniha Mezilidské vztahy – osobní vztahy (rodinné, přátelské, partnerské), sociální vztahy (ve škole, v práci, generační rozdíly, sousedské vztahy), mladí lidé a jejich problémy (drogy, šikana) Vzdělávání – typy škol, školní budova, osoby ve škole, školní docházka, školní předměty, studium, školní rok, zkoušky; školní vzdělávací systémy Cestování a doprava – dopravní prostředky, výhody a nevýhody cestování různými dopravními prostředky, cesta do školy, dojíždění, cestovní doklady, pojištění, oblíbené destinace, dovolená a prázdniny, ubytování, problémy spojené s cestováním Stravování – potraviny, nápoje, hotová jídla, zdravý životní styl, fast food, typy stravovacích zařízení, objednání jídla nebo pití, jídelníček, příprava jídla	PT: 4.3.4.1 4.3.4.2 Environmentální výchova - životní prostředí regionu a České republiky ZSV – člověk ve společnosti

Předmět: Cvičení z anglického jazyka		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
Interaktivní řečové dovednosti • vede rozhovor s kamarádem o každodenních činnostech • diskutuje o výhodách bydlení na venkově a ve městě • ústně pozve kamaráda na večírek, vyměňuje si s kamarádem názory • zamluví si v knihkupectví knížku • obhájí svůj názor na přečtenou knihu • zeptá se na kamarádovy pocity • diskutuje o významné události • simuluje rozhovor v restauraci		

Předmět: Cvičení z anglického jazyka		Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
Receptivní řečové dovednosti - argumentuje na téma životní prostředí a jeho ochrany, popíše celosvětovou problematiku / globální problémy a hledá řešení, vystihne situaci v regionu / místě bydliště a sdílí názor na vlastní přispění ke zlepšení situace, reaguje na otázku, zda svět bude v budoucnu lepší nebo horší - popíše školní budovu, vybavení a typy škol, vzdělávací systémy - popíše dopravní prostředky a rozliší výhody a nevýhody cestování dopravními prostředky, dokáže rezervovat a objednat ubytování, zájezd, řeší problémové situace spojené s cestováním, pochopí význam a důležitost znalosti cizího jazyka - interpretuje a obhájí zdravý životní styl, charakterizuje zdravotní potíže a zvládá návštěvu u lékaře či nemocničním zařízení - charakterizuje nejruznější povolání a profese, dokáže sdělit plány do budoucna, požádat o práci v rámci rozhovoru a jmenovat hlavní body osobního životopisu - popíše způsoby komunikace, rozdíly mezi elektronickou poštou a klasickou poštou, sdílí osobní zkušenosti s internetem a telefonováním, seznámí se s typy novin, televizních a rozhlasových stanic - seznámí se s významnými svátky a festivaly v anglofonních zemích a v českých zemích; pozná odlišnosti v kultuře a chápe mentalitu jiných zemí; dokáže popsat rodinné oslavy - seznámí se s reáliemi anglicky mluvících zemí, rozumí kulturním odlišnostem; prezentuje znalosti o vlastní zemi a chápe tradice	Tematické okruhy - slovní zásoba - Zeměpis a příroda – zeměpisné údaje, roční období, teplota, podnebí a počasí, fauna a flóra, krajina, ochrana životního prostředí, přírodní katastrofy, globální problémy – ohrožené druhy, globální oteplování, znečištění - Vzdělávání – typy škol, školní budova, osoby ve škole, školní docházka, školní předměty, studium, školní rok, zkoušky; školní vzdělávací systémy - Cestování a doprava – dopravní prostředky, výhody a nevýhody cestování různými dopravními prostředky, cesta do školy, dojíždění, cestovní doklady, pojištění, oblíbené destinace, dovolená a prázdniny, ubytování, problémy spojené s cestováním - Zdraví a hygiena – zdravotní problémy, nemoci, návštěva lékaře, nemocnice, zdravý životní styl, pohyb, lidské tělo, hygiena, péče o zdraví, zdravotní stav, zdravotní služby, pojištění - Práce a povolání – druhy práce, profese, pracovní doba, plány do budoucna, žádost o práci, životopis, hledání práce, pracovní inzeráty - Služby – telekomunikační služby (telefon a jeho možnosti užití, možnosti internetu, např. email, chatting, Skype, on-line nakupování, Facebook, GPS), reklama, pošta, spoje, bankovní služby, policie, gastronomické služby, ubytování, zdravotnictví, řemeslné práce, opravy a servis, reklamace, půjčovny a pronájem - Společnost – zvyky a tradice, multikulturní společnost, problémy ve společnosti, typické svátky a festivaly a oslavy v České republice, Velké Británii a USA, rodinné oslavy - Nakupování – typy obchodů, činnosti spojené s nakupováním, peníze, platba, reklama, módní styl, oblékání, názvy oblečení, zboží	PT: 4.3.4.1 4.3.4.2 4.3.4.3 ZSV – člověk ve společnosti Environmentální výchova - životní prostředí regionu a eské republiky, přírodní katastrofy Informatika - informační a komunikační technologie, sociální sítě Biologie – lidské tělo

Předmět: Cvičení z anglického jazyka		Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
Produktivní řečové dovednosti • odpovídá na nejrůznější dotazy ze strany učitele nebo žáků ve skupině • obhájí svůj názor nebo zdůvodňuje stanovisko za použití slovních vazeb • popisuje obrázek dle zásad požadovaných CERMATEM (viz také Bridge-online.cz); obrázky dokáže popisovat, srovnávat shody a rozlišovat hlavní rozdíly – tyto obrázky jsou vždy tematicky řazené • pracuje s textem a orientuje se v něm; vyhledává konkrétní údaje a odpovídá na požadované otázky z hlediska porozumění textu nebo pracuje s textem a orientuje se v něm; vyhledává konkrétní údaje a odpovídá na požadované otázky z hlediska porozumění textu nebo gramatické správnosti • porozumí slyšenému slovu a zodpovídá na požadované otázky; slyšený text dokáže reprodukovat Interaktivní řečové dovednosti • improvizuje rozhovor v cestovní kanceláři při objednávání ubytování nebo školního zájezdu a řeší reklamace na služby • simuluje rozhovor anglicky mluvícího turistu a ptá se na cestu, přitom volí vhodné výrazové prostředky • povídá si s kamarádem o možnostech využívání komunikační techniky, jejich výhodách a nevýhodách • simuluje rozhovor u lékaře • zeptá se a odpoví na otázky při pracovním pohovoru; diskutuje o výhodách a nevýhodách práce v zahraničí	• Domov a bydlení – bydliště a jeho okolí, typy bydlení, charakteristika bytu/domu, prostory části bytu/domu, zařízení a vybavení bytu, domácí práce, výhody a nevýhody bydlení na vesnici nebo ve městě, domácí mazlíčci	

Předmět: Cvičení z anglického jazyka		Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• zeptá se kamaráda na rodinné události a oslavy, diskutuje s kamarády o nejruznějších tradicích a výročích		

6.11 Pedagogika

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	denní
délka vzdělávání:	4 roky
týdenní počet vyuč. hodin za studium:	8 (2+2+2+2)
platnost:	od 1. 9. 2025 ve všech ročnících studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Odborný předmět pedagogika poskytuje odborné vědomosti a dovednosti potřebné pro pedagogickou činnost. Přispívá také ke kultivaci osobnosti žáků, formování jejich pedagogického a didaktického myšlení a k rozvoji klíčových kompetencí. Žáci si rovněž osvojují dovednosti spojené s projektováním, realizací a hodnocením činností v předškolním a zájmovém vzdělávání. Důraz je kladen také na vytváření postojů, které se mimo jiné týkají etické dimenze, pozitivního vztahu k dětem, k pedagogické práci a k inovativním změnám v procesu edukace. Společně tedy vytváří předpoklad budoucího úspěšného uplatnění, motivuje žáky k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání.

Charakteristika učiva

Náplň studia pedagogiky tvoří jak základní pedagogické disciplíny, tak i obory hraniční a související. Seznámení s učivem základních pedagogických disciplín vede žáky k individuálnímu rozvoji pedagogických dovedností, hodnotové orientaci, sebereflexi, sebehodnocení, motivaci a napomáhá ke komplexnímu pohledu na edukační proces.

Výuka směřuje k tomu, aby se žák:

- vyjadřoval jazykově správně s porozuměním odborné pedagogické terminologii;
- definoval a objasnil obor pedagogika, jeho místo v systému humanitních věd;
- orientoval se v edukačních strategiích inkluzivní pedagogiky;
- orientoval se v základních historických skutečnostech a osobnostech spjatých s předškolní pedagogikou;
- interpretoval podstatu alternativních škol a inovativních vzdělávacích koncepcí, uvedl jejich klady a zápory;
- formoval a kultivoval způsob didaktického myšlení;
- dokázal formulovat a obhájit vlastní názor;
- propojoval poznatky z dalších předmětů;
- čerpal poznatky z odborné literatury;
- měl pozitivní vztah k učení a dalšímu vzdělávání;
- vytvářel citlivý a chápavý vztah k potřebám dětí, plně je uspokojoval;
- získal a rozvíjel dovednost sebereflexe a sebehodnocení;
- jednal v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- nesl odpovědnost za důsledky svého chování a jednání;
- přispíval k uplatňování hodnot demokratičnosti;
- respektoval právní normy a pravidla bezpečnosti práce a ochrany zdraví;

- ovládl základní vědomosti a dovednosti potřebné k projektování edukačního procesu.

Výukové strategie

Při organizaci učení zařazujeme v předmětu pedagogika komplexní výukové metody. Kromě klasických výukových metod (vysvětlování, výklad, rozhovor) začleňujeme i aktivizující metody (brainstorming, diskuze, situační a inscenační metody, práce s kazuistikou, práce s portfoliem, řešení problémových úloh, práce na projektu, práce žáků s odbornou literaturou), které učí novým pedagogickým dovednostem a vytvářejí podmínky pro samostatné studium.

Při výuce je důležité propojování teoretických poznatků s praktickými zkušenostmi, které žáci získávají na učební a odborné praxi.

V 1. a 2. ročníku probíhá odborná praxe formou dvoutýdenních kurzů. Pracovní doba žáka je 6 hodin denně, z toho je 5 hodin náslechu a práce s dětmi a 1 hodina rozboru. Písemné hodnocení, které provádí učitelka/vychovatelka zařízení, je zahrnuto do předmětu pedagogika. Ve 3. a 4. ročníku se žák účastní odborné praxe, kde učitelka/vychovatelka hodnotí úroveň dovedností projektovat, realizovat, hodnotit a pozorovat výchovně vzdělávací práci s dětmi a výsledná známka je součástí předmětu Pedagogika.

Výuka může být doplněna o videonahrávky, prezentace, exkurze, workshopy.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení klademe důraz zvláště na:

- hloubku porozumění poznatkům a schopnost aplikovat je při řešení problémů;
- aktivní a správné využívání pedagogické terminologie;
- schopnost kooperace při řešení problémů v projektech a schopnost vzájemné komunikace;
- dovednost práce s odborným textem;
- propojování teorie s praktickými zkušenostmi získanými na učební či odborné praxi.

V teoretické výuce budou žáci hodnoceni na základě písemných a ústních zkoušek různými formami jako je známkování, slovní hodnocení. Součástí hodnocení budou referáty, samostatné domácí práce, aktivita při řešení úloh, rozbor produktů jejich činnosti s důrazem na sebehodnocení a sebereflexi.

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky je realizována následujícím způsobem:

- žákům jsou ve výuce zadávány rozšiřující úkoly a problémové otázky rozvíjející kritické myšlení, využívají se náročnější metody a vzdělávací postupy – problémové a projektové vyučování, skupinová výuka, týmová práce;
- učitelé zařazují do výuky rozšiřující učivo, které je určeno pro nadané žáky z různých pedagogických oborů, témata jsou vybírána v souvislosti s aktuálně probíraným učivem a na základě zájmu a preferencí žáků;
- žákům je umožněn přístup k odborné literatuře a odborným časopisům, kterými disponuje školní knihovna, jsou vedeni k samostudiu rozšiřujícího vzdělávacího materiálu;
- učitelé žáky odkazují na další odbornou literaturu a digitální materiály. Žáci jsou vedeni k práci s informačními a komunikačními technologiemi;
- učitelé motivují žáky k zapojení do Středoškolské odborné činnosti, učitelé žákům práce konzultují, popř. zajistí odborného konzultanta a doporučí žákům vhodnou odbornou literaturu a další studijní materiály;

- učitelé poskytují žákům individuální a skupinové konzultace.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku:

Vzhledem k převážně teoretickému zaměření předmětu lze celý obsah učiva realizovat plnohodnotně v rámci distančního vzdělávání. Vyučující přizpůsobí vzdělávací postupy a organizační formy podmínkám distanční výuky.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí:

Kompetence k učení – žák

- využívá ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí
- zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání

Kompetence k řešení problémů – žák

- aktivně a s porozuměním přistupuje k řešení problémových úloh v pedagogice, získává informace k řešení problémů;
- volí vhodné prostředky a způsoby práce s tělesně a zdravotně postiženými, s dětmi a klienty s poruchami chování;
- řeší případové situace k integraci tělesně postižených;
- problémy řeší individuálně i týmově, spolupracuje s ostatními lidmi.

Komunikativní kompetence – žák

- s porozuměním odborné pedagogické terminologii se vyjadřuje jazykově správně;
- prokáže znalost komunikace s tělesně postiženým;
- zná vhodné způsoby spolupráce s rodiči a poskytuje zpětnou informaci dítěti a jeho rodičům.

Personální a sociální kompetence – žák

- respektuje pravidla při práci v týmu, uplatňuje své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti;
- svěřené úkoly plní zodpovědně a včas;
- přispívá k vytváření mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům.

Občanské kompetence a kulturní povědomí – žák

- jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých lidí;
- jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – žák

- formuluje cíle své pedagogické činnosti a aplikuje je do plánů vlastní pedagogické praxe;
- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a dalšímu vzdělávání, dokáže se přizpůsobit měnícím se pracovním podmínkám.

Kompetence digitální – žák:

- využívá metodické internetové portály k projektování výchovně vzdělávacích činností a jako zdroj pro vlastní projektování výchovně vzdělávací práce;
- vytváří portfolio s využitím digitálních technologií;
- vyhledává pedagogické informace v různých digitálních zdrojích, kriticky je posuzuje a reflektuje rizika jejich používání.

Odborné kompetence – žák

- připravuje samostatně i v týmu vzdělávací programy a další projekty výchovně vzdělávací práce pro děti v mateřských školách a v zařízeních pro zájmové vzdělávání
- Zná a dodržuje základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence a krizový plán školy
- Vede děti k bezpečnému chování a k dovednosti vyhledat nebo poskytnout první pomoc

Uplatnění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Zařazením tématu Osobnost a její rozvoj a Komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů do učiva obecné pedagogiky, předškolní pedagogiky, pedagogiky volného času, sociální a pedagogické komunikace a speciální pedagogiky bude výuka zaměřena na:

- uvádění příkladů prosociálního jednání;
- rozvíjení dovednosti řešit sociální problémy a navrhnout jejich řešení;
- skupinové aktivity;
- modelové situace, rozvíjení dovednosti řešení konfliktů.

Člověk a svět práce

Průřezové téma Člověk a svět práce v předmětu pedagogika má vést žáka k pochopení významu kvality pracovní síly na trhu práce, nutnost celoživotního učení, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře. Má vést žáka k vyhledávání informací o profesních příležitostech, o vzdělávací nabídce a schopnosti orientovat se v ní a posuzovat ji z hlediska svých předpokladů a profesních cílů.

Člověk a životní prostředí

Pedagogika napomáhá aplikaci průřezového tématu Člověk a životní prostředí tím, že učí žáky rozumět měnícímu se vztahu člověka a přírody a vede je k řešení problémů spjatých s odpovědností za zdraví vlastní i druhých. A také k pochopení souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy.

Člověk a digitální svět

- Průřezové téma Člověk a digitální svět vede žáka k bezpečnému pohybu v online světě a při používání digitálních technologií ho učí předcházet situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví;
- Vede žáka k respektování pravidel chování a jednání a etice při interakcích v digitálním prostředí; k respektování kulturní rozmanitosti; k aktivnímu vystupování proti nepřijatelnému jednání v online světě;

- Učí komunikaci prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobení prostředků komunikace danému kontextu.

Rozpis učiva

Předmět: Pedagogika		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• užívá správně odbornou terminologii, dovede ji objasnit • objasní funkci výchovy a vzdělávání v osobním životě i v životě společnosti, vysvětlí význam celoživotního vzdělávání • charakterizuje základní didaktické prostředky • uvede možnosti získání stupně vzdělání a odborné kvalifikace v ČR • charakterizuje úkoly a činnost školských zařízení ve vztahu ke svému uplatnění • popíše vlastnosti pedagoga MŠ a ŠD důležité pro jeho činnost a požadavky na jeho profesní kompetence • pracuje s odbornou pedagogickou literaturou, pořizuje výpisky	1. Obecná pedagogika • základní pedagogické pojmy • základy didaktiky • výchovně vzdělávací soustava • osobnost pedagoga a jeho profesní kompetence	PT 4.3.4.1.1 PT 4.3.4.3.1 PT 4.3.4.3.4 PT 4.3.4.3.5 PT 4.3.4.3.6 PT 4.3.4.3.11 PT 4.3.4.4.16
• charakterizuje funkci a variabilitu rodiny a její vliv na dítě • popíše proměnu současné české rodiny a její důsledky pro výchovu dětí a práci školy • analyzuje vliv mimoškolního prostředí na dítě a na práci pedagoga • popíše systém náhradní rodinné péče a její úkoly • definuje základní pojmy – osvojení, pěstounská péče, ústavní péče • popíše sociálně patologické projevy chování dětí, objasní jejich příčiny, způsoby prevence (zejména ve vztahu ke své pedagogické činnosti) • objasní úlohu a postup školy a pedagoga v oblasti prevence rizikového chování dětí a zajištění jejich bezpečí	2. Sociální pedagogika • rodina a rodinná výchova náhradní rodinná péče • sociálně negativní jevy ohrožující děti a možnosti prevence, sociálně právní ochrana dětí • multikulturní výchova a vzdělávání • základní dokumenty a organizace zabývající se problematikou lidských práv	PT 4.3.4.4.18

Předmět: Pedagogika		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• charakterizuje multikulturní specifika, která je třeba při vzdělávání dětí respektovat • vyhledá informace a materiály týkající se začleňování dětí – cizinců a dětí s odlišným mateřským jazykem do předškolního vzdělávání • objasní a doloží příklady přístupu ČR ke vzdělávání příslušníků národnostních menšin a cizinců • seznámí se se základními dokumenty a organizacemi zabývajícími se problematikou lidských práv		

Předmět: Pedagogika		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• objasní na základě znalosti kurikulárních dokumentů i teoretického poznání cíle, obsah a prostředky předškolního vzdělávání • porovná a vhodně zvolí vzdělávací metody, zásady, organizační formy a činnosti adekvátní dětem ve věku 2-6/7 let • zdůvodní důležitost hry a hrových činností a význam hračky • charakterizuje organizační strukturu a právní úpravu předškolního vzdělávání • vysvětlí funkci dalších profesí podílejících se na péči o děti a vzdělávání dětí v předškolních zařízeních • na příkladech uvede zásady efektivní spolupráce s dalšími pedagogickými pracovníky a rodiči dítěte • porovná pedagogické koncepty a formy vzdělávání dětí v předškolním věku	3 Předškolní pedagogika • předškolní vzdělávání a jeho specifika a instituce • obsah a formy předškolního vzdělávání • základní metody předškolního vzdělávání • pedagogický asistent • spolupráce a komunikace v prostředí MŠ • vývoj veřejné předškolní výchovy v českých zemích • alternativní koncepty předškolního vzdělávání	PT 4.3.4.1.2 PT 4.3.4.2.8
• charakterizuje význam a funkce volného času a zájmových činností pro děti a dospělé • analyzuje pozitiva a rizika různého přístupu k využívání volného času u dětí • porovná specifika jednotlivých organizačních forem zájmového vzdělávání a subjektů, které jej nabízejí • charakterizuje na základě ŠVP činnost a organizaci školských zařízení, která osobně poznal • používá vhodné metody vzhledem k cílům a specifickým potřebám skupiny a jednotlivců • vyhledá příklady nových metod a forem volnočasových aktivit pro děti (outdoorové, zážitkové, interaktivní) • osvojí si postupy při řešení typických problémů ve výchově	4 Pedagogika volného času • výchova a vzdělávání ve volném čase • školská zařízení pro zájmové vzdělávání • obsah a formy vzdělávání ve volném čase • metody zájmového vzdělávání	PT 4.3.4.1.1 PT 4.3.4.1.6 PT 4.3.4.2.8 PT 4.3.4.2.10

Předmět: Pedagogika		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
vzdělávacích a zájmových činnostech		
• cílům a podmínkám předškolního a zájmového vzdělávání		
• vysvětlí funkci hodnocení ve výchovně vzdělávací činnosti, uvede metody a formy pedagogické diagnostiky • posoudí nastavení pravidel hodnocení dětí v ŠVP • zná vhodné způsoby spolupráce s rodiči a ví, jak poskytovat zpětnou informaci dítěti a jeho rodičům • objasní možnosti diagnostikování nadání • orientuje se v síti pedagogicko-psychologických poradenských zařízení	5 Pedagogická diagnostika a hodnocení • vymezení pedagogické diagnostiky jako dílčí pedagogické disciplíny • metody, formy a oblasti pedagogické diagnostiky • role pedagoga v rámci pedagogické diagnostiky, spolupráce s rodiči • systém školských poradenských zařízení	
• vyjadřuje se a jedná v souladu s principy a normami kulturního chování, popíše a respektuje zásady a podmínky správné a bezpečné komunikace se zákonnými zástupci dítěte, chrání osobní a citlivé informace o dětech	6 Sociální a pedagogická komunikace • vymezení pojmu sociální a pedagogická komunikace • etické aspekty a zásady pedagogické komunikace	PT 4.3.4.1.2 PT 4.3.4.4.23

Předmět: Pedagogika		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- vysvětlí vztah RVP, školních a třídních vzdělávacích programů - zpracuje písemně přípravu výukové jednotky podle třídního vzdělávacího programu - osvojí si zásady a postupy plánování a projektování výchovně vzdělávacích aktivit pro děti ve školských zařízeních i jejich evaluace - pracuje se základní pedagogickou dokumentací mateřské školy a školského zařízení, a to i v elektronické podobě - rozumí odborným pojmům pedagogického projektování a správně je používá	7 Pedagogické projektování - RVP PV a RVP ZV jako východisko k tvorbě vzdělávacích programů - vztah mezi RVP a ŠVP - tvorba projektů	
- vymezí základní disciplíny speciální pedagogiky, používá správně vybranou aktuální terminologii speciální pedagogiky - charakterizuje jedince se speciálními vzdělávacími potřebami - objasní podstatu a význam včasné depistáže a diagnostiky pro další vývoj jedinců se SVP - zdůvodní závislost socializace na druhu postižení, psychice a kvalitní výchově - vysvětlí současný přístup ke vzdělávání dětí se SVP a dětí nadaných a jeho legislativní zakotvení, rozumí pojmům inkluze a podpůrná opatření - pro děti se SVP volí adekvátní edukační strategie s důrazem na inkluzivní vzdělávání dětí se SVP a dětí intaktních - orientuje se v systému školských poradenských zařízení - v rozsahu svých kompetencí poskytuje zákonným zástupcům dětí a žáků informace o dostupnosti služeb příslušných poradenských zařízení	8 Speciální pedagogika - speciální pedagogika jako vědní disciplína, speciálně-pedagogická diagnostika a depistáž, socializace jedince se SVP - terminologie speciální pedagogiky - klasifikace a charakteristika jedinců se speciálními vzdělávacími potřebami - inkluzivní edukace jedinců se speciálními vzdělávacími potřebami - legislativní zakotvení inkluzivního vzdělávání a systém podpůrných opatření - systém školských poradenských zařízení	PT 4.3.4.1.2 PT 4.3.4.2.8 PT 4.3.4.4.10

Předmět: Pedagogika		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• definuje psychopedii jako speciálně-pedagogický obor, objasní termíny používané v této oblasti • vysvětlí příčiny mentálního postižení a možnosti jeho prevence • charakterizuje jednotlivé typy mentálního postižení a charakterizuje stupně poruchy vývoje intelektu • charakterizuje jedince s poruchami autistického spektra • vyvodí specifika inkluzivní edukace osob s poruchou vývoje intelektu a dalšími typy mentálního postižení	Psychopedie • vymezení psychopedie jako speciálně pedagogické disciplíny a její terminologie • příčiny, klasifikace a prevence mentálního postižen • poruchy autistického spektra • specifika inkluzivní edukace jedinců s poruchou vývoje intelektu a dalšími typy mentálního postižení	
• definuje somatopedii jako speciálně pedagogickou disciplínu, objasní základní termíny používané v této oblasti • charakterizuje základní vady a poruchy hybnosti • objasní příčiny vzniku, způsoby a význam prevence vad a poruch hybnosti • řeší případové situace k integraci jedinců s tělesným postižením • prokáže znalost komunikace s jedincem s tělesným postižením • uvede příklady rehabilitačních metod a materiálních podmínek úspěšné inkluze jedince s tělesným postižením • objasní specifika inkluzivní edukace jedinců s tělesným postižením, jedinců nemocných a zdravotně znevýhodněných	Somatopedie • vymezení somatopedie jako speciálně pedagogické disciplíny a její terminologie • příčiny, klasifikace a prevence vad a poruch hybnosti • děti nemocné a děti zdravotním znevýhodněním • specifika inkluzivní edukace osob s tělesným postižením, jedinců nemocných a zdravotně znevýhodněných	
• definuje surdopedii jako speciálně pedagogickou disciplínu, objasní základní termíny používané v této oblasti • vysvětlí důsledky sluchových vad pro rozvoj řeči • porovná sluchové vady a uvede jejich příčiny a důsledky	Surdopedie • vymezení surdopedie jako speciálně pedagogické disciplíny a její terminologie • klasifikace, příčiny, prevence a důsledky sluchových vad • specifika inkluzivní edukace jedinců se sluchovým postižením	

Předmět: Pedagogika		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• prokáže dovednost využití orientační zkoušky sluchového vnímání • zdůvodní výchovně-vzdělávací přístup a zásady inkluzivní edukace jedinců se sluchovým postižením, význam všech prostředků dorozumívání • vyvodí zásady komunikace s jedincem se sluchovým postižením	• specifické formy komunikace osob se sluchovým postižením, zásady komunikace s nimi	
• definuje logopedii jako speciálně pedagogickou disciplínu, aktivně a správně používá termíny vztahující se k této oblasti • Definuje pojem NKS a orientuje se v základních okruzích NKS • Charakterizuje zákonitosti vývoje řeči • Adekvátním způsobem uvádí zásady logopedické prevence do praxe • Využívá adekvátní metody pro podporu přirozeného rozvoje komunikační schopnosti u dětí v předškolním a mladším školním věku • Reflektuje specifika práce s jedinci s NKS, v rozsahu svých kompetencí do praxe vhodně zařazuje aktivity a činnosti, které přirozeným způsobem rozvíjí řečové, motorické a percepční schopnosti dítěte.	Logopedie • vymezení logopedie jako speciálně-pedagogické disciplíny a její terminologie • Definice a okruhy narušené komunikační schopnosti (NKS), klasifikace vad a poruch řeči • Ontogeneze řeči • Prevence vzniku NKS • Metody podpory přirozeného rozvoje komunikačních schopností a dovedností u dětí v předškolním a mladším školním věku • Specifika inkluzivní edukace jedinců s NKS	

Předmět: Pedagogika		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• definuje tyflopédii jako speciálně pedagogickou disciplínu, objasní základní termíny používané v této oblasti • rozliší jednotlivé poruchy a vady zraku a stupně zrakového postižení, jejich příčiny a důsledky • objasní podstatu prevence zrakových vad a poruch • charakterizuje specifika práce s jedincem se zrakovým postižením, možnosti integrace • objasní možnosti komunikace jedinců s poruchami vidění a možnosti využití kompenzačních pomůcek v kontextu inkluzivní edukace jedinců se zrakovým postižením	Tyflopedie • vymezení tyflopedie jako speciálně pedagogické disciplíny a její terminologie • klasifikace, prevence, příčiny a důsledky vad a poruch zraku, stupně zrakového postižení • specifika inkluzivní edukace jedinců se zrakovým postižením	

Předmět: Pedagogika		Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- definuje etopedii jako speciálně pedagogickou disciplínu - rozliší a správně používá základní pojmy daného oboru - charakterizuje poruchy chování a jejich příčiny, objasní význam a složky prevence poruch chování, zdůvodní speciálně výchovné přístupy, právní důsledky - objasní úlohu a postup školy v oblasti prevence, spolupráci s rodinou, charakterizuje úlohu poradenství, spolupráci lékařů a dalších orgánů systému sociálně-právní ochrany dětí	Etopedie - vymezení etopedie jako speciálně pedagogické disciplíny a její terminologie - příčiny poruch chování, jejich prevence, klasifikace a důsledky - specifika inkluzivní edukace jedinců s poruchami chování - výchovný přístup, prevence a možnosti socializace či resocializace osob s poruchami chování	PT 4.3.4.2.10
- Uceleně charakterizuje oblast žáků se SVP - objasní specifika vzdělávání dětí se SVP ve vztahu k práci učitele MŠ, vychovatele a pedagoga volného času - vysvětlí pojmy a uvede důvody, proč je třeba dětem s SVP věnovat zvýšenou pozornost - zvolí vzdělávací činnost adekvátně dítěti se SVP nebo s nadáním a daným podmínkám	Děti se speciálními vzdělávacími potřebami - Oblasti speciálních vzdělávacích potřeb - školní nezralost - děti chronicky nemocné, alergie, astma, epilepsie, diabetes - specifické poruchy učení, syndrom, ADHD - specifika inkluzivní edukace jedinců se SVP	PT 4.3.4.2.8
- definuje předmět a význam dějin pedagogiky - objasní pedagogické názory J. A. Komenského a jejich význam pro současnou pedagogiku a výchovu	Vybrané kapitoly z dějin pedagogiky - Vymezení dějin pedagogiky jako dílčí pedagogické disciplíny - Život a dílo J. A. Komenského	PT 4.3.4.3.5
- uvede východiska a hlavní znaky reformní pedagogiky - zdůvodní přínos světové reformní pedagogiky pro naše školství, popíše nový model reformy školství - zhodnotí snahy o reformu mateřských škol (I. Jarníková, A. Šussová aj.)	Reformní hnutí ve světě a v českých zemích poč. 20. stol. kulturní, společenské, školské změny v pedagogické teorii poč. 20. stol.	

Předmět: Pedagogika		Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• definuje pojem alternativní školy • popíše společné rysy alternativních škol a jejich význam • charakterizuje a srovná principy, obsah, metody a formy výchovně vzdělávací práce v alternativních a tradičních školách • vymezí inovativní školy a tradiční školy s inovativními vzdělávacími prvky • charakterizuje vybrané pedagogické směry a zaujme stanovisko k možnostem jejich využití ve vlastní pedagogické práci	Alternativní školy • význam alternativních škol • alternativní modely • inovace v tradičním školství a inovativní školy	

Předmět: Pedagogika (odborná praxe – tzv. kurz)		Ročník: 1. a 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• vede přehledně a svědomitě deník pedagogické praxe • doplňuje si metodický zásobník her, písni, říkadel, básní, výtvarných technik apod. • seznamuje se s prostředím mateřské školy, provozním využitím celého areálu, zaměstnanci a školním řádem • přijímá atmosféru výchovně vzdělávacího zařízení, oddělení a stylu výchovně vzdělávací práce • všímá si uspořádání dne • dodržuje pracovní dobu, respektuje školní řád výchovně vzdělávacího zařízení • absolvuje pedagogickou praxi v plném rozsahu	1 Pedagogické pozorování • pedagogický deník • záznamy o práci cvičného pedagoga • záznamy o dětech	PT 4.3.4.3.1
• dodržuje zákonné normy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci • pomáhá při stolování, hygieně, při přípravě a úklidu pomůcek, v učitelské knihovně apod. • zúčastňuje se všech akcí, které určí cvičná učitelka	2 Základní péče o dítě • sebeobsluha, hygiena, stolování, bezpečnost dětí	PT 4.3.4.2.8
• navazuje individuální kontakty s dětmi při spontánních činnostech, komunikuje s nimi, hraje si s nimi, hovoří o jednotlivých dětech s učitelkou • sleduje výchovně vzdělávací činnost učitelky, její vztah k dětem • dětem předčítá, zpívá a hraje na hudební nástroj apod. • při tělesné výchově za vedení učitelky dětem předvádí cviky, účastní se nebo případně vede pohybové nebo hudebně pohybové hry	3 Výchovně – vzdělávací činnost • tvorba příprav na konkrétní dílčí činnosti	PT 4.3.4.2.8 PT 4.3.4.3.4

6.12 Psychologie

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	denní
délka vzdělávání:	4 roky
týdenní počet vyuč. hodin za studium:	8 (2+2+1+1)
platnost:	od 1. 9. 2025, ve všech ročnících studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Psychologie jako odborný předmět poskytuje žákům základní odborné vědomosti a dovednosti potřebné pro jejich budoucí profesi. Ovlivňuje a rozvíjí profesní připravenost, kultivuje jejich postoje a hodnotovou orientaci. Psychologie je odborný vyučovací předmět, který postihuje v komplexním pohledu problematiku osobnosti člověka a jeho utváření. Vychází ze snahy poznat a pochopit osobnost v její individualitě v kontextu společenských vlivů a závislostí. Žáci se seznámí se základními pojmy obecné psychologie, psychologie osobnosti, vývojové, pedagogické a sociální psychologie a patopsychologie.

Charakteristika učiva

Těžiště učiva tvoří vědomosti a dovednosti, které budou žáci využívat při svém výchovně vzdělávacím působení, při sociálním kontaktu s jednotlivci i sociálními skupinami. Výuka postupuje od poznávání obecných zákonitostí ke konkrétnímu využití v pedagogické praxi. Učivo je velmi úzce propojeno s dalšími vyučovacími předměty, zejména s pedagogikou a pedagogickou praxí.

V prvním ročníku se výuka zaměřuje na porozumění obecně psychologických zákonitostí a sebepoznávání. Ve druhém a třetím ročníku navazují poznatky z vývojové psychologie s důrazem na diagnostiku individuálních zvláštností. Do učiva vývojové psychologie jsou začleněny poznatky z pedagogické psychologie. Ve čtvrtém ročníku jsou žáci seznamováni se sociální psychologií a základními poznatky z oblasti patopsychologie.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- získal základní orientaci v psychologii, používal odbornou terminologii k označování a objasňování psychických jevů;
- získané teoretické poznatky uplatňoval jako dovednosti v osobním i profesním životě, při jednání s lidmi i při řešení problémových situací;
- využíval diagnostických metod k poznání psychiky dětí (žáků), respektoval věkové zvláštnosti při vedení pedagogických činností;
- orientoval se v sociálních vztazích a situacích;
- byl schopen kriticky pracovat s informacemi;
- toleroval a respektoval názory druhých;
- byl schopen empatického a kreativního přístupu.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Důraz je kladen na pojetí psychologie jako disciplíny. Učivo ovlivňuje chování, jednání a postoje žáků. Jsou podporovány metody vedoucí k adekvátnímu sebepojetí a sebehodnocení, rozvíjejí se dovednosti potřebné k sebereflexi. Pozornost je věnována rozvoji schopností a osobních předpokladů nezbytných pro získání praktických dovedností. Součástí výuky jsou cvičení a tréninkové aktivity.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení je kladen důraz na obsahovou správnost myšlenek, schopnost formulovat myšlenky, komunikovat, obhájit své názory, schopnost aplikovat získané vědomosti při řešení problémů, používat příkladů z praxe.

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky je realizována následujícím způsobem:

- žákům jsou ve výuce zadávány rozšiřující úkoly a problémové otázky rozvíjející kritické myšlení, využívají se náročnější metody a vzdělávací postupy – problémové a projektové vyučování, skupinová výuka, týmová práce;
- učitelé zařazují do výuky rozšiřující učivo, které je určeno pro nadané žáky z různých psychologických oborů a základů obecné psychiatrie, témata jsou vybírána v souvislosti s aktuálně probíraným učivem a na základě zájmu a preferencí žáků;
- žákům je umožněn přístup k odborné literatuře a odborným časopisům, kterými disponuje školní knihovna, jsou vedeni k samostudiu rozšiřujícího vzdělávacího materiálu;
- učitelé žáky odkazují na další odbornou literaturu a digitální materiály. Žáci jsou vedeni k práci s informačními a komunikačními technologiemi;
- učitelé motivují žáky k zapojení do Středoškolské odborné činnosti, učitelé žákům práce konzultují, popř. zajistí odborného konzultanta a doporučí žákům vhodnou odbornou literaturu a další studijní materiály;
- učitelé poskytují žákům individuální a skupinové konzultace;
- nadaní žáci mohou svůj talent rozvíjet v zájmovém útvaru Psychologický seminář.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku:

Vzhledem k převážně teoretickému zaměření předmětu lze celý obsah učiva realizovat plnohodnotně v rámci distančního vzdělávání. Vyučující přizpůsobí vzdělávací postupy podmínkám distanční výuky.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

K řešení problémů – žák

- používá vybrané diagnostické metody pro poznávání a rozvoj osobnosti;
- využívá vědomosti a dovednosti z psychologie při organizování činností v předškolním a zájmovém vzdělávání.

Komunikativních – žák

- užívá správně odbornou terminologii.

Personálních a sociálních – žák

- používá dovednosti potřebné pro sebepoznání, sebehodnocení, sebevýchovu;
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů;
- analyzuje sociální vztahy ve skupině, se kterou pracuje, volí prostředky pro rozvoj sociálních vztahů.

Kompetence digitální – žák:

- samostatně využívá digitální zařízení v rámci výuky i přípravy na výuku;
- vytváří a propojuje digitální obsah, volí strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vyhledává a sdílí informace a digitální obsah z různých informačních zdrojů, sleduje trendy v oboru psychologie, vytvoří prezentaci;
- elektronicky zpracovává kazuistiku a zakládá do deníku praxe (portfolia);
- předchází situacím ohrožující bezpečnost v rámci duševního zdraví a zdraví ostatních;
- v rámci psychologie komunikuje elektronickou poštou.

Odborné kompetence – žák

- připravuje, realizuje a provádí evaluaci výchovně vzdělávací a zájmové činnosti zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí předškolního a školního věku;
- zohledňuje při přípravě a realizaci projektů výchovně vzdělávací práce individuální zvláštnosti a potřeby dětí;
- rozvíjí u dětí pozitivní sociální vztahy, vede je k prosociálnímu chování;
- sleduje a vyhodnocuje změny ve vývoji dětí a přiměřeně na ně reaguje
- chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, svěřených dětí
- zná a dodržuje základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevenci a krizový plán školy

Uplatnění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů
- osobnost a její rozvoj
- Člověk a životní prostředí
- vliv prostředí na lidské zdraví a život, zásady zdravého životního stylu

Člověk a svět práce

- charakteristické znaky práce – vztah k zájmům, studijním výsledkům, schopnostem a vlastnostem žáků

Člověk a digitální svět

- efektivní využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odbornou činnost;
- využití digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji;
- při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií předchází situacím ohrožující tělesné a duševní zdraví;
- respektování pravidel chování a jednání a etika při interakcích v digitálním prostředí.

Rozpis učiva

Předmět: Psychologie		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- vymeží psychologii jako vědní disciplínu (předmět, úkoly, metody, disciplíny) - užívá správně odbornou terminologii, vysvětlí vybrané psychologické pojmy - charakterizuje psychické procesy a stavy - vysvětlí soustavu psychických jevů	- předmět psychologie - disciplíny psychologie - metody psychologie - směry v psychologii - psychika člověka - psychické procesy a stavy - vnímání - paměť - představy a fantazie - myšlení a řeč - cítý - vůle a volní procesy	PT: 4.3.4.4.2 4.3.4.4.9 4.3.4.4.10. 4.3.4.4.13 4.3.4.4.16 4-3.4.4.18
- charakterizuje osobnost člověka - charakterizuje strukturu osobnosti a činitele jejího utváření osobnosti - ovládá vybrané techniky pro sebereflexi a poznávání vlastní osobnosti	- pojetí osobnosti - struktura osobnosti - motivace - zájmy, hodnoty - aspirace, cíle - schopnosti - rysy - temperament - charakter - sebevědomí - sebepojetí - sebereflexe	PT: 4.3.4.1.1 4.3.4.3.1 4.3.4.4.2

Předmět: Psychologie		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- charakterizuje jednotlivé etapy vývoje člověka a životního cyklu, zejména ve vztahu ke své profesi - vymeží socializaci osobnosti v návaznosti na jednotlivé etapy vývoje - popíše vlastnosti osobnosti (zájmy, temperament, charakter)	- problematika vývojové psychologie - vývoj a jeho zákonitosti - prenatální období - psychohygiena matky - perinatální období - období novorozence a kojence - období batolete - období předškolního věku - období mladšího školního věku	pedagogická praxe PT: 4.3.4.4.2 4.3.4.4.9 4.3.4.4.10. 4.3.4.4.13 4.3.4.4.16 4-3.4.4.18

Předmět: Psychologie		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• charakterizuje vývoj člověka v období pubescence, adolescence, dospělosti a stáří • popíše specifika procesů, stavů a vlastností	• období pubescence • období adolescence • období dospělosti • období stáří	
• vysvětlí význam motivace a její využití v pedagogické činnosti, volí metody a způsoby motivace adekvátně k dětem • objasní proces učení a výběr učebních strategií v předškolním a zájmovém vzdělávání • popíše základní poruchy chování, se kterými se lze setkat v pedagogické praxi a možnosti jejich ovlivňování • charakterizuje psychosociální aspekty sociálně patologických jevů a ví, kde vyhledat odbornou pomoc	• problematika pedagogické psychologie • metody pedagogické psychologie • osobnost učitele a žáka • základní lidské činnosti (hra, učení, práce) • psychosociální aspekty patologických jevů	pedagogika PT: 4.3.4.3.1. 4.3.4.3.5. 4.3.4.4.2 4.3.4.4.9 4.3.4.4.10. 4.3.4.4.13 4.3.4.4.16 4-3.4.4.18
• zpracuje podklady pro pedagogickou charakteristiku osobnosti dítěte	• pedagogicko-psychologické metody poznávání osobnosti žáka • diagnostika a charakteristika žáka	

Předmět: Psychologie		Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• vymezí socializaci osobnosti • identifikuje na příkladech a modelových situacích chyby, předsudky a stereotypy v posuzování člověka a vysvětlí, jak ovlivňovat postoje dětí • rozpozná sociální vztahy ve skupině dětí, se kterou pracuje, volí prostředky pro rozvoj či ovlivňování sociálních vztahů, klimatu a sociální dynamiky • rozliší na příkladech projevy asertivního a neasertivního způsobu chování	• problematika sociální psychologie • socializace • sociální učení • předsudky, stereotypy • sociální skupina, dynamika • sociální interakce • sociální percepce • sociální komunikace • asertivita, asertivní jednání	PT: 4.3.4.1.2 4.3.4.3.2 4.3.4.4.2 4.3.4.4.9 4.3.4.4.10. 4.3.4.4.13 4.3.4.4.16 4-3.4.4.18
• identifikuje konfliktní situace a rozpozná jejich příčiny, navrhuje možnosti jejich řešení a předcházení konfliktům • vysvětlí pojem stres a syndrom vyhoření, uvede jejich příznaky popíše některé způsoby prevence a vyrovnání se s náročnými životními situacemi • vysvětlí přínos a možnosti technik ve školské praxi jako nástroj prevence vyhoření	• náročné životní situace a jejich řešení • konflikty, stres • syndrom vyhoření	PT: 4.3.4.3.1
• osvojí si zásady duševní hygieny při práci a učení a uvede příklady relaxačních technik a metod	• duševní hygiena	PT: 4.3.4.2.8

6.13 Hudební výchova s metodikou

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	denní
délka vzdělávání:	4 roky
týdenní počet vyuč. Hodin za studium:	8 (2+2+2+2)
platnost:	od 1. 9. 2025, ve všech ročnících studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Hudební výchova s metodikou je předmět, v němž žáci rozvíjejí své hudebně-estetické schopnosti, osvojují si hudební vědomosti a dovednosti a připravují se na úkol přivádět k hudbě děti předškolního i školního věku a mládež.

Charakteristika učiva

Předmět Hudební výchova s metodikou vychází ze vzdělávacího oboru Didaktika pedagogických činností a je zařazen mezi povinné odborné předměty.

Předmět zahrnuje okruh pěveckých dovedností a návyků, hudební nauku, dějiny hudby a poslechovou činnost a metodiku hudební výchovy. Obsah učiva je rozložen do čtyř ročníků tak, aby se uvedené okruhy prolínaly.

Estetické vzdělávání podporuje kultivaci osobnosti žáka a výrazným způsobem také přispívá k jeho duševnímu a fyzickému zdraví. Důraz je kladen na dokonalé zvládnutí reprodukčních dovedností a na schopnost jejich aplikace při práci s dětmi a mládeží.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- prohluboval svůj aktivní vztah k hudbě na základě svého estetického vnímání a prožívání a na základě pronikání do podstaty hudebního sdělení a struktury hudebního díla;
- uznával hudební tradice, historii a kulturní hodnoty svého národa;
- vytvořil si vlastní úsudek na hodnotu uměleckého díla a měl kulturní přehled;
- pracoval samostatně i v týmu;
- získal soubor nezbytných hudebně teoretických poznatků;
- aplikoval adekvátní hudební dovednosti při vokálních, instrumentálních, poslechových a hudebně pohybových činnostech;
- byl vybaven přiměřeným a trvalým pěveckým, instrumentálním, posluchačským a hudebně pohybovým repertoárem;
- používal metody a techniky sebepoznání, seberegulace, sebevýchovy a zvládání stresu;
- rozvíjel své tvořivé estetické dovednosti, které využije jak v osobním životě, tak pro rozvíjení osobnosti a zájmu dětí a mládeže;
- získal pedagogické, hudebně didaktické a metodické vědomosti i praktické dovednosti potřebné k hudebně výchovné práci s dětmi a mládeží.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Předmět je nedílnou součástí odborné přípravy žáka a vyučuje se v rozsahu dvou hodin týdně v průběhu celého vzdělávání.

Všechny dovednosti, schopnosti a vědomosti si žáci osvojují ve vzájemném prolínání všech hudebně výchovných složek. Výuka je realizována frontálně v celé třídě a probíhá v učebně vybavené pomůckami pro hudební výchovu.

Při výuce se uplatňují zejména organizační formy výuky, frontální výuka, skupinová práce, samostatná práce a využívány jsou standardní vyučovací postupy (výklad, řízený rozhovor, vysvětlování, interpretace díla) v kombinaci s aktivizujícími metodami (diskuze, problémová výuka, sebereflexe) a názorným vyučováním pomocí didaktické techniky. Důležitým prostředkem k výuce je prožitkové učení na základě práce s hudební skladbou. V oblasti metodiky hudební výchovy se uplatňuje především metoda řízeného rozhovoru, diskuse a praktických ukázek. Aktivita žáků je podněcována zadáváním referátů, prezentací nebo projektovým vyučováním. Žáci pracují často ve skupinách a ze samostatné práce vyvozují vlastní závěry. Předmět velmi úzce souvisí s předmětem Hra na hudební nástroj, v oblasti dějin hudby má styčné plochy s výtvarným uměním, dějepisem a dějinami literatury.

Výuka ve škole je doplňována návštěvou výchovných koncertů a divadelních hudebních představení.

Hodnocení výsledků žáků

V předmětu Hudební výchova s metodikou při hodnocení klademe důraz zvláště na:

- dovednost výstižně formulovat myšlenky při rozboru hudebního díla;
- schopnost uvádět učivo do souvislosti s jinými tématy nebo vyučovacími předměty;
- schopnost porozumět sdělení obsaženému v hudebním díle;
- schopnost nacházet v uměleckém díle estetické hodnoty;
- schopnost aplikovat nabyté vědomosti a dovednosti v pedagogické praxi;
- podněcování aktivního vztahu k hudbě.

Hodnocení se v každém ročníku provádí ústní a písemnou formou. Písemné hodnocení se provádí formou testů s uzavřenými nebo otevřenými úlohami. Součástí klasifikace je také hodnocení samostatné domácí práce, referátů, aktivity žáků při vyučování a jejich spolupráce při týmové práci. Důraz se klade nejen na teoretické znalosti žáka, ale také na praktické dovednosti. Při hodnocení učitel používá kromě klasického známkování také slovní hodnocení.

Důležité je, aby nehodnotil jen sám učitel, ale aby také využil formu kolektivního hodnocení a formu sebehodnocení žáka. Učitel nemá jen hodnotit, ale především inspirovat žáky a pomáhat jim. Při pololetní klasifikaci se zohledňuje celkový přístup žáka k vyučovacímu procesu a k plnění studijních povinností.

Hodnocení je v souladu s klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu.

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky je realizována několika způsoby. U hudebně nadaných žáků může učitel obohacovat, prohlubovat a rozšiřovat učivo v oblasti dějin hudby, rozboru poslechových skladeb a hudební nauky. Talentované žáky učitel motivuje k účasti v interpretačních a autorských soutěžích a nabízí jim přípravné konzultace. Žáci mohou navštěvovat pěvecký sbor a školní orchestr v rámci zájmové činnosti, jsou-li v daném školním roce nabízeny. Nadaní a talentovaní žáci mají možnost se zapojit do hudebních akcí pořádaných školou.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

V případě přechodu na distanční výuku bude ŠVP splněno za předpokladu, že učitel zredukuje rozsah učiva v míře odpovídající okolnostem. Většinu učiva lze realizovat v rámci distanční výuky (dějiny hudby, poslech hudby, vybrané kapitoly z hudební nauky a metodiky HV). Obtížněji lze vyučovat žáky praktické činnosti (hra na Orffovy nástroje, metodické výstupy) a intonaci. V tomto případě je možné přizpůsobit učivo daným podmínkám, anebo jej odložit na prezenční výuku. Distanční výuku lze organizovat formou synchronní online výuky prostřednictvím platformy MS Teams. Učitelé mají možnost využít širokou nabídku výukových aplikací (LearningApps, Bookwidgets aj.). Studijní materiály žáci sdílejí v aplikaci OneDrive a na webových stránkách školy v úložišti Výukové materiály. Žáci pracují samostatně s vlastními zpěvníky a aplikacemi běžně dostupnými na internetu (YouTube). Učitel posílá žákům úkoly na jejich školní emailovou adresu, úkoly následně kontroluje a poskytuje žákům zpětnou vazbu. Převažuje formativní typ hodnocení nad hodnocením sumativním. Učitel zohledňuje kvalitu samostatné práce žáků, odevzdávání úkolů, jejich aktivitu v online výuce a při týmové práci.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení – žák

- má pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- prostřednictvím poslechu hudebních ukázek poznává hudebně výrazové prostředky;
- utváří si vlastní postoje a názory na hudbu;
- zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání;
- využívá estetického prožívání a vnímání hudebního umění a kultur jako zdroje poznání světa.

Kompetence k řešení problémů – žák

- spolupracuje v týmu při řešení hudebních úkolů;
- provádí rozbor poslechových skladeb;
- orientuje se v hudbě různých žánrů;
- jmenuje charakteristické znaky hudby jednotlivých vývojových období;
- analyzuje umělecká díla s využitím metod kritického myšlení.

Kompetence komunikativní – žák

- kultivuje svůj hudební projev;
- vyjadřuje své názory při rozboru hudebního díla a akceptuje názory druhých;
- formuluje své myšlenky vhodně a srozumitelně, používá odbornou hudební terminologii;
- připravuje vystoupení pro akce školy.

Kompetence personální a sociální – žák

- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů při vedení pěveckého kolektivu.
- Kompetence občanské a kulturního povědomí – žák
- chápe význam české hudby v evropském a světovém kontextu;
- osvojuje si tradice a kulturní hodnoty svého národa a chápe jeho minulost i současnost v evropském kontextu;
- poznává umělecké hodnoty hudebního díla;

- účastní se mimoškolních hudebních akcí a soutěží;
- podporuje hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury;
- zapojuje se aktivně do hudebního dění ve škole.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikavosti – žák

- vytváří si odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti;
- využívá svou hudební aktivitu a tvořivost;
- má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru;
- plně využívá získané pěvecké dovednosti a návyky v sólovém i sborovém zpěvu.

Kompetence digitální – žák

- učí žáky vyhledávat informace v různých digitálních zdrojích, kriticky je posuzovat a reflektovat rizika jejich používání;
- využívá metodické internetové portály v rámci sebevzdělávání jako zdroj inspirace pro projektování vlastní výchovně vzdělávací činnosti;
- využívá digitální technologie v hodinách hudební výchovy a při tvorbě metodických listů.

Odborné kompetence – žák

- využívá komplexní propojení všech složek hudebních činností (zpěv, poslech, pohyb a hra na hudební nástroj) v různých formách hudebně výchovné práce;
- zdokonaluje svou dirigentskou praxi;
- prokazuje schopnost výrazného přednesu a přirozeného pěveckého projevu na základě obsahového a emocionálního prožitku skladeb;
- realizuje hudební projekty pro děti s ohledem na jejich věk;
- rozlišuje specifika hudebně výchovné práce v předškolním, školním i mimoškolním zařízení;
- racionálně a efektivně organizuje a řídí pracovní a výchovnou činnost;
- dokáže poskytnout první pomoc při úrazu, vede děti k bezpečnému chování;
- chápe kvalitu jako významný nástroj dobrého jména organizace školy nebo školského zařízení;
- ovládá hudební činnosti přiměřené věku dětí a využívá vlastní dispozice v této oblasti.

Uplatnění průřezových témat

Předmět svým obsahem přispívá ke třem průřezovým tématům:

Občan v demokratické společnosti – žák

- zapojuje se do aktivit školy a v návaznosti na mimoškolní aktivity se seznamuje s kulturním životem v regionu;
- uvědomuje si svou kulturní identitu v návaznosti na hudební tradice a kulturní bohatství národa;
- přistupuje kriticky k masovým médiím a vybírá si z jejich nabídky užitečné a kvalitní produkty pro poučení i pro zábavu;
- upevňuje si při vlastních hudebních aktivitách určité postoje potřebné pro demokracii, např. tolerance, zdravé sebevědomí, účast na dialogu, spolupráce, pozitivní „žebříček hodnot“ a zásady slušného chování.

Člověk a životní prostředí – žák

- esteticky a citově vnímá přírodní tematiku v hudebních dílech.

Člověk a svět práce – žák

- hodnotí svůj vztah k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům;
- aktivně plánuje svou profesní kariéru a dosahuje stanovených cílů;
- uvědomuje si význam celoživotního učení a rekvalifikace jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti.

Člověk a digitální svět

- efektivně využívá digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti.

Rozpis učiva

Předmět: Hudební výchova s metodikou		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- dodržuje správné pěvecké dovednosti a návyky - používá různé typy vedení zpěvního tónu - reprodukuje hlasová a dechová cvičení - intonuje pomocí opěrných písní v durovém tónorodu - ovládá techniku hudebního kánonu	Pěvecké dovednosti a návyky - hlasová výchova - intonace v durovém tónorodu - sborový zpěv	4.3.4.1.1 4.3.4.2.8
- používá základní prvky notopisu - orientuje se v G a F klíči teoreticky i na klaviatuře - určuje a tvoří enharmonické tóny - rozlišuje pojmy metrum a rytmus, používá základní takty - pracuje s italskými výrazy pro označení dynamiky, tempa, přednesu, repetice, legata, ligatury - odvozuje durové stupnice s křížky a béčky, orientuje se v kvintovém a kvartovém kruhu - tvoří čisté a velké intervaly - sestavuje durový kvintakord a jeho obraty - používá základní harmonické funkce a tvoří kadenci v durových tóninách	Hudební nauka - základy notopisu - metrum, rytmus - italské hudební názvosloví - durové stupnice - základní intervaly - akord - základy harmonie	

Předmět: Hudební výchova s metodikou		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- vymezení hlavní vývojové epochy evropské a české hudby z hlediska obecně historického, kulturně historického - seznamuje se s nejstaršími hudebními památkami - uvědomuje si rozdílnost hudby světské a duchovní v raném středověku - orientuje se v české hudbě v období středověku - vnímá a porovnává znaky rozvíjejícího se vícehlasu a vokální polyfonie - seznamuje se s hudbou husitského revolučního hnutí - seznamuje se s hudebními formami a typickými hudebními nástroji barokní hudby - má přehled o významných osobnostech a dílech evropského a českého hudebního baroka	Dějiny hudby - periodizace dějin hudby - starověké kultury - hudba středověku - hudba renesance - hudba baroka	PT 4.3.4.1.1 4.3.4.1.6 4.3.4.2.15

Předmět: Hudební výchova s metodikou		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- rozvíjí a prohlubuje získané pěvecké dovednosti a návyky - zdokonaluje hlasovou techniku, správně frázuje, vyrovnává vokály - rozšiřuje hlasový rozsah - dodržuje hygienické zásady při zpěvu - upevňuje intonační dovednosti v dětských písních - zpívá v lidovém dvojhlase - interpretuje sólové písně lidové a umělé, sborové skladby jednohlasé i dvojhlasé - doplňuje repertoár o písně určené pro děti v mateřské škole, pro mladší a starší školní věk a mládež - zpívá vybrané písně k tematickým okruhům dějin hudby	Pěvecké dovednosti a návyky - hlasová technika - intonace v durovém tónorodu - sólový a sborový zpěv	PT 4.3.4.1.1 4.3.4.2.8
- odvozuje dominantní septakord v durových a mollových tóninách - sestavuje základní a odvozené intervaly - využívá pentatoniku a hru na tělo - seznamuje se s Orffovou metodou - pracuje s říkadly, melodizuje texty - orientuje se v osminových taktech - rozeznává synkopu a tečkovaný rytmus	Hudební nauka - intervaly - pentatonika - Orffova metoda - melodizace říkadel - takty osminové	
- seznamuje se s hudebními formami klasicismu - charakterizuje význam mannheimské školy - analyzuje složení „klasického orchestru“ - uvádí hlavní představitele a díle klasicismu - zdůvodňuje okolnosti české hudební emigrace - jmenuje základní znaky hudby raného romantismu - analyzuje rozdíl mezi lidovou písní a umělou písní raného romantismu	Dějiny hudby - hudba klasicismu - hudba raného romantismu	PT 4.3.4.1.1 4.3.4.1.3 4.3.4.1.6 4.3.4.2.15
vytváří pěvecké a poslechové znalosti, dovednosti a návyky a využívá je při práci s dětmi	Metodika hudební výchovy - cíle a význam hudební výchovy - složky hudební výchovy a vymezení jejích cílů a úkolů	PT 4.3.4.1.1 4.3.4.2.15 4.3.4.3.1

Předmět: Hudební výchova s metodikou		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• seznamuje se s úkoly hudební výchovy a charakteristikou hudebně výchovného procesu v mateřské škole, základní škole • uplatňuje didaktické principy v hudební výchově • uvádí typy hudebních činností • charakterizuje pěvecké dovednosti a návyky • vybírá vhodné písně s ohledem na věk dítěte • určuje metodický postup při nácviku písně • vybírá vhodné skladby pro poslechové činnosti a formy poslechu pro různé věkové kategorie • ovládá metodiku práce s poslechovou skladbou • sestavuje metodický zásobník písní a poslechových skladeb pro předškolní věk, mladší a starší školní věk a mládež	• pěvecké činnosti • poslechové činnosti	4.3.4.3.4 4.3.4.3.5 4.3.4.3.11 4.3.4.4.9

Předmět: Hudební výchova s metodikou		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• upevňuje hlasovou a pěveckou techniku • zpívá sólové a sborové skladby našich i světových hudebních skladatelů • interpretuje hymnu České republiky	Pěvecké dovednosti a návyky • hlasová a pěvecká technika • sólový a sborový zpěv • hymna České republiky	PT 4.3.4.1.1 4.3.4.2.8
• odvozuje mollové stupnice s křížky a béčky, používá kvintový a kvartový kruh • sestavuje kadence v mollových tóninách • porovnává a definuje mollovou stupnici aiolskou, harmonickou a melodickou • rozšiřuje poznatky o stupnicích • používá akordické značky • rozděluje hudební nástroje z hlediska jejich vývoje a zařazení do nástrojových skupin • řídí pěvecký kolektiv a používá základy taktovací techniky	Hudební nauka • mollové stupnice • harmonie v moll • stupnice chromatická a celotónová • akordické značky • rozdělení hudebních nástrojů • taktovací technika	PT 4.3.4.1.4
• seznamuje se s rozdíly mezi hudbou absolutní a programní • rozlišuje hudební formy romantismu • vymezuje prvky Wagnerovy operní reformy • uvádí specifika národních škol vycházejících z lidových tradic jednotlivých národů • popisuje počátky české národní hudby • oceňuje sběratelství lidových písní • posuzuje vývoj v oblasti operní tvorby evropských skladatelů • má přehled o významných osobnostech a dílech české moderní hudby na počátku 20. století • vyhledává souvislosti mezi hudbou impresionismu a expresionismu • určuje hlavní znaky impresionismu a expresionismu	Dějiny hudby • hudba novoromantismu • lidová píseň, sběratelství • hudba pozdního romantismu a verismu • česká hudba na přelomu 19. a 20. století • hudba v období impresionismu a expresionismu	PT 4.3.4.1.1 4.3.4.1.6 4.3.4.2.15

Předmět: Hudební výchova s metodikou		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• vybírá vhodné písně při nácviku her se zpěvem a hudbou, při nácviku tance a taneční improvizace • ovládá techniku hry na dětské nástroje Orffova instrumentáře • vytváří vlastní portfolio říkadel, písní, hudebních skladeb, pohybových a tanečních her pro různé věkové skupiny dětí	Metodika hudební výchovy • hudebně-pohybové činnosti • instrumentální činnosti	PT 4.4.4.2.15 4.3.4.3.1 4.3.4.3.4 4.3.4.3.5 4.3.4.3.11 4.3.4.4.9

Předmět: Hudební výchova s metodikou		Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• plně využívá získané pěvecké dovednosti a návyky v sólovém i sborovém zpěvu • prokazuje schopnost pěveckého projevu • zpívá spirituály, folkové písně a písně středního proudu v návaznosti na dějiny hudby	Pěvecké dovednosti a návyky • hlasová a pěvecká technika • sólový a sborový zpěv	PT 4.3.4.2.8
• aplikuje vědomosti z harmonie při notovém zápisu dětských písní a jejich nástrojového doprovodu • zdokonaluje dirigentskou praxi • upevňuje všechny získané poznatky z oblasti hudební nauky	Hudební nauka • harmonie • řízení pěveckého kolektivu	PT 4.3.4.1.1
• uspořádává informace o moderních směrech a proudech ve vývoji evropské a české umělecké hudby 20. století • charakterizuje tvorbu „nezařaditelných“ autorů v umělecké hudbě 20. století • seznamuje se s tvorbou skladatelů české moderní hudby 20. století • definuje hudební pojmy nonumělecké hudby první poloviny 20. století • uvádí významné autory a interprety z oblasti jazzové hudby • seznamuje se s jazzovými prvky v dílech skladatelů umělecké hudby	Dějiny hudby • moderní směry a proudy ve vývoji evropské umělecké hudby • stylové syntézy a „nezařaditelní“ v umělecké hudbě 20. století • vývoj jazzové hudby • moderní populární hudba 20. století	PT 4.3.4.1.1 4.3.4.1.3 4.3.4.1.4 4.3.4.2.15
• využívá komplexní propojení všech složek hudebních činností v různých formách hudebně výchovné práce • pracuje tvořivě s písní • využívá v pedagogické praxi zpěvníky vlastní portfolio říkadel, písní, hudebních skladeb, pohybových a tanečních her pro různé skupiny dětí • rozlišuje specifika hudebně výchovné práce v předškolním, školním i mimoškolním zařízení	Metodika hudební výchovy • systematizace poznatků	PT 4.3.4.2.15 4.3.4.3.1 4.3.4.3.4 4.3.4.3.5 4.3.4.3.11 4.3.4.4.9

6.14 Výtvarná výchova s metodikou

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	Předškolní a mimoškolní pedagogika
forma vzdělávání:	denní
délka vzdělávání:	4 roky
týdenní počet vyuč. hodin za studium:	8 (2+2+2+2)
platnost:	od 1. 9. 2025, ve všech ročnících studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět Výtvarná výchova s metodikou si klade za cíl naučit žáka samostatnému, tvůrčímu a kritickému náhledu na širokou oblast výtvarné kultury lidstva. Klíčovým momentem je pro něho tvořivost a invence. Proto je obsahově postaven na tvůrčích činnostech, výtvarné tvorbě, vnímání a interpretaci díla. Tím se stává jednoznačně nejtvůrčivějším předmětem, pracujícím se samozřejmou aktivitou žáka. Jako vzdělávací obor ukazuje vedle racionálního vnímání světa i potřebu a užitečnost vnímání citového a estetického. Významnou vlastností předmětu je nejen jeho všeobecný přesah do ostatních vzdělávacích předmětů a oblastí života, ale i jeho schopnost umožnit žákovi relaxaci, uvolnění. Nabízí tedy rozvoj křížově založených komunikačních kompetencí = žák- vizuálně obrazné znakové systémy - lidé - prostředí - dějiny. Vizuálně obrazné vyjadřování realizuje jak prostředky tradičními (bod, linie, plocha, kompozice, prostor), tak novými (nová média- video, formy akčního umění,...). Vedle vlastní produkce umožňuje žákovi poznávat historické aspekty a společenské kontexty hmotné kultury (dějiny výtvarného umění) a umožňuje mu aplikovat získané poznatky, dovednosti a názory ve své budoucí učitelské nebo vychovatelské profesi vzhledem k věku dítěte či mládeže. Cílem není výchova umělecké, ale především poučené a citlivé osobnosti, která je schopna a ochotna předávat principy individuální tvořivosti a kultivovaného životního stylu další a co nejširší populaci.

Charakteristika učiva

Předmět výtvarná výchova s metodikou vychází ze vzdělávacího oboru Didaktika pedagogických činností a je zařazen mezi povinné odborné předměty. Obsah předmětu je tvořen praktickou složkou (2/3 hodin) - výtvarné zobrazování, dekorativní a materiálové práce a teoretickou složkou - vybrané kapitoly z dějin umění, teorie a metodika výtvarné výchovy v předškolních a mimoškolních zařízeních (1/3 hodin).

Učivo je realizováno ve čtyřech oblastech:

Výtvarné zobrazování, dekorativní a materiálové práce

- uskutečňují se podle modelu i z představy (vnější a vnitřní model) v základních druzích výtvarné činnosti (kresba, malba, grafika, prostorové vytváření, modelování, kombinované techniky, nová média...);
- preferují zvládnutí základů výtvarného vyjadřování, jako jsou perspektiva, proporce, barevná harmonie, různé materiály a techniky, schopnost výtvarné zkratky- stylizace, výtvarná hra a experimentování v návaznosti na jednotlivé umělecké epochy, zejména na moderní umění;

- vedou žáka k uvědomělému užívání vizuálně obrazných prostředků na úrovni smyslových dispozic a úrovni subjektivně osobnostní a sociální;
- akceptují osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, využívají znalostí aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjadřování své představy;
- pracují s vizuálně obraznými znakovými systémy (s obrazem, sochou, designem, architekturou, novými médii apod.), které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence;
- využívají implementace nejmodernějších přístupů z oblasti psychologie, animace, základních principů artefaktiky;
- jsou realizovány také formou výtvarného kurzu (viz. osnovy pro VVS).

Vybrané kapitoly z dějin umění

- jsou založeny na základním přehledu uměleckých slohů a směrů a jejich aplikaci při realizování výtvarných činností s dětmi;
- umožňují žákovi poznávat historické aspekty a společenské kontexty hmotné kultury;
- na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých slohů či směrů;
- objasňují širší společenské a filozofické okolnosti vzniku díla;
- reagují na aktuální umělecké dění;
- zahrnují návštěvy muzeí, sbírek galerií, regionálních expozic, aktuálních výstav, animačních programů a uměnovědně zaměřené zájezdy po tuzemsku i zahraničí;
- jejich součástí je analýza uměleckého artefaktu;
- předmět má výrazně interdisciplinární charakter, přesahy se uplatňují zejména směrem k estetice, dějepisu, literatuře, dramatické tvorbě, hudbě.

Teorie výtvarné výchovy

- poskytuje poučení o základech výtvarné technologie a jejich využití v pedagogické praxi

Metodika výtvarné výchovy

- zaměřuje se na obecnou problematiku - vývoj, znaky dětského výtvarného projevu, výtvarnou typologii, metody práce, rozbor dětského výtvarného projevu a přípravu žáků na pedagogickou praxi;
- vede žáky k projektování výtvarných činností
- vede žáky k dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví a požární prevence při realizaci výtvarných činností.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- po propojení hlediska tvorby, recepce a interpretace rozvíjel smyslovou citlivost;
- uplatňoval svoji subjektivitu;
- si ověřoval komunikační účinky na jím předkládaných vizuálně obrazných vyjádření;
- při tvůrčích činnostech pracoval jak se znaky s ustáleným významem, tak se znaky proměnlivého významu;
- byl veden k reflektování uměleckého procesu v jeho celistvosti a uměleckých oborů v jejich vzájemných vazbách a přesazích;
- byl veden k poznávání a porozumění umění prostřednictvím vědomé reflexe a vlastní tvorby, sledováním a hodnocením umění na pozadí historických, společenských a technologických změn, k chápání umění jako specifického způsobu komunikace.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Výuka předmětu výtvarná výchova s metodikou je realizována v odborných učebnách s audiovizuální technikou. Vzdělávací obsah se realizuje jednak formou praktických činností, jednak částí teoretickou.

V recepci a produkci vzdělávacího obsahu VV jako komplexního předmětu se jednotlivé specifické složky (výtvarné zobrazování, dekorativní a materiálové práce, vybrané kapitoly z dějin umění, teorie výtvarné výchovy, metodika výtvarné výchovy) navzájem citlivě prolínají.

1. až 3. ročník je ukončen praktickou ročníkovou prací, jejíž téma koresponduje s obsahem učiva v jednotlivých ročnících a je stanoveno jednotlivým vyučujícím.

Ve třetím ročníku obsahově úzce navazuje na povinný předmět Výtvarná výchova s metodikou předmět Výtvarná výchova- specializace. Při výuce se uplatňují zejména organizační formy výuky (frontální výuka, skupinová práce, samostatná práce) a využívány jsou standardní vyučovací formy (výklad, řízený rozhovor, vysvětlování, interpretace díla) v kombinaci s aktivizujícími metodami (diskuze, problémová výuka, sebereflexe) a názorným vyučováním pomocí didaktické techniky. Důležitým prostředkem k výuce je prožitkové učení na základě práce s výtvarným artefaktem. V oblasti metodiky výtvarné výchovy se uplatňuje především metoda řízeného rozhovoru, diskuse a praktických ukázek. Aktivita žáků je podněcována zadáváním referátů nebo projektovým vyučováním. Metodologickým východiskem v dějinách umění je rovnoměrné propojení teoretického výkladu s konkrétním obrazovým materiálem.

Hodnocení výsledků žáků

Z předmětu výtvarná výchova s metodikou při hodnocení klademe důraz zvláště na:

- zvládnutí a dodržování specifik základních výtvarných technik a postupů;
- dovednost kreativně uchopit zadané téma;
- dovednost výstižně formulovat myšlenky, argumentovat a diskutovat o výtvarném tématu;
- schopnost porozumět sdělení obsaženému v uměleckých dílech;
- schopnost nacházet v uměleckých dílech estetické hodnoty;
- schopnost aplikovat nabyté vědomosti a dovednosti při vlastní tvůrčí práci a v pedagogické praxi.

Hodnocení se v každém ročníku provádí ústní a písemnou formou. Písemné hodnocení se provádí formou testů s uzavřenými nebo otevřenými úlohami. Součástí klasifikace je také hodnocení samostatné domácí práce, referátů, aktivity žáků při vyučování a jejich spolupráce v týmu. Důraz se klade nejen na teoretické znalosti žáka, ale také na praktické dovednosti. Při hodnocení učitel používá kromě klasického známkování také slovní hodnocení.

Důležité je, aby nehodnotil jen sám učitel, ale aby také využil formu kolektivního hodnocení a formu sebehodnocení žáka. Hodnocení je v souladu s klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu.

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky

Cílem vyučujícího je učivo prohloubit, rozšířit a obohatit o další informace nad rámec standardního vzdělávacího programu a pozitivně žáky motivovat k zapojení do výtvarných soutěží a mimoškolních akcí.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

V případě přechodu na distanční výuku nebudou ve výuce realizovány celky učiva v tabulce **Rozpis učiva** označené zkratkou **DisV**, popř. budou redukovány v míře odpovídající aktuálním okolnostem.

Školní výtvarné Salony, návštěvy animačních programů v muzeích a galeriích a tematické výjezdy za kulturními památkami a výtvarným uměním se konají s ohledem na aktuální situaci;

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení - žák

- rozvíjí pozitivní vztah k učení se přes vlastní výtvarnou tvorbu;
- rozvíjí osobní kreativitu a imaginaci aktivním osvojováním výtvarných postupů, technik, materiálů a nástrojů s akcentem na jejich výrazové možnosti;
- využívá estetického prožívání a vnímání výtvarného umění a kultur jako zdroje poznání světa.
- zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání

Kompetence k řešení problémů - žák

- samostatně řeší výtvarná témata s důrazem na schopnost vyhodnotit adekvátnost výtvarného řešení a výtvarných vyjadřovacích prostředků;
- vyhledává souvislosti a vazby mezi jednotlivými druhy umění a uměleckými žánry se zřetelem na shodnost či rozdílnost znaků témat a způsobů zpracování;
- analyzuje umělecká díla i vlastní tvorbu s využitím metod kritického myšlení;
- spolupracuje při týmovém řešení výtvarných problémů a ověřuje vztah formy a obsahu výtvarného díla.

Kompetence komunikativní - žák

- akceptuje různé podněty k využívání umění a výtvarné kultury jako nonverbálního dorozumívacího prostředku
- osvojuje si dovednosti potřebných pro dialog či diskusi o výtvarném díle; aktivně se účastní diskusí, formuluje a obhájí své názory a postoje
- ovládá odbornou terminologii související s dějinami umění a výtvarnými technikami

Kompetence sociální a personální - žák

- přijímá a odpovědně plní zadané úkoly, rady i kritiky;
- ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání druhých lidí
- Pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přispívání k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým
- podněcuje práci týmu vlastními návrhy.

Občanské kompetence a kulturní prostředí - žák

- se zajímá aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě
- uvědomuje si v rámci plurality a multikulturního soužití vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých

- uznává tradice a hodnoty svého národa a chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu.
- podporuje hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury, má k nim pozitivní vztah

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám - žák

- si vytváří odpovědný postoj k vlastní výtvarné tvorbě a profesní budoucnosti; uvědomuje si význam celoživotního učení
- má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru

Matematické kompetence - žák

- aplikuje znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru

Kompetence digitální – žák:

- využívá při tvořivých činnostech potenciálu, který nabízejí digitální média; při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatňuje estetická kritéria;
- využívá běžně a samozřejmě vhodné digitální technologie a jejich kombinace k naplnění svých potřeb; nastavení a měnění použití digitální technologie podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby;
- vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků a vytváří a upravuje vlastní digitální obsah v různých formátech; změna, vylepšení a zdokonalování obsahu stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah.

Odborné kompetence - žák

- vede děti k bezpečnému chování a k dovednosti vyhledat nebo poskytnout první pomoc
- ovládá základní výtvarné činnosti přiměřené věku dětí a využívá vlastní dispozice v těchto oblastech
- připravuje samostatně i v týmu vzdělávací programy a další projekty výchovně vzdělávací práce pro děti v mateřských školách a v zařízeních pro zájmové vzdělávání;
- zohledňuje při přípravě a realizaci projektů výchovně vzdělávací práce individuální zvláštnosti a potřeby svěřených dětí, stejně jako podmínky, ve kterých bude výchovně vzdělávací činnost realizována

Uplatnění průřezových témat:

V předmětu se uplatňují zejména průřezová témata

4.3.4.1 Občan v demokratické společnosti

PT: 4.3.4.1.3 společnost- jednotlivci a společenské skupiny, kultura, náboženství

4.3.4.2 Člověk a životní prostředí

PT: 4.3.4.2.3 vzájemné vztahy organismů a prostředí

PT: 4.3.4.2.15 esteticky a citově vnímáme své okolí a přírodní prostředí

4.3.4.3. Člověk a svět práce

PT:4.3.4.3.5 význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart

4.3.4.4. Člověk a digitální svět

PT 4.3.4.4.5 při tvořivých činnostech využití potenciálu, který nabízejí digitální média; při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatnění estetických kritéria;

PT 4.3.4.4.20 vyjádření se za pomoci digitálních prostředků a vytváření a úprava vlastního digitálního obsahu v různých formátech; změna, vylepšení a zdokonalování obsahu stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah.

Rozpis učiva

Předmět: Výtvarná výchova s metodikou		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- pracuje se škálou výtvarných postupů, technik a materiálů a využívá jejich výrazové možnosti - dokáže se projevit kreativním způsobem - zvládne tvořivě vizuálně obrazným vyjádřením zaznamenat témata různého charakteru	Výtvarné zobrazování Kresba - studijní a z představy - kompozice tvarů v prostoru – celek a detail - studium přírody, pozorování a náčrty zajímavých objektů, jejich znaků na základě analýzy tvaru a barvy - poznávání prostorových principů – zátiší Malba - studijní a z představy	PT: 4.3.4.2.3 PT: 4.3.4.2.15
- užívá, identifikuje, rozliší a využije co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření - variuje a kombinuje různé vlastnosti prvků, jejich vztahů využívá pro dosažení osobitých kreativních výsledků - využívá specifických vlastností a výrazových možností plastických aj. materiálů - vybírání a kombinuje materiál a prostředky k uskutečnění dle vlastních preferencí	Dekorativní a materiálové práce Dekorativní práce - rytmus a řazení tvarových a barevných prvků- bod, linie, plocha – při komponování plochy - zásady řazení do pásu a vymezení plochy (kruh, čtverec, obdélník) - barevná a lineární kompozice Materiálové práce - základní postupy modelování - plošné a prostorové práce z papíru	DisV
- orientuje se v historii výtvarného umění a dokáže ho aplikovat v pedagogické praxi - vyjmenuje jednotlivé druhy umění, popíše jejich vzájemný vztah - poznává vývoj umění dle historických období	Dějiny výtvarného umění - Druhy výtvarného umění - Pravěké umění - Starověké umění - Umění středověku	PT: 4.3.4.1.3 PT: 4.3.4.4.5

Předmět: Výtvarná výchova s metodikou		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
v návaznosti na obecnou historii • porovnává obsah, výběr a způsob užití prostředků na konkrétních uměleckých dílech, své poznatky získané z kontaktu s výtvarným uměním vztáhne jak k aktuálním, tak k historickým uměleckým výtvarným projevům		
• osvojí si různé výtvarné techniky a postupy a kreativně je rozvíjí a aplikuje;	Teorie výtvarné výchovy • výtvarné techniky kresby, malby a prostorového vytváření (druhy, charakteristika) • projektování výtvarných činností a jejich užití při práci s dětmi	

Předmět: Výtvarná výchova s metodikou		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• pracuje se škálou výtvarných postupů, technik a materiálů, využívá jejich výrazové možnosti • dokáže se projevit kreativním způsobem	Výtvarné zobrazování Kresba • studie tvarově náročnějších předmětů • studie hlavy a fragmentů lidského těla Grafika • základní grafické techniky tisku z výšky • grafické techniky využitelné při práci s dětmi	DisV
• variuje a kombinuje různé vlastnosti prvků, jejich vztahů využívá pro dosažení osobitých kreativních výsledků • využívá specifických vlastností a výrazových možností plastických aj. materiálů • vybírá a kombinuje materiál a prostředky dle vlastních preferencí k uskutečnění určitých cílů	Dekoratивní a materiálové práce • dekorativní práce • textilní techniky využitelné při práci s dětmi • modelování a prostorové vytváření	DisV

Předmět: Výtvarná výchova s metodikou		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• má základní přehled o historickém vývoji výtvarné kultury • poznává vývoj vybraných kapitol dějin umění dle historických období v návaznosti na obecnou historii • zná a je schopen zařadit typická výtvarná díla do jednotlivých slohových období • vede děti k pochopení výtvarného umění	Dějiny výtvarného umění • Gotické umění • Umění novověku (renesance, baroko, rokoko)	PT: 4.3.4.1.3.
• orientuje se ve specifických znacích výtvarných technik a materiálů a využije je při vlastní tvorbě i při práci s dětmi	Teorie výtvarné výchovy • grafické techniky tisku z výšky a jejich postupy	
• charakterizuje etapy vývoje dětského výtvarného projevu, současné přístupy k rozvoji kreativity dětí, zásady a metody výtvarné výchovy v předškolním vzdělávání a ve volném čase dětí; • používá různé výtvarné postupy, techniky a činnosti adekvátně dítěti nebo skupině a jejich věku • připravuje projekty výtvarných činností dětí nebo aktivity seznamující děti s výtvarným uměním a vyhodnocuje jejich efektivitu;	Metodika výtvarné výchovy • vznik a rozvoj výtvarného projevu u dítěte • znaky dětské kresby, • didaktické zásady ve výtvarné výchově • projektování výtvarných činností a jejich užití při práci s dětmi	PT: 4.3.4.3.5

Předmět: Výtvarná výchova s metodikou		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů, využívá znalostí aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy • vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií • zdokonaluje a kultivuje vlastní aktivní tvorbu, jedinečnou estetickou a uměleckou dovednost na základě poznání různých netradičních technik a technologií	Výtvarné zobrazování Lidská postava v kresbě a malbě • studijní a z představy Volná kresba a malba • osvobození obrazu od zavedeného zobrazování viditelného • vznik a uplatnění symbolu • zapojení těla a jeho pohybu a gest do procesu tvorby; akční tvorba, body art Grafika • tisk z hloubky • netradiční grafické techniky	PT: 4.3.4.2.3 DisV
• variuje a kombinuje různé vlastnosti prvků, jejich vztahů využívá pro dosažení osobitých • kreativních výsledků • vybírá a kombinuje materiál a prostředky dle vlastních preferencí k uskutečnění určitých cílů	Dekorativní a materiálové práce • modelování lidské a zvířecí postavy jednotlivě nebo v dějovém celku	DisV
• poznává vývoj vybraných kapitol dějin umění dle historických období v návaznosti na obecnou historii • orientuje se v historii výtvarného umění a dokáže ho aplikovat v pedagogické praxi • pochopí podmíněnost uměleckých obrazných • vyjádření prostředím a dobou • porovnává obsah, výběr a způsob užití prostředků na konkrétních uměleckých dílech, své poznatky získané z kontaktu s výtvarným uměním vztáhne jak k aktuálním, tak k historickým uměleckým výtvarným projevům • na příkladech uvede proměnu interpretace v čase	Dějiny výtvarného umění • Umělecké směry 19. a počátku 20. století	PT: 4.3.4.1.3 PT: 4.3.4.1.4

Předmět: Výtvarná výchova s metodikou		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• poznatky dokáže aplikovat v pedagogické praxi		
• používá různé výtvarné postupy, techniky a činnosti adekvátně dítěti nebo skupině a jejich věku • učí děti bezpečnému chování a hygieně při výtvarných činnostech • uvede příklady bezpečnostních rizik a nejčastějších příčin úrazů při pedagogické činnosti; • připravuje projekty výtvarných činností dětí nebo aktivity seznamující děti s výtvarným uměním a vyhodnocuje jejich efektivitu; zapojuje do přípravy dětí,	Teorie výtvarné výchovy • grafické techniky tisku z hloubky a jejich využití při práci s dětmi • netradiční grafické techniky a jejich využití při práci s dětmi • nauka o písmu Metodika výtvarné výchovy • ilustrace a ilustrátoři v dětské knize • hračka a její estetický význam • ověření znalostí z metodiky, přípravy na řízenou činnost • rozbor a hodnocení souvislé pedagogické praxe v oblasti výtvarně – výchovných činností • hodnocení výtvarných činností • principy hodnocení, motivace	PT: 4.3.4.3.5

Předmět: Výtvarná výchova s metodikou		Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• pracuje se škálou výtvarných postupů, technik a materiálů, využívá jejich výrazové možnosti • nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů, využívá znalostí aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy	Výtvarné zobrazování • volné zpracování tématu – inspirace uměním 20. století	PT: 4.3.4.4.20
• variuje a kombinuje různé vlastnosti prvků, jejich vztahů využívá pro dosažení osobitých kreativních výsledků • vybírá a kombinuje materiál a prostředky dle vlastních preferencí k uskutečnění určitých cílů	Dekorativní a materiállové práce • práce s přírodními a recyklovatelnými materiály	PT: 4.3.4.2.3
• má základní přehled o historickém vývoji výtvarné kultury • poznatky dokáže aplikovat v pedagogické praxi • zná a je schopen zařadit typická výtvarná díla do jednotlivých slohových období • na příkladech uvede proměnu interpretace v čase • projevuje zájem o kulturní dění v oblasti výtvarného umění v místě školy, svého bydliště i kulturních center	Dějiny výtvarného umění • vybrané kapitoly z umění 20. a 21. století • lidové umění	PT: 4.3.4.1.3 PT: 4.3.4.2.15
• používá různé výtvarné postupy, techniky a činnosti adekvátně dítěti nebo skupině a jejich věku • učí děti bezpečnému chování a hygieně při výtvarných činnostech	Metodika výtvarné výchovy • interpretace výtvarného díla (zprostředkování výtvarného díla dětem) • animace a relaxace ve výtvarné tvorbě • rozbor a hodnocení pedagogické praxe v oblasti výtvarně – výchovných činností	

6.15 Tělesná výchova s metodikou

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	denní
délka vzdělávání:	4 roky
týdenní počet vyuč. hodin za studium:	8 (2+2+2+2)
platnost:	od 1. 9. 2025, ve všech ročnících studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu tělesná výchova s metodikou je vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, rozvinout a podpořit jejich chování a postoje k celoživotní zodpovědnosti za své zdraví. V tělesné výchově s metodikou se usiluje zejména o výchovu a vzdělávání především se zaměřením na děti předškolního věku a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností, ke kvalitě v pohybovém učení, jsou jim vytvářeny podmínky k prožívání pohybu a sportovního výkonu a ke kompenzování negativních vlivů způsobu života. Nezanedbatelné je dodržování zásad bezpečnosti a prevence úrazů při pohybových aktivitách. Tělesná výchova by měla žáky kultivovat v pohybových projevech a zlepšovat tělesný vzhled pomocí přiměřených prostředků. Teoretické poznatky především vychází z potřeby seznámit žáky s tělesným rozvojem a pohybovou kultivací dětí a mládeže. Učivo je zaměřeno na zvládnutí didaktických a metodických vědomostí a dovedností potřebných pro práci s těmito kategoriemi.

Charakteristika učiva

Obsah učiva tělesné výchovy s metodikou je koncipován k všestrannému rozvoji žáků, jak po stránce pohybové, tak po stránce teoretických poznatků. Obsahem učiva budou teoretické poznatky a pohybové dovednosti - atletika, sportovní a pohybové hry, sportovní a moderní gymnastika, tělesná a kondiční cvičení, úpoly, netradiční sporty, plavání, lyžování, turistika a sporty v přírodě, testování tělesné zdatnosti. Zároveň je tělesná výchova s metodikou součástí odborné přípravy žáků, při které získávají vědomosti, rozvíjejí a prohlubují své dovednosti. Obsah učiva je koncipován tak, aby se žáci seznámili s věkovými zvláštnostmi dětí, mládeže a dospělých, ze kterých musí vycházet při výběru obsahu učiva, organizaci vyučovací jednotky, zajištění bezpečnostních a hygienických podmínek, s ohledem na jejich zdravotní stav. Teoretické poznatky implementované zejména v praktických dovednostech vyučovací jednotky vyústí do praktických výstupů při pedagogické praxi.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- vážil si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě je chránil, rozpoznal, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví;
- racionálně jednal v situacích osobního a veřejného zdraví;
- chápal, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka;
- znal prostředky, jak chránit své zdraví, zvyšovat tělesnou zdatnost a kultivovat svůj pohybový projev, usiloval o dosažení optimálního pohybového rozvoje v rámci svých možností;

- posoudil důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a zaujal k mediálním obsahům kritický odstup;
- pociťoval radost a uspokojení z provádění tělesné (sportovní) činnosti;
- usiloval o pozitivní změny tělesného sebepečení;
- využíval pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle zásad fair play;
- kontroloval a ovládal své jednání, choval se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech vůbec, podle potřeby spolupracuje;
- preferoval pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu, eliminoval zdraví ohrožující návyky a činnosti;
- měl vhodnou míru sebevědomí a byl schopen sebehodnocení;
- cítil potřebu občanské aktivity, vážil si demokracie a svobody, usiloval o její zachování a zdokonalování;
- jednal v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými ctnostmi,
- byl kriticky tolerantní a solidární, byl ochoten angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejný zájem;
- nenechal sebou manipulovat, tvořil si vlastní úsudek;
- byl ochoten klást si existenční a etické otázky a hledat na ně řešení;
- vážil si života, zdraví, materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí;
- měl zájem předávat získané informace dále.

Výukové strategie (pojetí výuky),

Tělesná výchova s metodikou je povinná pro všechny dívky a chlapce a bude realizována především na základě možností a podmínek školy (materiální podmínky, klimatické faktory). Tělesná výchova s metodikou respektuje pohybové a výkonnostní rozdíly dané vývojovými a pohlavními zvláštnostmi, dosavadní pohybové zkušenosti a zájem žáků. Do výuky je vnášena teorie a praxe didaktických postupů a metod. Záměrně jsou uplatňovány činnosti, při nichž žáci vstupují do různých sociálních rolí a skupinových vztahů, zažívají různou míru odpovědnosti, musí samostatně rozhodovat a hodnotit, překonávat překážky či vybírat z alternativ. Tělesná výchova s metodikou je charakteristická didaktickou transformací nově vznikajících sportů, pohybových aktivit, nového netradičního náčiní apod. V případě dočasných zdravotních problémů je na základě lékařského doporučení žákovi přizpůsoben obsah učiva tak, aby zohledňoval jeho zdravotní stav a v rámci možností výuky kompenzoval žákovo oslabení aplikací metod a postupů zdravotní tělesné výchovy.

Vyučovací proces je založen na úzké spolupráci učitele a žáka, na jejich vzájemném respektu a snaze pomoci žákovi a je veden tak, aby přinášel žákům radost z pohybové činnosti, uspokojení z dosažených výsledků, ze vzájemných vztahů vytvářených při společné činnosti, z ohleduplnosti a celkové pozitivní atmosféry ve výuce.

Tělesná výchova s metodikou bude uplatňována:

- v povinných praktických hodinách,
- v zájmových pohybových činnostech a jiných organizačních formách,
- v průběhu školního roku bude organizováno několik sportovních akcí a soutěží pro žáky.

Třída se dělí v závislosti na počtu žáků a bezpečnosti a cvičební prostory budou udržovány ve stálé čistotě a jejich vybavení bude před použitím kontrolováno. Žáci budou používat při vyučování vhodný cvičební úbor. Bezpečný průběh vyučovací hodiny tělesné výchovy s metodikou bude zajišťovat učitel svou přítomností po celou dobu vyučovací jednotky, promyšlenou a účelnou organizací práce.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení a klasifikace žáků je chápána jako součást výchovného působení a vytváření vztahu k tělesné výchově a sportu jako celoživotní potřebě. Žák je hodnocen za úroveň osvojených pohybových dovedností, za individuální zlepšení v rozvoji pohybových schopností, za zvládnutí konkrétního splnitelného cíle, za teoretické znalosti na základě ústních či písemných projevů a praktických metodických výstupů, za schopnost svoji práci obhájit a zhodnotit (autoevaluovat), za schopnost kritického myšlení a samostatnosti úsudku, za zájem o tělesnou výchovu a sport, za aktivitu a vztah k pohybu, za snahu využívat osvojené pohybové činnosti v denním režimu (na základě vhodně motivované a vedené výuky).

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky je v předmětu realizována následujícím způsobem:

- V rámci výuky jim vyučující nabízí nácvik a zdokonalování složitějších prvků a sestav, různých druhů cvičení a herních činností.
- Podle okolností (většina žáků prokazuje zvýšený talent) může učitel zařadit do výuky rozšiřující učivo (další disciplíny, pokročilejší kondiční, taktické a technické prvky).
- Motivuje žáky k zapojení do školních sportovních soutěží, pro zájemce pak umožní přípravu na tyto soutěže.
- Vyučující nabízí možnost individuálních a skupinových konzultací týkajících se problematiky v rámci předmětu, o kterou projeví žák zájem.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

V případě přechodu na distanční výuku redukuje učitel rozsah učiva v míře odpovídající okolnostem. V období distanční výuky nelze vykonávat část praktické výuky TV. Učivo atletiky, sportovních her, sportovní a rytmické gymnastiky, plavání a úpolů je redukováno na teoretické seznámení s učivem (pravidla, historie, základy techniky a taktiky).

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

k učení - žák

- se zájmem o tělesnou výchovu poslouchá výklad a sleduje ukázkou a vysvětlení pohybového cvičení;
- rozvíjí pozitivní vztah k učení pomocí vlastních pohybových činností;
- rozvíjí osobní kreativitu v rámci sportovních her a rekreačních pohybových činností;

k řešení problémů – žák

- volí vhodné vybavení odpovídající příslušné pohybové činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, různé typy zařízení) a optimálně na ně reaguje;
- orientuje se v terénu, využívá elementárních poznatků týkající se pobytu a pohybu v přírodě (letní a zimní období);
- poskytne první pomoc a používá základní znalosti o stavbě a funkci lidského těla;
- přivolá odbornou lékařskou pomoc;

komunikativních – žák

- zná odbornou terminologii názvosloví tělesných cvičení a aplikuje ji v praktických činnostech;

- komunikuje při týmových herních činnostech a rozlišuje chování fair-play od nesportovního jednání;
- při pohybových činnostech dodržuje smluvené signály;

personálních a sociálních – žák

- sleduje výkony jednotlivců nebo týmu a zpracuje jednoduchou dokumentaci;
- participuje na týmových herních činnostech družstva;

k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – žák

- naučené pohybové dovednosti a získané zkušenosti použije k budoucímu pracovnímu uplatnění;

Kompetence digitální – žák:

- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji odborných kompetencí

- chápe a systematicky rozvíjí vrozené i získané pohybové dispozice dětí a mládeže;
- vede děti ke zdravému způsobu života a umožňuje dětem co nejvíce pohybu ve zdravém přírodním prostředí;
- rozvíjí u dětí pozitivní sociální vztahy, jejich hodnotovou orientaci a vede je k prosociálnímu jednání;
- vytváří pro děti bezpečné, důvěryhodné a podnětné prostředí, podporující pohybový rozvoj každého jednotlivce;
- sleduje pravidelně změny ve vývoji svěřených dětí a odpovídajícím způsobem je vyhodnocuje;
- chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své a svěřených dětí;
- je vybaven vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokáže první pomoc sám poskytnout.

Uplatnění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti, osobnost a její rozvoj

- osobnost a její rozvoj;

Člověk a životní prostředí

- současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví);

Člověk a digitální svět

- dovednosti potřebné k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií;
- efektivní využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti;

ROZPIS UČIVA

Předmět: Tělesná výchova s metodikou		Ročník: 1.-4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• uplatňuje zásady sportovního tréninku, rozvíjí svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost	Teoretické poznatky • význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika a taktika; zásady sportovního tréninku	PT: 4.3.4.1.1
• komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii	• odborné názvosloví; komunikace	
• volí odpovídající vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti)	• výstroj, výzbroj, údržba; hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí, záchrana a pomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí, regenerace, kompenzace a relaxace	PT: 4.3.4.1.8
• zapojí se do organizace turnajů a soutěží, zpracuje jednoduchou dokumentaci a rozhoduje, zapisuje a sleduje výkony jednotlivců nebo týmu	• pravidla her, závodů a soutěží, rozhodování	PT: 4.3.4.1.7
• připravuje prostředky k plánovaným pohybovým činnostem a sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci	• zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení	
• navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej, diskutuje, analyzuje a hodnotí kvalitu pohybové činnosti	• pohybové testy, měření výkonů	PT: 4.3.4.1.7
• vyhledá potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu	• zdroje informací	PT: 4.3.4.4.9
• využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti, ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných i duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace	Pohybové dovednosti Tělesná cvičení • pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. jako součást všech tematických celků	
• dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách a gymnastických cvičeních	Gymnastika • gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh	PT: 4.3.4.1.7

Předmět: Tělesná výchova s metodikou		Ročník: 1.-4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• sladí pohyb s hudbou a umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvoří pohybovou sestavu (skladbu)	• rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy, cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem, tanec	
• uplatní techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích a disciplínách	Atletika • běhy (rychlý, vytrvalý), starty, skoky do výšky a do dálky, hody a vrh koulí	
• participuje na týmových herních činnostech družstva a rozlišuje jednání fair play od nesportovního jednání	Pohybové hry • drobné a sportovní, alespoň dvě sportovní hry	PT: 4.3.4.1.1
• analyzuje a hodnotí kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu, uvědomuje si význam sebeobránných činností	Úpoly • pády, základní sebeobrana	PT: 4.3.4.1.1
• zjišťuje ukazatele své tělesné zdatnosti a koriguje si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji, ověří úroveň tělesné zdatnosti svalové nerovnováhy	Testování tělesné zdatnosti • motorické testy	
• dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách ve vodě • dýchá do vody, splývá, potápí se a loví předměty • plave kraul, znak a prsa včetně jednoduché obrátky • skáče ze startovního bloku • dovede pomoci při záchraně	Plavání • adaptace na vodní prostředí • hry ve vodním prostředí • dva plavecké způsoby • určená vzdálenost plaveckým způsobem • dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího	1. ročník PT: 4.3.4.1.7
• popíše faktory životního prostředí ovlivňující zdraví lidí • zdůvodní význam zdravého životního stylu • popíše vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a navrhne kompenzaci jejich nežádoucích důsledků • charakterizuje psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností • objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a uvede příklady, jak aktivně chránit svoje zdraví	Péče o zdraví • činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. • duševní zdraví a rozvoj osobnosti: sociální dovednosti, rizikové faktory poškozující zdraví • partnerské vztahy, lidská sexualita • prevence úrazů a nemocí • mediální obraz krásy lidského těla	PT: 4.3.4.4.6

Předmět: Tělesná výchova s metodikou		Ročník: 1.-4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobních výkonů z nabídky pohybových aktivit. - zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví.	Zdravotní tělesná výchova* (podle doporučení lékaře) - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity	
- popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životu obyvatel - rozpozná hrozící nebezpečí a reaguje na ně	Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí - mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace)	PT: 4.3.4.4.6

ROZPIS UČIVA – teorie

Předmět: Tělesná výchova s metodikou		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- rozlišuje hry ve vodním prostředí, vysvětlí je a je schopen je aplikovat v praxi - chápe význam plavání a metodicky správně vysvětlí jednotlivé styly - vysvětlí zásady poskytnutí první pomoci ve vodě - poskytne základy první pomoci v různých situacích - přivolá odbornou lékařskou pomoc	Plavání - význam plavání a základní rozdělení - organizace předplaveckého a plaveckého výcviku - význam her v předplaveckém výcviku - plavecké způsoby - metodika jednotlivých plaveckých stylů - dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího Základy první pomoci - základy první pomoci, stabilizační poloha, bezvědomí, umělé dýchání - první pomoc při poraněních kůže - první pomoc při poranění hlavy končetin a břicha	PT: 4.3.4.1.7 PT: 4.3.4.1.8

Předmět: Tělesná výchova s metodikou		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
odliší jednotlivé organizační formy a charakterizuje řízenou činnost a pohybovou aktivitu	organizační formy tělesné výchovy v předškolních zařízeních	
názvoslovně popíše a graficky znázorní jednotlivé polohy tělesných cvičení	názvosloví tělesných cvičení	
uvědomuje si význam průpravných cvičení, zdůvodní jejich výběr a řazení	průpravná cvičení	
charakterizuje a v praxi aplikuje jednotlivé lokomoční pohyby (chůze, běh, skok)	lokomoční pohyby	
popíše činnosti s míčem a vysvětlí jejich praktické použití u dětí	činnosti s míčem	

Předmět: Tělesná výchova s metodikou		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životu obyvatel • rozpozná hrozící nebezpečí a reaguje na ně	Zásady chování a jednání za mimořádných událostí • mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) • základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace)	PT: 4.3.4.1.1 PT: 4.3.4.1.7 PT: 4.3.4.1.8
• diagnostikuje pohybové schopnosti a dovednosti dítěte • charakterizuje možnosti pohybových činností v předškolním vzdělávání	• ontogeneze pohybových schopností a dovedností	
• provede základní charakteristiku forem tělesné výchovy	• formy tělesné výchovy	

6.16 Hra na hudební nástroj

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	denní
délka vzdělávání:	4 roky
týdenní počet vyuč. hodin za studium:	8 (2+2+2+2)
platnost:	od 1. 9. 2025, ve všech ročnících studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Hra na hudební nástroj je součástí odborné přípravy žáků, kteří zde získají specifické dovednosti potřebné pro práci s dětmi předškolního a mladšího školního věku. Předmět rozvíjí vztah k hudbě, vede k základním instrumentálním a pěveckým dovednostem a návykům, probouzí tvořivou činnost žáků a dovednost předávat hudbu druhým. Výuka HHN spadá do oblasti Didaktika pedagogických činností a zahrnuje učivo Hudební a hudebně pohybové výchovy.

Charakteristika učiva

Předmět je zaměřen na reprodukci instrumentálních skladeb a písní se zaměřením na práci s dětmi a mládeží. Hra na hudební nástroje (klavír/keyboard, zobcová flétna, kytara a metalofon) podporuje schopnosti intelektuální, motorické i estetické.

Hlavním nástrojem je klavír, ve 2. ročníku je přičleněna zobcová flétna a ve 3. ročníku kytara. Žáci nemusí mít předchozí zkušenost s hrou na hudební nástroj.

Učivo obsažené v osnovách je určeno začátečníkům, pokročilí žáci postupují po zvládnutí učiva individuálně podle požadavků svého vyučujícího. Hra písní a doprovodů může být jednotná, pokročilí však využívají složitější způsoby doprovodu. Na konci každého ročníku vykonají žáci přehrávky, které jsou souhrnem praktických dovedností získaných v daném ročníku.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- získal základní instrumentální dovednosti;
- aby si osvojil správné návyky v technice instrumentální hry;
- pohotově používal hudební nástroj při své pedagogické praxi;
- doprovodil zpěv hrou na hudební nástroj (klavír, kytara);
- využíval dynamické, tempové a další výrazové možnosti hudby;
- pohotově transponoval písně do různých tónin;
- vnímal hudební formu (tektoniku) interpretovaných skladeb;
- interpretoval skladby různých stylů a žánrů;
- uplatnil své estetické a didaktické schopnosti v praxi;
- aby si osvojil repertoár pro práci s dětmi a mládeží.

Pravidelná výuka je doplňována účastí na výchovných koncertech, žáci mají možnost zapojit se do interpretačních soutěží (zpěv, hra na hudební nástroje), do soutěží autorských (Píšeme písničky pro děti) a do školních hudebních akcí (Jarní koncert, Vánoční koncert). Mohou také navštěvovat pěvecký sbor, komorní orchestr a další zájmové útvary (jsou-li v daném školním roce nabízeny).

Výukové strategie (pojetí výuky)

Výuka probíhá v učebně vybavené klavírem a keyboardy, dále jsou k dispozici kytary, flétny a metalofon. Žáci jsou rozděleni do 4 skupin, v každé skupině by nemělo být více než 8 žáků. Současně probíhá výuka dvou skupin HHN (dvě odborné učebny Yamaha).

Učitel uplatňuje individuální přístup k žákům, protože pracuje v hodině s žáky pokročilými i se začátečníky, kteří na nástroj dosud nehráli. Při výuce používá hudební nástroje a notový materiál: Klavírní škola, Škola hry na sopránovou zobcovou flétnu, zpěvníky Já, písnička ad. Pro výklad je vhodná skupinová výuka (u klavíru), po níž žáci zkoušejí zadaný úkol individuálně na keyboardu. Skupinová a individuální práce se při výuce kombinují.

Hra na zobcovou flétnu (ve 2. ročníku) a hra na kytaru (ve 3. ročníku) rozšiřuje instrumentální dovednosti žáků o další dva nástroje. Této výuce je věnováno 8 hodin z každého pololetí, např. říjen – listopad (flétna 8 hodin) a únor - březen (flétna 8 hodin). V ostatních hodinách pokračuje výuka ve hře na klavír. Obdobně „v bloku“ je realizována hra na kytaru ve 3. ročníku.

Organizace výuky HHN je specifická a pro učitele organizačně i odborně velmi náročná. Musí totiž aktivizovat různě pokročilé žáky, vysvětlovat techniku hry, vybírat skladby a kontrolovat správnost hry jednotlivých žáků. Z každé hodiny pro žáka vyplývá konkrétní úkol.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků je průběžné a závěrečné. U začínajících žáků přihlížíme ke skutečnosti, že nikdy nehráli na hudební nástroj. Hodnotíme především připravenost do dané hodiny, nikoli absolutní výkon. Úroveň hry bude odpovídat jejich technické vyspělosti. Od začátku si žáci musí uvědomit nutnost pravidelné přípravy do hodiny a z ní vyplývající následnost jednotlivých úkolů, jejichž obtížnost se zvyšuje. Žáky co nejdříve seznámíme s rozsahem učiva daného ročníku.

Při hodnocení žáků klademe důraz zvláště na:

- správnost technického provedení: postavení ruky, typy úhozu, pedalizace, prstoklad;
- přesnost hry podle notového zápisu: noty v G a F klíči, rytmická správnost, tempo atd.;
- dynamické odlišení hlavní melodie a doprovodu při zpěvu a hře na klavír nebo na kytaru;
- správné a včasné střídání harmonií (např. T-D, T-D-S) při hře na klavír a na kytaru;
- správné tvoření tónu, hru tenuto a legato při hře na sopránovou zobcovou flétnu;
- schopnost vhodné stylizace doprovodu písní při hře na klavír a na kytaru;
- souhru doprovodu se zpěvem: hra na klavír, na kytaru a na metalofon;
- výrazové schopnosti při hře přednesových skladeb: dynamika, tempo, výraz;
- schopnost žáků nacházet v uměleckých dílech estetické hodnoty.

Přehrávky a závěrečné přehrávky

Na konci každého ročníku vykonají žáci přehrávky ze hry na hudební nástroj, které koordinuje předmětová komise a konkrétní požadavky stanoví jednotliví vyučující. Znamka z přehrávek je pro hodnocení žáka klíčová – jde o souhrn učiva daného ročníku. Ve 4. ročníku vykonají všichni žáci oboru PMP závěrečné přehrávky a žáci se specializací HV vykonají praktickou maturitní zkoušku (viz níže).

Rozsah závěrečných přehrávek

Závěrečné přehrávky vykonají všichni žáci daného oboru v druhém pololetí čtvrtého ročníku. Zkoušky koordinuje předmětová komise, konkrétní požadavky stanoví vyučující předmětu. Obsahem závěrečných přehrávek je: hra na klavír, zobcovou flétnu, kytaru, metalofon a zpěv. Žák doprovází zpěv hrou na hudební nástroje (klavír, kytara, metalofon), hraje doprovody

k pohybu (např. valčík, pochod, mazurka, hudebně pohybová hra) a prokáže schopnost hrát na hudební nástroje ve více tóninách (transpozice písní).

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky

Pokud učitel pracuje s mimořádně nadanými žáky, zadává úkoly nad rámec učebních osnov daného ročníku: zadává obtížnější a bohatší doprovody, méně obvyklé tóniny (transpozice), náročnější přednesové skladby, případně zadává více úkolů podle individuálních potřeb daného žáka. Přitom respektuje učivo zadané osnovami pro daný ročník.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

Distanční výuka hry na hudební nástroj se přizpůsobí daným podmínkám. Žáci při ní využijí svůj hudební nástroj (klavír/keyboard, flétnu, kytaru), notový materiál (Klavírní škola, Škola hry na zobcovou flétnu, zpěvníky) a používají také mobilní telefon, osobní počítač a internet. Základním komunikačním kanálem je školní e-mail, který musí žáci denně sledovat (zadávání úkolů a další komunikace). Učitelé mohou pro online výuku (zejména pro výklad učiva a ukázky) používat MS Teams nebo další aplikace. Výuka „na dálku“ předpokládá pravidelnou komunikaci učitele a žáka. Učitelé zadávají úkoly s přesným slovním popisem (vysvětlení úkolu a požadovaný výstup), posílají nahrávky zadaných skladeb a opravují individuální úkoly žáků (nahrávky). Při nácviku mohou žáci používat výuková videa, která jsou umístěna ve sdílených dokumentech na webových stránkách školy. Hodnocení nahrávek je žákům posíláno individuálně a obsahuje připomínky k provedení (oprava chyb) a hodnocení daného výkonu (klasifikace). Pokud odevzdaný úkol neodpovídá zadání, vrací ho učitel žákovi k přepracování. Většinu úkolů do HHN lze odučit distančně, ale vzhledem k časové náročnosti výuky (příprava žáků, nahrávka, opravy) dojde zpravidla k redukci učiva a je odehráno méně skladeb. Přehrávky nebo závěrečné přehrávky mohou být po projednání v předmětové komisi zrušeny.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí:

Kompetence k řešení problémů – žák

- hraje na hudební nástroj (klavír, kytara, metalofon) a současně zpívá;
- používá notové písmo k interpretaci skladeb (hra na klavír, hra na zobcovou flétnu).

Kompetence k učení – žák

- čte a interpretuje grafický záznam notového písma;
- aktivně se podílí na rozvoji svých hudebních schopností;
- snaží se o esteticky adekvátní výraz interpretovaných skladeb.

Občanské kompetence a kulturní povědomí – žák

- rozvíjí pozitivní vztah k hudbě a k jejímu provozování;
- poznává umělecké hodnoty hudebního díla;
- vede hudební činnost dětí.

Kompetence digitální – žák:

- používá internet pro vyhledávání notových materiálů a nahrávek skladeb a písní;
- využívá digitální technologie pro nahrávání a reflexi vlastní interpretace (poslech a sebehodnocení);

- při interpretaci nebo doprovodu písní používá digitální nástroje – např. ladičky, metronomy či doprovodné stopy (zejména při domácí přípravě).

Uplatnění průřezových témat:

Občan v demokratické společnosti (4.3.4.1.1 osobnost a její rozvoj)

V tématu Občan v demokratické společnosti vede předmět Hra na hudební nástroj k poznávání kulturních a uměleckých hodnot prostřednictvím interpretovaných skladeb různých národů. Pomáhá žákovi orientovat se v hudbě odlišných stylů a žánrů: baroko, klasicismus, romantismus, country, jazz, rock apod. Aktivním provozováním hudby (hra na hudební nástroje, zpěv) přispívá k všestrannému a harmonickému rozvoji osobnosti.

Člověk a životní prostředí (4.3.4.2.15 esteticky a citově vnímáme své okolí a životní prostředí)

V průřezovém tématu Člověk a životní prostředí vede předmět Hra na hudební nástroj žáka k formování estetických postojů a k vnímání přírody výběrem písní s přírodní tematikou. Vede žáka k aktivnímu vyhledávání písní o zvířatech a rostlinách ve vztahu k ochraně přírody.

Člověk a svět práce – žák (4.3.4.3.1 individuální příprava na pracovní trh)

V průřezovém tématu Člověk a svět práce vede předmět Hra na hudební nástroj žáka k sebereflexi ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům, k vytvoření vlastního portfolia dovedností i se zkušenostmi informálního učení.

Člověk a digitální svět – žák (4.3.4.4.5 při tvořivých činnostech využití potenciálu, který nabízejí digitální média; 4.3.4.4.9 efektivní využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti)

V rámci průřezového tématu Člověk a digitální svět vede předmět Hra na hudební nástroj žáka k využívání digitálních technologií při hudební interpretaci, tvorbě, i reflexi vlastní práce. Žák používá digitální média k zaznamenání své hudební produkce, kterou poté esteticky hodnotí nebo využívá při domácí přípravě či přímo při vykonávání praxe. Předmět vede žáka k využívání digitální technologie jako pomůcky pro přehrávání skladeb k poslechu a jejich následné interpretaci.

Rozpis učiva

Předmět: Hra na hudební nástroj		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• odliší zvukové a technické možnosti klavíru, pianina a keyboardu, zkoumá zvukové možnosti keyboardu či elektronického pianina	Hra na klavír • seznámení s nástrojem • hlavní části nástroje • klavír - pianino - keyboard	PT: 4.3.4.4.5 PT: 4.3.4.4.9
• postupně si utváří správné návyky pro hru na hudební nástroj / klavír	• postavení ruky • prstová cvičení	

Předmět: Hra na hudební nástroj		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- rozliší enharmonicky zaměněné tóny, např. fis – ges, h – ces - pojmenuje všechny bílé a černé klávesy svého nástroje - zařadí kteroukoli klávesu na klaviatuře do příslušné oktávy, např. malé c, fis dva, velké c	- orientace na klaviatuře - pojmenování jednotlivých kláves - rozdělení tónů do oktáv	
- čte noty v houslovém klíči (zatím) v rozsahu g – c2 a v basovém klíči (zatím) v rozsahu c – e1 - pozná funkci základních posuvek: křížek, béčko, odrážka a čte noty v daném předznamení (2 # atd.) - rozliší noty a pomlky různých délek: celé, půlové, čtvrtové atd. - rozumí členění dob do taktů - hlasitě vypočítá délku not v taktu 2/4, 3/4, 3/8, 4/4 a 6/8 - pozná vybrané hudební pojmy: repetice, ligatura, forte a piano, legato, crescendo a decrescendo	- teoretická příprava - základní hudební pojmy - noty a pomlky - posuvky	
- hraje plynule a rytmicky správně průpravná technická cvičení - hraje drobné přednesové skladby ve vybraných tóninách - hraje technicky správně cvičení na portamento, legato, staccato, tenuto a odtahy - používá notový zápis v houslovém a basovém klíči (G a F klíč) - využívá audio záznamy z výukových materiálů k poslechu skladeb	- hra podle not - noty v G a F klíči - druhy a typy úhozu - průpravná technická cvičení - drobné přednesové skladby	4.3.4.4.9
- zná hudební pojmy: tónika, dominant a subdominant - zahraje kadenci T-S-T-D-T levou rukou v tónině C, D, E, F, G dur - používá akordy z harmonické kadence v doprovodu písní	- durová kadence T-S-T-D-T - základní harmonické funkce - transpozice kadencí	
- hraje podle akordových značek - hraje a zpívá písně na T-D-T - používá základní basový tón, souzvukový akord, valčíkové příznávký a střídání okrajových tónů akordů z kadence	- klavírní doprovod písní - akordové značky - doprovodné modely - transpozice písní - předehra	

Předmět: Hra na hudební nástroj		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• transponuje snadné dětské písně s předehtou do C, D, E, F, G dur		
• plynule spojí pedálem akordy: T-D-T a T-S-T • zahraje s pedálem vybrané etudy, např. č. 15 a 18 z Klavírní školy (E. Kleinová a V. Laudová)	• základy pedalizace • synkopický pedál	
• hraje durové stupnice odděleně pravou a levou rukou přes dvě oktávy nahoru a dolů • hraje durové kvintakordy s obraty odděleně pravou a levou rukou a) rozloženě, b) staccato přes dvě oktávy nahoru a dolů • používá správný prstoklad stupnic a akordů v trojhlasé úpravě	• durová stupnice • stupnice s křížky a s béčky • durový kvintakord s obraty	

Předmět: Hra na hudební nástroj		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• hraje v G a F klíči podle not • zahraje vybrané etudy • hraje drobné přednesové skladby podle svých technických možností • uplatňuje dynamiku, tempo, výraz • podle potřeby používá pedál • využívá audio záznamy z výukových materiálů k poslechu skladeb	Hra na klavír • hra podle not • technická cvičení (etudy) • drobné přednesové skladby	PT: 4.3.4.4.5 PT: 4.3.4.4.9
• orientuje se v durových tóninách • hraje všechny durové stupnice s křížky a s béčky přes dvě oktávy nahoru a dolů (zvlášť P a L rukou) • hraje všechny durové kvintakordy a jejich obraty • používá správný prstoklad stupnic a akordů v trojhlasé úpravě	• durové stupnice • durový kvintakord s obraty	
• hraje levou rukou harmonickou kadenci se septakordem • používá akordy durových kadencí v doprovodu písní • hraje kadenci se septakordem levou rukou v C, D, E, F a G dur	• kadence T-S-D-D⁷-T • půltónová transpozice kadencí	
• hraje umělé písně s bohatším harmonickým doprovodem • používá akordové značky • hraje dvojhlas nebo trojhlas v pravé ruce • používá v levé ruce malý rozklad akordů (v trojhlasé úpravě) • používá trojhlasou úpravu dominantního septakordu • hraje jednoduchou předehtu • začíná používat širokou harmonii • používá v písních pedál	• klavírní doprovod písní • hlavní a vedlejší harmonické funkce • umělé písně v dur a moll • dvojhlas a trojhlas v pravé ruce • malý rozklad akordů v levé ruce • trojhlasá úprava septakordu • transpozice písní • předehtu	PT: 4.3.4.2.15
• správně tvoří tón (hra tenuto) • hraje legato a staccato • zahraje podle not melodii několika písní (Zpěvník, Škola hry) • zahraje tóny c, d, e, f, g v oktávách (používá palcovou díрку) • transponuje vybrané písně do tří tónin: C, D, Fdur • osvojí si dovednosti v rozsahu prvního sešitu Školy hry na sopránovou flétnu (J. Stojan)	Hra na flétnu • stavba zobcové flétny • základy hry na zobcovou flétnu • správné tvoření tónu a dýchání • hra vybraných písní (skladeb) • stupnice: C, D, F dur • transpozice písní • hra tenuto, legato a staccato	PT: 4.3.4.4.5 PT: 4.3.4.4.9 6-8 lekcí v prvním a 6-8 lekcí (hodin) ve druhém pololetí

Předmět: Hra na hudební nástroj		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• hraje vybraná technická cvičení a drobné přednesové skladby • dodržuje předepsanou dynamiku, tempo a výraz, používá pedál • na konci roku hraje z not přednesovou „maturitní“ skladbu a pořídí její audio záznam • využívá audio záznamy z výukových materiálů k poslechu skladeb	Hra na klavír • drobné přednesové skladby • vybraná technická cvičení (etudy) • přednesová „maturitní“ skladba	PT: 4.3.4.1.1 PT: 4.3.4.4.5 PT: 4.3.4.4.9
• transponuje jednoduché písně pro děti do několika tónin • vybere vhodný doprovod písně • používá předebru a dohru • hraje umělé písně s bohatším akordickým doprovodem • hraje doprovody k pohybu, např.: valčík, pochod, běh, mazurka • hraje hudebně pohybové hry • používá v písních pedál	• klavírní doprovod písní • hlavní a vedlejší harmonické funkce • umělé písně pro mládež • písně k tanci a pohybu dětí • předehra, mezihra, dohra • transpozice písní	PT: 4.3.4.2.15 PT: 4.3.4.1.1 PT: 4.3.4.3.1
• sluchově rozliší dur – moll • zahraje kadenci T-S-T-D-T v tónině: a-moll, d-moll, e-moll • hraje stupnici aiolskou, harmonickou a melodickou • hraje obraty mollových 5akordů • hraje vybrané mollové stupnice: a-moll, d-moll, e-moll	• tónorod dur a moll • mollová kadence T-S-T-D-T • stupnice aiolská, harmonická, melodická moll • vybrané mollové stupnice • obraty mollových kvintakordů	
• správně drží kytaru • doprovází na kytaru vlastní zpěv • hraje harmonické kadence: C - Ami - Dmi - G⁷ – C G - C - D⁷ – G D - Emi - A⁷ – D A - D - E – A E - A - H⁷ - E • hraje prstovou technikou doprovod písní v sudém a lichém taktu • transponuje lidové písně na T-D do tří tónin (prstová technika) • používá doprovodné rytmy: pochodák, valčík a pionýrák	Hra na kytaru • stavba kytary • správné držení nástroje • postavení pravé a levé ruky • kadence v C, G, D, A, E dur • valčíkové příznávky • třídobý a čtyřdobý rozklad • zpěv s doprovodem kytary • vybrané umělé písně • transpozice písní	PT: 4.3.4.4.5 PT: 4.3.4.4.9 6-8 lekcí v prvním a 6-8 lekcí (hodin) ve druhém pololetí

Předmět: Hra na hudební nástroj		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• hraje a zpívá umělé písně • používá předehtu		

Předmět: Hra na hudební nástroj		Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• hraje přednesovou skladbu v daném tempu a s dynamikou (pokud si vybral klavír) • hraje a zpívá v několika tóninách písně s jednoduchým doprovodem na T-D nebo T-S-D (transpozice) • hraje a zpívá umělé písně bohatším harmonickým doprovodem (umělé písně) • hraje doprovody k pohybu: valčík, pochod, běh, mazurka apod. • doprovází na klavír pohybové hry (např. lidové hry se zpěvem) • používá bohatší stylizaci klavírního doprovodu • hraje předehtu • používá pedál • využívá audio záznamy z výukových materiálů k poslechu skladeb	Hra na klavír • přednesová „maturitní“ skladba pro klavír, pokud si žák nevybral flétnu nebo kytaru (volba je jen u přednesové skladby) • transpozice písní pro děti • umělé písně pro mládež s bohatším harmonickým doprovodem • hudebně pohybové hry • doprovody k pohybu: valčík, polka, mazurka, pochod, běh a další • dvojhlas a trojhlas v pravé ruce • malý a velký rozklad akordů • akordy v široké harmonii • předehtu, mezihra, dohra • pedalizace	PT: 4.3.4.4.5 PT: 4.3.4.4.9
• hraje přednesovou skladbu v daném tempu a s dynamikou (pokud si vybral flétnu) • hraje v tónině C, D a F dur • transponuje písně do 3 tónin • hraje tenuto, legato a staccato • správně tvoří tón	Hra na flétnu • přednesová „maturitní“ skladba pro zobcovou flétnu ○ tenuto, legato, staccato ○ opakování vybraných písní ○ transpozice písní	PT: 4.3.4.3.1 PT: 4.3.4.4.5 PT: 4.3.4.4.9
• hraje přednesovou skladbu v daném tempu a s dynamikou (pokud si vybral hru na kytaru) • hraje prstovou technikou doprovod písní v sudém a lichém taktu (transpozice písní) • hraje v tónině C, G, D, A, E dur • doprovází zpěv hrou na kytaru • hraje umělé písně s bohatším doprovodem (umělé písně) • hraje předehtu	Hra na kytaru • přednesová „maturitní“ skladba pro sólovou kytaru (výběr nástroje) • hra prstovou technikou pravé ruky (transpozice písní) • doprovodné rytmy • obtížnější stylizace doprovodu • umělé písně pro mládež	PT: 4.3.4.1.1 PT: 4.3.4.3.1 PT: 4.3.4.4.5 PT: 4.3.4.4.9
• hraje vhodný ostinátní doprovod písní v sudém a lichém taktu • zpívá písně s doprovodem na metalofon (T-D, T-S-D) • hraje předehtu a dohra	Hra na metalofon • dvojhlasý a trojhlasý ostinátní doprovod písní v sudém a lichém taktu (valčík, pochod, běh apod.) • modelové písně pro doprovod • předehtu T-T-D-T • výběr vhodného doprovodu • předehtu, mezihra, dohra	

6.17 Dramatická výchova s metodikou

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	denní
délka vzdělávání:	4 roky
týdenní počet vyuč. hodin za studium:	4 (2+2+0+0)
platnost:	od 1. 9. 2025, ve všech ročnících studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Výuka Dramatické výchovy s metodikou usiluje formou sociálně uměleckého učení jednak o rozvoj osobnosti a prosociálního chování žáků, jednak o jejich umělecký rozvoj prostřednictvím dramatu a divadla. Cílem práce v předmětu je výchova tvořivé a vnímavé osobnosti žáka.

Charakteristika učiva

Předmět Dramatická výchova s metodikou vychází ze vzdělávacího oboru Didaktika pedagogických činností a je zařazen mezi povinné odborné předměty. Je zaměřen na osobnostní, sociální a umělecký rozvoj jedince prostřednictvím dramatického umění.

Učivo je tvořeno praktickou a teoretickou činností a obsah učiva se vzájemně prolíná.

V osobnostním a sociálním rozvoji jedince se praktická cvičení zaměřují k rozvoji pozornosti, vnímání, citů, vůle, myšlení, řeči. Sociálně komunikativní dovednosti se zaměřují na skupinovou citlivost, partnerskou souhru a kontakt, verbální a nonverbální komunikaci. Důležitou částí osobnostního a sociálního rozvoje jedince je řešení konfliktních situací pomocí hry v roli a strukturovaného dramatu.

V metodice dramatické výchovy se žáci seznamují se systémem přípravy her, cvičení a improvizací. Učí se dovednostem vytvářet z tohoto materiálu programy s metodickou průpravou pro řízení skupiny.

Dramatická výchova s metodikou je jeden z oborů estetické výchovy (vedle výchovy literární, výtvarné hudební a pohybové/taneční), v němž se pracuje s prostředky a postupy divadelního umění.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- byl schopen poznávat a hodnotit komplikovaný svět mezilidských vztahů;
- vnímal skutečnost kolem sebe v celé její hloubce a složitosti a orientoval se v ní;
- řešil – samostatně a tvořivě – praktické problémy a konfliktní situace;
- uměl se rozhodovat a byl schopen za své rozhodnutí nést odpovědnost;
- dokázal spolupracovat s druhými na společném díle a dovedl dovést dílo od nápadu k realizaci;
- zvládl prvky a postupy dramatického umění;
- využíval dramatickou výchovu jako princip výchovné práce a metodu vyučování;

- byl schopen v závěru studia aplikovat na žádoucí úrovni získané poznatky a dovednosti ve své pedagogické profesi, při práci s dětmi a mládeží (metodika dramatické výchovy).

Výukové strategie (pojetí výuky)

Po celou dobu studia převažují metody praktického výcviku. Součástí praktických cvičení je přiměřená míra teoretického a didaktického poučení. Podstatu praktického výcviku tvoří dramatické hry a cvičení, interpretace a improvizace, strukturované drama, dramatizace. Využívají se především skupinové formy práce.

Pro výuku je nezbytně nutná speciálně upravená místnost, vybavená kobercem a pomůckami. Žáci i učitel nosí pohodlné pracovní oblečení, které dovoluje volný a všestranný pohyb. Učitel je připraven zapojit se do hry. Vyučovací hodiny dramatické výchovy nejsou určeny pro diváky a vyžadují zapojení se všech zúčastněných.

Učitelé vhodně využívají společné nebo individuální návštěvy divadelních i filmových představení, regionální recitační vystoupení.

Osnovy jsou pouze výčtem úkolů a námětů, které v konečné podobě zpracovává učitel podle zaměření svého žáka, je nutné respektovat charakter konkrétní skupiny. Úkoly a náměty nestačí probrat jednorázově, je třeba se k nim po určité době vracet na vyšší úrovni, obohacovat je, obměňovat.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení probíhá formou slovních nebo psaných reflexí her, cvičení a dramatických celků, před ukončením vyučovací hodiny nebo před ukončením pololetí a na konci školního roku. Hodnotí jak učitel, tak žáci. V hodnocení je kladen důraz nejen na závěrečný celek (dramatický výstup), ale i na osobní přístup během tvořivého procesu.

Součástí klasifikace je vypracování a odevzdání konkrétního úkolu za každé pololetí.

Práce s mimořádně talentovanými a nadanými žáky

Pokud učitel pracuje s mimořádně nadanými žáky, zadává úkoly nad rámec učebních osnov daného ročníku: práce s náročnějšími texty, zadávání samostatných úkolů (prezentace, referáty, analýzy), individuální práce s recitátory (účast v soutěžích), využití uměleckého potenciálu (hudba, výtvarné tvoření, IT technologie) i autorské tvorby (tvůrčí psaní, skládání písní).

Odlišnosti ve vzdělávání v případě přechodu na distanční výuku

Distanční výuka dramatické výchovy s metodikou se přizpůsobí daným podmínkám. Základním komunikačním kanálem je školní e-mail, který musí žáci denně sledovat (zadávání úkolů a další komunikace). Učitelé mohou pro online výuku (zejména pro výklad učiva a ukázky) používat MS Teams nebo další aplikace. Výuka „na dálku“ předpokládá pravidelnou komunikaci učitele a žáka. Učitelé zadávají úkoly s přesným slovním popisem (vysvětlení úkolu) a reflektují individuální úkoly žáků. Hodnocení splněných úkolů je žákům posíláno individuálně a obsahuje připomínky k provedení a hodnocení daného úkolu (klasifikace). Pokud odevzdaný úkol neodpovídá zadání, vrací ho učitel žákovi k přepracování. Vzhledem ke specifickým cílům dramatické výchovy (sociální rozvoj) nelze některé učivo odučit distančně. Učivo je pak nutno redukovat, případně odložit na prezenční výuku, nebo přesunout do dalšího ročníku.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

K učení – žák

- rozvíjí pozitivní vztah k učení prostřednictvím metod dramatického umění;
- uplatňuje různé způsoby práce s textem, umí efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, je čtenářsky gramotný;
- sleduje a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímá hodnocení výsledků svého učení od vyučujícího i žáků ve skupině;
- využívá různých informačních zdrojů a zkušeností jiných;
- zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména ve svém oboru a budoucí profesi.

K řešení problémů – žák

- porozumí zadání úkolu nebo určuje jádro problému, získá informace potřebné k řešení problému, navrhuje způsob řešení, popř. varianty řešení a zdůvodňuje je, vyhodnocuje a ověřuje správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit;
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení);
- využívá herního a jevištního jednání k hledání a prověřování způsobů řešení problémů a konfliktů.

Komunikativních – žák

- vyjadřuje se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje;
- aktivně se účastní diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje;
- zaznamenává podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí;
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- užívá základních výrazových prostředků dramatického umění (řeč, tělo a jednání) k vyjadřování emocí, představ, myšlenek, názorů a postojů s cílem rozvíjet a zdokonalovat vlastní hlasové a pohybové dovednosti.

Sociálních a personálních – žák

- reálně posuzuje své fyzické a duševní možnosti, odhaduje důsledky svého jednání v různých situacích;
- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku;
- ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí;
- adaptuje se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých možností je pozitivně ovlivňuje;
- pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností, podněcuje práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažuje názory druhých;
- přijímá a zodpovědně plní svěřené úkoly;
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhá predsudkům a stereotypům v přístupu k druhým;

- prostřednictvím dramatické hry a hraní rolí prozkoumává a ujasňuje si osobní postoj ke zvoleným tématům zaměřeným především na mezilidské vztahy, postoje, hodnoty i celospolečenské problémy.

Občanských a kulturních – žák

- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívá k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomuje si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímá se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje;
- uznává tradice a hodnoty svého národa, chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporuje hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a má k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence digitální – žák:

- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává informace z různých zdrojů a médií (tištěných, digitálních, audiovizuálních);
- používá vhodné digitální nástroje k tvorbě a sdílení vlastního obsahu (např. text, obrázek, video, prezentace);
- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života;
- učí se pracovat s novými aplikacemi a technologiemi podle aktuálních potřeb;
- dodržuje pravidla bezpečného a etického chování v digitálním prostředí;
- v rámci výuky používá digitální nástroje k tvorbě a úpravě videí, animací, audionahrávek a fotografií (např. při přípravě loutkových představení nebo dramatických výstupů);
- reflektuje svoji práci prostřednictvím digitálních záznamů;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Rozvoj odborných kompetencí – žák

- chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, svěřených dětí a spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. rodičů a jiných návštěvníků);
- osvojí si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci s multimediálními učebními pomůckami, rozpozná možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;
- vede děti k bezpečnému chování a k dovednosti vyhledat nebo poskytnout první pomoc;
- ovládá základní činnosti (např. dramatické, hudební, pohybové, pracovní technické, výtvarné) přiměřené věku dětí a využívá vlastní dispozice v těchto oblastech.

Uplatnění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

- osobnost a její rozvoj
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů
- morálka, svoboda a odpovědnost, tolerance, solidarita

Člověk a životní prostředí

- prevence negativních jevů, vlastní odpovědnost za své jednání a aktivní podíl na řešení environmentálních problémů
- základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání
- estetické a emocionální vnímání okolí a přírodního prostředí

Člověk a svět práce

- sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům, vytvoření osobního portfolia dovedností i se zkušenostmi informálního učení
- písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce – formy aktivního hledání práce, zpracování žádosti o zaměstnání, formy životopisů a motivačních dopisů a jejich vytvoření, praktická příprava na jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor a výběrové řízení
- význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart
- nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, možnosti zaměstnání v zahraničí
- pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možností

Člověk a digitální svět

- vyhledávání příležitostí k zapojení se do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, např. při komunikaci s úřady;
- chápání významu digitálních technologií pro sociální začleňování, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života;
- využívání digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji;
- budování si osobního vzdělávacího prostředí;
- schopnost rozpoznání, kdy je třeba vlastní digitální kompetence zdokonalit nebo aktualizovat, orientovali se v aktuálním dění v oblasti kybernetické bezpečnosti;
- předcházení situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií, přizpůsobovali své digitální i fyzické pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami;
- získávání dat, informací a obsahu z různých zdrojů v digitálním prostředí;
- používání různých strategií při vyhledávání, získávání dat a informací, jejich kritické hodnocení, posuzování jejich spolehlivosti a úplnosti.

Dramatická výchova v rámci environmentální výuky prostřednictvím specifických metod a technik rozvíjí u žáků odpovědný přístup k ochraně životního prostředí.

Rozpis učiva

Učivo se v obou ročnících prolíná. Druhý ročník prohlubuje učivo prvního ročníku.

Předmět: Dramatická výchova s metodikou		Ročník: 1. – 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• charakterizuje cíle a prostředky výchovy prostřednictvím divadelního umění • aplikuje metody a postupy dramatické výchovy do pedagogického působení; používá je k rozvoji osobnosti dětí a mládeže • funkčně využívá principy dramatu a divadla pro rozvoj osobnosti, sociální percepce a zájmů dítěte nebo jemu svěřeného jedince • tvořivě pracuje s literárním dílem, výrazně čte, interpretuje je hereckými prostředky; • pracuje s uměleckým dílem jako s prostředkem pro rozvoj komunikativních, poznávacích a kreativních schopností dětí a mládeže • pracuje prostřednictvím divadelních prostředků s uměleckým dílem adekvátně osobnosti a zájmům dítěte nebo jemu svěřeného jedince • připravuje s dětmi či mládeží divadelní představení a jiné kulturní školní aktivity • cíleně s dětmi nebo mládeží využívá návštěvy divadelních či filmových představení, sledování rozhlasových nebo televizních pořadů určených dětem a mládeži • sleduje a hodnotí výsledky svého díla či dramatického projektu, podílí se na hodnocení ostatních, přijímá hodnocení svého díla od vyučujících, žáků ve skupině i veřejnosti • při tvorbě dramatického produktu či při řešení problémů, při řešení konfliktních situací spolupracuje se svými kolegy; pracuje v týmu	Úvod do problematiky dramatické výchovy • podstata a struktura předmětu • seznámení učitele s žáky v dramatické hře, zavádění pravidel soužití a spolupráce, překonání zábran ve vzájemném styku • seznámení učitele s jedinečností, se schopnostmi a typy žáků • vytváření kolektivu a předpoklady pro jeho fungování Objevování sebe a okolního světa • rozvíjení schopnosti fyzického a psychického uvolnění a soustředění • cvičení smyslového vnímání • rozvíjení představivosti, obrazotvornosti a fantazie Pohyb a pantomima • rozvíjení pohybových dovedností a pantomimy • orientace v prostoru • základy rytmického citění Kontakt a mimojazyková komunikace • cvičení na kontakt • neverbální komunikace • partnerská a skupinová citlivost, cvičení důvěry Verbální komunikace • základy techniky řeči ve spojení s výrazem • slovní hry a cvičení s využitím jak řečových prostředků, tak i zástupné řeči • temporytmus řeči Tvořivost a obrazotvornost • tvořivost slovní • tvořivost pohybová, hudební, výtvarná	PT 4.3.4.1 PT 4.3.4.2. PT 4.3.4.3 PT 4.3.4.4

Předmět: Dramatická výchova s metodikou		Ročník: 1. – 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• využívá hru jako prostředek školního a mimoškolního vyučování; dokáže zařadit hru do pěti oblastí předškolního vzdělávání; vytváří a doplňuje zásobník her a cvičení pro svoji učitelskou či vychovatelskou praxi • zvládá základy správného tvoření hlasu, artikulace a správného držení těla, hlasem a pohybem vyjadřuje základní emoce a rozpoznává je v chování druhých • rozlišuje herní a reálnou situaci, přijímá pravidla hry • vstupuje do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jedná • zkoumá témata a konflikty na základě vlastního jednání • spolupracuje ve skupině na tvorbě jevištní situace, prezentuje ji před spolužáky, sleduje prezentace ostatních • reflektuje s pomocí učitele svůj zážitek z dramatického díla (divadelního, filmového, televizního, rozhlasového) • aplikuje teoretické znalosti z teorie dramatu v analýze konkrétní divadelní hry • zkoumá detailně charakteristiky postav • zvládá základy herecké práce • zvládá tvořivě práci s hlasem • spolupracuje ve skupině a společně nastuduje vybranou část	Improvizace • improvizace jako základní metoda dramatické výchovy • improvizace s dějem Hra – metoda vyučování • funkce hry • hra jako prostředek výchovy a vzdělávání v pěti oblastech předškolního vzdělávání • hra v mimoškolní výchově a vzdělávání • zásobník her Hra v roli a strukturované drama • simultánní situace • hra v roli • výstavba dramatu s řešením konfliktu Divadelní hra dle výběru • zapojení divadelní hry do literárněvědného kontextu (literárněhistorický kontext, kompozice, téma) Práce s předmětem, loutkou, divadlo pro děti • předmět a jeho oživení; reálná, zástupná a imaginární rekvizita, předmět jako loutka • dramatické hry a etudy s předmětem a loutkou • krátká divadelní představení pro děti či spolužáky	

Předmět: Dramatická výchova s metodikou		Ročník: 1. – 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
hry ke scénickému provedení • zvládá základy herecké práce • zvládá tvořivě práci s hlasem • cíleně využívá návštěv divadelních a filmových představení • připravuje lekce dramatické výchovy s dětmi různých výchovných zařízení • vytváří vhodné podmínky a prostředí pro výuku • zpracovává a systematicky pracuje s metodami dramatické výchovy (principy dramatu a divadla, dramatické, herní a jevištní jednání, práce s rolí, verbální a neverbální komunikace) • vybírá, formuluje a aplikuje různé činnosti adekvátně dítěti nebo skupině v rámci strukturování lekce • volí vhodné metody a postupy adekvátně tématu	Didaktika dramatické výchovy • podmínky, prostředí, organizace výuky dramatické výchovy v MŠ a jiném školském zařízení • metody dramatické výchovy • struktura lekce dramatické výchovy a její písemné zpracování • samostatné vedení pracovní skupiny	Realizováno ve 2. ročníku

6.18 Literární a jazykové praktikum

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	denní
délka vzdělávání:	4 roky
týdenní počet vyuč. hodin za studium:	2 (1+1+0+0)
platnost:	od 1. 9. 2025, ve všech ročnících studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Literární a jazykové praktikum je odborný vyučovací předmět, který kultivuje komunikační schopnosti žáků tak, aby je byli schopni přiměřeně a správně aplikovat při práci s dětmi předškolního a školního věku. Předmět rozvíjí dovednost žáků kultivovaně a správně mluvit, pracovat s dětmi a učí žáky vhodným způsobem s dětmi komunikovat. Zprostředkovává žákům potřebné informace o ústní lidové slovesnosti i literatuře pro děti a mládež. Přibližuje žákům jejich kulturní a etické hodnoty.

Schopnost citlivého užití mateřského jazyka usnadňuje a upevňuje sociální kontakty žáků samotných, podporuje rozvoj jejich osobních i občanských postojů a samostatného myšlení a citění.

Charakteristika učiva

Předmět je vyučován v 1. a 2. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně. Obsah učiva se skládá z oblasti literárního a jazykového vzdělávání a jejich metodik.

V prvním ročníku žák získá přehled o útvarech ústní lidové slovesnosti (s důrazem na lidovou pohádku), seznámí se s tvorbou vybraných českých a světových autorů pohádek pro děti a prakticky využívá znalosti o spisovné výslovnosti a zvukových prostředcích jazyka. Žák se dokáže orientovat v rozmanitých druzích a žánrech ústní lidové slovesnosti. Učí se vybírat, prezentovat a interpretovat umělecký text s ohledem na mentální vyspělost a zájmovou orientaci dítěte. Naučí se s textem tvořivě pracovat. Vytvoří si zásobník textů, který se stává základním materiálem v jeho budoucí profesi. S jeho využitím připraví pásmo z ústní lidové slovesnosti.

Ve druhém ročníku je pozornost zaměřena na autorskou poezii pro děti a na žánry literatury pro děti a mládež, především na literaturu s dětským hrdinou, na dobrodružnou literaturu, dívčí román, sci-fi a fantasy. Nadále jsou prohlubovány jazykové a komunikační dovednosti ve vztahu k dětem. Žák je veden k tomu, aby se uměl kultivovaně a souvisle vyjadřovat, výrazně číst a vyprávět, správně komunikovat, aby uměl aplikovat získané poznatky. Průběžně doplňuje zásobník textů pro děti o další materiály, např. jazykové hry a cvičení. Žák připraví samostatný výstup, při kterém prezentuje získané vědomosti.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- uplatnil jazykové dovednosti v osobním a pracovním životě;
- získal povědomí o literatuře pro děti a mládež a osvojil si čtenářské návyky;
- si vytvořil vlastní úsudek o hodnotě uměleckého díla;
- citově prožíval ukázky z umělecké literatury a své citové zaujetí dokázal přenést na děti;
- uznával tradice a hodnoty svého národa a chápal jeho minulost a současnost;

- podporoval hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a vytvářel si k nim pozitivní vztah;
- byl schopen kritického hodnocení různých informací i sebehodnocení.
- dovedl tvořivě pracovat s textem

Výukové strategie (pojetí výuky)

Předmět je vyučován v půlených třídách kombinací výkladu, praktických cvičení, projektového vyučování a samostatných výstupů žáků.

Základní metodou je práce žáků s literárním textem, doplňující jsou cvičení hlasová, dechová, artikulární, lexikální a řečová. Učitel zadává samostatné i skupinové problémové úkoly i projekty, jejichž prostřednictvím si žáci ověřují své znalosti a dovednosti, analyzují je, vzájemně hodnotí svou řečovou produkci.

Důraz je kladen na praktická cvičení (hlasité čtení, výrazný přednes), schopnost interpretace uměleckého textu a metodickou práci s textem.

Po celou dobu studia si žák vede a rozšiřuje zásobník textů, cvičení a her potřebných pro svou budoucí praxi.

Žák se během 1. ročníku seznamuje a žánry ústní lidové slovesnosti a aktivně s nimi pracuje. V prvním pololetí připraví pásmo z lidové poezie, které prezentuje formou recitace a metodického rozboru. Druhé pololetí je zaměřeno na žánr lidové a autorské pohádky. Žáci si vybírají pohádky, které reprodukují a opět metodicky zpracovávají.

V prvním pololetí 2. ročníku každý žák vystoupí s recitací pásma autorské dětské poezie a v druhém pololetí žák přečte vybraná díla z prózy pro děti a mládež, na jednom z nich prezentuje metodickou práci s textem. Připraví si k hlasitému předčítání několik úryvků z prozaických knih pro děti a mládež.

Hodnocení výsledků žáků

Učitel hodnotí vhodnou a jazykově správnou interpretaci textu a schopnost žáků nacházet v uměleckých dílech estetické hodnoty, schopnost porozumět sdělení obsaženému v uměleckých dílech, dále schopnost žáka navrhnout různé varianty řešení při práci s textem a použít je v praktické činnosti, např. při simulaci modelových situací. Prověřuje teoretické znalosti potřebné k rozboru uměleckého textu, zájem žáků o pedagogickou práci a své budoucí povolání.

Práce s mimořádně talentovanými a nadanými žáky

Vyučující předmětu spolupracuje s vyučujícími dramatické výchovy při přípravě žáků na recitační soutěže; motivuje žáky k jejich vlastní autorské tvorbě a ke spolupráci se školním časopisem Litero; motivuje žáky k zapojení do literárních, recitačních a dramatických soutěží a nabízí konzultace k přípravě do těchto soutěží.

Odlišnosti ve vzdělávání v případě přechodu na distanční výuku

Obsah vzdělávání se nemění. V případě přechodu na distanční výuku je látka obsahující témata hlasové výchovy, včetně praktických cvičení (fonetika, práce s hlasem, hlasová hygiena, četba, reprodukce textu, umělecký přednes) realizována formou video hovorů, audio a video nahrávek. Pololetní výstupy jsou realizovány formou video hovorů, audio a video nahrávek. Zásobník textů je zaslán elektronicky.

Úkoly se zaměřují na práci s textem (text jako motivace, součást tematické lekce, rozbor textu, pochopení tématu).

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

K učení - žák

- uplatňuje různé způsoby práce s textem;
- s porozuměním naslouchá mluveným projevům;
- využívá různých informačních zdrojů a zkušeností jiných lidí;
- sleduje a hodnotí pokrok při dosahování učebních cílů;
- přijímá hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.

K řešení problémů - žák

- porozumí zadání úkolu;
- určí jádro problému; navrhuje způsob řešení;
- volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit;
- spolupracuje při řešení s jinými lidmi.

Komunikativní - žák

- vyjadřuje se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci;
- formuluje své myšlenky srozumitelně, souvisle a jazykově správně;
- obhájí své názory a postoje;
- zpracovává dokumenty nutné ke své praxi;
- dodržuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenává podstatné myšlenky z textů a projevů jiných lidí;
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu;
- osvojuje si dovednosti jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění.

Personální a sociální - žák

- pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných činností.

Občanského a kulturního povědomí - žák

- uvědomuje tradice a hodnoty svého národa a chápe jeho minulost i současnost;
- podporuje hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a vytváří si k nim pozitivní vztah.
- uvědomuje si vlastní kulturní, národní na osobní identitu;

K práci s informacemi - žák

- získává informace z různých zdrojů a médií: knihovny, internet, ústní tradice;
- kriticky hodnotí informace a dále s nimi pracuje.

K pracovnímu uplatnění – žák

- uvědomuje si význam celoživotního vzdělávání

Kompetence digitální – žák:

- využívá při tvořivých činnostech potenciálu, který nabízejí digitální média; při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatňuje estetická kritéria;

- efektivně využívá digitální nástroje, potřebné a vhodné pro odborné činnosti;
- pracuje s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií- na internetu vyhledává různé druhy textů pro děti, pracuje s elektronickými katalogy knihoven;
- pracuje také s běžným základním a aplikačním programovým vybavením; podle zadání vyhledává přes aplikaci YouTube animovaná a loutková zpracování pohádek vhodná pro děti předškolního věku a kompletuje z nich zásobník;
- učí se používat nové aplikace, v rámci fonetiky sestavuje tzv. mluvní rozcvičky s pomocí aplikace Logopedie – hezky česky;
- žáci v rámci LJP komunikují elektronickou poštou a využívají i další prostředky online a offline komunikace;
- žák získává informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím sítě internet; pracuje s texty vhodnými pro děti různých věkových kategorií např. z portálů Čtesyrád, Čtenářská gramotnost, Veselá chaloupka a další;
- pracuje s informacemi z různých zdrojů a různých médií (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií a zároveň si uvědomuje nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím. K tomuto je ve výuce využíván např. portál Jeden svět na školách - mediální vzdělávání.

Odborné kompetence

Kompetence k bezpečnosti práce – žák

- vnímá bezpečnost práce jako součást péče o zdraví své, svěřených dětí a spolupracovníků

Kompetence k ekonomickému jednání s ohledem na strategie udržitelného rozvoje – žák

- vede děti k ekonomickému a ekologickému chování

Kompetence tvořit a vést výchovně vzdělávací činnosti – žák

- zohledňuje při přípravě a realizaci projektů výchovně vzdělávací práce individuální zvláštnosti a potřeby svěřených dětí;
- volí vzdělávací strategie v souladu se stanovenými vzdělávacími cíli;
- ovládá základní činnosti (např. dramatické, hudební, pohybové, pracovní technické, výtvarné) přiměřeně věku dětí a využívali vlastní dispozice v těchto oblastech;

Uplatnění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti,

- celkový rozvoj osobnosti
- rozvíjení komunikačních dovedností, účast na různých formách občanského života i mimo školu a posilování národního kulturního povědomí
- společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství
- masová média a práce s nimi
- morálka, svoboda a odpovědnost, tolerance, solidarita

Člověk a životní prostředí

- vliv prostředí na lidské zdraví

- ochrana životního prostředí, odpovědnost člověka při řešení enviromentálních problémů, rozvoj citlivého vnímání přírody a krajiny

Člověk a svět práce

- uvědomení si významu celoživotního vzdělávání pro osobní i profesní růst a sebereflexe vlastní práce a dovedností
- vnímání technologického vývoje a jeho využití pro pracovní cíle
- rozvíjení schopnosti formulovat a obhajovat vlastní myšlenky, osobní prezentace, doplnění znalostí a dovedností žáků o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jejich uplatněním ve světě práce.

Člověk a digitální svět

- 4.3.4.4.1 efektivně využívá digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti.
- 4.3.4.4.5 při tvořivých činnostech využití potenciálu, který nabízejí digitální média; při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatnění estetických kritéria.
- 4.3.4.4.9 efektivní využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti

Rozpis učiva

Předmět: Literární a jazykové praktikum		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- řídí se zásadami spisovné výslovnosti - dodržuje pravidla hlasové hygieny - na konkrétním textu aplikuje nabyté znalosti frázování, intonace, přízvuku a tempa řeči - orientuje se v základních literárních žánrech ústní lidové slovesnosti a vývoji autorské pohádky - analyzuje umělecký text po stránce formální (rytmus, rým...) - citlivě reprodukuje umělecký text - analyzuje a specifikuje různé druhy ústní lidové slovesnosti a dokáže je využít pro potřeby budoucí praxe - průběžně si vytváří zásobník textů - na základě vlastní četby charakterizuje vybrané dílo autorské pohádky po stránce obsahové i formální - vnímá estetickou hodnotu uměleckého textu	- fyziologické základy řeči - zvuková stránka jazyka a souvislé řeči (praktické využití znalostí z hodin ČJ) - zvuková stránka verše (metrum, rytmus, rým, přesah) - práce s uměleckým textem (reprodukce, přednes, interpretace, rozbor textu, metodika, příprava...) - ústní lidová slovesnost (žánry lyrické, lyrickoepické a epické, důraz na lidovou pohádku) - autorská pohádka	PT 4.3.4.1.1 4.3.4.1.2 4.3.4.1.3 4.3.4.1.7 4.3.4.2.5 4.3.4.2.15 4.3.4.3.1 4.3.4.3.5 4.3.4.4.1 4.3.4.4.5 4.3.4.4.9

Předmět: Literární a jazykové praktikum		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• citově vnímá své okolí a přírodní prostředí		

Předmět: Literární a jazykové praktikum		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- rozšiřuje zásobník o jazykové cvičení a hry a použije je v praktických činnostech se svými spolužáky - orientuje se v základních dílech a autorech české poezie pro děti - určí v literárním textu druhy verše a rýmu, vhodně interpretuje básnický text - osvojí si metody pro práci s dětským přednášečem - vytvoří pásmo z veršů pro děti - charakterizuje vybraná díla různých žánrů literatury pro děti a mládež - diskutuje o estetických kvalitách děl a morálních hodnotách hrdinů knih (např. porovnává dívčí problémy se svými vlastními zkušenostmi...) - dokáže využívat umělecký text k rozvoji kompetencí u dětí	- základy metodiky jazykové výchovy (metody rozvíjení slovní zásoby dětí a metody péče o spisovnou výslovnost, metody rozvíjení monologických a dialogických projevů a projevu souvislého) - umělá poezie pro děti - próza ze života dětí - další literární žánry pro děti a mládež (dobrodružná literatura, dívčí román, sci-fi a fantasy atd.)	PT 4.3.4.1.1 4.3.4.1.2 4.3.4.1.3 4.3.4.1.6 4.3.4.1.7 4.3.4.2.5 4.3.4.2.8 4.3.4.2.10 4.3.4.2.14 4.3.4.2.15 4.3.4.3.1 4.3.4.3.5 4.3.4.3.10 4.3.4.4.1 4.3.4.4.5 4.3.4.4.9

6.19 Metodika matematických představ

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	denní
délka vzdělávání:	4 roky
týdenní počet vyuč. hodin za studium:	1 (0+0+1+0)
platnost:	od 1. 9. 2025, ve všech ročnících studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Metodika matematických představ vychází ze vzdělávací oblasti Didaktika pedagogických činností z Rámcového vzdělávacího programu.

Připravuje žáky na projektování a realizaci základních druhů pedagogické činnosti v předškolním a zájmovém vzdělávání. Má výrazný teoreticko-praktický charakter a poskytuje žákům odborné vědomosti a dovednosti potřebné pro budoucí práci pedagoga. Vede žáka k porozumění novým trendům pedagogické činnosti předškolního a zájmového vzdělávání. Ve výuce funkčně využívá vybrané učivo z dalších vzdělávacích oblastí (např. z pedagogicko-psychologického, přírodovědného a inženýrského vzdělávání). Přispívá ke kultivaci osobnosti žáků, jejich vztahu k dětem, k vytvoření jejich pedagogického myšlení a postojů, k ovlivňování a rozvíjení jejich klíčových kompetencí. Žák analýzou a sebereflexí různých forem praktických činností ověřuje a rozšiřuje získané teoretické znalosti a zkušenosti, tvořivě rozvíjí vlastní pojetí pedagogické práce, získává pozitivní postoj k vlastnímu celoživotnímu učení. Žáci se naučí projektovat a realizovat činnosti v předškolním a zájmovém vzdělávání a hodnotit jejich výsledky. Poznatky a dovednosti z těchto oblastí se aplikují v pedagogické přípravě žáků.

Obsahový okruh rozvíjí také klíčové kompetence – kreativitu a dovednost řešit problémy, pracovat samostatně i v týmu, respektovat osobnost, potřeby a názory ~~druhých~~ dětí, spolupracovníků a rodičů.

Příprava žáků na práci s dětmi předškolního a školního věku a podporu jejich zájmů by měla zohledňovat obsah vzdělávání vymezený RVP pro předškolní vzdělávání a na základní škole vymezený RVP pro základní vzdělávání.

V oblasti postojů vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci rozvíjeli všestranně osobnost dítěte, respektovali jeho individualitu, podporovali jeho samostatnost, tvořivost a kladné sebepojetí a pomáhali utvářet jeho otevřený vztah k okolnímu světu.

Charakteristika učiva

Předmět je vyučován ve 3. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně.

Je úzce propojen s oblastí pedagogicko-psychologického vzdělávání a didaktikami pedagogických činností. Díky tomu žáci získají teoretické znalosti týkající se psychologických zvláštností při rozvoji matematického myšlení a diagnostiky matematického myšlení a zorientují se tak v problematice vytváření předčíselných představ v kontextu s možnou prevencí specifických poruch učení v předškolním věku.

Obsah pedagogických činností vychází ze vzdělávacích oblastí oborového vzdělávání, ale především z rámcových vzdělávacích programů a ostatních dokumentů cvičných zařízení. Podrobněji se seznámí se základními principy rozvoje matematické pregramotnosti a gramotnosti ve vazbě na RVP PV a RVP ZV (1. stupeň) a propojí je v praktické aplikaci při vyhledávání principů rozvoje matematické pregramotnosti a gramotnosti v národních kurikulích.

Obsah učiva se skládá z teoretických znalostí a praktických dovedností z metodiky rozvoje matematických představ u dětí. Důraz je kladen především na část praktickou a na její aplikaci do praxe.

Do výuky se bude začleňovat i práce s moderními digitálními nástroji (digitální mikroskop, digitální fotoaparát a jiné), stavebnicemi i aplikačním softwarem, rozvíjejícími předmatematické myšlení dětí.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- přesně a správně používal odbornou terminologii;
- pracoval s odbornou literaturou a jinými zdroji informací, podroboval je logickému rozboru a využíval je pro svou práci;
- při plánování propojoval rovinu cílovou, obsahovou, tematickou;
- dokázal vzdělávací obsah připravit v přirozených souvislostech, a graficky jej zaznamenat;
- rozvíjel kladný vztah k dětem, schopnost empatie;
- vytvářel bezpečné prostředí, prostředí důvěry, úcty, solidarity;
- aktivně přistupoval k řešení problémů;
- byl schopen obhájit svou práci;
- získal důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci;
- dovedl pracovat v týmu i samostatně;
- vytvořil si pozitivní vztah k matematice a porozuměl matematickým aplikacím v ostatních oblastech;
- byl schopen orientovat se v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života;
- získal motivaci k celoživotnímu vzdělávání.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Při organizaci učení zařazujeme v předmětu Metodika matematických představ komplexní výukové metody, např. frontální výuku, skupinovou výuku. Kromě klasických výukových metod (vysvětlování, výklad, rozhovor) začleňujeme i aktivizující metody (brainstorming, diskuze, situační a inscenační metody, řešení problémových úloh, práce na projektu, práce žáků s odbornou literaturou), které učí novým pedagogickým dovednostem a vytvářejí podmínky pro samostatné studium.

Při výuce je důležité propojování teoretických poznatků s praktickými zkušenostmi, které žáci získávají na učební a odborné praxi. Důraz je kladen na praktická cvičení a schopnost interpretace.

Po celou dobu studia si žák vede a průběžně doplňuje metodický zásobník činností, cvičení a her rozvíjejících matematické představy u dětí, potřebný pro svou praxi a budoucí povolání.

Hodnocení výsledků žáků

Učitel prověřuje teoretické znalosti a jejich propojení s praktickými dovednostmi.

V teoretické části výuky budou žáci hodnoceni na základě písemných a ústních zkoušek různými formami jako je známkování, slovní hodnocení. Součástí hodnocení budou referáty, samostatné domácí práce, aktivita při řešení úloh.

V praktické části výuky budou žáci hodnoceni za odevzdanou vlastní metodickou pomůcku a samostatný výstup k ní, při kterém prezentují získané vědomosti a za vedený metodický zásobník.

Při hodnocení klademe důraz na:

- hloubku porozumění poznatkům a schopnost aplikovat je při řešení problémů;
- aktivní a správné využívání pedagogické a matematické terminologie;
- schopnost kooperace při řešení problémů v projektech a schopnost vzájemné komunikace;
- schopnost matematicky přesně se vyjadřovat, číst s porozuměním matematický text, vyhodnotit grafy, tabulky, diagramy;
- dovednost spojovat si poznatky z různých oblastí matematiky;
- dovednost práce s odborným textem;
- propojování teorie s praktickými zkušenostmi získanými na učební či odborné praxi.

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky je v předmětu realizována následujícím způsobem:

V rámci výuky jim vyučující nabízí zadání nadstandardních úloh, postupů řešení a problémových úloh (v oblasti využívání konstruktivních, situačních, manipulativních, badatelských a jiných her a činností a pomůcek pro rozvoj matematických představ, větší množství úloh z oblasti rekreační matematiky pro volnočasové aktivity dětí, rozmanitější didaktické pomůcky a hry pro rozvoj matematických představ, rozšířený zásobník metod a činností pro jednotlivé oblasti matematických představ v souvislosti s matematickou pregramotností).

Podle okolností (většina žáků prokazuje zvýšený talent) může učitel zařadit do výuky rozšiřující učivo (v oblasti netradičních metod rozvoje předmatematické gramotnosti) nebo využít alternativní metody (netradiční metody rozvoje předmatematické gramotnosti).

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

V případě přechodu na distanční výuku redukuje učitel rozsah učiva v míře odpovídající okolnostem.

Všechny pasáže učiva lze realizovat i v rámci distanční výuky.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji klíčových a odborných kompetencí

Kompetence k učení – žák

- efektivně vyhledává a zpracovává informace;
- s porozuměním poslouchá mluvené projevy, pořizuje si poznámky;
- využívá různé informační zdroje a zkušeností své i jiných lidí;
- sleduje a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímá hodnocení výsledků učení;
- zná možnosti svého dalšího vzdělávání ve svém oboru i povolání.

Kompetence k řešení problémů – žák

- porozumí zadání úkolu, získává informace potřebné k řešení problému, navrhuje způsob řešení, popř. varianty řešení, umí je zdůvodnit, vyhodnocuje a ověřuje správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků;
- uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické);
- volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracuje při řešení problémů s dalšími žáky v rámci projektové výuky.

Komunikativní kompetence – žák

- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle;
- účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhájí své názory a postoje;
- zpracovává pracovní dokumenty na odborná témata;
- dodržuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenává písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí;
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- porozumí běžné odborné terminologii potřebné pro pracovní uplatnění a pracovním pokynům v písemné i ústní formě).

Personální a sociální kompetence – žák

- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku;
- ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí;
- pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly;
- podněcuje práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažuje návrhy druhých;
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí – žák

- jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých lidí;
- chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – žák

- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- uvědomuje si význam celoživotního učení, je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- umí získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech.

Matematické kompetence – žák

- používá pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádí reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nachází vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umí je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;

- čte a vytváří různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikuje znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikuje matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Kompetence digitální – žák:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace z oblasti matematické gramotnosti a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení úloh s matematickou problematikou, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Odborné kompetence:

Bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci – žák

- chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, svěřených dětí a spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. rodičů a jiných návštěvníků);
- osvojuje si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci s multimediálními učebními pomůckami, rozpozná možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví.

Úsilí o nejvyšší kvalitu své práce nebo služeb – žák

- chápe kvalitu jako významný nástroj dobrého jména organizace.

Ekonomické jednání v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje – žák

- zná význam, účel a užitečnost vykonávané práce;
- zvažuje při plánování a posuzování určité činnosti možné náklady, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- nakládá s vybavením školy nebo školského zařízení, s didaktickými pomůckami, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Příprava, realizace a evaluace vzdělávací činnosti zaměřené na vzdělávání a péči o děti předškolního věku a na volný čas dětí školního věku – žák

- připravuje samostatně i v týmu vzdělávací programy a další projekty výchovně vzdělávací práce pro děti v mateřských školách a v zařízeních pro zájmové vzdělávání;

- zohledňuje při přípravě a realizaci projektů výchovně vzdělávací práce individuální zvláštnosti a potřeby svěřených dětí, stejně jako podmínky, ve kterých bude výchovně vzdělávací činnost realizována;
- volí vzdělávací strategie v souladu se stanovenými vzdělávacími cíli;
- chápe a systematicky rozvíjí dispozice dětí, specificky se zaměřuje na rozvoj jejich klíčových kompetencí;
- sleduje a vyhodnocuje změny ve vývoji svěřených dětí a dokáže na ně odpovídajícím způsobem reagovat;
- dokáže řídit a vyhodnocovat učební/zájmovou činnost, analyzovat pedagogické problémy a navrhnout jejich řešení;
- ovládá základní činnosti (např. dramatické, hudební, pohybové, výtvarné, matematické, pracovní technické) přiměřené věku dětí a využívá vlastní dispozice v těchto oblastech;
- sleduje průběžně vývoj pedagogické teorie a změny ve vzdělávací politice včetně legislativních změn;
- má vytvořeny předpoklady pro sebereflexi a sebehodnocení a dovednosti potřebné pro vyrovnávání se s náročností povolání a se stresem.

Uplatnění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k zodpovědnému, cílevědomému, soustředěnému, vytrvalému a pečlivému přístupu k týmové i samostatné práci. Vytváří se odpovědný přístup žáků k plnění povinností a k respektování stanovených pravidel.

Do výuky je zařazeno problémové a projektové učení s důrazem na rozvoj odpovědnosti žáků za svoje dílčí úkoly. Žáci jsou vedeni k zodpovědnosti za své výsledky, k používání sebekontroly při řešení konkrétních úloh a problémů. Při řešení úloh se učí komunikaci, vyjednávání, hledání kompromisu i řešení konfliktů. Žáci rozvíjejí svoji funkční gramotnost při porozumění, interpretaci a využití textového materiálu.

Člověk a životní prostředí

Jsou využity problémové úkoly a projekty, ve kterých je propojené odborné učivo s environmentální problematikou. Žáci jsou vedeni k dodržování požadavků na bezpečnost a hygienu práce.

Člověk a svět práce

Důraz je kladen na reálné zhodnocení vlastních studijních a pracovních předpokladů, je rozvíjeno kritické myšlení, podporována systematická duševní práce.

Žáci jsou vedeni k uvědomění si významu celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k práci s digitálními technologiemi při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu, při práci s matematickým modelem a při vyhodnocování a interpretaci výsledku řešení vzhledem k realitě, při řešení problémů, včetně diskuse a prezentace výsledků těchto řešení.

V praktických činnostech efektivně využívají digitální nástroje potřebné nebo vhodné pro odborné činnosti. Využívají je i při získávání dat, informací a obsahu z různých zdrojů v digitálním

prostředí. Nedílnou součástí je používání různých strategií při vyhledávání; kritické hodnocení získaných dat a informací, posouzení jejich spolehlivost a úplnost;

Žáci jsou vedeni ke sdílení dat, obsahu a informací s ostatními prostřednictvím digitálních technologií. Využívají digitální technologie pro spolupráci a pro společné vytváření zdrojů a znalostí. Získají dovednosti při práci s moderními digitálními nástroji, stavebnicemi i aplikačním softwarem, rozvíjejícími předmatematické myšlení dětí s vazbou na odborné vzdělávání.

Rozpis učiva

Předmět: Metodika matematických představ		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- objasní a aplikuje základní principy rozvoje matematické pregramotnosti a gramotnosti ve vazbě na RVP PV a RVP ZV (1. stupeň) - popíše psychologické zvláštnosti při rozvoji matematického myšlení - charakterizuje vývoj poznávacích a početních představ u dětí v předškolním období - využívá vhodné činnosti pro základní diagnostiku matematického myšlení dětí - orientuje se v problematice vytváření předčíselných představ v kontextu s možnou prevencí specifických poruch učení v předškolním věku - objasní možnosti rozvoje jednotlivých oblastí matematických představ v souvislosti s matematickou pregramotností	- psychologické zvláštnosti při rozvoji matematického myšlení - propedeutika základních oblastí matematické (pre)gramotnosti - metody a formy práce v oblasti rozvíjení matematických představ - metodické postupy k rozvoji poznávacích a praktických dovedností dětí	PT 4.3.4.1.1 4.3.4.1.2
- volí vhodné separované a univerzální modely při vytváření názorných představ o kvantitě - využívá manipulativní činnosti, konstruktivní a pohybové hry při rozvoji prostorového vnímání dětí - volí činnosti a pomůcky rozvíjející logický úsudek, analyticko-syntetické, kombinační a strategické myšlení		PT 4.3.4.4.3 4.3.4.4.4 4.3.4.4.9 4.3.4.4.21 4.3.4.4.24
		PT 4.3.4.2.10 4.3.4.2.14 PT 4.3.4.3.1 4.3.4.4.3 4.3.4.3.5 4.3.4.4.7

Předmět: Metodika matematických představ		Ročník: 3.
• využívá základní vlastnosti relací a aplikuje je při třídění, uspořádání, rytmiizaci a kombinování • využívá různé konstruktivní, situační, manipulativní, badatelské a jiné hry a činnosti a pomůcky pro rozvoj matematických představ • charakterizuje netradiční metody rozvoje předmatematické gramotnosti • pracuje s digitálními nástroji a stavebnicemi rozvíjejícími předmatematické myšlení dětí • pracuje s matematickou a odbornou literaturou, kvalifikovaně vyhodnotí a využívá pouze vhodné metodické materiály a didaktické pomůcky • vybírá a zařazuje vhodné úlohy z oblasti rekreační matematiky pro volnočasové aktivity dětí • využívá, popř. připraví vhodné didaktické pomůcky a hry pro rozvoj matematických představ • sestaví a využívá zásobník metod a činností pro jednotlivé oblasti matematických představ v souvislosti s matematickou pregramotností		PT 4.3.4.4.3 4.3.4.4.4 4.3.4.4.7 4.3.4.4.9 4.3.4.4.21 4.3.4.4.24

6.20 Informatika

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	Předškolní a mimoškolní pedagogika
forma vzdělávání:	denní
délka vzdělávání:	4 roky
týdenní počet vyuč. hodin za studium:	4 (1+2+0+1)
platnost:	od 1. 9. 2025, ve všech ročnících studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět pokrývá oblast Informatické vzdělávání, částečně průřezové téma Člověk a digitální svět podle požadavků uvedených v RVP Předškolní a mimoškolní pedagogika. Uvádí probíraná témata do souvislostí s tématy probíranými v dalších vyučovacích předmětech a rozvíjí tím mezipředmětové vztahy.

Předmět je zařazen do prvního až čtvrtého ročníku čtyřletého studia s hodinovou dotací 1+2+0+1.

Charakteristika učiva

Předmět Informatika vychází z kurikulárního rámce Informatické vzdělávání a průřezového tématu Člověk a digitální svět.

Cílem informatického vzdělávání je vést žáky ke schopnosti rozpoznávat informatické aspekty světa a využívat poznatky z informatiky k porozumění a uvažování o přirozených i umělých systémech a procesech, ke schopnosti řešit nejrůznější pracovní a životní situace, cílevědomě a systematicky volit a uplatňovat optimální postupy.

Výuka informatiky přispívá k hlubšímu a komplexnímu porozumění výpočetním zařízením a principům, na kterých fungují. Tím usnadňuje využití digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- porozuměl základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích;
- rozpoznával a formuloval problémy s ohledem na jejich řešitelnost;
- získával, zaznamenával, uspořádával, strukturoval, předával data a informace;
- rozkládal systémy a procesy na části, odhaloval jejich vztahy a strukturu;
- byl schopeni uplatnit algoritmický způsob myšlení při řešení problémů, vytvářeli a formulovali postupy a řešení, které lze přenechat k vykonání jinému člověku nebo stroji;
- vytvářel formální popisy, modely a simulace skutečných situací i pracovních postupů;
- testoval, analyzoval, vyhodnocoval, porovnával a vylepšoval existující i navrhované algoritmy, postupy nebo informatická řešení;
- rozuměl technickým základům digitálních technologií do té míry, aby byli schopni je efektivně a bezpečně používat a snadno se naučili používat nové;
- byl schopeni využít digitální technologie při řešení problémů, které jsou příliš složité nebo rozsáhlé (pro člověka);

- navrhoval systémy či jejich části, procesy, propojoval různé technologie či jejich části a vytvářel tak nová řešení za pomoci již existujících nástrojů a prvků;
- hodnotil přínos a rizika různých systémů, procesů, postupů a technologií v kontextu zadaného problému;
- dorozuměl se a spolupracovali s ostatními při dosahování společného cíle;
- neohrožoval svým chováním v digitálním prostředí sebe, druhé ani technologie samotné;
- uvědomoval si, že technologie ovlivňují společnost, a naopak chápal svou odpovědnost při používání technologií.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Při výuce se uplatňují komplexní výukové metody, např. frontální výuka, skupinová výuka. Využíváme klasické výukové metod – výklad s praktickým předvedením, vysvětlování a praktické procvičování v kombinaci s aktivizujícími metodami – diskuse, problémová a projektová výuka.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků bude provedeno na základě testů, které budou obsahovat teoretické a praktické úkoly k prověření praktických dovedností žáků při práci s výpočetní technikou. Základem hodnocení je platná legislativa a klasifikační řád.

V předmětu Informatika při hodnocení klademe důraz na:

- získání praktických dovedností při využití počítače a standardních aplikačních programů při práci s informacemi
- schopnost výběru a využití jednotlivých aplikačních programů při zpracování informací.

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky je v předmětu realizována následujícím způsobem:

- V rámci výuky jim vyučující nabízí zadání nadstandardních úloh, postupů řešení a problémových úloh (učebnice, pracovní listy z webových portálů zaměřené na rozvoj informatického myšlení, sbírky problémových úloh, archiv soutěží).
- Podle okolností (většina žáků prokazuje zvýšený talent) může učitel zařadit do výuky rozšiřující učivo nebo využít alternativní metody řešení problémů.
- Motivuje žáky k zapojení do informatických soutěží. V případě úspěchu a zájmu žáků nabízí konzultace k další přípravě na soutěžích.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

V případě přechodu na distanční výuku redukuje učitel rozsah učiva v míře odpovídající okolnostem.

Všechny pasáže učiva lze realizovat i v rámci distanční výuky.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

K učení – žák

- s porozuměním poslouchá mluvené projevy a pořizuje si poznámky;

- využívá různých informačních zdrojů;
- aktivně využívá Internet k hledání informací k dané problematice.

K řešení problémů – žák

- rozumí zadání úkolu, určuje jádro problému, získává informace potřebné k řešení problému, navrhuje řešení a ověřuje správnost řešení;
- spolupracuje při řešení problémů s dalšími žáky.

Komunikativních – žák

- formuluje své myšlenky srozumitelně, souvisle a správně;
- účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své názory;
- zpracovává písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- zaznamenává myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí;
- vyjadřuje se přiměřeně účelu jednání a komunikační.

Personálních a sociálních – žák

- přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly;
- pracuje v týmu a podílí se na realizaci činností;
- podněcuje práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezáujatě zvažuje návrhy druhých.

Občanských a kulturního povědomí – žák

- jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržuje zákony, respektuje právo a osobnost druhých lidí.

K pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – žák

- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání, uvědomuje si význam celoživotního učení, přizpůsobuje se měnícím se pracovním podmínkám;
- získává a vyhodnocuje informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech.

Matematickým – žák

- správně používá běžné jednotky;
- provádí reálný odhad výsledků řešení dané úlohy;
- čte a vytváří různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, apod.).

Kompetence digitální – žák:

- vyhledává příležitosti k zapojení se do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, např. při komunikaci s úřady; chápe význam digitálních technologií pro sociální začleňování, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života;
- kriticky posuzuje vývoj technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka, společnosti a životní prostředí; zvažovali příležitosti a rizika a snažili se rizika minimalizovat;
- běžně a samozřejmě využívá vhodné digitální technologie a jejich kombinace k naplnění svých potřeb, digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby;
- využívá digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji, buduje si osobní vzdělávací prostředí, je schopen rozpoznat, kdy je třeba vlastní digitální kompetence zdokonalit nebo aktualizovat, orientovat se v aktuálním dění v oblasti kybernetické

bezpečnosti, je schopen podpořit ostatní v rozvoji jejich digitálních kompetencí a předat základní bezpečnostní rady a doporučení;

- s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří a spravuje své digitální identity, aktivně pečuje o svou digitální stopu, ať už ji vytvářejí sami, nebo někdo jiný;
- chrání sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí, chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením či zneužitím, při využívání digitálních služeb nejen v online prostředí posuzuje jejich spolehlivost a postupuje vždy s vědomím existence zásad ochrany osobních údajů a soukromí dané služby;
- při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií předchází situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, přizpůsobuje své digitální i fyzické pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami;
- zná a uplatňuje právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých a osobních údajů, duševního vlastnictví a kybernetické bezpečnosti;
- při interakcích v digitálním prostředí respektuje pravidla chování a jedná eticky, respektuje kulturní rozmanitost, aktivně vystupuje proti nepřijatelnému jednání v online světě, s daty získanými prostřednictvím různých nástrojů a služeb, v různém digitálním prostředí pracuje s ohledem na dobrou pověst svou i ostatních;
- navrhuje řešení prostřednictvím digitálních technologií, která jim pomohou vylepšit postupy či technologie, dokáže druhým poradit s vyřešením technických problémů;
- vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků, vytváří a upravuje vlastní digitální obsah v různých formátech, mění, vylepšuje a zdokonaluje obsah stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah;
- získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí, při vyhledávání používá různé strategie a získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost;
- přizpůsobuje organizaci a uchování dat, informací a obsahu danému prostředí a účelu;
- komunikuje prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobuje prostředky komunikace danému kontextu;
- sdílí prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními, používá digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí.

Odborné kompetence – žák

- s využitím IT techniky připravuje, realizuje a evaluuje výchovně vzdělávací a zájmové činnosti zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí předškolního a školního věku;
- připravuje a realizuje samostatně i v týmu projekty s využitím IT techniky.

Bezpečnost práce a ochrana zdraví při práci – žák

- chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, svěřených dětí a spolupracovníků;
- osvojuje si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami.

Úsilí o nejvyšší kvalitu práce nebo služeb – žák

- chápe kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti.

Ekonomické jednání v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje – žák

- zná význam, účel a užitečnost vykonávané práce;

- nakládá s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Uplatnění průřezových témat

Člověk a svět práce

Průřezové téma Člověk a svět práce v předmětu Výpočetní technika je zaměřeno na:

- práci s informačními médii při vyhledávání pracovních příležitostí;
- písemnou i verbální prezentaci;
- na rozvoj schopnosti formulace a obhajování myšlenek.

Člověk a digitální svět

- dovednosti potřebné k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií;
- principy, na kterých pracují digitální technologie;
- efektivní využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti;
- vyhledávání příležitosti k zapojení se do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, např. při komunikaci s úřady; význam digitálních technologií pro sociální začleňování, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života;
- kritické posuzování vývoje technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka, společnosti a životní prostředí; zvážení příležitosti a rizika, minimalizace rizika;
- běžné a samozřejmé využití vhodné digitální technologie a jejich kombinace k naplnění svých potřeb; nastavení a změna použití digitální technologie podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby;
- využití digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji; budování si osobní vzdělávací prostředí; rozpoznání, kdy je třeba vlastní digitální kompetence zdokonalit nebo aktualizovat, orientace v aktuálním dění v oblasti kybernetické bezpečnosti; schopnost podpořit ostatní v rozvoji jejich digitálních kompetencí a předat základní bezpečnostní rady a doporučení;
- vytváření a správa své digitální identity; aktivní péče o svou digitální stopu (vlastní i vytvořenou jinými);
- ochrana sebe a ostatních před možným nebezpečím v digitálním prostředí; ochrana digitálních zařízení, digitálního obsahu i osobních údajů v digitálním prostředí před poškozením či zneužitím; při využívání digitálních služeb nejen v online prostředí posuzování jejich spolehlivosti a postup vždy s vědomím existence zásad ochrany osobních údajů a soukromí dané služby;
- při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií předcházení situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, přizpůsobení svého digitálního i fyzického pracovního prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami;
- právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých a osobních údajů, duševního vlastnictví a kybernetické bezpečnosti;
- respektování pravidel chování a jednání a etika při interakcích v digitálním prostředí; respektování kulturní rozmanitosti; aktivní vystupování proti nepřijatelnému jednání v online světě; s daty získanými prostřednictvím různých nástrojů a služeb, v různém digitálním prostředí s ohledem na dobrou pověst svou i ostatních;
- bezpečná řešení prostřednictvím digitálních technologií, která pomohou vylepšit postupy či technologie; rada druhým s vyřešením technických problémů;

- vyjádření se za pomoci digitálních prostředků a vytváření a úprava vlastního digitálního obsahu v různých formátech; změna, vylepšení a zdokonalování obsahu stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah;
- získávání dat, informací a obsahu z různých zdrojů v digitálním prostředí; používání různých strategií při vyhledávání; kritické hodnocení získaných dat a informací, posouzení jejich spolehlivost a úplnost;
- přizpůsobení organizace a uchování dat, informací a obsahu danému prostředí a účelu;
- komunikace prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobení prostředků komunikace danému kontextu;
- sdílení dat, obsahu a informací s ostatními prostřednictvím digitálních technologií; využití digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí.

Rozpis učiva

Předmět: Informatika		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• správně se přihlašuje ve školní síti; • využívá dostupné školní informační zdroje a techniku; • pracuje s informacemi a softwarovým vybavením ve školní síti v souladu se školním řádem a provozními řády.	Seznámení s prostředím • popis školní sítě, přihlašování; • služby informačních systémů školy – web, e-mail, osobní úložiště, výukové materiály, rozvrh, suplování, klasifikace, síťová tiskárna/kopírka; • školní řád, provozní řád UVT a Počítačové sítě.	PT 4.3.4.4
• interpretuje data (získá z dat informace), posuzuje množství informace v datech, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvědomuje si omezení použitých modelů; • odhaluje chyby v datech; • porovnává různé příklady kódování dat a jejich použití; vysvětlí proces digitalizace a jeho úskalí; • aktivně a s porozuměním používá různé datové formáty, ovládá konverzi mezi různými formáty téhož obsahu; • formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model; • převede data z jednoho modelu do jiného; najde nedostatky daného	Data, informace a modelování • data a informace, interpretace dat; • informace a množství informace v datech; • chyby v datech a kontrola dat; • kódování informací a dat; • záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě; • datové formáty, kódování různých formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video); • zápis informace pomocí kódovací tabulky nebo kódovacího jazyka; • model jako zjednodušení reality (např. schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa); • vlastnosti, vazby a závislosti modelu dat; • statistické zpracování dat, odhad a předpovědi; • strojové učení na základě dat, jeho limity, přínosy a rizika.	PT 4.3.4.4

Předmět: Informatika		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na kvalitu řešení daného problému; • zvažuje přínosy a limity statistického zpracování dat a strojového učení v oblasti umělé inteligence.		
• identifikuje v historii vývoje hardwaru i softwaru zlomové události; ukáže, které koncepty se nemění a které ano; • rozumí fungování hardwaru a periférií natolik, aby je mohl efektivně a bezpečně používat a snadno se naučil používat nové; • popíše, jakým způsobem operační systém zajišťuje své hlavní úkoly; • rozpozná různé druhy paměťových úložišť a popíše jejich základní principy, nastavuje sdílení a zálohování dat; • porovná jednotlivé způsoby propojení digitálních zařízení, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna; • rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat; • identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními; poradí druhým při řešení typických závad; • chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem/změnou či zneužitím; reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost; • s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří, spravuje a chrání jednu či více digitálních identit; • kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný,	Digitální technologie Hardware a software • zlomové události a technologie v historii a jejich vliv na obor, trh práce a společnost; • současná výpočetní zařízení, jejich technické parametry, základní komponenty; • připojitelné periferie, zobrazovací zařízení, vstupní/výstupní zařízení, rozhraní a konektory; • souborový systém a paměťová úložiště; • operační systémy. Počítačové sítě a síťové služby • internet a počítačové sítě, přenos dat, komunikační protokol a adresování v síti; • typy, vlastnosti různých sítí, internet věcí; • fyzická a logická infrastruktura sítě, typy síťových zařízení, servery a datová centra; • cloudové a sdílené služby v síti, virtualizace; • webové aplikace a služby, hypertextový formát dat, URL adresa a doména. Bezpečnost v digitálním prostředí • způsoby útoků na technologie, základní prvky ochrany (např. aktualizace softwaru, antivir, firewall, VPN, šifrování); • sociotechnické metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (např. práce s hesly, více faktorová autentizace, zálohování dat); • digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy;	PT 4.3.4.4 PT 4.3.4.4.6 PT 4.3.4.4.7

Předmět: Informatika		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně; - v případě personalizovaného obsahu dokáže identifikovat obsah generovaný algoritmy doporučovacích systémů.	- digitální stopa – vědomá a nevědomá, logy, metadata, cookies a narušení soukromí při využívání technologií; - sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu, doporučovací systémy.	

Předmět: Informatika		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- na základě analýzy problému specifikuje zadání pro tvorbu programu, skriptu nebo webové aplikace; - rozdělí zadání nebo problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; - navrhne algoritmy a datové struktury podle specifikace zadání a запиše je vhodnou formou; - ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí algoritmy a datové struktury podle různých hledisek, porovná a vybere pro řešení problém ty nejvhodnější; vylepší algoritmus podle daného hlediska; - vytvoří jednoduchý spustitelný program, skript, nebo webovou aplikaci; - testuje spustitelný program, skript nebo webovou aplikaci najde, specifikuje a opraví případnou chybu; - spolupracuje při tvorbě programu s další osobou, popisuje strukturu programu další osobě;	Tvorba, testování a provoz softwaru Požadavky a analýza - specifikace a popis řešeného problému, požadavky na řešení; - analýza a dekompozice (rozložení) problému; Tvorba a vývoj - základní koncepce tvorby programů (např. proměnná a datový typ, řídicí příkazy, cykly); - návrh algoritmů a datových struktur - zápis algoritmu vhodnou formou (např. blokové schéma, přirozené a formální jazyky, skriptovací a programovací jazyk); - využívání hotových komponent; Testování - druhy chyb, chybové hlášky, neočekávané ukončení a zamrznutí; - způsoby a druhy testování softwaru; - spotřeba výpočetních a jiných zdrojů; Běh a provoz - verze programu, instalace a aktualizace programu; - hlášení a evidence závad, logování a sledování provozu; - nápověda a licence programu.	PT 4.3.4.4
na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí;	Digitální technologie Hardware a software aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (textový procesor,	PT 4.3.4.4

Předmět: Informatika		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle;	software pro tvorbu prezentací, grafický software).	

Předmět: Informatika		Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• analyzuje a hodnotí informační systémy podle zadaných hledisek; • vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání; • vyhledává a zpracovává data pomocí vhodných nástrojů pro dotazování; používá při vyhledávání vazby mezi entitami, číselníky a identifikátory; • identifikuje zdroje záznamů v informačním systému a určuje jejich umístění, validitu a míru zabezpečení; provede hromadný import nebo export dat; • navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů; • navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení dat; navrhuje číselníky a identifikátory dat; • třídí a řadí data, která následně vizualizuje nebo zpracuje do obvyklého formátu v daném kontextu a oboru; • navrhne způsob využití informačního systému k řešení problému ve svém oboru, otestuje ho se skupinou uživatelů a vyhodnotí případné chyby, chybové stavy a jejich příčiny.	Informační systémy • účel a charakteristika informačního systému nebo služby; • veřejné nebo oborové informační systémy a služby; • uživatelská rozhraní (např. navigace, přístupnost, jazykové mutace); • uživatelské účty, role, oprávnění a bezpečnost v informačních systémech; • datový záznam, entita, atribut a vazba, číselníky a identifikátory; • definice procesů, činností a konfigurace informačního systému; • zdroje záznamů v informačním systému (např. databáze, souborový systém, síťové služby); • vyhledávání a vizualizace dat (např. třídění, řazení a filtrování, rozpoznávání vzorů a trendů); • hromadné zpracování dat, export a import.	PT 4.3.4.4
• na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí; • efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle;	Digitální technologie Hardware a software • aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (tabulkový procesor, software pro oblast 3D technologií).	PT 4.3.4.4

6.21 Pedagogická praxe

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	denní
délka vzdělávání:	4 roky
týdenní počet vyuč. hodin za studium:	7 (0+0+3+4)
platnost:	od 1. 9. 2025, ve všech ročnících studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Pedagogická praxe patří k základním odborným předmětům. Vede žáka k porozumění novým trendům pedagogické činnosti předškolního a zájmového vzdělávání. Využívá přitom poznatků pedagogiky a psychologie a navazuje na předměty společenskovední a přírodovědné. Přispívá ke kultivaci žáků a jejich vztahu k dětem. Žák analýzou a sebereflexí různých forem praktických činností ověřuje a rozšiřuje získané teoretické znalosti a zkušenosti, tvořivě rozvíjí vlastní pojetí pedagogické práce, získává pozitivní postoj k vlastnímu celoživotnímu učení.

Charakteristika učiva

Obsah pedagogických činností vychází ze vzdělávacích oblastí oborového vzdělávání, ale především školních a třídních vzdělávacích programů a ostatních dokumentů cvičných zařízení.

Školní programy respektují hlavní vzdělávací cíle, záměry a principy předškolního a zájmového vzdělávání. Předmět je úzce propojen s oblastí pedagogickopsychologického vzdělávání a didaktikami pedagogických činností.

Součástí kurzů i učební a odborné praxe je teoretické uvedení do praxe, které zahrnuje seznámení s metodickými a organizačními pokyny, bezpečností práce a platnou legislativou.

Nedílnou součástí jsou exkurze do výchovně-vzdělávacích zařízení, které prohlubují poznatky o speciálně pedagogickém přístupu integrovaných dětí a zpracovávání individuálního plánu.

Při nástupu na cvičné pracoviště se žák seznámí s podmínkami vzdělávání a připravuje se k vlastní samostatné činnosti

Pedagogická praxe směřuje k tomu, aby žák:

- přesně a správně používal odbornou terminologii;
- pracoval s odbornou literaturou a jinými zdroji informací, podroboval je logickému rozboru a využíval je pro svou práci;
- při plánování propojoval rovinu cílovou, obsahovou, tematickou;
- dokázal vzdělávací obsah připravit v přirozených souvislostech, a graficky jej zaznamenat;
- rozvíjel kladný vztah k dětem, schopnost empatie;
- reflektoval edukační činnost;
- pracoval se školním kurikulem;
- vytvářel bezpečné prostředí, prostředí důvěry, úcty, solidarity;
- aktivně přistupoval k řešení problémů;
- byl schopen obhájit svou práci;

- dovedl pracovat v týmu i samostatně.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Při organizaci učení zařazujeme v předmětu pedagogické praxe komplexní výukové metody pozorování, řešení problémových situací, rozhovor a inscenační metody. Důraz je kladen na využívání metod aktivizujících myšlení a jazykový projev dětí, stejně tak jako jejich samostatnou činnost.

V rámci pedagogické praxe žáci musí vytvořit portfolio, které zahrnuje deník praxe (portfolio) a metodické zásobníky.

Ve 3. a 4. ročníku se žák účastní odborné i učební praxe. Na učební praxi se třída dělí na skupiny zpravidla po 3-5 žácích. Učební praxe je součástí týdenního rozvrhu ve 3. a 4. ročníku, praxe probíhá v jeden vyhrazený den v týdnu. Odborná praxe probíhá formou čtyřtýdenních kurzů ve 3. ročníku a čtyřtýdenních kurzů ve 4. ročníku. Pracovní doba žáka je 6 hodin denně, z toho je 5 hodin naslech a práce s dětmi a 1 hodina rozboru.

Pedagogická praxe probíhá pod vedením pedagogů cvičných zařízení a vedoucího praxe. Žáci si postupně vyzkoušejí všechny druhy činností. Podle potřeby lze zařazovat týmovou práci žáků (dramatizace, hudební činnosti apod.).

V rámci učební praxe žáci třetího ročníku připraví divadelní představení pro MŠ a ŠD.

Hodnocení výsledků žáků

Do hodnocení pedagogické praxe se promítá úroveň dovedností komunikovat, pozorovat, projektovat, realizovat a hodnotit edukační činnost s edukanty. Bere v úvahu postupnost v utváření pedagogických dovedností, odpovědný přístup, tvořivost při přípravě i při činnostech, využívání teoretických vědomostí a celkový kulturní a společenský rozhled edukovaných.

Ve 3. a 4. ročníku hodnocení odborné pedagogické praxe provádí učitelka/vychovatelka formou písemného hodnocení.

Hodnocení učební pedagogické praxe provádí učitelka/vychovatelka a vedoucí praxe v souladu s klasifikačním řádem.

Při hodnocení klademe důraz zvláště na:

- vztah k edukantům;
- respektování bezpečnosti a ochrany zdraví;
- kvalitu písemné i materiální přípravy, využívání vlastního metodického zásobníku;
- využívání teoretických vědomostí z ostatních vyučovacích předmětů, odborné a jiné literatury;
- vedení deníku praxe (portfolia), povinnost nosit jej na praxi s sebou;
- aktivitu při rozbořích.

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky je realizována následujícím způsobem:

- žákům je umožněn přístup k odborné literatuře a časopisům;
- žáci jsou vedeni k samostudiu rozšiřujících metodických materiálů v tištěné a digitální podobě;
- v kooperaci se školským zařízením zadávají vyučující žákům zpracování časově, materiálně a organizačně náročnějších aktivit (např. příprava projektových dnů).

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku:

Praktické vyučování nelze v distanční výuce plnohodnotně nahradit. V případě učební praxe je výuka vedena distančně. Učitelky mateřských škol a vychovatelky v základních školách komunikují s žáky prostřednictvím emailu a na on-line vyučovacích hodinách v aplikaci MS Teams. Touto formou probíhá zadávání očekávaných výstupů a vzdělávacích cílů, metodické vedení žáků na činnosti ve školských zařízeních, poskytování metodických materiálů, konzultování a kontrola příprav. Absenci výstupů lze částečně kompenzovat metodou mikroteaching. V rámci této metody žáci prezentují části příprav (např. v rámci řízené činnosti) on-line před učitelkami MŠ a vychovatelkami a spolužáky. Následuje reflexe výstupu. Uplatnění této metody a přítomnost vedoucí praxe v MŠ a ŠD závisí na technických možnostech cvičného školského zařízení.

Odborná praxe probíhá distanční formou. Učitelé předmětu Pedagogika a vedoucí odborné praxe ve školských zařízeních zadávají žákům úkoly, které souvisí s činností v mateřských školách a školních družinách. Jedná se o zadávání dílčích cílů a očekávaných výstupů, kontrolování a konzultování příprav a metodické vedení žáků. V případě distančního vzdělávání dětí předškolního věku se žáci účastní on-line výuky v roli pozorovatele, nebo aktivně participují na výuce žakovskými výstupy. Účast žáků na on-line vyučování v mateřských školách je závislá na technických možnostech daného školského zařízení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

K řešení problémů – žák

- objasní podstatu problémů, navrhuje varianty jejich řešení a zvažuje jejich přednosti, rizika a negativní důsledky;
- prověřuje prakticky správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- prokáže nápaditost, inovaci při realizaci integrovaných bloků, provede grafický záznam;
- problémy řeší individuálně i týmově, spolupracuje s ostatními pracovníky;
- řeší výchovné, vzdělávací, zdravotní a bezpečnostní problémy.

Komunikativních – žák

- vyjadřuje se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených a psaných;
- formuluje a obhájí své názory a postoje;
- zpracovává písemnosti, pracovní dokumenty, dodržuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu, dosahuje jazykové způsobilosti pro pracovní uplatnění.

Sociálních a personálních – žák

- organizuje společnou činnost, přijímá odpovědnost za svou práci i práci ostatních;
- konstruktivně řeší konflikty;
- kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí, nabízí vlastní pohledy na řešení úkolů, problémů a situací;
- přispívá k vytváření tvůrčí a podnětné atmosféry.

Občanských a kulturního povědomí – žák

- uvědomuje si odpovědnost za vlastní život i spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých lidí.

Kompetence digitální – žák:

- implementuje digitální zařízení a zdroje do činností, které realizuje v rámci pedagogické praxe, a tím zvyšuje efektivitu svých postupů;
- vhodně organizuje a řídí pedagogické intervence prostřednictvím technologií;
- rozvíjí nové vzdělávací formáty a didaktické metody;
- používá digitální technologie k inovacím vzdělávacích postupů;
- používá digitální technologie k posílení interakcí s jedinci, které vede na pedagogické praxi;
- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky s ohleduplností a respektem k druhým;
- samostatně zpracovává elektronické přípravy, zakládá je do deníku praxe (portfolia);
- vyhledává informace a digitální obsah z relevantních informačních zdrojů, sleduje trendy v předškolní a mimoškolní pedagogice.

Odborné kompetence – žák

- připravuje, realizuje a provádí evaluaci výchovně vzdělávací a zájmové činnosti zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí předškolního a školního věku;
- zohledňuje při přípravě a realizaci projektů výchovně vzdělávací práce individuální zvláštnosti a potřeby dětí;
- rozvíjí u dětí pozitivní sociální vztahy, vede je k prosociálnímu chování;
- sleduje a vyhodnocuje změny ve vývoji dětí a přiměřeně na ně reaguje
- chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, svěřených dětí
- zná a dodržuje základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevenci a krizový plán školy

Uplatnění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti, osobnost a její rozvoj

Aplikace tohoto tématu rozvíjí u žáka schopnost stanovit si a dodržovat pravidla, být si vědom odpovědnosti za život svůj i život ostatních, řešit individuálně i týmově vzniklé problémy, spolupracovat s ostatními, dbát na dodržování společenského chování a respektovat práva druhých.

Člověk a svět práce

Uplatněním tohoto tématu, si žák doplní své dosavadní znalosti a dovednosti o praktickou zkušenost a získá tak další důležité informace související s jeho uplatněním ve světě práce. Učí se vhodně komunikovat nejen s dětmi, ale i s jejich rodiči, učitelem/vychovatelem a dalšími

zaměstnanci. Postupně se seznámí s chodem na pracovišti a vyzkouší si všechny činnosti související s jeho budoucí profesí. Žák je veden k pochopení významu celoživotního učení a sebevzdělávání. Dále je žák veden k sebereflexi ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení, v průběhu pedagogických praxí vytváří osobní portfolio.

Člověk a životní prostředí

Aplikace tohoto tématu, pomáhá u žáka rozvíjet povědomí o základních ekologických zákonitostech a negativních dopadech působení člověka na přírodu a životní prostředí. Žák se učí předávat získané vědomosti vhodnými způsoby dětem předškolního a mladšího školního věku. Inspirací mu mohou být exkurze do ekologicky zaměřených institucí a organizací.

Člověk a digitální svět

V rámci aplikace tohoto tématu jsou žáci vedeni k efektivnímu, bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro výkon odborných činností. Sami žáci si v rámci pedagogické praxe osvojují a kultivují dovednosti pro rozvoj digitálních kompetencí u dětí předškolního a mladšího školního věku.

Rozpis učiva

Předmět: Pedagogická praxe (učební a odborná praxe)		Ročník: 3. a 4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• projektuje a realizuje programy vlastní pedagogické činnosti a vyhodnocuje jejich efektivitu • řídí edukační činnost skupiny i jednotlivce, ovlivňuje sociální vztahy a klima ve skupině • ovládá postupy pro tvorbu edukačních programů a projektů • pracuje s odbornými informacemi, učí se od zkušenějších pedagogů – sleduje a analyzuje jejich činnost, i činnost vlastní • s porozuměním pracuje se školním kurikulem • zpracuje přípravu vzdělávací jednotky podle aktuálního vzdělávacího programu • pracuje se základní pedagogickou dokumentací, a to i v elektronické podobě	Plánování, projektování • východiska • tvorba projektů	PT 4.3.4.4.9
• pracuje s odbornou pedagogickou literaturou a jinými zdroji informací	Zdroje informací • práce s odbornou pedagogickou literaturou	PT 4.3.4.4.9

Předmět: Pedagogická praxe (učební a odborná praxe)		Ročník: 3. a 4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• prokáže nápaditost a inovaci při realizaci integrovaných bloků, provede grafický záznam • v rámci integrovaného bloku zpracuje záměr, dílčí cíle, očekávané výstupy, metody, organizační formy, rizika, vlastní realizaci, pomůcky • odpovědně pracuje s informacemi a digitálními nástroji, vede děti k demokratickým hodnotám a jedná v souladu s profesní etikou	• dětská literatura, práce s dětskými časopisy a encyklopediemi a digitálními nástroji	
• stanoví a dodržuje pravidla uspořádání života v zařízení • dodržuje hygienické předpisy a bezpečnost práce • dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence a působí v tomto směru na svěřené děti; • vede děti k dodržování bezpečnosti a k ochraně zdraví; • poskytne první pomoc při úrazu a náhlém onemocnění na pracovišti; • vystupuje v roli partnera, vytváří prostředí důvěry, úcty, empatie, solidarity	Podmínky vzdělávání Organizace činností	PT 4.3.4.1.7
• didaktický obsah zpracuje přiměřeně věku a individuálním možnostem s požadavkem na reálnost, smysluplnost, užitečnost, zajímavost • připravuje bohatou vzdělávací nabídku • vytváří prostor pro činnost spontánní i řízenou • činnosti vede individuálně, v menších skupinách, frontálně • používá didaktické pomůcky, přístroje a zařízení v souladu s předpisy a pracovními postupy;	Obsah předškolního vzdělávání: • oblast biologická • oblast psychologická • oblast environmentální • oblast sociální a kulturní • oblast interpersonální	PT 4.3.4.2.6 PT 4.3.4.2.7 PT 4.3.4.2.8
• problémy řeší individuálně i týmově, spolupracuje s ostatními pracovníky	Komunikace s dítětem, s rodiči, s ostatními pedagogy • společné akce, schůzky dle potřeby • hodnocení chování i výsledků, práce	PT 4.3.4.1.7 PT 4.3.4.3.1

Předmět: Pedagogická praxe (učební a odborná praxe)		Ročník: 3. a 4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- vyjadřuje se přiměřenými výrazy při komunikaci s dětmi, jedná v souladu s principy a normami kulturního chování - zvládá řešení komunikativních situací s dítětem v mateřské škole, školní družině, se zákonnými zástupci dítěte - uplatňuje zásady efektivní a partnerské komunikace s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami včetně dětí s nadáním - uplatňuje vhodné strategie týkající se dětí-cizinců a dětí s odlišným mateřským jazykem - vytváří bezpečné a respektující prostředí - aplikuje pravidla a strategie efektivní pedagogické komunikace na podporu komunikačních kompetencí dětí - ovládá techniky a hry k rozvoji komunikačních schopností dětí - citlivě hodnotí výkony a chování dětí, provádí motivující hodnocení - je schopen sebereflexe a kritického myšlení - analyzuje výsledky vzdělávací činnosti	- nedirektivní vedení komunikace - zásada aktivního naslouchání	

Předmět: Pedagogická praxe (učební a odborná praxe)		Ročník: 3. a 4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
sleduje a hodnotí pokroky ve znalostech, dovednostech, potřebách a zájmech jedinců nebo skupin a navrhuje postup jejich dalšího rozvoje pracuje s právními, metodickými a odbornými zdroji informací týkajícími se vzdělávání dětí a žáků se SVP a dětí nadaných, zejména v předškolním a zájmovém vzdělávání • poskytuje vhodným způsobem zpětnou vazbu dítěti, motivuje ho a vyjadřuje mu podporu • vede děti k sebehodnocení, učí je hodnotit druhé lidi • reflektuje vlastní vzdělávací činnost a dosahování stanovených cílů • systematicky vede děti k reflexi jejich vzdělávání • vypracuje písemné hodnocení dítěte, vede a využívá portfolio dítěte • využívá spontánních i řízených činností k pedagogické diagnostice • diagnostikuje znalosti, dovednosti, potřeby a zájmy jedince nebo skupiny a navrhuje postupy a opatření • na základě diagnostiky navrhuje plán dalšího rozvoje, provádí individuální vzdělávací činnost • orientuje se v síti pedagogicko-psychologických poradenských zařízení	Hodnocení, evaluace, diagnostika • diagnostika skupiny • skupinové vztahy • diagnostika jednotlivce, sledování individuálních pokroků jednotlivých dětí • zpětná vazba a hodnocení	

6.22 Specializace

Jde o volitelný předmět. Žák volí z nabídky:

- Hudební výchova – specializace;
- Výtvarná výchova – specializace;
- Tělesná výchova – specializace;
- Dramatická výchova – specializace.

Předmět je realizován ve třetím a čtvrtém ročníku studia

6.22.1 Hudební výchova – specializace

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	denní
délka vzdělávání:	4 roky
týdenní počet vyuč. hodin za studium:	5 (0+0+2+3)
platnost:	od 1. 9. 2025, ve všech ročnících studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Hudební výchova – specializace je předmět, v němž žáci prohlubují svůj aktivní vztah k hudbě, rozvíjejí své hudební dovednosti, osvojují si soubor nezbytných vědomostí a připravují se na úkol přivádět k hudbě děti předškolního i školního věku a mládež. Předmět je určen žákům s hlubším zájmem o studium hudební výchovy jak z teoretického, tak praktického hlediska. Cílem je výchova osobnosti, která je schopna a ochotna předávat principy kultivovaného životního stylu další populaci.

Charakteristika učiva

Předmět Hudební výchova – specializace vychází ze vzdělávacího oboru Didaktika pedagogických činností a je zařazen mezi povinně volitelné odborné předměty.

Hudební výchova – specializace probíhá ve třetím a čtvrtém ročníku jako odborný doplňující předmět se zaměřením na praktické hudební činnosti. Předmět zahrnuje okruh pěveckých činností, hudební nauku, dějiny hudby a poslechové činnosti, metodiku hudební výchovy a hru na hudební nástroj. Ve čtvrtém ročníku žáci vykonají praktickou a ústní maturitní zkoušku z hudební výchovy.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- prohluboval svůj aktivní vztah k hudbě na základě svého estetického vnímání a prožívání a na základě pronikání do podstaty hudebního sdělení a struktury hudebního díla;
- vytvořil si vlastní úsudek na hodnotu uměleckého díla a měl kulturní přehled;
- pracoval samostatně i v týmu;
- získal soubor nezbytných hudebně praktických poznatků;
- aplikoval adekvátní hudební dovednosti při vokálních, instrumentálních, poslechových a hudebně pohybových činnostech;

- byl vybaven přiměřeným a trvalým pěveckým, instrumentalistickým, posluchačským a hudebně pohybovým repertoárem;
- používal metody a techniky sebepoznání, seberegulace, sebevýchovy a zvládání stresu;
- rozvíjel své tvořivé estetické dovednosti, které využije jak v osobním životě, tak pro rozvíjení osobnosti a zájmu dětí a mládeže;
- získal další pedagogické, hudebně didaktické a metodické vědomosti i praktické dovednosti, potřebné k hudebně výchovné práci s dětmi a mládeží.
-

Výukové strategie (pojetí výuky)

Předmět je nedílnou součástí odborné přípravy žáka a vyučuje se v rozsahu dvou hodin týdně ve třetím ročníku a tří hodin týdně ve čtvrtém ročníku. V praxi je předmět vyučován v bloku dvou a tří hodin jedenkrát za týden.

Výuka je v daném ročníku realizována ve skupině a probíhá v učebně vybavené pomůckami pro hudební výchovu. V případě nedostatečného počtu žáků z jedné třídy může dojít ke spojování žáků různých tříd stejného ročníku a oboru.

Předmět velmi úzce souvisí s vyučovacími předměty Hudební výchova s metodikou a Hra na hudební nástroj a slouží k prohloubení konkrétních hudebních a hudebně pedagogických dovedností žáka. Důležitým prostředkem k výuce je metoda vysvětlování a procvičování, prožitkové učení, kolektivní činnosti a individuální prezentace žáků. V oblasti metodiky hudební výchovy se uplatňuje především metoda řízeného rozhovoru, diskuse a praktických výstupů. Aktivita žáků je podněcována zadáváním referátů nebo projektovým vyučováním.

Výuka ve škole je doplňována návštěvou výchovných koncertů a divadelních hudebních představení. Žáci mají možnost zapojit se do interpretačních soutěží, do autorských soutěží a školních hudebních akcí. Mohou také navštěvovat nepovinné předměty, které jsou v daném školním roce nabízeny.

Hodnocení výsledků žáků

V předmětu hudební výchova specializace při hodnocení klademe důraz zvláště na:

- kreativitu při aplikaci nabytých vědomostí a dovedností v pedagogické praxi;
- technickou vyspělost žákova hudebního projevu;
- prohlubování konkrétních hudebních a hudebně pedagogických dovedností žáka;
- schopnost žáků nacházet v uměleckém díle estetické hodnoty;
- dovednost výstižně formulovat myšlenky při rozboru hudebního díla;
- schopnost uvádět učivo do souvislosti s jinými tématy nebo vyučovacími předměty;
- podněcování aktivního vztahu k hudbě.

Hodnocení se v každém ročníku provádí ústní a písemnou formou. Písemné hodnocení se provádí formou testů s uzavřenými nebo otevřenými úlohami. Součástí klasifikace je také hodnocení samostatné domácí práce, prezentace, aktivity žáků při vyučování a spolupráce žáků při týmové práci. Důraz se klade na hlubší teoretické znalosti a praktické dovednosti žáka. Při hodnocení učitel používá kromě klasického známkování také slovní hodnocení.

Učitel využívá také formu kolektivního hodnocení a formu sebehodnocení žáka v rámci kritického myšlení. Učitel nemá jen hodnotit, ale především inspirovat žáky a pomáhat jim.

Při pololetní klasifikaci se zohledňuje celkový přístup žáka k vyučovacímu procesu a k plnění studijních povinností. V průběhu studia hudební specializace žáci navštíví pět pořadů

z vybraných okruhů hudebních žánrů, napíšíou k nim recenzi podle požadavků stanovených předmětovou komisí.

Hodnocení je v souladu s klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

V případě přechodu na distanční způsob výuky je podle okolností zredukován rozsah učiva. Většinu učiva lze realizovat i v případě přechodu na distanční výuku – dějiny hudby, hudební nauka, metodika HV, hra na hudební nástroje. Podle aktuální situace je možné některé učivo odložit na prezenční výuku (např. hlasový a intonační výcvik, metodické výstupy). K formám distanční výuky patří online hodiny (např. přes MS Teams), zadávání úkolů k vypracování (přes školní email, aplikaci Bakalář), poslech doporučených hudebních ukázek dostupných online (YouTube), natáčení a sdílení nahrávek (hra na hudební nástroj, zpěv, metodický výstup). Žáci mají na webových stránkách školy k dispozici vzorové nahrávky pro hru na hudební nástroj, vyučující případně poskytuje vzorové nahrávky podle individuálních potřeb žáků. Pro sdílení nahrávek se využívá úložiště OneDrive. Při distanční výuce se nebude realizovat hra na Orffovy nástroje a metalofon, neproběhnou exkurze, návštěvy hudebních kulturních akcí, hudební soutěže či jiné mimoškolní aktivity. Žáci budou upozorněni na možnost účastnit se online koncertů a seminářů. Vyučující poskytuje žákům individuální zpětnou vazbu školním emailem. Při hodnocení jsou využívány známky z online testů, učitel kontroluje zaslané nahrávky a správnost vypracovaných úkolů, přihlíží k plnění termínů jejich odevzdání, aktivitě v online hodinách. Převažuje formativní typ hodnocení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení – žák

- prostřednictvím poslechu hudebních ukázek poznává hudebně výrazové prostředky;
- utváří si vlastní postoje a názory na hudbu;
- využívá ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí;
- využívá estetického prožívání a vnímání hudebního umění a kultur jako zdroje poznání světa;
- zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů – žák

- spolupracuje v týmu při řešení hudebních úkolů;
- provádí rozbor poslechových skladeb;
- orientuje se v hudbě různých žánrů;
- jmenuje charakteristické znaky hudby jednotlivých vývojových období;
- analyzuje umělecká díla s využitím metod kritického myšlení.

Kompetence komunikativní – žák

- kultivuje svůj hudební projev;
- vyjadřuje své názory při rozboru hudebního díla a akceptuje názory druhých;
- formuluje své myšlenky vhodně a srozumitelně, používá odbornou hudební terminologii;
- připravuje vystoupení pro akce školy.

Kompetence personální a sociální – žák

- přispívá k vyjádření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů při vedení pěveckého kolektivu.

Kompetence občanské a kulturního povědomí – žák

- chápe význam české hudby v evropském a světovém kontextu;
- osvojuje si tradice a kulturní hodnoty svého národa a chápe jeho minulost i současnost v evropském kontextu;
- poznává umělecké hodnoty hudebního díla;
- účastní se mimoškolních hudebních akcí a soutěží;
- zapojuje se aktivně do hudebního dění ve škole.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikavosti – žák

- vytváří si odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti;
- využívá svou hudební aktivitu a tvořivost;
- plně využívá získané pěvecké dovednosti a návyky v sólovém i sborovém zpěvu.

Kompetence digitální – žák:

- při digitální tvorbě uplatňuje estetická kritéria;
- využívá metodické internetové portály k projektování výchovně vzdělávacích činností;
- vytváří metodické listy s využitím digitálních technologií;
- vyhledává hudební informace v různých digitálních zdrojích.

Odborné kompetence – žák

- využívá komplexní propojení všech složek hudebních činností (zpěv, poslech, pohyb a hra na hudební nástroj) v různých formách hudebně výchovné práce;
- zdokonaluje svou dirigentskou praxi;
- prokazuje schopnost výrazného přednesu a přirozeného pěveckého projevu na základě obsahového a emocionálního prožitku skladeb;
- realizuje hudební projekty pro děti s ohledem na jejich věk;
- rozlišuje specifika hudebně výchovné práce v předškolním, školním i mimoškolním zařízení;
- racionálně a efektivně organizuje a řídí pracovní a výchovnou činnost;
- zná a dodržuje základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence a krizový plán školy;
- vede děti k bezpečnému chování a k dovednosti vyhledat nebo poskytnout první pomoc.

Uplatnění průřezových témat

Předmět svým obsahem přispívá ke třem průřezovým tématům:

Občan v demokratické společnosti – žák

- zapojuje se do aktivit školy a v návaznosti na mimoškolní aktivity se seznamuje s kulturním životem v regionu;
- uvědomuje si svou kulturní identitu v návaznosti na hudební tradice a kulturní bohatství národa;
- přistupuje kriticky k masovým médiím a vybírá si z jejich nabídky užitečné a kvalitní produkty pro poučení i pro zábavu;

- upevňuje si při vlastních hudebních aktivitách určité postoje potřebné pro demokracii, např. tolerance, zdravé sebevědomí, účast na dialogu, spolupráce, pozitivní „žebříček hodnot“ a zásady slušného chování.

Člověk a životní prostředí – žák

- esteticky a citově vnímá přírodní tematiku v hudebních dílech.

Člověk a svět práce – žák

- hodnotí svůj vztah k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům;
- uvědomuje si význam celoživotního učení a rekvalifikace jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti.

Člověk a digitální svět

- při tvořivých činnostech využíváme potenciálu, který nabízejí digitální média; při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatňujeme estetických kritérií;
- efektivně využíváme digitální nástroje potřebné nebo vhodné pro odborné činnosti.

Rozpis učiva

Předmět: Hudební výchova - specializace		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• upevnil si hlasovou a pěveckou techniku • intonuje čistě a pohotově při nácviku písní v durových tóninách pomocí různých intonačních metod • improvizuje zpěv druhého hlasu k písním • prohloubil si intonační dovednosti ve vícehlasém sborovém zpěvu • zpívá sólově lidové písně a sborové skladby	Pěvecké činnosti • hlasová a pěvecká technika • intonační metody a intonace v dur	PT 4.3.4.1.1 4.3.4.2.8 4.3.4.2.15
• osvojil si základy taktování a řízení dětského hudebního kolektivu • jmenuje nejstarší hudební nástroje, lidové nástroje a nástroje symfonického orchestru • využívá vědomosti a dovednosti vybraného učiva z hudební nauky	Hudební nauka • taktovací technika • rozdělení hudebních nástrojů • výrazové prostředky hudby	PT 4.3.4.1.1
• transponuje melodie písní na flétnu • transponuje kytarový doprovod lidových písní • doprovází lidové a dětské písně na metalofon	Instrumentální činnosti	PT 4.3.4.1.1 4.3.4.2.15

Předmět: Hudební výchova - specializace		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
účastní se souborové hry		
- má přehled o významných hudebních skladatelích a jejich dílech v období středověku, ars antiqua, ars nova, renesance, baroka a klasicismu - analyzuje vybrané skladby z dějin hudby, určuje autora, hudební sloh a popisuje hudební formu	Dějiny hudby a poslechové činnosti poslech a rozbor vybraných skladeb z období středověku, ars antiqua, ars nova, renesance, baroka a klasicismu	4.3.4.1.1 4.3.4.1.3 4.3.4.1.6 4.3.4.2.15 4.3.4.4.5
- doplňuje a třídí materiál v metodickém zásobníku písní a hudebně-pohybových her - využívá v pedagogické praxi zpěvníky i vlastní portfolio říkadel, písní, hudebních skladeb různého žánru pro různé skupiny dětí - má vytvořeny hudební, pěvecké a hudebně pohybové znalosti, dovednosti a návyky a využívá je při práci s dětmi - využívá Orffovy a jiné dětské hudební nástroje - dodržuje správný metodický postup při práci s písní a hře na Orffovy nástroje	Metodika hudební výchovy - pěvecké činnosti – metodické výstupy - instrumentální činnosti – metodické výstupy - Orffova metoda	4.3.4.1.1 4.3.4.1.6 4.3.4.3.1 4.3.4.3.5 4.3.4.4.9

Předmět: Hudební výchova - specializace		Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- využívá získané intonační a pěvecké dovednosti a návyky v sólovém i sborovém zpěvu - prokazuje schopnost výrazového sólového přednesu a přirozeného pěveckého projevu - intonuje čistě a pohotově při nácviku písní v mollových tóninách	Pěvecké dovednosti a návyky - hlasová a pěvecká technika - intonace v moll - sólový zpěv lidové písně	PT 4.3.4.1.1 4.3.4.2.8 4.3.4.2.15
- porovnává jednotlivé typy stupnic - tvoří intervaly - kombinuje základní a vedlejší harmonické funkce - vysvětluje princip akordických značek - upevňuje vědomosti a dovednosti vybraného učiva z hudební nauky - nachází základní principy stavby hudebního díla v konkrétních hudebních skladbách	Hudební nauka - charakteristika a rozdělení stupnic - intervaly - základy harmonie - akordické značky - základní principy stavby hudebního díla	PT 4.3.4.1.1
- uvádí ženské a mužské hlasy ve sboru, typy vokálních souborů - charakterizuje typy instrumentálních souborů - rozlišuje společenské funkce hudby - analyzuje vybrané skladby z dějin hudby, určuje autora, hudební sloh a popisuje hudební formu	Dějiny hudby a poslechová činnost - vokální soubory - instrumentální soubory - společenské funkce hudby - poslech a rozbor vybraných skladeb z období romantismu a hudby 20. století	PT 4.3.4.1.1 4.3.4.1.3 4.3.4.1.6 4.3.4.2.15 4.4.4.1.4 4.4.4.1.6 4.3.4.4.5
- ovládá hru na hudební nástroje (klavír, flétna, kytara, metalofon) - interpretuje písně a hudební skladby různých stylů a žánrů na úrovni přiměřené svým schopnostem - transponuje písně a doprovází děti při hudebních činnostech	Instrumentální činnosti	PT 4.3.4.1.1 4.3.4.2.15
- charakterizuje hudební a hudebně pohybový vývoj dítěte a jeho vliv na plánování a realizaci hudebních a hudebně pohybových činností - uplatňuje různé formy a metody hudebních a hudebně pohybových činností adekvátních věku dětí, vzdělávacím cílům a podmínkám	Metodika hudební výchovy - poslechové činnosti – metodické výstupy - hudebně pohybové činnosti – metodické výstupy	PT 4.3.4.1.1 4.3.4.1.6 4.3.4.2.15 4.3.4.3.1 4.3.4.3.5 4.3.4.4.9

Předmět: Hudební výchova - specializace		Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• dovede vhodně vzájemně propojovat vokální, poslechové, instrumentální a pohybové činnosti a uplatňovat je pro všestranný rozvoj dítěte • začleňuje vhodně hudební činnosti do volnočasových a zájmových aktivit dětí • využívá v pedagogické praxi zpěvníky i vlastní portfolio říkadel, písní, hudebních skladeb různého žánru, pohybových a tanečních her pro různé skupiny dětí		

6.22.2 Výtvarná výchova – specializace

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	denní
délka vzdělávání:	4 roky
týdenní počet vyuč. Hodin za studium:	5 (0+0+2+3)
platnost:	od 1. 9. 2025, ve všech ročnících studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět Výtvarná výchova - specializace úzce navazuje od 3. ročníku na povinnou výtvarnou výchovu s metodikou. Tam uvedené cíle platí i zde. Předmět je určen žákům s hlubším zájmem o výtvarné umění. Klíčovým momentem je pro něho individuální tvořivost a invence žáka a prohlubování vědomostí a zdokonalování praktických dovedností. Cílem předmětu je skutečnost, aby byl žák schopen formulovat vlastní názory na výtvarné jevy a aby si uměl stanovit vlastní výtvarný program, postup, cíl. Významnou vlastností předmětu je nejen jeho všeobecný přesah do ostatních oblastí života, ale i jeho schopnost umožnit žákovi relaxaci, uvolnění. Vedle vlastní produkce umožňuje žákovi hlouběji poznávat historické aspekty a společenské kontexty hmotné kultury (dějiny výtvarné kultury) a umožňuje mu aplikovat získané poznatky, dovednosti a názory ve své tvorbě, budoucí učitelské nebo vychovatelské profesi. Cílem je výchova především poučené a citlivé osobnosti, která je schopna a ochotna předávat principy individuální tvořivosti a kultivovaného životního stylu další populaci.

Charakteristika učiva

Předmět Výtvarná výchova- specializace vychází ze vzdělávacího obsahu Didaktika pedagogických činností, je zařazen mezi povinně volitelné odborné předměty a je realizován ve třetím a čtvrtém ročníku jako odborný doplňující předmět. Obsah předmětu je tvořen praktickými výtvarnými činnostmi (2/3 hodin) a vybranými kapitolami z dějin umění, teorie a metodiky výtvarné výchovy (1/3 hodin). Ve čtvrtém ročníku z tohoto předmětu vykonají žáci praktickou a ústní maturitní zkoušku v souladu s požadavky předmětové komise.

Učivo je realizováno ve třech oblastech:

1. Aktivní výtvarné činnosti

V plné šíři navazují na obsah v povinné výtvarné výchově s metodikou při ještě výraznějším respektu samostatnosti a iniciativy žáků. Realizují se náročnější práce- výtvarné projektové řady, cykly, na něž je vyhrazena delší časová dotace. Stanovení jednotlivých úkolů a jejich hodinové dotace je v kompetenci učitele. Práce jsou realizovány jak individuálně, tak skupinově. Součástí výuky jsou návštěvy výstav, galerií, animačních programů a realizace výtvarného kurzu v plenéru.

Doporučené činnosti:

- uskutečňují se podle modelu i z představy (vnější a vnitřní model) v základních i náročnějších druzích výtvarné činnosti (kresba, malba, grafika, prostorové vytváření, modelování, kombinované techniky, nová média...) s důrazem na individuální řešení;
- preferují dokonalejší zvládnutí výtvarného vyjadřování, jako jsou perspektiva, proporce, barevná harmonie, různé materiály a techniky, schopnost výtvarné zkratky- stylizace;
- akceptují osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, výrazně využívají znalostí aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjadřování své představy;
- využívají implementace nejmodernějších přístupů z oblasti psychologie, animace, základních principů artefietiky;
- jsou realizovány také formou výtvarného kurzu v plenéru (ve 3. ročníku).

2. Vybrané kapitoly z dějin umění

- jsou založeny na přehledu vybraných uměleckých slohů a směrů 2. poloviny 20. století a regionálního umění;
- umožňují žákovi poznávat historické aspekty a společenské kontexty hmotné kultury;
- na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých slohů či směrů;
- hlouběji objasňují širší společenské a filozofické okolnosti vzniku díla;
- jejich součástí jsou PP prezentace, referáty a analýza uměleckého artefaktu;
- reagují na aktuální umělecké dění;
- součástí jsou návštěvy muzeí, sbírek galerií, regionálních expozic, aktuálních výstav, animačních programů.

3. Teorie a metodika výtvarné výchovy

- poskytuje poučení o náročnějších výtvarných technologiích;
- ověřuje znalosti z metodiky, naznačuje cestu metodické přípravy hodiny;
- orientačně seznamuje se základními principy artefietiky a animace;

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- po propojení hlediska tvorby, recepce a interpretace důsledněji rozvíjel smyslovou citlivost a uplatňoval svoji subjektivitu;
- si ověřoval komunikační účinky na jím předkládaných vizuálně obrazných vyjádření;
- při tvůrčích činnostech pracoval jak se znaky s ustáleným významem, tak se znaky proměnlivého významu;
- byl veden k reflektování uměleckého procesu v jeho celistvosti a uměleckých oborů v jejich vzájemných vazbách a přesazích;
- byl veden k hlubšímu poznávání a porozumění umění prostřednictvím vědomé reflexe a vlastní tvorby, sledováním a hodnocením umění na pozadí historických, společenských a technologických změn, k pochopení umění jako specifického způsobu komunikace.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Předmět je nedílnou součástí odborné přípravy žáka a vyučuje se v rozsahu dvou hodin týdně ve třetím ročníku a tři hodin týdně ve čtvrtém ročníku.

Výuka je v daném ročníku realizována ve skupině a je realizována v odborné učebně vybavené pomůckami pro výtvarnou výchovu a potřebnou audiovizuální technikou.

Předmět velmi úzce souvisí s předmětem Výtvarná výchova s metodikou. Vzdělávací obsah se realizuje jednak formou tvůrčích činností- zejména formou individuálního řešení zadaného úkolu, jednak cestou výtvarného projektového vyučování rozloženého do delšího časového úseku. V recepci a produkci vzdělávacího obsahu VV jako komplexního předmětu se jednotlivé specifické složky (aktivní výtvarné činnosti, dekorativní a materiálové práce, dějiny výtvarného umění, teorie výtvarné výchovy, metodika výtvarné výchovy) navzájem citlivě prolínají.

Z hlediska metodologického je využívána forma projekce video/ DVD filmů, prezentací, návštěva výstav a galerií s animačními programy dle aktuální nabídky. Jsou stanoveny ročníkové práce na probírané téma, jsou realizovány samostatné výstupy žáků formou referátů, PP prezentací a metodických výstupů. V rámci předmětu proběhne pětidenní výtvarný kurz v plenéru, uskuteční se konzultace individuální výtvarné tvorby a adekvátně probírané látky jsou začleňovány dlouhodobé i krátkodobé projekty. Žák si postupně vytváří vlastní kritéria při hodnocení výsledků své výtvarné práce i svých vrstevníků, a to s respektem a porozuměním z hlediska jejich invence. Důležitým prostředkem výuky je prožitkové učení a kolektivní činnosti. V oblasti metodiky výtvarné výchovy se uplatňuje především metoda řízeného rozhovoru, diskuse a praktických výstupů. Metodologickým východiskem v dějinách umění je rovnoměrné propojení teoretického výkladu s konkrétním obrazovým materiálem a PP prezentacemi. Z metod se v rámci předmětu uplatňují komplexní výukové metody a jsou využívány klasické slovní výukové metody v kombinaci s metodami aktivizujícími.

V rámci předmětu proběhne v průběhu 3. ročníku pětidenní výtvarný kurz v plenéru, a to i v případě distanční výuky.

Na začátku praktické maturitní zkoušky si žák k výchozímu tématu, na kterém pracuje formou projektové řady v průběhu 4. ročníku, vylosuje formu koncepčního přístupu a tu v průběhu 5 hodin výtvarně zpracuje. V tištěné podobě odevzdá celkovou koncepci projektové řady a zpracování metodického výstupu s dětmi včetně fotodokumentace.

Výsledné hodnocení praktické maturitní zkoušky je dáno těmito kritérii:

- dodržení zadaného tématu a losované formy koncepčního přístupu;
- zvládnutí zvolené techniky, kompoziční vyváženost, nápaditost a osobitost;
- koncepce praktické maturitní práce a zpracování metodického výstupu s dětmi.

Základem ústní maturitní zkoušky je 25 tematických okruhů, které zahrnují vybrané kapitoly z dějin umění, výtvarné technologie a metodiky výtvarné výchovy.

Hodnocení výsledků žáků

Z předmětu Výtvarná výchova -specializace při hodnocení klademe důraz zvláště na:

- zvládnutí a dodržování specifik základních i netradičních výtvarných technik a postupů;
- dovednost kreativně uchopit zadané téma, a tak realizovat vlastní myšlenky a nápady;
- schopnost nalézt, vybrat a uplatnit odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů;
- využití a uplatnění také uměleckých vyjadřovacích prostředků současného výtvarného umění při vlastní tvorbě;
- dovednost stanovit si vlastní výtvarný program, postup a cíl;
- dovednost výstižně formulovat myšlenky, argumentovat a diskutovat o výtvarném tématu;
- schopnost porozumět sdělení obsaženému v uměleckých dílech;
- schopnost nacházet v uměleckých dílech estetické hodnoty;
- schopnost aplikovat nabyté vědomosti a dovednosti při vlastní tvůrčí práci;
- schopnost uvádět učivo do souvislosti s jinými tématy nebo vyučovacími předměty.

Hodnocení se v každém ročníku provádí ústní a písemnou formou. Písemné hodnocení se provádí formou testů s uzavřenými nebo otevřenými úlohami. Součástí klasifikace je také hodnocení referátů, PP prezentací, aktivity žáků při vyučování a spolupráce žáků při týmové práci. Důraz se klade především na praktické dovednosti a individuální tvůrčí činnost. Při hodnocení učitel používá kromě klasického známkování slovní hodnocení, také formu kolektivního hodnocení a formu sebehodnocení žáka. Hodnocení je v souladu s klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

V případě přechodu na distanční výuku nebudou ve výuce realizovány celky učiva v tabulce **Rozpis učiva** označené zkratkou **DisV**, popř. budou redukovány v míře odpovídající aktuálním okolnostem.

Školní výtvarné Salony, návštěvy animačních programů v muzeích a galeriích a tematické výjezdy za kulturními památkami a výtvarným uměním se konají s ohledem na aktuální situaci;

Povinný pětidenní výtvarný kurz v plenéru lze realizovat i distanční formou.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení - žák

- rozvíjí pozitivní vztah k učení se přes vlastní výtvarnou tvorbu;
- rozvíjí osobní kreativitu a imaginaci aktivním osvojováním výtvarných postupů, technik, materiálů a nástrojů s akcentem na jejich výrazové možnosti;
- využívá estetického prožívání a vnímání výtvarného umění a kultur jako zdroje poznání světa.
- zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání

Kompetence k řešení problémů - žák

- samostatně řeší výtvarná témata s důrazem na schopnost vyhodnotit adekvátnost výtvarného řešení a výtvarných vyjadřovacích prostředků;
- vyhledává souvislosti a vazby mezi jednotlivými druhy umění a uměleckými žánry se zřetelem na shodnost či rozdílnost znaků témat a způsobů zpracování;
- analyzuje umělecká díla i vlastní tvorbu s využitím metod kritického myšlení;
- spolupracuje při týmovém řešení výtvarných problémů a ověřuje vztah formy a obsahu výtvarného díla.

Kompetence komunikativní - žák

- akceptuje různé podněty k využívání umění a výtvarné kultury jako nonverbálního dorozumívacího prostředku
- osvojuje si dovednosti potřebných pro dialog či diskusi o výtvarném díle; aktivně se účastní diskusí, formuluje a obhájí své názory a postoje
- ovládá odbornou terminologii související s dějinami umění a výtvarnými technikami

Kompetence sociální a personální - žák

- přijímá a odpovědně plní zadané úkoly, rady i kritiky;
- ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání druhých lidí
- Pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností

- přispívání k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým
- podněcuje práci týmu vlastními návrhy.

Občanské kompetence a kulturní prostředí - žák

- se zajímá aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě
- uvědomuje si v rámci plurality a multikulturního soužití vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých
- uznává tradice a hodnoty svého národa a chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu.
- podporuje hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury, má k nim pozitivní vztah

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám - žák

- vytváří si odpovědný postoj k vlastní výtvarné tvorbě a profesní budoucnosti;
- uvědomuje si význam celoživotního učení
- má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru

Matematické kompetence - žák

- aplikuje znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru

Kompetence digitální – žák:

- využívá při tvořivých činnostech potenciálu, který nabízejí digitální média; při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatňuje estetická kritéria;
- využívá běžně a samozřejmě vhodné digitální technologie a jejich kombinace k naplnění svých potřeb; nastavení a mění použití digitální technologie podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby;
- vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků a vytváří a upravuje vlastní digitální obsah v různých formátech; změna, vylepšení a zdokonalování obsahu stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah.

Odborné kompetence - žák

- vede děti k bezpečnému chování a k dovednosti vyhledat nebo poskytnout první pomoc
- ovládá základní výtvarné činnosti přiměřené věku dětí a využívá vlastní dispozice v těchto oblastech
- připravuje samostatně i v týmu vzdělávací programy a další projekty výchovně vzdělávací práce pro děti v mateřských školách a v zařízeních pro zájmové vzdělávání;
- zohledňuje při přípravě a realizaci projektů výchovně vzdělávací práce individuální zvláštnosti a potřeby svěřených dětí, stejně jako podmínky, ve kterých bude výchovně vzdělávací činnost realizována;

Uplatnění průřezových témat:

4.3.4.1 Občan v demokratické společnosti

PT: 4.3.4.1.3 Společnost- jednotlivce a společenské skupiny, kultura, náboženství

4.3.4.2 Člověk a životní prostředí

PT: 4.3.4.2.3 Vzájemné vztahy organismů a prostředí

PT: 4.3.4.2.15 Esteticky a citově vnímáme své okolí a přírodní prostředí

4.3.4.3. Člověk a svět práce

4.3.4.3.5 význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart

4.3.4.4 Člověk a digitální svět

4.3.4.4.5 při tvořivých činnostech využití potenciálu, který nabízejí digitální média; při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatnění estetických kritérií

4.3.4.4.20 vyjádření se za pomoci digitálních prostředků a vytváření a úprava vlastního digitálního obsahu v různých formátech; změna, vylepšení a zdokonalování obsahu stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah

Rozpis učiva

Předmět: Výtvarná výchova – specializace		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění • nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů, využívá znalostí aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy • vytváří si postupně vlastní kritéria při hodnocení výsledků své výtvarné práce i svých vrstevníků, a to s respektem a porozuměním z hlediska jejich invence	Aktivní výtvarné činnosti • náročnější tematické práce v návaznosti na dějiny umění 2.pol. 20.stol. • práce s novými médii • práce v plenéru, výtvarný kurz, návštěvy výstav, galerií	PT: 4.3.4.2.3 PT: 4.3.4.3.5 PT:4.3.4.2.15 PT: 4.3.4.4.5
• je schopen zařadit typická výtvarná díla do jednotlivých směrů • projevuje zájem o kulturní dění v oblasti výtvarného umění v místě školy, svého bydliště i kulturních center • provádí rozbor uměleckého díla z hlediska jeho historického zařazení, vztahu formy a obsahu	Vybrané kapitoly z teorie a dějin umění • umění 2. pol. 20. století – nefigurativní linie • objektové umění a instalace • regionální umění	PT: 4.3.4.1.3
• používá různé výtvarné postupy, techniky a činnosti adekvátně dítěti nebo skupině a jejich věku	Metodika výtvarné výchovy • výtvarný experiment • animace	

Předmět: Výtvarná výchova – specializace		Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění • nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů, využívá znalostí aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy • vytváří si postupně vlastní kritéria při hodnocení výsledků své výtvarné práce i svých vrstevníků, a to s respektem a porozuměním z hlediska jejich invence	Aktivní výtvarné činnosti • individuální práce na výtvarném projektu • samostatné experimentování s výtvarnými prostředky • konceptuální umění • akční tvorba, účast v sociálním prostoru • práce s novými médii	PT: 4.3.4.2.3 PT: 4.3.4.4.20
• je schopen zařadit typická výtvarná díla do jednotlivých směrů • projevuje zájem o kulturní dění v oblasti výtvarného umění v místě školy, svého bydliště i kulturních center • zná významné představitele a jejich typické dílo • je schopen analyzovat strukturu uměleckého díla • při interpretaci uměleckého díla dokáže využívat nová média jako prostředku • samostatně vyhledává informace o dané tematice, autorovi • je schopen ústní i písemnou formou zhodnotit význam tvorby daného umělce pro něho samotného, společnost apod.	Vybrané kapitoly z teorie a dějin umění • umění 2. pol. 20. století – figurativní linie • akční umění a land art • současná umělecká tvorba ve světě i u nás • vývoj architektury 20. a 21. století • analýza uměleckého díla • systematizace poznatků z dějin umění ve vztahu k maturitní zkoušce	PT: 4.3.4.1.3
• systematizuje poznatky z různých výtvarných postupů, technik a činností s přihlédnutím k věku dítěte a skupiny	Metodika výtvarné výchovy • příprava, konzultace a hodnocení souvislé pedagogické praxe • opakování metodických témat k maturitě	

6.22.3 Tělesná výchova – specializace

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	denní
délka vzdělávání:	4 roky
týdenní počet vyuč. hodin za studium:	5 (0+0+2+3)
platnost:	od 1. 9. 2025, ve všech ročnících studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět Tělesná výchova – specializace vychází ze vzdělávacího obsahu Didaktika pedagogických činností a je zařazen mezi povinně volitelné předměty. Předmět je realizován ve třetím a čtvrtém ročníku a vede žáky jak ke všestrannému, tak k specializovanému rozvoji po stránce pohybové i teoretické. Je součástí odborné přípravy žáků, při které získávají vědomosti, rozvíjejí a prohlubují své dovednosti při práci s dětmi. Obsah učiva je koncipován tak, aby žáci mohli získané vědomosti a dovednosti prohlubovat v oblastech, které je zajímají, aby dokázali volit nové alternativní postupy a metody ve výuce při zachování bezpečnostních a hygienických podmínek. Učivo je rozděleno na praktickou a teoretickou část.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- spojoval odborné teoretické poznatky z metodiky tělesné výchovy s pohybovými aktivitami dětí předškolního a mladšího školního věku;
- volil správný metodický postup při nácviku nové pohybové dovednosti;
- již známé pohybové aktivity uplatnil v širším měřítku (plasticita);
- známé pohybové dovednosti upevnil tak, aby se staly součástí dynamického stereotypu;
- nabídl dětem takové pohybové aktivity, které naplní jejich očekávání, radostné prožívání, napětí a vzrušení, sám pociťoval radost a uspokojení z prováděné tělesné (sportovní) činnosti;
- zvolil alternativní pomůcky s ohledem na obsah pohybových činností a schopností dětí;
- zvolil alternativní pohybové činnosti dětí předškolního a školního věku;
- usiloval o zvýšení pohybového rozvoje v rámci svých možností;
- ovládal názvosloví a odbornou terminologii;
- orientoval se v odborné literatuře a sledoval změny v didaktických přístupech;
- ovládal správnou dopomoc a uměl poskytnout záchranu a první pomoc;
- zajímal se o sportovní dění u nás i ve světě, sledoval sportovní události a dokázal je posuzovat;
- aktivně se zapojoval do sportovních aktivit nejen v rámci školního zařízení, ale i mimo něj.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Tělesná výchova - specializace je určena pro žáky, kteří si ji zvolili jako jeden z maturitních předmětů. Je realizována především na základě možností a podmínek školy (materiální podmínky, klimatické faktory). Respektuje pohybové a výkonnostní rozdíly dané pohlavím, věkem, dosavadními pohybovými a odbornými zkušenostmi žáků. Didaktické postupy, metody a zásady jsou používány v praxi. Jsou uplatňovány takové činnosti, při nichž žáci sami vstupují do různých

sociálních rolí a skupinových vztahů, zažívají různou míru odpovědnosti, musí samostatně rozhodovat a hodnotit, vybírat z různých alternativ řešení. Vyučovací proces je založen na úzké spolupráci učitele a žáka, na jejich vzájemném respektu a snaze pomoci žákovi. Výuka je založena na individuálním přístupu k jednotlivým žákům. Žák si uvědomuje roli učitele a žáka ve vyučovacím procesu, dokáže zvládnout obě role.

Tělesná výchova – specializace má ve třetím ročníku rozsah 2 hodin týdně (1 hodina praxe a 1 hodina teorie) a ve čtvrtém ročníku 3 hodin týdně (2 hodiny praxe a 1 hodinu teorie). Jednotlivé tematické celky se prolínají jak v praktické, tak i teoretické části výuky a probrané teoretické učivo je procvičováno i v praktických hodinách.

Povinnou součástí učiva je absolvování lyžařského kurzu (zařazen zpravidla ve třetím ročníku) a pěšího turistického kurzu (zařazen zpravidla ve třetím ročníku).

Kurzy:

lyžařský kurz (zpravidla 5denní) – zařazen ve 3. ročníku,

turistický kurz (zpravidla 5denní) – zařazen ve 3. ročníku.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení a klasifikace žáků je chápána jako součást výchovného působení a vytváření vztahu k tělesné výchově a sportu jako celoživotní potřebě. Při hodnocení praktických činností a dovedností se bude přihlížet k individuálním schopnostem žáků, jejich postupu v daných činnostech a pili, ke zvládnutí konkrétního splnitelného cíle. V teoretické výuce se budou hodnotit schopnosti obhajovat a zhodnotit své názory (autoevaluovat), přijímat názory a připomínky jiných lidí, samostatnost úsudku, zájem o tělesnou výchovu a sport, snaha o získávání nových poznatků a dovednost je uplatnit v praxi.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

V případě přechodu na distanční výuku redukuje učitel rozsah učiva v míře odpovídající okolnostem. V období distanční výuky nelze vykonávat část praktické výuky TV. Učivo atletiky, sportovních her, sportovní a rytmické gymnastiky a úpolů je redukováno na teoretické seznámení s učivem (pravidla, historie, základy techniky a taktiky). V období distanční výuky nejsou realizovány lyžařský výcvikový kurz a turistický kurz. Pokud není možné absolvovat během studia tyto kurzy z důvodu distanční výuky, jsou kurzy nahrazeny teoretickou seminární prací stanoveného rozsahu, která postihuje danou problematiku.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

k učení - žák

- se zájmem o tělesnou výchovu poslouchá výklad a sleduje ukázkou a vysvětlení pohybového cvičení;
- prohlubuje pozitivní vztah k učení nových pohybových dovedností a poznatků pomocí vlastních pohybových činností;
- kreativně upravuje pravidla sportovních her a rekreačních pohybových činností a přizpůsobuje je prostředí;
- ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných i duševních sil, uplatňuje osvojené způsoby relaxace;

k řešení problémů – žák

- volí vhodné vybavení odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, různé typy zařízení) a optimálně na ně reaguje;
- využívá specifických podmínek k zesílení prožitku dětí z pohybových činností
- vysvětlí a poskytne základy první pomoci v různých situacích;
- přivolá odbornou lékařskou pomoc;
- uplatňuje zdravý životní styl u dětí i u sebe, chápe odlišnosti v požadavcích na odpočinek a stravu dítěte a dospělého;

komunikativních – žák

- zná odbornou terminologii názvosloví tělesných cvičení a aplikuje ji v praktických činnostech;
- komunikuje při týmových herních činnostech a rozlišuje chování fair-play od nesportovního jednání;
- při pohybových činnostech dodržuje smluvené signály;

personálních a sociálních – žák

- sleduje jednotlivé sociální role v kolektivu, vyzdvihne pozitivní vlastnosti a využije je v rámci pohybových činností;
- sleduje výkony jednotlivců nebo týmu a zpracuje jednoduchou dokumentaci;
- participuje na týmových herních činnostech družstva;

k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – žák

- naučené pohybové dovednosti a získané zkušenosti použije k budoucímu pracovnímu uplatnění;

Kompetence digitální – žák:

- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji odborných kompetencí

- používá vzdělávací strategie v souladu se stanovenými cíli a podmínkami pedagogické práce;
- chápe a systematicky rozvíjí vrozené i získané pohybové dispozice dětí a mládeže;
- vede děti ke zdravému způsobu života a umožňuje dětem co nejvíce pohybu ve zdravém přírodním prostředí;
- rozvíjí u dětí pozitivní sociální vztahy, jejich hodnotovou orientaci a vede je k prosociálnímu jednání;
- vytváří pro děti bezpečné, důvěryhodné a podnětné prostředí, podporující pohybový rozvoj každého jednotlivce;
- sleduje pravidelně změny ve vývoji svěřených dětí a odpovídajícím způsobem je vyhodnocuje;
- dokáže řídit učební zájmovou činnost, analyzuje pedagogické problémy, navrhuje, zdůvodňuje a argumentuje jejich řešení;
- ovládá základní činnosti přiměřené věku dětí a využívá vlastních dispozic v těchto oblastech
- chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své a svěřených dětí;

- zná a dodržuje základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci;
- zná systém péče státu o zdraví pracovníků a dětí;
- je vybaven vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokáže první pomoc sám poskytnout;

Uplatnění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti, osobnost a její rozvoj

- osobnost a její rozvoj;

Člověk a životní prostředí

- současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví);

Člověk a digitální svět

- dovednosti potřebné k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií;
- efektivní využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti.

ROZPIS UČIVA

Předmět: Tělesná výchova – specializace		Ročník: 3.-4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• využívá pohybové činnosti pro všestrannou i speciální pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti, ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných i duševních sil, uplatňuje osvojené způsoby relaxace • sleduje a vyhodnocuje pohybové schopnosti a dovednosti dítěte a volí vhodné prostředky pro jejich posilování	Pohybové dovednosti Tělesná cvičení • pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. jako součást všech tematických celků	
• dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách a gymnastických cvičeních	Gymnastika • gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na náradí, akrobacie, šplh	PT: 4.3.4.1.7
• sladí pohyb s hudbou a sestaví pohybové vazby a hudebně pohybové motivy, vytvoří pohybovou sestavu (skladbu)	• rytmická gymnastika, moderní gymnastika s náčiním, cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem	
• uplatní techniku a taktiku v základních a vybraných sportovních odvětvích a disciplínách	Atletika • běhy (rychlý, vytrvalý), starty, skoky do výšky a do dálky, hody (oštěp, granát), vrh koulí	

Předmět: Tělesná výchova – specializace		Ročník: 3.-4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
participuje na týmových herních činnostech družstva a rozlišuje jednání fair play od nesportovního jednání, předvede herní činnosti jednotlivce a seznámí se s netradičními sportovními odvětvími	Pohybové hry - drobné pohybové, průpravné a sportovní hry (volejbal, basketbal) - netradiční hry (streetbal, futsal, softbal, badminton, lakros)	PT: 43.4.1.1
- dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách na sněhu a při pobytu v horském prostředí - používá příslušné vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygiena, bezpečnost) - podle míry vyspělosti sjede bezpečně svah - využívá podmínek prostředí k provádění zimních činností - využívá specifických podmínek k zesílení prožitku dětí z pohybových činností - zná prvky lyžařské průpravy, orientuje se v moderních trendech lyžování	Lyžařský kurz – zpravidla ve formě 5denního kurzu - základy sjezdového lyžování (zatačení, zastavování, sjíždění i přes terénní nerovnosti) - základy běžeckého lyžování - chování při pobytu v horském prostředí Lyžování a zimní sezónní činnosti - organizace a příprava lyžařského kurzu - prvky lyžařské průpravy - základní výcvik, prvky carvingu	3. ročník
- dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách v přírodě - používá příslušné vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygiena, bezpečnost) - používá pro orientaci v terénu mapu a buzolu - orientuje se v terénu podle standardního značení pro pěší turistiku a naplňuje trasu - poskytne základy první pomoci v různých situacích - přivolá odbornou lékařskou pomoc	Turistický kurz – zpravidla ve formě 5denního kurzu - příprava turistické akce - orientace a chování v krajině - turistika a sporty v přírodě - pobyt v přírodě a hry (ekohry) - orientační běh (minisurvival) Základy první pomoci - základy první pomoci, stabilizační poloha, bezvědomí, umělé dýchání - první pomoc při poraněních kůže - první pomoc při poranění hlavy končetin a břicha	3. ročník PT: 4.3.4.1.1 PT: 4.3.4.1.7 PT: 4.3.4.1.8 PT: 4.3.4.2.8 PT: 4.3.4.2.10 PT: 4.3.4.2.14 PT: 4.3.4.4.9

ROZPIS UČIVA – teorie

Předmět: Tělesná výchova - specializace		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• charakterizuje cíle a možnosti pohybových činností s dětmi ve věku 2–6 let • charakterizuje základní prvky v didaktickém procesu tělesné výchovy	• didaktika tělesné výchovy	PT: 4.3.4.1.1
• vede děti k dodržování zásad bezpečného chování, zajištění či poskytnutí první pomoci v případě úrazu, k péči o vlastní osobu a k návykům zdravého způsobu života • objasní zásady bezpečnosti, zvládá záchranu a pomoc při jednotlivých cvičeních	• bezpečnost, pomoc a záchrana	PT: 4.3.4.1.1 PT: 4.3.4.1.8
• analyzuje akrobatická cvičení a jejich uplatnění pro různé věkové skupiny	• akrobatická cvičení	
• uplatňuje různé formy a metody hudebně pohybové výchovy adekvátně věku nebo zájmové orientaci dětí	• hudebně pohybová výchova	
• charakterizuje prostředky tělesné výchovy a implementuje tělesná cvičení do předškolní a školní tělesné výchovy • popíše vývoj pohybových schopností jedince a prostředky jejich rozvoje	• prostředky tělesné výchovy	
• diferencuje drobné pohybové hry, popíše jejich význam a uplatnění v rámci jednotlivých věkových skupin • volí různé formy indoorových i outdoorových her, pohybových, sportovních a zážitkových činností adekvátně fyzickým předpokladům a zdravotnímu stavu dětí, jejich zájmům a podmínkám realizace	• drobné pohybové hry	
• integruje netradiční činnosti do systému školní a předškolní tělesné výchovy	• netradiční sporty a hry	

Předmět: Tělesná výchova - specializace		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
uvědomuje si příčiny a důsledky vadného držení a zvolí odpovídající pohybový program, rozliší vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem ke zdraví a věku dítěte	správné držení těla a zdravotní tělesná výchova	PT: 4.3.4.1.7 PT: 4.3.4.2.8
- chápe rozdíl mezi jednotlivými druhy kondičních cvičení a přizpůsobí je dětem - sestaví z karet kruhový provoz a cvičení na stanovištích, zná zásady při jejich sestavování	kondiční cvičení (aerobik, kalanetika, jóga), kruhový provoz, moderní formy kondičních cvičení	
- analyzuje herní činnosti jednotlivce a aplikuje technické dovednosti a odpovídající metodiku nácviku, zná pravidla hry, dokáže je upravit pro děti - zná základní pravidla a dokáže je upravit pro děti - orientuje se v herních činnostech	- sportovní hry – volejbal (průpravná hra – přehazovaná) - sportovní hry – basketbal (průpravná hra – přihrávaná), streetbal	PT: 4.3.4.1.1

Předmět: Tělesná výchova - specializace		Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- orientuje se v základních poznatcích z oblasti historie tělesné kultury, sleduje současné trendy v tělesné kultuře, významné sportovní události - předává tyto poznatky dětem, motivuje je ke sportu, podporuje duch vlastenectví a národní hrdosti	starověké a novodobé olympijské hry, významní olympionici	PT: 4.3.4.1.4
- objasní stavbu a funkci orgánů, vysvětlí vliv pohybové aktivity na činnost jednotlivých soustav u dětí a mládeže - aplikuje znalosti a dovednosti z biologie člověka, hygieny, péče o zdraví a bezpečí v pedagogické činnosti	anatomie a fyziologie tělesných cvičení	
- uplatňuje zdravý životní styl u dětí i u sebe - chápe odlišnosti v požadavcích na odpočinek a stravu dítěte a dospělého - sleduje zdravotní stav dítěte v předškolním zařízení a identifikuje příznaky běžných onemocnění - zajišťuje péči o dítě od dvou do tří let	- péče o zdraví - zdravý životní styl - režim dne a zásady stravování	PT: 4.3.4.2.8 PT: 4.3.4.4.6
seznámí se s dostupnou audiovizuální technikou	práce s videozáznamem	PT: 4.3.4.4.9

6.22.4 Dramatická výchova – specializace

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	denní
délka vzdělávání:	4 roky
týdenní počet vyuč. hodin za studium:	5 (0+0+2+3)
platnost:	od 1. 9. 2025, ve všech ročnících studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět Dramatická výchova – specializace navazuje od 3. ročníku na povinnou Dramatickou výchovu s metodikou. Tam uvedené cíle platí i zde. Předmět je určen žákům s hlubším zájmem o dramatickou výchovu a dramatické umění. Cílem předmětu je prohlubování vědomostí a zdokonalování praktických dovedností. Předmět umožňuje žákovi hlouběji poznávat historické aspekty a společenské kontexty divadelního umění a umožňuje mu aplikovat získané poznatky, dovednosti a názory ve své vlastní tvorbě, budoucí učitelské nebo vychovatelské profesi. Cílem je výchova především poučené a citlivé osobnosti v oblasti dramatického umění.

Charakteristika učiva

Předmět Dramatická výchova – specializace vychází ze vzdělávacího obsahu Didaktika pedagogických činností, je zařazen mezi povinně volitelné odborné předměty a je realizován ve třetím a čtvrtém ročníku. Obsah předmětu je tvořen praktickými dramatickými činnostmi (2/3 hodin) a vybranými kapitolami z dějin divadla, z teorie a metodiky dramatické výchovy (1/3 hodin). Ve čtvrtém ročníku z tohoto předmětu vykonají žáci praktickou a ústní maturitní zkoušku.

Učivo je realizováno ve třech oblastech:

Aktivní dramatické činnosti

- navazují na obsah povinné Dramatické výchovy s metodikou s důrazem na samostatnost a iniciativu žáků;
- realizují se náročnější projektové řady, kterým je vyhrazena delší časová dotace;
- stanovení dílčích úkolů a jejich hodinové dotace je v kompetenci učitele;
- součástí výuky jsou návštěvy divadelních představení, účast na literárně-dramatických seminářích, workshopech a kurzech;
- důkazem odpovědného přístupu žáka je aktivní účast např. na Salonu či Literární kavárně.

Vybrané kapitoly z dějin divadla

- umožňují žákovi poznávat historické aspekty a společenské kontexty divadelního umění;
- hlouběji objasňují společenské a filozofické okolnosti vzniku divadelních her;
- jejich součástí jsou referáty a rozbory divadelních her;
- reagují na aktuální dění v oblasti dramatického umění;

- součástí jsou návštěvy divadelních představení;

Teorie a metodika dramatické výchovy

- hlouběji seznamují s principy tvořivé dramatiky;
- poskytují hlubší poučení z teorie a metodiky dramatické výchovy.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- byl schopen poznávat a hodnotit komplikovaný svět mezilidských vztahů;
- vnímal skutečnost kolem sebe v celé její hloubce a složitosti a orientoval se v ní;
- řešil – samostatně a tvořivě – praktické problémy a konfliktní situace;
- uměl se rozhodovat a byl schopen za své rozhodnutí nést odpovědnost;
- dokázal spolupracovat s druhými na společném díle a dovedl dovést dílo od nápadu k realizaci;
- zvládl prvky a postupy dramatického umění;
- využíval dramatickou výchovu jako princip výchovné práce a metodu vyučování;
- byl schopen v závěru studia aplikovat na žádoucí úrovni získané poznatky a dovednosti ve své pedagogické profesi, při práci s dětmi a mládeží (metodika dramatické výchovy).

Výukové strategie (pojetí výuky)

Předmět se vyučuje v rozsahu dvou hodin týdně ve třetím ročníku a tří hodin týdně ve čtvrtém ročníku. Výuka je realizována v odborné učebně vybavené pomůckami pro dramatickou výchovu a potřebnou audiovizuální technikou. V případě nedostatečného počtu žáků z jedné třídy může dojít ke spojování žáků různých tříd stejného ročníku a oboru.

Součástí výuky je povinný dramatický kurz v inspirativním prostředí. Učitel vede žáky k tomu, aby se účastnili mimoškolních odborných seminářů.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení probíhá formou slovních nebo psaných reflexí her, cvičení a dramatických celků, před ukončením vyučovací hodiny nebo před ukončením pololetí a na konci školního roku. Hodnotí jak učitel, tak žáci. V hodnocení je kladen důraz nejen na závěrečný celek (dramatický výstup), ale i na osobní přístup během tvořivého procesu.

Součástí klasifikace je vypracování a odevzdání konkrétního úkolu za každé pololetí.

Odlišnosti ve vzdělávání v případě přechodu na distanční výuku

Distanční výuka dramatické výchovy – specializace se přizpůsobí daným podmínkám. Základním komunikačním kanálem je školní e-mail, který musí žáci denně sledovat (zadáávání úkolů a další komunikace). Učitelé mohou pro online výuku (zejména pro výklad učiva a ukázky) používat MS Teams nebo další aplikace. Výuka „na dálku“ předpokládá pravidelnou komunikaci učitele a žáka. Učitelé zadávají úkoly s přesným slovním popisem (vysvětlení úkolu) a reflektují individuální úkoly žáků. Hodnocení splněných úkolů je žákům posíláno individuálně a obsahuje připomínky k provedení a hodnocení daného úkolu (klasifikace). Pokud odevzdaný úkol neodpovídá zadání, vrací ho učitel žákovi k přepracování. Vzhledem ke specifickým cílům dramatické výchovy – specializace (sociální rozvoj) nelze některé učivo odučit distančně. Učivo je pak nutno redukovat, případně odložit na prezenční výuku, nebo přesunout do dalšího ročníku. I v rámci distanční výuky lze realizovat povinný dramatický kurz.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

K učení – žák

- rozvíjí pozitivní vztah k učení prostřednictvím dramatického umění;
- uplatňuje specifické metody a činnosti dramatické výchovy;
- sleduje a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímá hodnocení výsledků svého učení od vyučujícího či žáků ve skupině;
- využívá různých informačních zdrojů a zkušeností jiných lidí;
- zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména ve svém oboru a budoucím povolání.

K řešení problémů – žák

- porozumí zadání úkolu nebo určuje jádro problému, získá informace potřebné k řešení problému, navrhuje způsob řešení, popř. varianty řešení a zdůvodňuje je, vyhodnocuje a ověřuje správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit;
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení);
- využívá herního a jevištního jednání k hledání a prověřování způsobů řešení problémů a konfliktů.

Komunikativních – žák

- vyjadřuje se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje;
- aktivně se účastní diskusí, formuluje a obhájí své názory a postoje;
- zaznamenává podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí;
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- užívá základních výrazových prostředků dramatického umění (řeč, tělo a jednání) k vyjadřování emocí, představ, myšlenek, názorů a postojů s cílem rozvíjet a zdokonalovat vlastní hlasové a pohybové dovednosti.

Sociálních a personálních – žák

- reálně posuzuje své fyzické a duševní možnosti, odhaduje důsledky svého jednání v různých situacích;
- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku;
- ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí;
- adaptuje se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých možností je pozitivně ovlivňuje;
- pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností, podněcuje práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažuje názory druhých;
- přijímá a zodpovědně plní svěřené úkoly;
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým;

- prostřednictvím dramatické hry a hraní rolí prozkoumává a ujasňuje si osobní postoj ke zvoleným tématům zaměřeným především na mezilidské vztahy, postoje, hodnoty i celospolečenské problémy.

Občanských a kulturních – žák

- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívá k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomuje si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímá se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje;
- uznává tradice a hodnoty svého národa, chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporuje hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a má k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence digitální – žák:

- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává informace z různých zdrojů a médií (tištěných, digitálních, audiovizuálních);
- používá vhodné digitální nástroje k tvorbě a sdílení vlastního obsahu (např. text, obrázek, video, prezentace);
- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života;
- učí se pracovat s novými aplikacemi a technologiemi podle aktuálních potřeb;
- dodržuje pravidla bezpečného a etického chování v digitálním prostředí;
- v rámci výuky používá digitální nástroje k tvorbě a úpravě videí, animací, audionahrávek a fotografií (např. při přípravě loutkových představení nebo dramatických výstupů);
- reflektuje svoji práci prostřednictvím digitálních záznamů;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Rozvoj odborných kompetencí – žák

- chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, svěřených dětí a spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. rodičů a jiných návštěvníků);
- osvojí si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci s multimediálními učebními pomůckami, rozpozná možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;
- vede děti k bezpečnému chování a k dovednosti vyhledat nebo poskytnout první pomoc;
- ovládá základní činnosti (např. dramatické, hudební, pohybové, pracovní technické, výtvarné) přiměřené věku dětí a využívá vlastní dispozice v těchto oblastech.

Uplatnění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

- osobnost a její rozvoj
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů
- morálka, svoboda a odpovědnost, tolerance, solidarita

Člověk a životní prostředí

- prevence negativních jevů, vlastní odpovědnost za své jednání a aktivní podíl na řešení environmentálních problémů
- základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání
- estetické a emocionální vnímání okolí a přírodního prostředí

Člověk a svět práce

- sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům, vytvoření osobního portfolia dovedností i se zkušenostmi informálního učení
- písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce – formy aktivního hledání práce, zpracování žádosti o zaměstnání, formy životopisů a motivačních dopisů a jejich vytvoření, praktická příprava na jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor a výběrové řízení
- význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart
- formální a neformální vzdělávací příležitosti, možnosti vzdělávání v zahraničí, návaznosti vzdělávání po absolvování střední školy, rekvalifikace
- nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, možnosti zaměstnání v zahraničí
- pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možností

Člověk a digitální svět

- vyhledávání příležitostí k zapojení se do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, např. při komunikaci s úřady;
- chápání významu digitálních technologií pro sociální začleňování, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života;
- využívání digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji;
- budování si osobního vzdělávacího prostředí;
- schopnost rozpoznání, kdy je třeba vlastní digitální kompetence zdokonalit nebo aktualizovat, orientovali se v aktuálním dění v oblasti kybernetické bezpečnosti;
- předcházení situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií, přizpůsobovali své digitální i fyzické pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami;
- získávání dat, informací a obsahu z různých zdrojů v digitálním prostředí;
- používání různých strategií při vyhledávání, získávání dat a informací, jejich kritické hodnocení, posuzování jejich spolehlivosti a úplnosti.

Dramatická výchova v rámci environmentální výuky prostřednictvím specifických metod a technik rozvíjí u žáků odpovědný přístup k ochraně životního prostředí.

Rozpis učiva

Učivo 3. a 4. ročníku se prolíná a navazují a ještě více prohlubuje učivo 1. a 2. ročníku.

Předmět: Dramatická výchova – specializace		Ročník: 3. – 4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• charakterizuje cíle a prostředky výchovy prostřednictvím divadelního umění • aplikuje metody a postupy dramatické výchovy do pedagogického působení; používá je k rozvoji osobnosti dětí a mládeže • rozlišuje a uvádí charakteristické rysy historických divadelních kultur • chápe společenský význam a funkci divadla • rozlišuje druhy a žánry dramatického umění • aktivně vyhledává kontakty s dramatickým uměním, nachází vztah s aktuálními a historickými formami dramatického umění • rozkrývá obsahové a tematické struktury díla • specifikuje výrazové prostředky dramatického umění • připravuje lekce dramatické výchovy s dětmi různých výchovných zařízení • vytváří vhodné podmínky a prostředí pro výuku • zpracovává a systematicky pracuje s metodami dramatické výchovy (principy dramatu a divadla, dramatické, herní a jevištní jednání, práce s rolí, verbální a neverbální komunikace) • vybírá, formuluje a aplikuje různé činnosti adekvátně dítěti nebo skupině v rámci strukturování lekce	Teorie dramatické výchovy • vybrané kapitoly z teorie dramatické výchovy (vznik dramatické výchovy, pojetí obsah a cíl, proces a produkt v dramatické výchově, složky procesu dramatické výchovy, prostředky procesu dramatické výchovy, postavení dramatické výchovy ve výchovně vzdělávacím systému) Teorie divadla a dramatu • základní dramatické názvosloví (drama, dramatično, dramatická hra, dramatická situace, děj, postava, jednání, monolog, dialog) • stavba dramatu (drama antické, epické) • základní druhy divadla a divadelní žánry • základy dramaturgie a režie • základní dramatické prostředky – divadlo jako umění syntetické • využití profesionálního divadelního představení ve výchovně vzdělávací práci Didaktika dramatické výchovy • vytváření programů dramatické výchovy pro různá výchovně-vzdělávací zařízení, pro různé věkové skupiny • dramatizace a improvizace jako metody výchovně-vzdělávací práce • projekty v dramatické výchově • práce na konkrétním projektu a jeho realizace	PT 4.3.4.1 PT 4.3.4.2 PT 4.3.4.3 PT 4.3.4.4

Předmět: Dramatická výchova – specializace		Ročník: 3. – 4.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• volí vhodné metody a postupy adekvátně tématu • zvládá základy správného tvoření hlasu, artikulace a správného držení těla, dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce a rozpoznávat je v chování druhých • rozlišuje herní a reálnou situaci, přijímá pravidla hry • vstupuje do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jedná • zkoumá témata a konflikty na základě vlastního jednání • spolupracuje ve skupině na tvorbě jevištní situace, prezentuje ji před spolužáky, sleduje prezentace ostatních • reflektuje s pomocí učitele svůj zážitek z dramatického díla (divadelního, filmového, televizního, rozhlasového)	Základní předpoklady dramatického jednání • psychosomatické dovednosti – práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla • verbální a nonverbální komunikace • herní dovednosti, hra „v roli“ • improvizace • sociálně komunikační dovednosti – spolupráce, komunikace v běžných životních situacích, v herních situacích a v situacích skupinové inscenační tvorby a její prezentace • reflexe a hodnocení Proces dramatické a inscenační tvorby • náměty a témata v dramatických situacích – jejich nalézání a vyjadřování • typová postava – směřování k její hlubší charakteristice • činoherní i loutkářské prostředky • dramatická situace, příběh – řazení situací v časové následnosti • inscenační prostředky a postupy – jevištní tvar na základě improvizované situace a minipříběhu, přednes • komunikace s divákem – prezentace, sebereflexe	

7 Materiální a personální zajištění výuky

7.1 Personální podmínky

Výuka oboru je zajišťována plně kvalifikovanými učiteli v souladu se zákonem č. 563/ 2004 Sb., o pedagogických pracovnících, v platném znění a dalšími navazujícími předpisy. Pedagogický sbor je věkově vyvážený, zkušenosti učitelů s delší pedagogickou praxí jsou prostřednictvím uvádějících učitelů plynule předávány učitelům, kteří nastupují po absolvování vysoké školy. Všichni pedagogové splňují podmínky požadovaného stupně vzdělání i aprobovanosti.

Všichni pedagogové se zapojují do dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP). Plán DVPP je aktualizován každoročně a respektuje aktuální požadavky a potřeby pedagogů a školy. Ředitelka školy plně podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků tak, aby se do výuky promítaly nové poznatky všech vědních oborů, moderní trendy a postupy vzdělávání žáků.

Vzhledem k velikosti školy a široké nabídce oboru vzdělání je zajištěna zastupitelnost učitelů tak, aby nebylo nutné vyučovat předměty učiteli bez odpovídající kvalifikace.

Učitelé školy, kteří disponují vysokými odbornými zkušenostmi a pedagogickou praxí, se podílejí na realizaci projektů z oblasti dalšího vzdělávání. Příkladem je licenční centrum Goethe-Institutu, licenční školicí středisko Microsoft, Tvořivé dílny pro pedagogické pracovníky mateřských škol a další.

Pedagogická praxe žáků je zajišťována ve školách a školských zařízeních na smluvním základě. Důsledně kontrolujeme, zda žáci praxi vykonávají pod vedením zkušených cvičných učitelů.

Vedení školy je tříčlenné: ředitelka školy, statutární zástupce ředitele (zároveň zástupce ředitele pro Střední pedagogickou školu), zástupce ředitele pro Gymnázium. Součástí rozšířeného vedení školy jsou předsedové předmětových komisí, kteří zodpovídají za činnost svěřených oborů vzdělávání.

Na odloučeném pracovišti v Olomouci (obor Předškolní a mimoškolní pedagogika – denní studium) je ustanovena role pověřeného učitele odloučeného pracoviště. Jeho úkolem je dohled nad každodenním provozem a koordinací pedagogických činností na tomto pracovišti, čímž zajišťuje plynulý průběh výuky.

Na škole působí výchovný poradce, metodik ICT technologií, školní metodik prevence, školní psycholog, kariérový poradce a koordinátor environmentální výchovy.

7.2 Materiální podmínky

Škola využívá tři budovy. Dvě v Přerově a jednu budovu elokovaného pracoviště v Olomouci (pro obor Předškolní a mimoškolní pedagogika – denní studium).

V Přerově se škola se nachází ve dvou budovách. Ředitelství školy a obory pedagogické sídlí v budově Denisova 3, gymnaziální obory jsou kmenově umístěny v budově Generála Štefánika 10. Budovy jsou v těsné blízkosti a vytvářejí jeden společný areál. Přejít mezi budovami neomezuje žádné veřejné komunikace. Celkem je pro výuku k dispozici 45 učeben, z toho 14 je odborných, 4 učebny informatiky a výpočetní techniky.

Pro výuku tělesné výchovy máme jednu velkou tělocvičnu, dvě malé a dvě hřiště ve dvorním traktu budov. Výuka je dále smluvně zajišťována na krytém bazénu, zimním stadionu, posilovně a atletickém stadionu.

Výuka oboru probíhá převážně v budově Denisova 3 (v případě potřeby využívá i prostorů budovy Generála Štefánika 10, ve které probíhá výuka gymnaziálních oborů).

Učebny SPgŠ jsou vybaveny multimediální technikou, celkem 9 učeben je vybaveno dataprojektory. Pro výuku odborných předmětů a specializací jsou vybudovány plně vybavené odborné učebny. Disponujeme nově zřízenou multifunkční učebnou, vhodnou i pro realizace projektů hudebních, výtvarných a dramatických.

Pedagogická praxe je realizována přímo ve školách a školských zařízeních.

V celém areálu školy je rozvedena počítačová síť v podobě strukturované kabeláže. Žáci mají k dispozici ve svém volném čase počítače na chodbách s přístupem k internetu a kopírku (zpoplatněno).

Studium všeobecně vzdělávacích předmětů probíhá s využitím učebnic, které mají platnou schvalovací doložku MŠMT ČR. V případě odborných předmětů je tato literatura podle potřeby doplňována podpůrnými texty a materiály, které pro žáky připravují vyučující. Žáci mají k dispozici školní knihovnu.

Školní stravování je zajištěno v budově Denisova 3 ve výdejně stravy. Strava je dovážena ze školní jídelny Střední školy technické, Přerov, Kouřilkova 8. Na elokovaném pracovišti v Olomouci ve výdejně stravy v budově Obchodní akademie a Ekonomického lycea Olomouc, dovoz stravy je zajištěn ze školní jídelny Gymnázia, Olomouc-Hejčín.

Hygienická zařízení v budově Denisova 3 prošla v roce 2006/2007 rozsáhlou rekonstrukcí a plně splňují požadavky hygienických norem. V roce 2010 byla realizována kompletní rekonstrukce pláště budovy se zateplením. Podmínky pro duševní hygienu žáků i zaměstnanců školy plně vyhovují provozu a potřebám střední školy.

Ubytování dojíždějících žáků je možné zajistit v domovech mládeže jiných středních škol v Přerově, nejbližší v Domově mládeže Střední školy technické, Přerov, vzdáleném cca 300 m od budovy školy.

8 Spolupráce se sociálními partnery

8.1 Školní parlament

Na škole působí Školní parlament složený ze zvolených zástupců žáků jednotlivých tříd. Ředitelka školy se schází s žáky na společných jednáních, která probíhají pravidelně jednou za měsíc. Vzájemnou komunikací mezi vedením školy a žáky usilujeme o vytvoření dobrého klimatu ve škole a předcházení vzniku možných problémů.

8.2 Spolupráce s rodiči

Spolek rodičů a přátel školy GJB a SPgŠ v Přerově

Spolek rodičů a přátel školy GJB a SPgŠ v Přerově (SRPŠ) přispívá k rozvoji vzdělávání a kulturních potřeb žáků Gymnázia Jana Blahoslava a Střední pedagogické školy. Jeho cílem je prohlubovat modernizaci výchovně vzdělávacího procesu a dále přispívat k rozvoji umělecké, sportovní a tělovýchovné činnosti žáků.

Členové SRPŠ jsou voleni zákonnými zástupci žáků v jednotlivých třídách. Každá třída má ve Spolku své zastoupení. Zástupci tříd v SRPŠ se schází na pravidelných schůzkách jednou za měsíc.

SRPŠ se podílí na organizaci a finančním zajištění různých akcí školy. Hradí žákům ze svých prostředků jízdné a startovné na soutěže. Přispívá na kurzy, exkurze a výlety organizované školou. Podílí se na spolufinancování nadstandartních školních pomůcek např. v oblasti jazykového, uměleckého a tělovýchovného vzdělávání. Pro maturitní třídy SRPŠ organizuje a financuje společenské plesy a přispívá jim na další výdaje spojené s maturitní zkouškou.

8.3 Partneři školy

Školská rada

Při škole je zřízena v souladu s platným ustanovením školského zákona Školská rada při GJB a SPgŠ. Ta pracuje ve složení: tři zástupci zřizovatele, tři zástupci pedagogického sboru a tři zástupci zákonných zástupců nezletilých žáků a zletilých žáků. Členové tohoto poradního orgánu školy se scházejí dvakrát ročně, schvalují, v souladu s platnou legislativou, dokumenty školy a řeší aktuální problémy.

Univerzita Palackého v Olomouci

Pro školu je velkým přínosem úzká spolupráce s Univerzitou Palackého v Olomouci. Škola získala statut Fakultní školy Pedagogické fakulty UP Olomouc (12. 2. 2008) a od roku 2023 také Fakulty tělesné výchovy a sportu UP Olomouc. Studenti (jiných škol a fakult) tak využívají možnost plnění své pedagogické praxe. Škola touto spoluprací získává možnost pedagogických pracovníků z řad absolventů v případě přirozené obměny pedagogického sboru.

Výchovně vzdělávací instituce Olomouckého kraje

Soustavně rozvíjíme spolupráci s výchovně vzdělávacími institucemi Olomouckého kraje, na nichž žáci oborů Střední pedagogické školy plní průběžnou a souvislou pedagogickou praxi.

Goethe – Institut Praha

Na základě dlouhodobě spolupráce školy s pražským Goethe-Institutem, a především díky opakovaným vynikajícím výsledkům žáků při těchto zkouškách, byla našemu gymnáziu k 1. lednu 2005 udělena mnichovskou centrálou Goethe-Institutu (G-I) samostatná licence. Škola se tak stala Licenčním zkouškovým centrem. Zkoušky se zde konají jednou až dvakrát ročně, počet úspěšných absolventů zkoušek všech úrovní z řad žáků naší školy již dosahuje čísla dvě stě. V lednu 2008 byla vzhledem k úspěšnosti Licenčního centra Goethe Institutu při GJB prodloužena licence o další 3 roky a v roce 2010 byla licence udělena na dobu neurčitou.

Microsoft

Škola se stala díky úspěchům ve výuce ICT technologií školicím centrem Microsoft v rámci programu **Partners in Learning**. V rámci tohoto programu nabízí bezplatné vzdělávání pracovníkům škol a školských zařízení v oblasti efektivního využívání informačních a komunikačních technologií ve výuce, přípravě na ni, při samostudiu i organizačních činnostech na školách. Účastníkům jsou bezplatně poskytovány metodické a výukové materiály v elektronické podobě. Škola těží z možnosti účasti svých zaměstnanců v místě výkonu práce.

Asociace školních středoškolských klubů

Škola je členem Asociace školních sportovních klubů. Tato organizace sdružuje sportovní kluby při školách a školní kroužky. Hlavním cílem a posláním je především zaujmout žáky škol přitažlivými sportovními programy, soutěží, vytvářením kladného vztahu k pohybové aktivitě nebo jim poskytovat alternativu pro volný čas. Ovlivňuje jejich hodnotovou orientaci a působí jako prevence kriminality a zneužívání návykových látek. Další náplní je vychovávat, propagovat a oceňovat férové a čestné jednání. Škola se spolupodílí na organizaci atletických soutěží. Pro střední školy např. Corny atletického poháru, pro základní školy Poháru rozhlasu. Dále pak organizuje turnaj pro střední školy ve volejbale neregistrovaných dívek.

Cambridge P.A.R.K.

Naše škola spolupracuje s autorizovaným zkouškovým centrem Cambridge P.A.R.K., které je největším zkouškovým centrem v ČR. Tato spolupráce nabízí řadu výhod včetně prezentací s rodilými mluvčími o zkouškách pro studenty, konání ostrých zkoušek nebo zkoušek nanečisto různých jazykových úrovní přímo v prostorách naší školy. V rámci spolupráce mají vyučující AJ možnost účastnit se akreditovaných školení a akcí, získat přístup k výukovým materiálům a také metodickou podporu a účast na konferencích P.A.R.K.

9 Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	1
1.1	Identifikační údaje školního vzdělávacího oboru.....	1
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	3
3	PROFIL ABSOLVENTA.....	5
3.1	Základní identifikační údaje:	5
3.2	Popis uplatnění absolventa v praxi:	5
3.3	Očekávané kompetence absolventa	5
3.3.1	Klíčové kompetence.....	5
3.3.2	Odborné kompetence	9
3.4	Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání.....	11
3.4.1	Společná část maturitní zkoušky	11
3.4.2	Profilová část maturitní zkoušky.....	11
4	CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	12
4.1	Identifikační údaje:	12
4.2	Celkové pojetí vzdělávání.....	12
4.3	Organizace výuky	13
4.3.1	Teoretické vyučování.....	13
4.3.2	Pedagogická praxe	13
4.3.3	Způsob rozvoje klíčových kompetencí	14
4.3.4	Realizace průřezových témat	17
4.3.4.1	Občan v demokratické společnosti.....	17
4.3.4.2	Člověk a životní prostředí	18
4.3.4.3	Člověk a svět práce	20
4.3.4.4	Člověk a digitální svět.....	22
4.3.5	Další vzdělávací a mimovyučovací aktivity.....	27
4.4	Způsob a kritéria hodnocení žáků.....	28
4.5	Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence:	28
4.6	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.....	28
4.6.1	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami.....	29
4.6.2	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu nadaného a mimořádně nadaného žáka	30
5	UČEBNÍ PLÁN.....	31
5.1	Identifikační údaje učebního plánu.....	31

5.2	Tabulka hodinových dotací.....	31
5.3	Poznámky k učebnímu plánu.....	32
5.4	Rozvržení týdnů ve školním roce.....	33
5.5	Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do školního vzdělávacího programu.....	34
6	UČEBNÍ OSNOVY	35
6.1	Český jazyk a literatura	35
6.2	Anglický jazyk.....	48
6.3	Dějepis.....	65
6.4	Občanská nauka.....	74
6.5	Matematika	86
6.6	Biologie a hygiena	98
6.7	Fyzika.....	109
6.8	Chemie	115
6.9	Zeměpis.....	121
6.10	Volitelný předmět	127
6.10.1	Cvičení z matematiky.....	127
6.10.2	Cvičení z anglického jazyka.....	138
6.11	Pedagogika	148
6.12	Psychologie	163
6.13	Hudební výchova s metodikou.....	169
6.14	Výtvarná výchova s metodikou.....	180
6.15	Tělesná výchova s metodikou.....	191
6.16	Hra na hudební nástroj	200
6.17	Dramatická výchova s metodikou	210
6.18	Literární a jazykové praktikum	218
6.19	Metodika matematických představ	225
6.20	Informatika	233
6.21	Pedagogická praxe.....	243
6.22	Specializace.....	251
6.22.1	Hudební výchova – specializace	251
6.22.2	Výtvarná výchova – specializace	259
6.22.3	Tělesná výchova – specializace.....	267
6.22.4	Dramatická výchova – specializace	275

7	MATERIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ VÝUKY	282
7.1	Personální podmínky	282
7.2	Materiální podmínky	282
8	SPOLUPRÁCE SE SOCIÁLNÍMI PARTNERY	284
8.1	Školní parlament.....	284
8.2	Spolupráce s rodiči	284
8.3	Partneři školy	284
9	OBSAH	286